

เพาะพันธุ์ปัญญา

ธนาคารกสิกรไทย
开泰银行 KASIKORNBANK

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

สัญญาเลขที่ RDG5740046

หน่วยจัดการกลางโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร. สุธีระ ประเสริฐสรณ์
ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

มิถุนายน 2560

สัญญาเลขที่ RDG5740046

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

หน่วยจัดการกลางโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา

ผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์ ดร. สุธีระ ประเสริฐสรรพ
ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
และ บมจ. ธนาคารกสิกรไทย

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานฉบับสมบรูณ์นี้สรุปผลงานของหน่วยจัดการกลางโครงการพันธุ์ปัญญาในระยะเวลา 3 ปี (2557-2560) ตามสัญญาเลขที่ RDG5740046

โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาเป็นโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อสร้างความรู้การพัฒนากระบวนการสอน โครงงานฐานวิจัยของโรงเรียน 80 โรงเรียน ใน 18 จังหวัด โดยมีอาจารย์มหาวิทยาลัย 8 แห่งเป็นศูนย์พี่เลี้ยง (มรภ. ลำปาง ม. พะเยา ม. อุบลฯ มรภ. ศรีสะเกษ ม. มหิดล ม. ศิลปากร มรภ. สุราษฎร์ธานี ม. สงขลานครินทร์) หน้าที่ของหน่วย คือสร้างองค์ความรู้จากการพัฒนาครู และศูนย์พี่เลี้ยง ให้นักเรียนทำโครงงานฐานวิจัยที่เอาสาระวิชาที่เรียนมารวมน อธิบายปรากฏการณ์จากการทำวิจัย ผลการดำเนินงานได้หลักสูตร 7 โมดูล ได้แก่ การสอน RBL การคิดเชิงเหตุ-ผล STEM ใน RBL ความคิดตรรกะ การหาโจทย์ RBL การออกแบบ RBL ถามคือสอน และได้เป็นหนังสือจำนวน 11 เล่ม ได้แก่ ถามคือสอน กระบวนการ active learning สะท้อนคิดคือเรียน ฤดูกาลเรียนรู้ที่แจ่มวิทยา หลักการ วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล สะเต็มศึกษา:ความท้าทายใหม่ของการศึกษาไทย ถามคือสอน 2 กระบวนการเรียนรู้ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากการทำโครงงาน สะเต็มศึกษา: ปัญญาจากการออกแบบเชิงวิศวกรรม การเข้าใจ ความหมายวิทยาศาสตร์ที่ครบถ้วน ถอดรหัสการสอนสะเต็ม และรอยจารึกบนเส้นทางครูเพาะพันธุ์ปัญญา จาก เรียนรู้สู่เรียนคิด ซึ่งเป็นที่สนใจแก่นักการศึกษาทั่วไป

การสนับสนุนศูนย์พี่เลี้ยงและโรงเรียนได้สร้างการเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการการศึกษาอย่างมาก แต่ พบว่าความสำเร็จขึ้นอยู่กับความทุ่มเทของพี่เลี้ยง ครู และนักเรียน อย่างไรก็ตามมีอุปสรรคที่ระบบของโรงเรียนเอง เพราะทำงานแบบสั่งการจากส่วนบน ดังนั้นโรงเรียนที่มีแนวโน้มประสบความสำเร็จคือ โรงเรียนเอกชน โรงเรียนที่มี โครงสร้างการสนับสนุนภายในที่ดี และมีภาคีในพื้นที่สนับสนุน

บทคัดย่อ

โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ร่วมสนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และ บมจ. ธนาคารกสิกรไทย มีเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดขั้นสูงจากการทำโครงงานฐานวิจัย ในปีแรกนั้นมีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ 75 โรงเรียน จาก 18 จังหวัด มีนักเรียนในโครงการนี้ประมาณ 3,200 คน และครู 300 คน โครงการนี้มีพี่เลี้ยงประมาณ 30 คนจาก 8 มหาวิทยาลัย ทำหน้าที่โค้ช เพื่อให้ครูมีความสามารถจัดการการเรียนรู้แบบฐานวิจัย (Research-Based Learning) แก่ห้องเรียนเพาะพันธุ์ปัญญา

โครงการจัดตั้ง “หน่วยจัดการกลาง” เพื่อพัฒนากลยุทธ์การทำงาน เครื่องมือ และกระบวนการสอน โครงงานฐานวิจัยแบบ active learning แล้วถ่ายทอดต่อให้พี่เลี้ยงและครู จากการทำงานพบว่าเครื่องมือที่ได้ผลคือกระบวนการเรียนรู้จากปฏิบัติการ (workshop) ที่ฝึกความคิดเชิงเหตุ-ผล ความคิดเชิงระบบ ความคิดวิเคราะห์-สังเคราะห์ ซึ่งทำให้ครูเข้าใจการทำวิจัยแบบใหม่ ที่ใช้เหตุผลแบบนิรนัย (deductive logic) แทนการทำวิจัยในชั้นเรียนแบบประมวลคำตอบจากแบบสอบถามหรือแบบสังเกตการณ์ การฝึกครูด้วยกระบวนการของจิตตปัญญาศึกษาทำให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ซึ่งนำไปสู่บรรยากาศที่สร้างสรรค์การเรียนรู้ในห้องเรียน จากผลสรุปจากข้อเขียนสะท้อนคิด พบว่าทั้งครูและนักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขจากโครงการนี้

Abstract

Phopunpanya is a joint project that the Thailand Research Fund and Kasikorn Bank PCL aim to tackle the downgrading learning quality in Thai high schools. Through research-based project (RBP), students will develop high-order thinking skills is the fundamental belief of this project. There were 75 schools from 18 provinces took part in this project, which altogether approximately 3,200 students and 300 teachers participated. About 30 academic staffs from 8 universities (called “coach”) were financially granted by the project to elevate teachers’ ability to conduct research-based learning (RBL) for the classroom.

The Central Management Unit was established to develop strategies, tools and appropriate processes for RBP active learning. Such innovative tools and processes were transferred to coaches to implement with teachers. Among several tools, the workshops on cause-effect diagram and casual loop (systems thinking) are the most effective tools for teacher to understand deductive concept of research that is different from the traditional “classroom research” they are familiar with. Contemplative learning workshop was also a crucial tool that shifted the teachers’ paradigm toward supportive learning environment for the classroom. It was found that, as interpreted from their written reflection, both teachers and students perceived RBP as an exciting and joyful process for their learning.

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	ก
บทคัดย่อ	ข
สารบัญ	ค
บทที่ 1 ความเป็นมาโครงการ	1
1.1 โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 เป้าหมายของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา	2
1.4 หลักการของ RBL ในการพัฒนาความคิดแก่ผู้เรียน	3
1.5 ปัจจัยสนับสนุน RBL	3
1.6 วิธีการของ RBL ในสถานศึกษา	4
1.7 แผนงานของกิจกรรมที่ปฏิบัติ	5
1.8 สรุป	6
บทที่ 2 ผลการดำเนินงาน	7
2.1 การดำเนินงานตามปฏิทินตามแผนงาน	7
2.1.1 การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับศูนย์พี่เลี้ยงทั้ง 8 ศูนย์	10
2.1.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการครูระดับศูนย์	12
2.1.3 การนิเทศงานศูนย์พี่เลี้ยง	18
2.2.4 การเรียนรู้ การถอดบทเรียนเพื่อเป้าหมายการทำงานปีต่อไป	21
บทที่ 3 สรุปผลงาน RBP ของนักเรียน	22
3.1 สรุปผลจำนวนข้อเสนอโครงการ/ศูนย์พี่เลี้ยง	22
3.2 หัวข้อโครงการหลักของโรงเรียน	24
บทที่ 4 ข้อเสนอแนะและบทสังเคราะห์	36
บทที่ 5 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ การเผยแพร่ และสื่อต่างๆ	42
5.1 การขยายผล	42
5.2 ชุดกิจกรรมพัฒนาครู	43
5.3 หนังสือในโครงการ	44
5.4 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และสื่อต่างๆ	49
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายงานการปฏิบัติงานการนิเทศงานศูนย์พี่เลี้ยง	56
ภาคผนวก ข งานปลายปี	139
ภาคผนวก ค ขาวโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา	155

[illegible]

สารบัญรูปภาพ

รูปที่

1	ความสัมพันธ์ของภาคีต่างๆ ในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา.....	2
2	หลักการของ RBL เพาะพันธุ์ปัญญา.....	4
3	กระบวนการทำ RBL.....	4
4	หนังสือ “สะท้อนคิดคือเรียน : ความรู้สึกในความงามที่ผลิบาน”	36
5	หนังสือ “เรื่องเล่า...จากครูเจ๋ง”	36
6	หนังสือ “เมื่อเมล็ดพันธุ์แห่งการเปลี่ยนแปลงเต็มโต : การเปลี่ยนแปลงของครูเรวดี”	36
7	หนังสือ “ด้วยเพาะพันธุ์ปัญญาฉันจึงเปลี่ยน : บทบันทึกครูเพาะพันธุ์ปัญญา”	36
8	หนังสือ “ก้าวข้ามสู่การเปลี่ยนแปลงของครูเพาะพันธุ์ปัญญา”	37
9	หนังสือ “บนเส้นทางการรู้ตนเอง ครูเพาะพันธุ์ปัญญา-ศรีสะเกษ”	37
10	หนังสือ “ขับนอก-เคลื่อนใน : เชื้อไฟจากเพาะพันธุ์ปัญญา”	37
11	หนังสือ “ครูพันธุ์แท้ : ครูสอนโครงงานฐานวิจัย”	38
12	หนังสือ “กระบวนการบ่มเพาะปัญญาให้เติบโตที่โรงเรียนจุฬาภรณ์ราชวิทยาลัย นครศรีธรรมราช”	38
13	หนังสือ “รอยจารึกบนเส้นทางครูเพาะพันธุ์ปัญญา”	38
14	หนังสือลำดับที่ 6 ถามคือสอน ทักษะประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้.....	44
15	หนังสือลำดับที่ 7 เทคนิคกระบวนการ Active Learning: จากการประเมินสู่พัฒนาการเรียนรู้	44
16	หนังสือลำดับที่ 8 สะท้อนคิดคือเรียน: ความรู้สึกในความงามที่ผลิบาน.....	45
17	หนังสือลำดับที่ 9 ฤดูกาลเรียนรู้ที่แจ่มวิทยา	45
18	หนังสือลำดับที่ 10 หลักการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล	45
19	หนังสือลำดับที่ 11 สะเต็มศึกษา: ความท้าทายใหม่ของการศึกษาไทย.....	46
20	หนังสือลำดับที่ 12 ถามคือสอน กระบวนการพัฒนาครูเพื่อสอนคิด	46
21	หนังสือลำดับที่ 13 กระบวนการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากการทำโครงงาน.....	46
22	หนังสือลำดับที่ 14 สะเต็มศึกษา: ปัญหาจากกระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรม	47
23	หนังสือลำดับที่ 15 เข้าใจวิทยาศาสตร์ที่ครบถ้วน: เป้าหมายสูงสุดของสะเต็มศึกษา	47
24	หนังสือลำดับที่ 16 ถอดรหัสการสอนสะเต็ม	48
25	หนังสือลำดับที่ 17 รอยจารึกบนเส้นทางครูเพาะพันธุ์ปัญญา	48
26	รศ.ดร.สุธีระ ประเสริฐสรรพ หัวหน้าโครงการวิจัย โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา กล่าวรายงาน	50
27	ศ.นพ.สุทธิพันธ์ จิตพิมลมาศ ผอ.สกว.กล่าวเปิดงาน.....	51
28	นายกฤษฎา ลำซำ รองประธานกรรมการ ธ.ก.ส.ไทย กล่าวเปิดงาน.....	51
29	ดร.อมรวิชช์ นาครทรรพ ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวปาฐกถา	52
30	หัวหน้าโครงการวิจัย ผู้บริหาร สกว. และ ผู้บริหาร ธ.ก.ส.ไทย ถ่ายภาพร่วมกัน.....	52
31	การนำเสนอกิจกรรมการเรียนการสอนในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา.....	53
32	เวทีเสวนาสาธารณะหัวข้อ “ปฏิรูปการศึกษาไทยโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง”	54
33	“แบ่งปันปัญญา : เพื่อปัญญาที่อภิมหาของครูและนักเรียน” เวทีนำเสนอผลงานระดับประเทศ ประจำปี 2558.....	55
34	คุณครูที่ได้รับรางวัลครูเพาะพันธุ์ปัญญาที่ 2	55
35	นักเรียนในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาที่ได้รับรางวัลนิตยรรยการเด่น	55

สารบัญรูปภาพ (ต่อ)

รูปที่

36	หัวหน้าโครงการวิจัย และ ครูพี่เลี้ยงในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ร่วมร้องเพลงแสดงความสามัคคีบนเวที.....	56
37	พิธีเปิดเวที “ครูพันธุ์เหมาะ นักเรียนพันธุ์ใหม่”	57
38	รศ.ดร.สุธีระ ประเสริฐสรรพ กล่าวรายงาน	57
39	บรรยากาศการแสดงบนเวทีของทั้ง 4 ภูมิภาค	57
40	ละครสั้น ตอน ใครหลง ใครหลอก ใครบอกจริง	58
41	เวทีเสวนาหัวข้อ “ครูพันธุ์ไหน นักเรียนพันธุ์ไหน”	59
42	หนังสือได้รับรางวัล	59
43	พิธีเปิดงาน	60
44	นักแสดงเรื่องเล่าบนเส้นทางสายเพาะพันธุ์ปัญญา	61
45	ครูปัญญาที่ปรกเพาะพันธุ์ปัญญาทั้ง 24 ท่าน.....	61
46	บรรยากาศ Workshop.....	62

บทที่ 1

ความเป็นมาโครงการ

1.1 โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และ บมจ. ธนาคารกสิกรไทย บรรลุข้อตกลงความร่วมมือพัฒนาการศึกษาไทยบนฐานคิดใช้วิจัยเป็นเครื่องมือให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ (Research-Based Learning; RBL) ในสถานศึกษาภายใต้ชื่อ “โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา” (โครงการฯ)

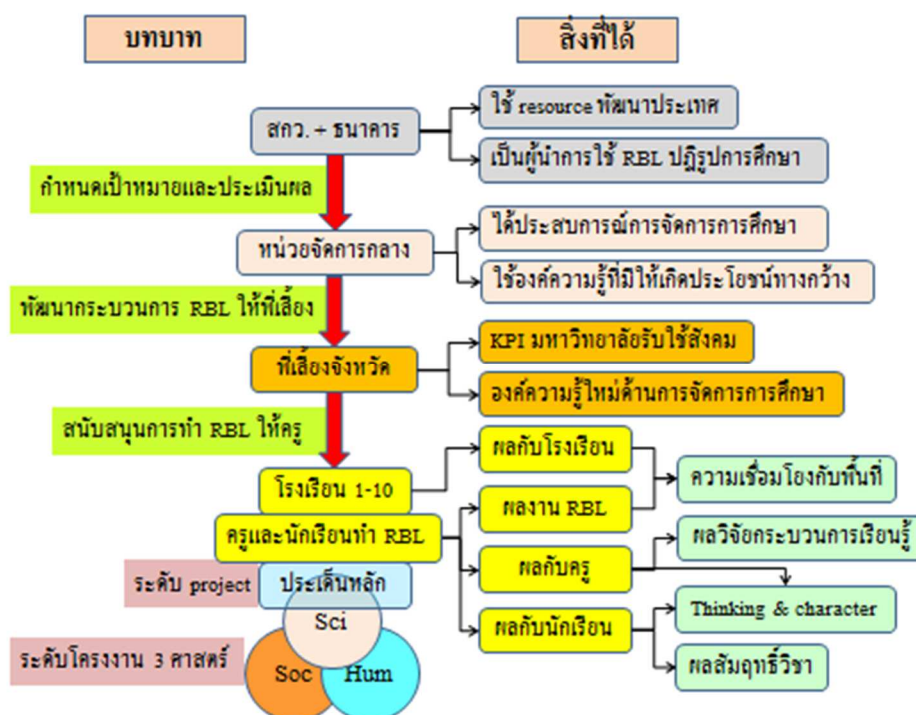
เพื่อให้บรรลุผลเป็นตัวอย่างการพัฒนาการศึกษา โครงการฯ จะสนับสนุนโรงเรียน 80 โรงเรียนในพื้นที่นำร่อง 18 จังหวัด ประกอบด้วย พะเยา เชียงราย ลำปาง ลำพูน แพร่ ศรีสะเกษ สุรินทร์ อุบลราชธานี ยโสธร สมุทรสงคราม สมุทรสาคร นครปฐม ราชบุรี นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี สงขลา สตูล พัทลุง ให้ทำโครงการ RBL เพื่อเกิดการเรียนรู้จากกระบวนการวิจัย

การเรียนรู้จากการทำโครงการ (Project-Based Learning; PBL) เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ปฏิบัติ (Learning by Doing) ที่พัฒนาขึ้นในต่างประเทศ เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้จากนอกห้องเรียน ที่ผ่านมา PBL ในการศึกษาไทยมักจะหมายถึงการ “ทำชิ้นงาน” ซึ่งให้ทักษะชีวิตการทำงานเป็นกลุ่ม การบริหารเวลา แต่หาก PBL ใช้หลักการวิทยาศาสตร์มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ นอกจากจะได้บูรณาการวิชาเข้ากับการทำโครงการแล้ว นักเรียนยังได้พัฒนาความคิดเชิงวิเคราะห์และสังเคราะห์ไปจนถึงการคิดได้อย่างมีวิจารณญาณ

ความคิดเชิงวิเคราะห์และสังเคราะห์เกิดเมื่อผู้เรียนใช้หลักการวิจัยเป็นเครื่องมือ เพราะการทำวิจัยต้องใช้ความคิดเชิงวิเคราะห์มาเข้าใจความสัมพันธ์ของข้อมูล และใช้ความคิดเชิงสังเคราะห์ร่วมกับหลักวิชา “ดีความ” ข้อมูล ผลจากการดีความ คือ ความสามารถในการสร้างความรู้ใหม่ด้วยตนเอง หลังจากสามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์ได้แล้ว การแปลความข้อมูลใหม่จะมีความรอบคอบ รอบด้านมากขึ้น ซึ่งจะเป็นจุดตั้งต้นของการคิดได้อย่างมีวิจารณญาณ อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของการศึกษาแบบ RBL

หากให้ความสำคัญกับ “กระบวนการวิจัย” ใน PBL ก็จะพัฒนาความคิดของผู้เรียนได้ โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาก็เน้นที่กระบวนการวิจัยในโครงการ และเรียกว่า Research-Based Learning (RBL)

เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้เกิดในพื้นที่ โครงการฯ จึงสนับสนุนเครือข่ายอุดมศึกษาการศึกษาในพื้นที่เป็นพี่เลี้ยง (ศูนย์พี่เลี้ยง) ช่วยโรงเรียนจัดกระบวนการเรียนแบบ RBL โดยภาคีต่างๆ มีความสัมพันธ์กันในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาดังนี้

รูปที่ 1 ความสัมพันธ์ของภาคีต่างๆ ในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา

หน่วยฯ เป็นตัวเชื่อมระหว่าง สกว. และธนาคารกับที่เลื่องจังหวัด โดยหน่วยฯ ใช้องค์ความรู้และประสบการณ์การสนับสนุนยูววิจัยมาพัฒนาที่เลื่องให้สามารถทำงานสนับสนุนโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาในจังหวัด

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา

เพื่อพัฒนาและสนับสนุนการทำงานของศูนย์ที่เลื่องฯ ให้มีความสามารถในการ coach ครูในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาได้

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อพัฒนาที่เลื่องให้สามารถวิพากษ์เชิงสร้างสรรค์ในการสนับสนุนการทำโครงงานฐานวิจัยแก่โรงเรียนได้
2. เพื่อพัฒนาครูด้านการคิดเชิงตุ-ผล และการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์
3. เพื่อสร้างเนื้อหาและเครื่องมือในการสื่อสารกับที่เลื่องและครูให้สามารถทำโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. เพื่อพัฒนารูปแบบ และสร้างเครื่องมือการทำโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กมัธยม และสำหรับการพัฒนาครู
5. เพื่อสังเคราะห์ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการทดลองใช้ RBL

1.3 เป้าหมายของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา

เป้าหมายหลัก คือ การจัดการการศึกษาระดับพื้นฐาน ที่ผู้ได้รับผลโดยตรงคือครูและนักเรียนได้คิดอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ เพื่อประยุกต์ในชีวิตประจำวันโดยใช้ RBL เป็นเครื่องมือ เช่น รู้จักการทำความเข้าใจปัญหาอย่างมีเหตุผล มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะสังคม (social skills)

เป้าหมายรอง คือ ทำให้มหาวิทยาลัยที่เล็งเข้าใจกระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาคนอย่างยั่งยืน มีประสบการณ์กับพื้นที่ เพื่อให้งานวิจัยอุดมศึกษาที่มีทั้งศาสตร์และบริบท และใช้พัฒนาพื้นที่ได้จริง

1.4 หลักการของ RBL ในการพัฒนาความคิดแก่ผู้เรียน

RBL หมายถึงการเรียนรู้จากการทำวิจัยที่ผู้เรียนอยู่ใน “กระบวนการ” ที่ออกแบบให้พัฒนาวิธีคิด 3 ประการ คือ คิดเชิงเหตุ-ผล (cause-effect thinking) คิดเชิงวิเคราะห์ (analytical thinking/reasoning) และความคิดเชิงวิพากษ์ (critical thinking/reasoning)

ความคิดเชิงเหตุ-ผล คือ ความคิดที่เข้าใจความสัมพันธ์เชิงเหตุผลโดยหลักการที่วงการวิทยาศาสตร์ใช้ คือ “ผลเกิดจากเหตุ” ความคิดเชิงเหตุ-ผลทำให้เห็นตัวแปรต่างๆ ในปรากฏการณ์ จึงเป็นฐานของการเรียนรู้แบบ RBL และเพื่อบูรณาการสารวิชา

ความคิดเชิงวิเคราะห์ คือ ความคิดที่แยกแยะในรายละเอียดเพื่อคัดสรรมาหลอมรวมกับหลักการหรือทฤษฎีให้เกิดสิ่งใหม่จากความคิดเชิงสังเคราะห์ ความคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์นี้ได้จากกระบวนการจัดการ “ข้อมูลงานวิจัย” ดังนั้น RBL จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับความคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์

ความคิดเชิงวิพากษ์ คือ ความคิดที่เกิดในบุคคลที่มีความมั่นใจและเป็นอิสระทางความคิด และกล้าแสดงออกทางความคิด เกิดเมื่อเข้าใจผลงาน RBL ของตนอย่างแจ่มชัด สามารถวิพากษ์ผล RBL ของตนและของผู้อื่นจากกระบวนการเวทีได้

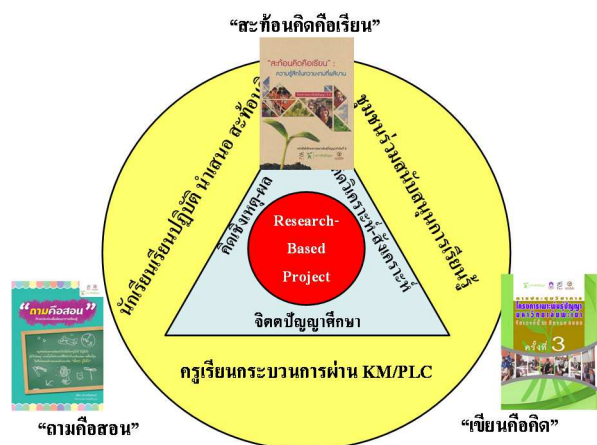
ความคิดทั้ง 3 ประการนี้ไม่สามารถเกิดได้จากการเรียนทฤษฎี แต่ต้องลงมือปฏิบัติ คือ ทำและมีเวทีเรียนรู้โดยวิพากษ์ มีผู้รู้คอยออกแบบกระบวนการเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาความคิดขึ้นมาเอง การปฏิบัติในระบบการศึกษาคือ RBL¹

การใช้ RBL ให้ได้ผลต่อผู้เรียน ผู้จัดกระบวนการ (ครู) จำเป็นต้องเข้าใจกระบวนการวิจัยอย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่วนที่สร้างกระบวนการคิดให้แก่ผู้ปฏิบัติ นั้นหมายความว่าที่เล็ง (นักวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา) ต้องเข้าใจความเกื้อหนุนที่วิจัยมีให้กับการศึกษาเป็นอย่างดี

1.5 ปัจจัยสนับสนุน RBL

จากประสบการณ์สนับสนุนการใช้วิจัยเป็นกระบวนการศึกษาพบว่า RBL สำเร็จเมื่อพัฒนาความสามารถครูและนักเรียนใน 3 ประการ ดังรูป

¹ RBL จะพัฒนาบุคคลไปสู่การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเป็นความคิดที่เกิดในบุคคลที่พัฒนาถึงความคิดเชิงวิพากษ์ (ที่คิดกว้าง รอบคอบ มีเหตุผล เชื่อมโยงหลายมิติ) ความคิดอย่างมีวิจารณญาณเกิดเมื่อบุคคลนั้นมีทัศนคติเชิงบวก มีจริยธรรม คุณธรรม (ที่ต้องใช้การปลูกฝังด้วยประสบการณ์ทางสังคม)

รูปที่ 2 หลักการของ RBL เพาะพันธุ์ปัญญา

ประการที่ 1 คือการปรับกระบวนการทางจิตให้พร้อมต่อการเรียนรู้ เนื่องจากการศึกษาอยู่ในระบบอำนาจมาโดยตลอด (ทั้งครูและนักเรียน) จึงไม่สามารถเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้มากนัก ดังนั้นจึงต้องใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา

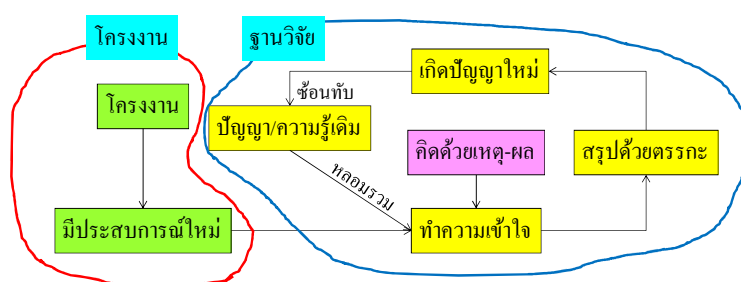
ประการที่ 2 คือการปรับกระบวนการคิดให้คิดเชิงเหตุ-ผลได้ เพราะเป็นฐานสำคัญของการวิจัยใน RBL

ประการที่ 3 คือการพัฒนาความสามารถการวิเคราะห์ข้อมูลจนสามารถเชื่อมโยงกับสาระวิชาเกิดความหมายใหม่ ที่เรียกการคิดสังเคราะห์

ในการเรียนรู้ครูเรียนผ่านกระบวนการ KM และ PLC นักเรียนเรียนจากปฏิบัติสู่ความเข้าใจจนสร้างความรู้ได้เอง (constructivism) โดยอาศัยเรื่องราวที่อยู่รอบตัวนักเรียนจากประสบการณ์การเรียนรู้จากการทำ RBL โครงการนี้มีหลัก 3 ประการ คือ ครูต้องเป็นผู้ตั้งคำถามให้นักเรียนคิดจนรู้ความรู้อย่างแท้จริง (“ถามคือสอน”) ทั้งครูและนักเรียนเรียนรู้เพิ่มเติมจากการสะท้อนคิดเพื่อเข้าใจการเปลี่ยนแปลงตัวเอง (“สะท้อนคิดคือเรียน”) และใช้การเขียนเป็นเครื่องมือให้คิดอย่างละเอียด (“เขียนคือคิด”) ทั้งการเขียน diary ประสบการณ์ความรู้สึกของการทำงานและบทความวิชาการเพื่อให้เป็นผู้มีความมั่นใจในความคิดเชิงวิทยาศาสตร์

1.6 วิธีการของ RBL ในสถานศึกษา

รูปที่ 3 อธิบายกระบวนการเรียนรู้จากการทำ RBL ของนักเรียน (โดยครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้)

รูปที่ 3 กระบวนการทำ RBL

ผู้เรียนนำประสบการณ์จากการทำโครงการมาอธิบายด้วยสาระวิชาที่เรียนมา การนำความรู้ “ออกจากตัว” เช่นนี้เป็นการประยุกต์ความรู้ตามบันไดขั้นที่ 3 ของ cognitive domain การที่ผู้เรียนมีความคิดเชิงเหตุผลทำให้เข้าใจความรู้ดีขึ้น จนสามารถใช้ความคิดตรรกะสรุปเป็นความรู้ใหม่ เป็นการสร้างปัญญาใหม่ซ้อนทับบนปัญญาเดิม ความรู้ใหม่ของนักเรียนถูกทำให้หนักแน่นขึ้นเมื่อผ่านกระบวนการเขียนและการนำเสนอที่มีกระบวนการวิพากษ์

หน่วยฯ จะทำงานร่วมกับศูนย์พี่เลี้ยงเพื่อสนับสนุนการทำ RBL ของห้องเรียนเพื่อใช้ RBL พัฒนาความคิดผู้เรียน ดังนี้

1. ทำทั้งห้องเรียน (โรงเรียนละ 1 ห้องๆ ละ 10 โครงการ นักเรียนประมาณ 30 คน ครู 4-5 คน)
2. ทำแบบ project ที่มีหลายมิติ คำว่า project ในที่นี้หมายถึงประเด็นหลักที่เอามาเรียนรู้แบบ RBL ใน 1 project จะมีหลายโครงการ และทุกโครงการทำด้วยกระบวนการ RBL ตัวอย่าง โรงเรียนในภาคอีสานทำ project “สิ่งทอพื้นบ้าน” ใน project นี้มี “โครงการ” มิติวิทยาศาสตร์จำนวนหนึ่ง เช่น ชีววิทยา (ต้นหม่อน ตัวไหม) เคมี (สีย้อมธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม) ฟิสิกส์ (การต้ม กี่ทอดผ้า) มิติมนุษยศาสตร์ เช่น ประวัติศาสตร์ผ้าทอพื้นบ้าน ลวดลายและความหมายเชิงพิธีกรรมในผ้าทอ และมีมิติ เศรษฐ-สังคม เช่น supply chain and value chain ของผ้าทอ การจัดการกลุ่มการผลิต เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ห้องเรียนทำวิจัยประเด็นหลักประเด็นเดียว แต่มีหลายมิติที่จะเอามาเรียนรู้ร่วมกันหรือสร้างหลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการได้

1.7 แผนงานของกิจกรรมที่ปฏิบัติ

หน่วยฯ ได้วางแผนงานการจัดกิจกรรมในระยะเวลา 36 เดือน เพื่อให้ตอบสนองต่อเป้าหมายการศึกษา หน่วยฯ จะมีกิจกรรมหลักดังต่อไปนี้

1. พัฒนาขีดความสามารถศูนย์พี่เลี้ยงให้สามารถเป็นพี่เลี้ยงแก่ครูได้ โดยการสร้างเครื่องมือและกระบวนการเรียนรู้ (อบรม workshop)
2. ออกแบบการพัฒนาครู-นักเรียน และการจัดการโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาและถ่ายทอดให้ศูนย์พี่เลี้ยง
3. เป็นพี่เลี้ยงให้แก่ศูนย์ฯ ในการถ่ายทอดกระบวนการวิจัยและ RBL ให้แก่ครู ได้แก่ การวิจัย การเขียน ข้อเสนอโครงการ การเขียนบทความวิชาการ ฯลฯ
4. ติดตามสนับสนุนแบบเสริมพลังให้พี่เลี้ยง โดยมุ่งเน้นให้พี่เลี้ยงเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
5. ร่วมอำนวยการจัดมหกรรมประจำปีแสดงผลงานโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาระดับประเทศ

1.8 สรุป

สกว. และ บมจ. ธนาคารกสิกรไทย ได้ร่วมสนับสนุนการจัดตั้งหน่วยจัดการกลางโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ซึ่งได้มีกรอบการทำงานข้างต้น รายงานฉบับสมบูรณ์นี้เป็นการรายงานการทำงาน ซึ่งประกอบด้วย การดำเนินงาน และผลตามปฏิทินแผนงาน ผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ และผลผลิตที่สำคัญ รวมทั้งภาคผนวกที่ได้รวบรวมรายละเอียดต่างๆ ของการปฏิบัติงานตลอดทั้ง 36 เดือน

แผนงานกิจกรรมหลักที่ปฏิบัติเมื่อเทียบกับแผนที่เสนอในข้อเสนอโครงการปรากฏดังในตารางที่ 1

[illegible]

[illegible]

ตารางที่ 3 แผนงานกิจกรรมหลักที่ปฏิบัติเทียบกับข้อเสนอโครงการ ปีที่ 3 (พ.ค. 59 – เม.ย. 60)

กิจกรรม	ข้อเสนอ/ ปฏิบัติ จริง	ปี 2559								ปี 2560					
		พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.
ประชุมแลกเปลี่ยน เรียนรู้กับศูนย์พี่ เลี้ยงทั้ง 8 ศูนย์	ข้อเสนอ														
	ปฏิบัติจริง														
ประชุมปฏิบัติการ ครูระดับศูนย์เพื่อ เข้าใจการทำ RBL และทักษะการสอน RBL (8 ครั้ง)	ข้อเสนอ														
	ปฏิบัติจริง														
ร่วมให้คำปรึกษา การทำงานของพี่ เลี้ยงระหว่างมี interface กับครู และนักเรียน	ข้อเสนอ	สร้าง โจทย์	ออกแบบ เก็บ ข้อมูล	เขียน Propo- sal	ลงช่วยเหลือระดับโรงเรียนและห้องเรียน						เขียน บท ความ	ช่วยระดับ โรงเรียนและ ห้องเรียน			
	ปฏิบัติจริง	สร้าง โจทย์	ออกแบบ เก็บ ข้อมูล	เขียน Propo- sal	ลงช่วยเหลือระดับโรงเรียนและห้องเรียน						เขียน บท ความ	ช่วยระดับ โรงเรียนและ ห้องเรียน			
กิจกรรมปิดงาน ปีที่ 4	ข้อเสนอ														
	ปฏิบัติจริง														
ประชุมปฏิบัติการ ครูระดับศูนย์ เพื่อ พัฒนาครูเพาะพันธุ์ ปัญญาอีก (5 ครั้ง)															

หมายเหตุ เนื่องจากขยายเวลา 2 เดือน จึงมีประชุมเชิงปฏิบัติการ Systems Thinking เพื่อพัฒนาครูเพาะพันธุ์
ปัญญาอีก 5 ครั้ง ในเดือนพฤษภาคมและเดือนมิถุนายน 2560

โดยสรุปจากตารางการทำงาน ทุกกิจกรรมเป็นไปตามแผน ยกเว้นการประชุมพี่เลี้ยงที่เวลาต่างจากแผน เพราะ
ขึ้นกับความสะดวกของผู้เข้าร่วมประชุม แต่ก็สามารถประชุมได้ไม่น้อยกว่าจำนวนที่กำหนดไว้

กิจกรรมเสริม (การขยายผล)

เพื่อเป็นการขยายผลสู่สถาบันการผลิตครูในพื้นที่ (ตามความเห็นของคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ) หน่วยฯ กำหนดให้ คณะครุศาสตร์-ศึกษาศาสตร์ เข้าร่วมกิจกรรมด้วยตามความเหมาะสม

จากการปฏิบัติงานข้างต้นสามารถสรุปผลที่ได้และการตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ รวมทั้งความพึงพอใจต่อความสำเร็จ ดังนี้

2.1.1 การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับศูนย์พี่เลี้ยงทั้ง 8 ศูนย์

ตลอดระยะเวลา 3 ปี (พฤษภาคม 2557 – เมษายน 2560) หน่วยจัดการกลางได้จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับศูนย์พี่เลี้ยงทั้ง 8 ศูนย์จำนวน 13 ครั้ง เพื่อพัฒนาพี่เลี้ยง ติดตามความก้าวหน้า และวางแผนการทำงานอย่างเป็นระยะ ดังปรากฏดังในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 สรุปผลการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับศูนย์พี่เลี้ยงทั้ง 8 ศูนย์

กิจกรรมตาม แผนงาน	ผลที่ได้จากการปฏิบัติจริง	สนับสนุน วัตถุประสงค์ ข้อที่	ร้อยละความ พึงพอใจต่อ ความสำเร็จ
1. ประชุม แลกเปลี่ยน เรียนรู้กับศูนย์พี่ เลี้ยงทั้ง 8 ศูนย์ ครั้งที่ 1/2557	พี่เลี้ยงและตัวแทนครูแกนนำสามารถสร้างปัญญาที่เกิดจากความเข้าใจได้ ด้วยตนเองและสามารถพัฒนาคนอย่างยั่งยืนโดยการโค้ช เพื่อให้เรียนรู้และ เข้าใจการทำโครงการฐานวิจัยในแนวคิดแบบเพาะพันธุ์ปัญญาได้ อีกทั้งยังได้ เรียนรู้ทักษะการสอนโดยการตั้งคำถาม เพราะ“ถามคือสอน” ส่งผลให้คุณภาพ การเรียนรู้ของนักเรียนผ่านการทำโครงการฐานวิจัยได้ดียิ่งขึ้น ในวันที่ 13-14 กันยายน 2557 ณ โรงแรมเซ็นจูรี พาร์ค กรุงเทพฯ	ข้อที่ 3 และ 4	ร้อยละ 100
2. ประชุม แลกเปลี่ยน เรียนรู้กับศูนย์พี่ เลี้ยงทั้ง 8 ศูนย์ ครั้งที่ 2/2557	พี่เลี้ยงร่วมสังเกตการณ์เวทีเสวนา “ด้วยรัก ด้วยความร่วมมือ ร่วมสร้าง พลังเครือข่ายเพาะพันธุ์ปัญญาเพื่อลูกของเรา” ที่โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย ของศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง และร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนถอดประสบการณ์ร่วมกับ ผอ. ครู ผู้ปกครอง เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ใน โรงเรียนเพาะพันธุ์ปัญญาของตนเองต่อไป ในวันที่ 15-16 พฤศจิกายน 2557 ณ ห้องโอบารัตน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	ข้อที่ 1, 3 และ 5	ร้อยละ 100
3. ประชุม แลกเปลี่ยน เรียนรู้กับศูนย์พี่ เลี้ยงทั้ง 8 ศูนย์ ครั้งที่ 3/2557	พี่เลี้ยงร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ผ่านมาถึงเป้าหมาย วิธีการ และ ปัญหาต่างๆ ของแต่ละศูนย์ฯ รวมทั้งร่วมหารือถึงหลักการและแนวทางของ กิจกรรมพัฒนาเพาะพันธุ์ปัญญาในปีที่ 3 การสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานใน โรงเรียน ความต้องการพัฒนาครูในปีที่ 3 แนวทางสร้างความยั่งยืน และการ ทำสื่อประชาสัมพันธ์โครงการฯ ในวันที่ 5-6 มกราคม 2557 ณ โรงแรมเซ็นจูรี พาร์ค กรุงเทพฯ	ข้อที่ 3 และ 4	ร้อยละ 100
4. ประชุม	พี่เลี้ยงร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมา และร่วมวางแผน	ข้อที่ 3 และ 4	ร้อยละ 100

กิจกรรมตาม แผนงาน	ผลที่ได้จากการปฏิบัติจริง	สนับสนุน วัตถุประสงค์ ข้อที่	ร้อยละความ พึงพอใจต่อ ความสำเร็จ
แลกเปลี่ยน เรียนรู้กับศูนย์พี่ เลี้ยงทั้ง 8 ศูนย์ ครั้งที่ 1/2558	แผนการทำงานและรูปแบบงานปิดในปีที่ 3 ตลอดจนร่วมหาหรือเรื่องการไปดู งานที่โรงเรียนแจ้ห่ม ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในเรื่อง Learning by Doing และวางแผนการทำโครงการครูวิจัยผสม Teacher Coaching ในวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2558 ณ โรงแรมไอ เรสซิเดนซ์ สิลม		
5. การประชุม Retreat พี่เลี้ยง โครงการ เพาะพันธุ์ ปัญญา	พี่เลี้ยงได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ย้อนมุมมองจากความสำเร็จเพื่อวางแผน ทำงาน หาประเด็นแนวทางในการพัฒนาโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา และ สามารถนำไปประยุกต์เพื่อฝึกกับครูของศูนย์ตนได้ในปิดไป ในวันที่ 12-13 มิถุนายน 2558 ณ ฮอไรซันวิลเลจแอนด์รีสอร์ท อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัด เชียงใหม่	ข้อที่ 1, 3 และ 4	ร้อยละ 100
6. ประชุม แลกเปลี่ยน เรียนรู้กับศูนย์พี่ เลี้ยงทั้ง 8 ศูนย์ ครั้งที่ 2/2558	พี่เลี้ยงสามารถพัฒนากระบวนการและ create กิจกรรมจิตตปัญญาได้ เหมาะสมกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียน ในวันที่ 8-9 สิงหาคม 2558 ณ โรงแรมราชมั่งคณา พาวี่เลียน บีช รีสอร์ท สงขลา	ข้อที่ 3 และ 4	ร้อยละ 100
7. ประชุม แลกเปลี่ยน เรียนรู้กับศูนย์พี่ เลี้ยงทั้ง 8 ศูนย์ ครั้งที่ 3/2558	พี่เลี้ยงได้รับทักษะสานเสวนาเพื่อแสวงหาเป้าหมายจริง และเทคนิคการ เรียนเชิงรุก (Active learning) เพื่อนำไปประยุกต์ใช้และถ่ายทอดให้แก่ครูใน โครงการได้ โดยมีศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยมหิดลและศิลปากรเป็นวิทยากร ในวันที่ 31 ตุลาคม - 1 พฤศจิกายน 2558 ณ ห้องกินรี 2 ชั้น 1 โรงแรมอมารี แอร์พอร์ต ดอนเมือง กรุงเทพฯ	ข้อที่ 1, 2, 3 และ 4	ร้อยละ 100
8. ประชุม แลกเปลี่ยน เรียนรู้กับศูนย์พี่ เลี้ยงทั้ง 8 ศูนย์ ครั้งที่ 4/2558	พี่เลี้ยงร่วมปรึกษาหารือการจัดเวทีนำเสนอผลงานระดับประเทศประจำปี 2558 และเตรียมแผนงานในปีถัดไป ในวันที่ 16 มกราคม 2559 ณ ห้องกินรี 2 ชั้น 1 โรงแรมอมารี แอร์พอร์ต ดอนเมือง กรุงเทพฯ	ข้อที่ 3	ร้อยละ 100
9. การประชุม Retreat พี่เลี้ยง โครงการ เพาะพันธุ์ ปัญญา	พี่เลี้ยงได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ย้อนมุมมองจากความสำเร็จเพื่อวางแผน ทำงานในปีถัดไป และลงพื้นที่เรียนรู้วิถีการจัดการชุมชนของปราชญ์ชาวบ้าน อ.ปรีชา เจียบหุ ณ บ้านแสงจันทร์ (คุ้มลมทวน) ตลอดจนร่วมกันถอดบทเรียน การบริหารจัดการ เพื่อนำมาปรับใช้ในการบริหารจัดการโครงการให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด ในวันที่ 21-22 พฤษภาคม 2559 ณ บ้านอัมพวา รีสอร์ท แอนด์ สปา อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรสงคราม	ข้อที่ 1, 3 และ 4	ร้อยละ 100

กิจกรรมตาม แผนงาน	ผลที่ได้จากการปฏิบัติจริง	สนับสนุน วัตถุประสงค์ ข้อที่	ร้อยละความ พึงพอใจต่อ ความสำเร็จ
10. ประชุม แลกเปลี่ยน เรียนรู้กับศูนย์พี่ เลี้ยงทั้ง 8 ศูนย์ ครั้งที่ 1/2559	ติดตามความก้าวหน้าของศูนย์พี่เลี้ยงและระดมความเห็นจาก ประสบการณ์ช่วยกันออกแบบการทำงานโครงการ “คนไทย 4.0” ในวันที่ 27 สิงหาคม 2559 ณ โรงแรมอมารี ดอนเมือง แอร์พอร์ต	ข้อที่ 1, 3 และ 4	ร้อยละ 100
11. ประชุม แลกเปลี่ยน เรียนรู้กับศูนย์พี่ เลี้ยงทั้ง 8 ศูนย์ ครั้งที่ 2/2559	ร่วมกำหนดเป้าหมายการทำงานที่จะบรรจุเป็นแผนการทำงาน และเสนอ เป็นข้อเสนอโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาในระยะที่ 2 ต่อสำนักงานกองทุนสนับสนุน การวิจัย (สกว.) ในวันที่ 22 ตุลาคม 2559 ณ โรงแรมอมารี ดอนเมือง แอร์ พอร์ต	ข้อที่ 3	ร้อยละ 100
12. ประชุม แลกเปลี่ยน เรียนรู้กับศูนย์พี่ เลี้ยงทั้ง 8 ศูนย์ ครั้งที่ 3/2559	พี่เลี้ยงปรึกษาหารือการจัดเวทีนำเสนอผลงานระดับระดับภาคประจำปี 2560 และลงพื้นที่เรียนรู้ประสบการณ์และบทเรียนของชุมชนที่เคยทำงาน วิจัยเพื่อท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำโครงการพันธุ์ปัญญาในระยะที่ 2 ต่อไป ในวันที่ 24-25 ธันวาคม 2559 ณ โฮไรซ์วิลเลจแอนดริสอร์ท อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่	ข้อที่ 3	ร้อยละ 100
13. ประชุม แลกเปลี่ยน เรียนรู้กับศูนย์พี่ เลี้ยงทั้ง 8 ศูนย์ ครั้งที่ 4/2559	พี่เลี้ยงรับฟังนโยบายและร่วมวางแผนเป้าหมายระยะ 6 เดือนที่เตรียมการ สำหรับระยะที่ 2 (พฤษภาคม 2560 - ตุลาคม 2560) ตลอดจนนำเสนอ กลยุทธ์การทำงานในปีต่อไปในที่ประชุม เพื่อให้ศูนย์ต่างๆ นำไปปรับปรุงและ ประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับศูนย์ตัวอีก และเขียน proposal เพื่อนำเสนอต่อ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ในวันที่ 22-23 เมษายน 2560 ณ ริสอร์ทเดอะเกรซ อัมพวา	ข้อที่ 3	ร้อยละ 100

2.1.2 การประชุมปฏิบัติการครูระดับศูนย์เพื่อเข้าใจการทำ RBL และคิดวิเคราะห์-สังเคราะห์

ตลอดระยะเวลา 3 ปี (พฤษภาคม 2557 – เมษายน 2560) หน่วยจัดการกลางได้ลงพื้นที่ในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้แก่ครูและนักเรียน จำนวน 50 ครั้ง เพื่อทำความเข้าใจ และพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์-สังเคราะห์ของครูและนักเรียน ตลอดจนถ่ายทอดเครื่องมือต่างๆ เพื่อให้ครูสามารถนำไปถ่ายทอดให้แก่ นักเรียนต่อไปได้ ดังปรากฏดังในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 สรุปผลประชุมปฏิบัติการครูระดับศูนย์เพื่อเข้าใจการทำ RBL และคิดวิเคราะห์-สังเคราะห์

กิจกรรมตามแผนงาน	ผลที่ได้จากการปฏิบัติจริง	สนับสนุน วัตถุประสงค์ ข้อที่	ร้อยละความ พึงพอใจต่อ ความสำเร็จ
ประชุมเชิงปฏิบัติการครูเพื่อเข้าใจ การทำ RBL และทักษะการสอน RBL ปีที่ 1	คุณครูได้ทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับการคิด เชิงเหตุผลและเพิ่มเติมความรู้เรื่องกระบวนการ ของ RBL ซึ่งหลังจากเสร็จสิ้นการประชุมแล้วทำ ให้คุณครูเข้าใจระบบความคิดเชิงเหตุผลมากขึ้น สามารถนำวิธีการที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับการเรียน การสอนในวิชาอื่นๆ และการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ให้กับนักเรียนได้ และฝึกการเชื่อมโยง ความคิดให้เป็นระบบมากขึ้น จัดทั้งหมด 8 ครั้ง ดังนี้ 20-23 มีนาคม 2557 ศูนย์ฯ มรภ.สุราษฎร์ฯ (พี่เลี้ยงเดินกระบวนการเอง) 1-2 พฤษภาคม 2557 ศูนย์ฯ มรภ.ลำปาง 31 พฤษภาคม – 1 มิถุนายน 2557 ศูนย์ฯ ม.มหิดล 2 มิถุนายน 2557 ศูนย์ฯ ม.ศิลปากร 14 มิถุนายน 2557 ศูนย์ฯ ม.สงขลานครินทร์ 19 มิถุนายน 2557 ศูนย์ฯ ม.อุบลฯ 20 มิถุนายน 2557 ศูนย์ฯ มรภ.ศรีสะเกษ 20-22 กรกฎาคม 2557 ศูนย์ฯ ม.พะเยา	ข้อ 2 และ 5	ร้อยละ 80
การประชุมเชิงปฏิบัติการครูและ นักเรียนแกนนำ เพื่อพัฒนาทักษะ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และ เขียนบทความ ปีที่ 1	ครูและนักเรียนได้เรียนรู้ทักษะการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อนำมาซึ่งความหมายใหม่ โดยใช้กระบวนการจัดกลุ่ม และสามารถเขียน บทความได้ง่ายขึ้น โดยใช้โครงสร้างประโยค วิชาการ (ข้ออ้างอิง ข้อสนับสนุน และข้อสรุป) ซึ่ง อยู่บนพื้นฐานของความเป็นเหตุ เป็นผลและ ถูกต้องตามตรรกะ อีกทั้งยังได้แนวทางในการ ออกแบบและพัฒนางานวิจัยของนักเรียน ตลอดจนรูปแบบการนำเสนองานโดยใช้กราฟ และ infographic เพื่อดึงดูดความน่าสนใจ และ ทำให้งานวิจัยเข้าใจมากขึ้น	ข้อ 2 และ 5	ร้อยละ 100

กิจกรรมตามแผนงาน	ผลที่ได้จากการปฏิบัติจริง	สนับสนุน วัตถุประสงค์ ข้อที่	ร้อยละความ พึงพอใจต่อ ความสำเร็จ
	<u>จัดทั้งหมด 7 ครั้ง ดังนี้</u> 29-30 พฤศจิกายน 2557 ศูนย์ฯ มรภ.ลำปาง 6-7 ธันวาคม 2557 ศูนย์ฯ มรภ.ศรีสะเกษ 13-14 ธันวาคม 2557 ศูนย์ฯ ม.อุบลราชธานี 19-20 ธันวาคม 2557 ศูนย์ฯ มรภ.สุราษฎร์ฯ 10-11 มกราคม 2558 ศูนย์ฯ ม.ศิลปากรและม.มหิดล) 16-17 มกราคม 2558 ศูนย์ฯ ม.พะเยา 7-8 กุมภาพันธ์ 2558 ศูนย์ฯ ม.สงขลานครินทร์		
การประชุมเชิงปฏิบัติการครูและนักเรียน เพื่อการพัฒนาความคิดเชิงเหตุผลและความคิดเชิงระบบ” ปีที่ 2	ครูและนักเรียนได้รับความรู้ในเรื่องหลักการคิดแบบเหตุ-ผล เพราะครูเชื่อว่าเรื่องนี้เป็นพื้นฐานสำคัญที่สุดในการทำโครงงานฐานวิจัย ซึ่งจะนำไปสู่การคิดแบบเชื่อมโยงและถูกต้องตามตรรกะ อีกทั้งยังนำไปสู่ทักษะการถามคือสอน โดยครูคือผู้ถาม ต่อนความคิด เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง คือ ฝึกให้นักเรียนคิดแบบขั้นบันได เชื่อมโยง แต่ละขั้น จนได้ข้อสรุป แต่อย่างไรก็ตามครูเองจะต้องมีไหวพริบในการตั้งคำถามจากคำตอบของนักเรียนอย่างต่อเนื่องเช่นกัน และต้องอดทนและใจเย็นในการรอคำตอบ เพราะวิธีนี้จะทำให้นักเรียนเข้าใจและจดจำเรื่องราวได้อย่างแท้จริงและถาวร <u>จัดทั้งหมด 7 ครั้ง ดังนี้</u> 30-31 พฤษภาคม 2558 ศูนย์ฯ มรภ.สุราษฎร์ฯ 6-7 มิถุนายน 2558 ศูนย์ฯ ม.สงขลานครินทร์ 20-21 มิถุนายน 2558 ศูนย์ฯ มรภ.ศรีสะเกษ และม.อุบลราชธานี 27-28 มิถุนายน 2558 ศูนย์ฯ มรภ.ลำปาง 4-5 กรกฎาคม 2558 ศูนย์ฯ ม.พะเยา 18-19 กรกฎาคม 2558 ศูนย์ฯ ม.ศิลปากรและม.มหิดล	ข้อ 2 และ 5	ร้อยละ 80

กิจกรรมตามแผนงาน	ผลที่ได้จากการปฏิบัติจริง	สนับสนุน วัตถุประสงค์ ข้อที่	ร้อยละความ พึงพอใจต่อ ความสำเร็จ
การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อ พัฒนาทักษะคิดวิเคราะห์ คิด สังเคราะห์ ปีที่ 2	ครูและนักเรียนได้เรียนรู้ทักษะกระบวนการ คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสามารถจัดการกับ ข้อมูลที่ได้รับ เพื่อนำไปสู่การจัดกลุ่มและเชื่อมโยง ขยายความ ตลอดจนสามารถนำข้อมูลนั้นมา นำเสนอในรูปแบบของกราฟเส้นซึ่งง่ายต่อการ เข้าใจได้ จัดทั้งหมด 8 ครั้ง ดังนี้ 07 พฤศจิกายน 2558 ศูนย์ฯ ม.สงขลานครินทร์ 22 พฤศจิกายน 2558 ศูนย์ฯ มรภ.สุราษฎร์ธานี 12 ธันวาคม 2558 ศูนย์ฯ มรภ.ลำปาง 13 ธันวาคม 2558 ศูนย์ฯ ม.พะเยา 19 ธันวาคม 2558 ศูนย์ฯ ม.อุบลราชธานี 20 ธันวาคม 2558 ศูนย์ฯ มรภ.ศรีสะเกษ 09 มกราคม 2559 ศูนย์ฯ ม.ศิลปากร 10 มกราคม 2559 ศูนย์ฯ ม.มหิดล	ข้อ 2 และ 5	ร้อยละ 80
การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อการ พัฒนาความคิดเชิงเหตุผลและการ ออกแบบโครงงานฐานวิจัย ปีที่ 3	โครงการได้นำประสบการณ์จากการทำใน 3 ปีแรกพัฒนากระบวนการให้ครูและนักเรียนเข้าใจ Research-Based Learning มากขึ้น โดยได้จัด ประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมครูและนักเรียน เพื่อ เน้นพัฒนาที่ระบบการคิด ซึ่งจะเอื้อต่อการทำ โครงงานฐานวิจัย ประกอบด้วย 7 ชุด ได้แก่ 1. การเรียนรู้ด้วยโครงงานฐานวิจัย (RBL) 2. ความคิดเชิงเหตุ-ผล และตรรกะ 3. ความคิดตรรกะ 4. การหาโจทย์ RBL 5. การออกแบบ RBL 6. สะเต็มใน RBL 7. ถามคือสอน ซึ่งจากความรู้เหล่านี้ ทำให้ครูและนักเรียน แกนนำส่วนใหญ่เข้ามาทบทวนความรู้เดิม และ เพิ่มเติมความรู้ใหม่ รวมทั้งแก้ไขความเข้าใจผิด	ข้อ 2 และ 5	ร้อยละ 80

กิจกรรมตามแผนงาน	ผลที่ได้จากการปฏิบัติจริง	สนับสนุน วัตถุประสงค์ ข้อที่	ร้อยละความ พึงพอใจต่อ ความสำเร็จ
	เกี่ยวกับความคิดเชิงเหตุผล ความคิดเชิงระบบ และ STEM ซึ่งหลังจากการอบรมแล้วทำให้ครูเข้าใจและเข้าถึง STEM มากขึ้น ถึงแม้จะเป็นเรื่องใหม่และต้องอาศัยความรู้จากหลากหลายวิชามารวมกัน แต่ถ้าหากครูและนักเรียนเข้าใจพื้นฐานของแก่นความรู้ STEM ก็จะทำให้ STEM เป็นเรื่องที่ใกล้ตัวได้ไม่ยาก จัดทั้งหมด 7 ครั้ง ดังนี้ 18-19 มิถุนายน 2559 ศูนย์ฯ ม.อุบลราชธานี และมรภ. ศรีสะเกษ 25-26 มิถุนายน 2559 ศูนย์ฯ ม.สงขลา 02-03 กรกฎาคม 2559 ศูนย์ฯ ม.ศิลปากรและ ม.มหิดล 9-10 กรกฎาคม 2559 ศูนย์ฯ มรภ.ลำปาง 16-17 กรกฎาคม 2559 ศูนย์ฯ ม.พะเยา 23-24 กรกฎาคม 2559 ศูนย์ฯ มรภ.สุราษฎร์ธานี		
การประชุมเชิงปฏิบัติการครูและนักเรียน เพื่อพัฒนาทักษะคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ ปีที่ 3	ครูและนักเรียนเข้าใจทักษะการคิดวิเคราะห์-คิดสังเคราะห์ได้ลึกมากขึ้น ทั้งความคิดวิเคราะห์แบบแยกแยะ ความคิดวิเคราะห์แบบเชื่อมโยง ตรรกะ ความคิดสังเคราะห์ความหมาย และความคิดสังเคราะห์เชิงระบบ เพราะนอกจากครูและนักเรียนจะได้รับเนื้อหาสาระแล้ว ครูและนักเรียนยังได้ฝึกการใช้ความคิดในชีวิตจริงผ่าน “เกมเศรษฐิกิจพอ” ด้วย ซึ่งจะทำให้ครูและนักเรียนเข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ที่โรงเรียนได้ง่ายขึ้น จัดทั้งหมด 8 ครั้ง ดังนี้ 5 พฤศจิกายน 2559 ศูนย์ฯ ม.มหิดล 6 พฤศจิกายน 2559 ศูนย์ฯ ม.ศิลปากร 12 พฤศจิกายน 2559 ศูนย์ฯ มรภ.ลำปาง 13 พฤศจิกายน 2559 ศูนย์ฯ ม.พะเยา	ข้อ 2 และ 5	ร้อยละ 80

กิจกรรมตามแผนงาน	ผลที่ได้จากการปฏิบัติจริง	สนับสนุน วัตถุประสงค์ ข้อที่	ร้อยละความ พึงพอใจต่อ ความสำเร็จ
	17 พฤศจิกายน 2559 ศูนย์ฯ มรภ.ศรีสะเกษ 18 พฤศจิกายน 2559 ศูนย์ฯ ม.อุบลฯ 21 มกราคม 2560 ศูนย์ฯ มรภ.สุราษฎร์ฯ 4 กุมภาพันธ์ 2560 ศูนย์ฯ ม.สงขลานครินทร์		
การประชุมเชิงปฏิบัติการครูและ นักเรียน เพื่อการพัฒนาความคิดเชิง เหตุผลและความคิดเชิงระบบ” ปีที่ 4	ครูได้ ทบทวน systems thinking กระบวนการ RBL จากหลักการคิดแบบเหตุ-ผลสู่ คิววิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และ critical thinking ของเพาะพันธุ์ปัญญา 4 ปีที่ผ่านมา และเข้าใจ มุมมองของเพาะพันธุ์ปัญญาใน STEM ซึ่งเป็น แนวทางการจัดการการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและ STEM (SEEEM เพาะพันธุ์ปัญญา) โดยจะนำไปสู่การทำโครงการ STEM ผลงาน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบนฐาน RBL ได้ อีกทั้งยังเป็นเป้าหมายสำคัญของการเรียนรู้เพาะพันธุ์ ปัญญาใน Phase 2 อีกด้วย แต่อย่างไรก็ตามยัง พบว่า ครูใหม่หลายท่านยังไม่เข้าใจ เนื่องจากยังไม่ มีประสบการณ์จากปีก่อนๆ ดังนั้นครูรุ่นเก่าจึง เป็นกำลังสำคัญที่ต้องอธิบายเพิ่มเติมและหนุน เสริมครูใหม่ที่เพิ่งเข้ามาต่อไป จัดทั้งหมด 5 ครั้ง ดังนี้ 27-28 พฤษภาคม 2560 ศูนย์ฯ ม.มหิดลและ ศูนย์ฯ ม.ศิลปากร 3-4 มิถุนายน 2560 ศูนย์ฯ มรภ.ลำปาง 10-11 มิถุนายน 2560 ศูนย์ฯ ม.พะเยา 17-18 มิถุนายน 2560 ศูนย์ฯ มรภ.สุราษฎร์ฯ 25-26 มิถุนายน 2560 ศูนย์ฯ ม.อุบลฯ และ ศูนย์ฯ มรภ.ศรีสะเกษ	ข้อ 2 และ 5	ร้อยละ 100

2.1.3 การนิเทศงานศูนย์พี่เลี้ยง

ตลอดระยะเวลา 3 ปี (พฤษภาคม 2557 – เมษายน 2560) หน่วยจัดการกลางได้ไปร่วมนิเทศการจัดกิจกรรม โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาของศูนย์พี่เลี้ยงทั้งหมด 55 ครั้ง เพื่อแนะนำ ช่วยเหลือ และเติมเต็มสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้กับครู ดังปรากฏในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 สรุปการนิเทศงานศูนย์พี่เลี้ยง

ที่	เรื่อง	ผู้จัด	วันที่
1	ฝึกปฏิบัติการให้ครูโรงเรียนสิริวัณรี 2	ศูนย์พี่เลี้ยง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	27 มิถุนายน 2557 ณ โรงเรียนสิริวัณรี 2 สงขลา
2	ขยายผลระดับโรงเรียน	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยมหิดล	18 กรกฎาคม 2557 ณ โรงเรียนบ้านแพ้ว
3	review และสร้างโจทย์ RBL	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	18 กรกฎาคม 2557 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
4	ขยายผลระดับโรงเรียน	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยพะเยา	28 กรกฎาคม 2557 ณ โรงเรียนแม่ใจวิทยาคม
5	ขยายผลระดับโรงเรียน	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยศิลปากร	9 สิงหาคม 2557 ณ โรงเรียนนาริวิทยา
6	ขยายผลระดับโรงเรียน	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยศิลปากร	10 สิงหาคม 2557 ณ โรงเรียนธีรศาสตร์
7	การ review และสร้างโจทย์ RBL	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	23-24 สิงหาคม 2557 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
8	ประชุมครูพิจารณา concept RBL พันธุ์ปัญญา	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	30 สิงหาคม 2557 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
9	การ review และสร้างโจทย์ RBL	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	31 สิงหาคม 2557 ณ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
10	พัฒนาการสร้างโจทย์ RBL กับนักเรียน และให้ครูเป็นผู้ observe เพื่อเรียนรู้	ศูนย์พี่เลี้ยง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	3 กันยายน 2557 ณ โรงเรียนจะนะชนูฯ
11	พัฒนาการสร้างโจทย์ RBL กับนักเรียน และให้ครูเป็นผู้ observe เพื่อเรียนรู้	ศูนย์พี่เลี้ยง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	3 กันยายน 2557 ณ โรงเรียนสิริวัณรี 2 สงขลา
12	ขยายผลระดับโรงเรียน	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	21 กันยายน 2557 ณ โรงเรียนพิริยาลัย
13	ขยายผลระดับโรงเรียน	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยศิลปากร	6 ตุลาคม 2557 ณ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ
14	การวิพากษ์โครงงานวิจัย (Proposal)	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏ สุราษฎร์ธานี	19 ตุลาคม 2557 ณ โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ สุราษฎร์ธานี

ที่	เรื่อง	ผู้จัด	วันที่
15	การวิพากษ์โครงงานวิจัย (Proposal)	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏ สุราษฎร์ธานี	27 ตุลาคม 2557 ณ โรงเรียนจุฬาภรณฯ นครฯ
16	ขยายผล ร.ร.วิชชานารี เพื่อให้ครูเข้าใจ กระบวนการ RBL	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	1 พฤศจิกายน 2557 ณ โรงเรียนวิชชานารี
17	ขยายผล ร.ร.เสริมงามวิทยาคม เพื่อให้ครูเข้าใจ กระบวนการ RBL	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	2 พฤศจิกายน 2557 ณ โรงเรียนเสริมงามวิทยาคม
18	ลงพื้นที่และติดตามความก้าวหน้า	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	1 ธันวาคม 2557 ณ โรงเรียนแจ้ห่มวิทยาคม
19	ลงพื้นที่และติดตามความก้าวหน้า	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยพะเยา	16 มกราคม 2558 ณ โรงเรียนแม่จันวิทยา
20	นำเสนอความก้าวหน้า	ศูนย์พี่เลี้ยง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	1 กุมภาพันธ์ 2558 ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
21	นำเสนอความก้าวหน้า	ศูนย์พี่เลี้ยง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	14 กุมภาพันธ์ 2558 ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
22	เวทีปิดงานประจำศูนย์	ศูนย์พี่เลี้ยง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	28 กุมภาพันธ์ 2558 ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
23	เวทีปิดงานประจำศูนย์	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏ สุราษฎร์ธานี	1 มีนาคม 2558 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏ สุราษฎร์ธานี
24	เวทีปิดงานประจำศูนย์	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยศิลปากร	13 มีนาคม 2558 ณ มหาวิทยาลัยศิลปากร
25	เวทีปิดงานประจำศูนย์	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยมหิดล	13 มีนาคม 2558 ณ มหาวิทยาลัยมหิดล
26	เวทีปิดงานประจำศูนย์	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	14 มีนาคม 2558 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
27	เวทีปิดงานประจำศูนย์	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	14 มีนาคม 2558 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
28	เวทีปิดงานประจำศูนย์	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยพะเยา	14 มีนาคม 2558 ณ มหาวิทยาลัยพะเยา
29	เวที PLC ของครูแกนนำเพาะพันธุ์ปัญญา	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	3-4 กรกฎาคม 2558 ณ โรงเรียนขุนหาญวิทยาสรรค์
30	นำเสนอโครงร่างโครงการฐานวิจัย	ศูนย์พี่เลี้ยง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	26 กรกฎาคม 2558 ณ โรงเรียนพะตงศรีวิวัฒน์
31	ร่วมประชุมนำเสนอหัวข้อโครงการ	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยพะเยา	29 สิงหาคม 2558 ณ มหาวิทยาลัยพะเยา

ที่	เรื่อง	ผู้จัด	วันที่
32	ลงพื้นที่และติดตามความก้าวหน้า	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยพะเยา	30 สิงหาคม 2558 ณ โรงเรียนแม่ใจฯ และภูซางฯ
33	ลงพื้นที่และติดตามความก้าวหน้า	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยพะเยา	29 สิงหาคม 2558 ณ โรงเรียนดำรงฯ และแม่ต๋ำฯ
34	เวที PLC ของครูแกนนำเพาะพันธุ์ปัญญา	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	5 กันยายน 2558 ณ โรงเรียนบุญวาทย์วิทยา
35	เวที PLC ของครูแกนนำเพาะพันธุ์ปัญญา	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	9 ตุลาคม 2558 ณ โรงเรียนกันทรอมวิทยาคม
36	เวทีเครือข่ายครูเพาะพันธุ์ปัญญาลำปาง ลำพูน และแพร่	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	29 พฤศจิกายน 2558 ณ โรงเรียนบุญวาทย์วิทยา
37	เวที PLC ของครูแกนนำเพาะพันธุ์ปัญญา	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	12 ธันวาคม 2558 ณ โรงเรียนกันทรอมวิทยาคม
38	ลงพื้นที่และติดตามความก้าวหน้า	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	5 กุมภาพันธ์ 2559 ณ โรงเรียนชุมพวงฯ
39	เวที PLC ของครูแกนนำเพาะพันธุ์ปัญญา	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	7 กุมภาพันธ์ 2559 ณ โรงเรียนบุญวาทย์วิทยา
40	เวที PLC ของครูแกนนำเพาะพันธุ์ปัญญา	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยมหิดล	13 กุมภาพันธ์ 2559 ณ มหาวิทยาลัยมหิดล
41	เวทีปิดงานประจำศูนย์	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	20 กุมภาพันธ์ 2559 ณ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
42	เวทีปิดงานประจำศูนย์	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	11 มีนาคม 2559 ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
43	เวทีปิดงานประจำศูนย์	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	11 มีนาคม 2559 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
44	เวทีปิดงานประจำศูนย์	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	12 มีนาคม 2559 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
45	เวทีปิดงานประจำศูนย์	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยมหิดล	13 มีนาคม 2559 ณ มหาวิทยาลัยมหิดล
46	เวทีปิดงานประจำศูนย์	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยศิลปากร	19 มีนาคม 2559 ณ โรงเรียนเบญจมฯ
47	ขยายผลระดับโรงเรียน	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	17 มิถุนายน 2559 ณ โรงเรียนเขมราฐวิทยา
48	ลงพื้นที่และติดตามความก้าวหน้า	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยพะเยา	2 ธันวาคม 2559 ณ โรงเรียนภูซางฯ แม่จัน และเทิง

ที่	เรื่อง	ผู้จัด	วันที่
49	ลงพื้นที่และติดตามความก้าวหน้า	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยพะเยา	6 มกราคม 2560 ณ โรงเรียนเทิง
50	เวที PLC ของครูแกนนำเพาะพันธุ์ปัญญา	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	7 มกราคม 2560 ณ โรงเรียนบุญวาทย์วิทยา
51	เวทีปิดงานประจำศูนย์	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยศิลปากร	22 มกราคม 2560 ณ โรงแรมไมด้าฯ นครปฐม
52	เวที PLC ของครูแกนนำเพาะพันธุ์ปัญญา	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	4 กุมภาพันธ์ 2560 ณ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
53	เวที PLC ของครูแกนนำเพาะพันธุ์ปัญญา	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	11 กุมภาพันธ์ 2560 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
54	เวทีปิดงานประจำศูนย์	ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี และมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	25 กุมภาพันธ์ 2560 ณ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
55	เวทีปิดงานประจำศูนย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสุราษฎร์ธานี	5 มีนาคม 2560 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏ สุราษฎร์ธานี

2.1.4 การจัดเวทีนำเสนอสรุปงานปลายปี

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และ บมจ. ธนาคารกสิกรไทย ได้จัดเวทีนำเสนอผลงานระดับประเทศ เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวและนำเสนอผลงานของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาให้เป็นที่ยอมรับแก่สาธารณชน ซึ่งตลอดระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมาได้มีบุคลากรทางการศึกษาเข้าร่วมเป็นจำนวนมาก โดยเวทีการนำเสนอผลงานแต่ละครั้งจะมีรูปแบบและวิธีการนำเสนอที่แตกต่างกันไป ดังนี้

ปี 2558 จัดเวทีนำเสนอผลงานภายใต้ชื่อ "แบ่งปันปัญญา : เพื่อปัญญาที่องกามของครูและนักเรียน" เพื่อนำเสนอผลงานของนักเรียนในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ในวันพฤหัสบดีที่ 26 มีนาคม 2558 ณ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบ พระชนมพรรษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม

ปี 2559 จัดเวทีนำเสนอผลงานภายใต้ชื่อ "ครูพันธุ์เหมาะ นักเรียนพันธุ์ใหม่" เพื่อนำเสนอรูปแบบการปฏิรูปการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับการปฏิรูปครู เพื่อจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน ในวันพฤหัสบดีที่ 24 มีนาคม 2559 ณ ห้องแกรนด์ ไดมอนด์ บอลรูม อิมแพ็ค เมืองทองธานี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ปี 2560 จัดเวทีนำเสนอผลงานภายใต้ชื่อ “เพาะพันธุ์ปัญญาสำหรับเด็กไทย 4.0” เพื่อนำเสนอข้อเรียนรู้และผลที่เกิดจากกระบวนการการศึกษาของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ในระยะ 4 ปี อันจะเป็นการต่อยอดสู่นโยบายการศึกษาสำหรับเด็กไทย 4.0 ในวันเสาร์ที่ 25 มีนาคม 2560 ณ อิมแพ็ค ฟอรั่ม เมืองทองธานี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

(รายละเอียดดังภาคผนวก ก)

บทที่ 3

สรุปผลงาน RBP ของนักเรียน

ตลอดระยะ 3 ปีที่ผ่านมา มีโรงเรียนที่ผ่านการคัดเลือกจากการพิจารณาข้อเสนอโครงการเพื่อรับทุนทั้งหมด 93 โรงเรียน โดยศูนย์พี่เลี้ยงโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาทั้ง 8 ศูนย์ ได้สรุปผลการพัฒนาข้อเสนอโครงการและการให้ทุนสนับสนุนโรงเรียนเพื่อจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัยแก่โรงเรียนเพาะพันธุ์ปัญญาจำนวน 2,505 โครงการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 สรุปผลจำนวนข้อเสนอโครงการ/ศูนย์พี่เลี้ยง

ตารางที่ 7 จำนวนข้อเสนอโครงการ/ศูนย์พี่เลี้ยงปีที่ 1

ศูนย์พี่เลี้ยง	โรงเรียน	โครงการ
มหาวิทยาลัยพะเยา	10	100
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	11	110
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	12	108
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	10	110
มหาวิทยาลัยมหิดล	10	112
มหาวิทยาลัยศิลปากร	11	100
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	9	90
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	10	85
รวม	83	815

ตารางที่ 8 จำนวนข้อเสนอโครงการ/ศูนย์พี่เลี้ยงปีที่ 2

ศูนย์พี่เลี้ยง	โรงเรียน	โครงการ
มหาวิทยาลัยพะเยา	10	100
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	11	110
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	11	121
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	11	105
มหาวิทยาลัยมหิดล	9	100
มหาวิทยาลัยศิลปากร	11	100

ศูนย์พี่เลี้ยง	โรงเรียน	โครงการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	9	100
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	12	109
รวม	85	845

ตารางที่ 9 จำนวนข้อเสนอโครงการ/ศูนย์พี่เลี้ยงปีที่ 3

ศูนย์พี่เลี้ยง	โรงเรียน	โครงการ
มหาวิทยาลัยพะเยา	10	100
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	11	117
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	11	133
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	11	100
มหาวิทยาลัยมหิดล	11	114
มหาวิทยาลัยศิลปากร	11	100
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	11	108
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	10	87
รวม	86	859

หมายเหตุ เป้าหมายของโครงการคือ 80 โรงเรียน และ 800 โครงการต่อปี ผลงานตามตารางทั้ง 3 ได้เกินเป้าหมาย

3.2 หัวข้อโครงการหลักของโรงเรียนในศูนย์พี่เลี้ยง

ปีที่ 1

ตารางที่ 10 หัวข้อโครงการหลักของโรงเรียนในศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยพะเยา

โรงเรียน	ชื่อโครงการ
โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์	การผลิตแผ่นใยไหมพันธุ์พื้นเมืองจังหวัดเชียงราย
โรงเรียนแม่ตำตาดควนวิทยาคม	ฝึกปฏิบัติชีวิตชุมชนตำบลแม่ตำ ตำบลตาดควน อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา	พรรณไม้ในโรงเรียน:DESUP in the garden
โรงเรียนพะเยาพิทยาคม	การศึกษาผักตบชวาเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์
โรงเรียนกุชางวิทยาคม	ข้าวควบ (ข้าวเกรียบว่าว) บ้านสบง
โรงเรียนเทิงวิทยาคม	ปลาร้า...จากปลาน้ำอิง
โรงเรียนพากหวานวิทยาคม	โครงการแหล่งเรียนรู้การเพาะเห็ดฟางในตะกร้าชุมชนบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพะเยา	การศึกษาหัตถกรรมจากเส้นใยกล้วยบ้านป่าฝาง อ.ภูกามยาว จ.พะเยา
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม	การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากกล้วย
โรงเรียนแม่ใจวิทยาคม	กล้วยทอดกรอบจากกล้วยไข่พระตะบอง

ตารางที่ 11 หัวข้อโครงการหลักของโรงเรียนในศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

โรงเรียน	ชื่อโครงการ
โรงเรียนจักรคำคณาทร	อาหารล้านนาและอาชีพของคนลำพูน
โรงเรียนทุ่งหัวช้างพิทยาคม	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์กับอาชีพของชุมชน
โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่	ข้าวกับอาชีพของชุมชน
โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย	การเพาะเห็ดพัฒนาสู่การสร้างอาชีพของชุมชน
โรงเรียนวิชชานารี	ปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนและชุมชนรอบโรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ดี
โรงเรียนเสริมงามวิทยาคม	กระเทียมกับอาชีพของคนในชุมชน
โรงเรียนแจ้ห่มวิทยา	ภูมิปัญญาวิถีเกษตรพึ่งพาตนเอง
โรงเรียนวังเหนือวิทยา	กล้วยกับอาชีพของคนในชุมชน
โรงเรียนห้างฉัตรวิทยา	จังหวัดกับวิถีชีวิตและอาชีพของคนในชุมชน
โรงเรียนแม่พริกวิทยา	ข้าวกับอาชีพในชุมชน
โรงเรียนทุ่งกว๋าววิทยาคม	กล้วย :วิถีชีวิตและอาชีพของชุมชน

ตารางที่ 12 หัวข้อโครงการหลักของโรงเรียนในศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

โรงเรียน	ชื่อโครงการ
โรงเรียนปทุมราชวงศา	ข้าวกล้อง
โรงเรียนกุฉินารายณ์	ไข่
โรงเรียนเขมรราชพิทยาคม	กล้วยตากเขมรราช
โรงเรียนคำเขื่อนแก้วขุขันธ์	ถั่วลิสง
โรงเรียนค้อวังวิทยาคม	ข้าว
โรงเรียนโคกสว่างคึมวิทยานุสรณ์	ข้าวกล้องมณีโชติ
โรงเรียนทศพรราชวิทยาคม อุบลราชธานี	กกกลม
โรงเรียนเดชอุดม	ไมยราบยักษ์
โรงเรียนตระกุลประเทืองวิทยาคม	มาลัยข้าวตอก
โรงเรียนลือคำหาญ วารินชำราบ	ย่านาง
โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร ในพระสังฆราชูปถัมภ์	ข้า
โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์	ปลาชิวแก้ว

ตารางที่ 13 หัวข้อโครงการหลักของโรงเรียนในศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

โรงเรียน	ชื่อโครงการ
โรงเรียนขุนหาญวิทยาสรรค์	โครงการพัฒนาอาชีพการทำนา (ไร่นาสวนผสม)
โรงเรียนกระแซงวิทยา	การพัฒนาแบบการใช้ประโยชน์จากหอยเชอรี่สู่วิถีชุมชน
โรงเรียนลานทรายพิทยาคม	การศึกษาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมกับวิถีชีวิตชุมชนในเขตพื้นที่บริการ โรงเรียนลานทรายพิทยาคม
โรงเรียนกันทรลักษณ์วิทยาคม	หอมแดง
โรงเรียนไพรบึงวิทยาคม	การศึกษานาข้าวในเขตอำเภอยะไพรบึง
โรงเรียนกันทรอมวิทยาคม	วิถีชีวิตของชุมชนตำบลกันทรอมกับมดแดง
โรงเรียนละลมวิทยา	มันสำปะหลัง
โรงเรียนบ้านตาเอน	มันสำปะหลัง
โรงเรียนไพรธรรมคุณวิทยา	เครื่องดัดหมา
โรงเรียนบ้านปราสาทเยอ	การศึกษาและพัฒนาประสิทธิภาพในการปลูกหม่อนใบของโรงเรียนบ้าน ปราสาทเยอและชุมชน

ตารางที่ 14 หัวข้อโครงการหลักของโรงเรียนในศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยมหิดล

โรงเรียน	ชื่อโครงการ
โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย	ส้มโอแห่งอัมพวา
โรงเรียนท้ายหาด	นาเกลือ
โรงเรียนสกลวิสุทธิ	พืชเศรษฐกิจในชุมชน “กล้วย”
โรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์	การใช้ทรัพยากรจากแหล่งน้ำในตำบลแพรกหนามแดง
โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ สมุทรสาคร	เกลือสมุทร
โรงเรียนพันท้ายนรสิงห์วิทยา	เกลือ
โรงเรียนเทศบาลวัดช่องลม (เปี่ยมวิทยาคม)	5 ส
โรงเรียนบ้านแพ้ววิทยา	คลองดำเนินสะดวก
โรงเรียนทานตะวันไตรภาษา	เรียนรู้วิถีชุมชนด้วยวิถีพอเพียง
โรงเรียนวัดสวนส้ม(เขินสินอนุสรณ์)	สิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 15 หัวข้อโครงการหลักของโรงเรียนในศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยศิลปากร

โรงเรียน	ชื่อโครงการ
โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุลกิจพิทยาคม	อ้อย และผลิตภัณฑ์จากอ้อย
โรงเรียนธีรศาสตร์	เห็ดนางฟ้าภูฐาน
โรงเรียนนาวิวุฒิ	สหวิทยาการ
โรงเรียนนาวิวิทยา	กล้วย
โรงเรียนบางแพปฐมพิทยา	สหวิทยาการ
โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี	สหวิทยาการเชิงสำรวจ
โรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง	ขวัญจากท้องถิ่น
โรงเรียนรัฐราษฎร์อุปถัมภ์	ความหลากหลายทางชีวภาพ
โรงเรียนศาลาติกวินวิทยา	สหวิทยาการ
โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา	โต๊ะจีน
โรงเรียนสามพรานวิทยา	กล้วย

ตารางที่ 16 หัวข้อโครงการหลักของโรงเรียนในศูนย์พิทักษ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

โรงเรียน	ชื่อโครงการ
โรงเรียนพระพรหมพิทยานุสรณ์	การพัฒนาคุณภาพผลผลิตมังคุดในตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อส่งเสริมการส่งออก
โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย นครศรีธรรมราช	นาข้าวเพื่ออนาคต
โรงเรียนเสมีดจวนวิทยาคม	คุณภาพชีวิตของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ตำบลกุหาระ อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ในยุคคสช.
โรงเรียนบ้านนาวิทยาคม	การสำรวจสถานภาพและแนวโน้มการส่งเสริม “เนระพูสี” เป็นพืชเศรษฐกิจในอนาคต
โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย สุราษฎร์ธานี	แนวทางการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้ชุมชนในอำเภอไชยาด้วยทางเลือกการประกอบอาชีพการเกษตรให้สอดคล้องกับทรัพยากรในพื้นที่ และความต้องการของตลาด
โรงเรียนมัธยมบ้านท่าเนียบ	การเพิ่มมูลค่าของขมิ้น
โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ๑ (ดอนสักผดุงวิทย์)	ร้อยเรื่องราวปูมา : การใช้ประโยชน์และภูมิปัญญาท้องถิ่น
โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ๒ (บ้านดอนเกลี้ยง)	การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืน : กรณีศึกษาบึงขุนทะเล
โรงเรียนวัดเขาพระนัม	วิถีชีวิตและทรัพยากรเมืองท่าทอง อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ 17 หัวข้อโครงการหลักของโรงเรียนในศูนย์พิทักษ์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

โรงเรียน	ชื่อโครงการ
โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย 2	การผลิตเครื่องแกงของกลุ่มแม่บ้านชุมชนบ้านไร่
โรงเรียนระโนดวิทยา	สุขภาพของคนอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา
โรงเรียนระโนด	อาชีพและสิ่งแวดล้อมใน อ.ระโนด
โรงเรียนสทิงพระวิทยา	การเพิ่มรายได้จากผลิตภัณฑ์ชายฝั่งทะเล

โรงเรียน	ชื่อโครงการ
โรงเรียนรัตภูมิวิทยา	เศรษฐกิจชุมชนนิคมสร้างตนเองรัตภูมิ อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา
โรงเรียนจะนะชนูปถัมภ์	การผลิตกะปิ
โรงเรียนทับช้างวิทยาคม	การเพิ่มรายได้จากยางพารา
โรงเรียนธรรมโพลิต	การผลิตในชุมชน
โรงเรียนมัธยมสิริวัณวรี ๒ สงขลา	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในอำเภอรัตภูมิ
โรงเรียนบางกล่ำวิทยา รัชมังคลาพิเชก	การผลิตในชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง

ปีที่ 2

ตารางที่ 18 หัวข้อโครงการหลักของโรงเรียนในศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยพะเยา

โรงเรียน	ชื่อโครงการ
โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์	ยางไม้
โรงเรียนแม่ตำตาดควนวิทยาคม	หญ้าหวาน
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา	จิงหรีด
โรงเรียนพะเยาพิทยาคม	ปลานิล
โรงเรียนภูซางวิทยาคม	กอละแม
โรงเรียนเทิงวิทยาคม	ปลาร้า
โรงเรียนฟากกว๊านวิทยาคม	ถั่วอก
โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ พะเยา	ผุ่นไม้ไผ่
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม	งาขี้ม่อน
โรงเรียนแม่ใจวิทยาคม	ข้าว

ตารางที่ 19 หัวข้อโครงการหลักของโรงเรียนในศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

โรงเรียน	ชื่อโครงการ
โรงเรียนจักรคำคณาทร	การศึกษาสภาพแวดล้อมในชุมชนบริเวณรอบโรงเรียน
โรงเรียนทุ่งหัวช้างพิทยาคม	ผ้าทอกะเหรี่ยงกับวิถีชีวิตในชุมชน
โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่	สาหร่ายเตา บ้านนาคูหา จังหวัดแพร่
โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย	การศึกษาสมุนไพรเพื่อสิ่งแวดล้อมในชุมชน
โรงเรียนวิชชานารี	ผักตบชวาในแม่น้ำวังกับสภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของชุมชน
โรงเรียนเสริมงามวิทยาคม	ผ้าทอในชุมชน
โรงเรียนแจ้ห่มวิทยา	ชุมชนคนรักกะป้า
โรงเรียนวังเหนือวิทยา	โครงการเพาะเลี้ยงไส้เดือนดิน สร้างความรู้สู่ชุมชน

โรงเรียน	ชื่อโครงการ
โรงเรียนห้างฉัตรวิทยา	พลังงานทางเลือกในชุมชน
โรงเรียนแม่พรกวิทยา	การศึกษาสัมเกลียงผลไม้เศรษฐกิจในชุมชน
โรงเรียนทุ่งกว่าวิทยาคม	ศึกษามะละกอพืชเศรษฐกิจในชุมชน

ตารางที่ 20 หัวข้อโครงการหลักของโรงเรียนในศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

โรงเรียน	ชื่อโครงการ
โรงเรียนปทุมราชวงศา	ไก่ไข่
โรงเรียนกุ้งจานวิทยาคม	มันสำปะหลัง
โรงเรียนเขมรราชพิทยาคม	ผ้าฝ้ายมัดหมี่ย้อนครามเขมรราช
โรงเรียนคำเขื่อนแก้วขุณูปถัมภ์	ข้าวโพด
โรงเรียนค้อวังวิทยาคม	พืชสมุนไพรในท้องถิ่น
โรงเรียนโคกสว่างคึมวิทยานุสรณ์	ข้าวกล้องมณีโชติ
โรงเรียนหกลีบพรรษาวิทยาคม อุบลราชธานี	พริกหัวเรือ
โรงเรียนเดชอุดม	ฟักข้าว
โรงเรียนลือคำหาญวารินชำราบ	กล้วย/การบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร ในพระสังฆราชูปถัมภ์	บัว
โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์	กุ้งฝอย

ตารางที่ 21 หัวข้อโครงการหลักของโรงเรียนในศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

โรงเรียน	ชื่อโครงการ
โรงเรียนขุนหาญวิทยาสรรค์	ไร่นาสวนผสม
โรงเรียนกระแซงวิทยา	อัญชัน
โรงเรียนลานทรายพิทยาคม	ปุ๋ยชีวภาพ
โรงเรียนกันทรลักษณ์วิทยาคม	กล้วย
โรงเรียนไพรบึงวิทยาคม	ปาล์ม
โรงเรียนกันทรอมวิทยาคม	ภูมิปัญญา
โรงเรียนละลมวิทยา	ข้าว
โรงเรียนบ้านตาเอก	การเลี้ยงปูนา
โรงเรียนไพรธรรมคุณวิทยา	ผักพื้นบ้าน
โรงเรียนบ้านปราสาทเยอ	กล้วย

โรงเรียน	ชื่อโครงการ
โรงเรียนบ้านเสียว	ป่าชุมชน

ตารางที่ 22 หัวข้อโครงการหลักของโรงเรียนในศูนย์พิทักษ์มหาวิทยาลัยมหิดล

โรงเรียน	ชื่อโครงการ
โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย	มะม่วงหาวมะนาวโห่แห่งอัมพวา
โรงเรียนท้ายหาด	ชะคราม
โรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์	ดิน
โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์สมุทรสาคร	มะพร้าว
โรงเรียนพันท้ายนรสิงห์วิทยา	นาเกลือ
โรงเรียนเทศบาลวัดช่องลม (เปี่ยมวิทยาคม)	ทรัพยากรในท้องถิ่นท่าฉลอม
โรงเรียนบ้านแพ้ววิทยา(ตึก)	สะเดา
โรงเรียนทานตะวันไตรภาษา	ลดปัญหา เพิ่มคุณค่า ใส่ใจสิ่งแวดล้อม
โรงเรียนวัดสวนส้ม(เขินสินอนุสรณ์)	อาชีพในชุมชน: การทำน้ำพริก

ตารางที่ 23 หัวข้อโครงการหลักของโรงเรียนในศูนย์พิทักษ์มหาวิทยาลัยศิลปากร

โรงเรียน	ชื่อโครงการ
โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุลกิจพิทยาคม	สหวิทยาการด้านอาหาร
โรงเรียนธีรศาสตร์	เห็ดนางฟ้าภูฐาน
โรงเรียนนาวิวุฒิ	สารพัดเส้น
โรงเรียนนาวิวิทยา	อาหารกับชีวิต
โรงเรียนบางแพปฐมพิทยา	เห็ดหูหนู
โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี	สหวิทยาการ
โรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง	สหวิทยาการ
โรงเรียนรัฐราษฎร์อุปถัมภ์	การใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ
โรงเรียนศาลาติ๊กวิทยา	สหวิทยาการด้านเศรษฐกิจพอเพียง
โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา	สหวิทยาการ
โรงเรียนสามพรานวิทยา	การใช้ประโยชน์จากกล้วย

ตารางที่ 24 หัวข้อโครงการหลักของโรงเรียนในศูนย์พิทักษ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

โรงเรียน	ชื่อโครงการ
โรงเรียนพระพรหมพิทยานุสรณ์	มันเทศ
โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย นครศรีธรรมราช	กล้วย

โรงเรียน	ชื่อโครงการ
โรงเรียนเสม็ดจานวิทยาคม	ปลานิล
โรงเรียนบ้านโพหวาย	ขยะ
โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยสุราษฎร์ธานี	ต้นจาก
โรงเรียนมัธยมบ้านท่าเนียบ	กล้วย
โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ๑ (ดอนสักผดุงวิทย์)	กล้วย
โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ๒ (บ้านดอนเกลี้ยง)	ชาฝรั่ง
โรงเรียนวัดเขาพระนิม	หอยนางรม
โรงเรียนบ้านคลองสระ	ผักกูด

ตารางที่ 25 หัวข้อโครงการหลักของโรงเรียนในศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

โรงเรียน	ชื่อโครงการ
โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย๒	เห็ด
โรงเรียนระโนดวิทยา	การทำนา
โรงเรียนระโนด	เป็ด
โรงเรียนสทิงพระวิทยา	การทำไข่ครอบ
โรงเรียนจะนะชนูปถัมภ์	ไม้ไผ่
โรงเรียนทับช้างวิทยาคม	ส้มแขก
โรงเรียนธรรมโผลสิต	กล้วย
โรงเรียนมัธยมสิริวัณวรี๒ สงขลา	ข้าวโพด
โรงเรียนบางกล่ำวิทยารัชมังคลาภิเษก	เครื่องแกง
โรงเรียนพะตงประธานศิรีวัฒน์	ทุเรียน
โรงเรียนตะเครียะวิทยาคม	พริก
โรงเรียนสามบ่อวิทยา	การแปรรูปอาหารทะเล

ปีที่ 3

ตารางที่ 26 หัวข้อโครงการหลักของโรงเรียนในศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยพะเยา

โรงเรียน	ชื่อโครงการหลัก
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา	ข้าวกล้องงอก
โรงเรียนพะเยาพิทยาคม	การพัฒนาการเพาะปลูกและการแปรรูปเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์จากบัวหลวง
โรงเรียนภูซางวิทยาคม	ผ้าทอไทลื้อ

โรงเรียน	ชื่อโครงการหลัก
โรงเรียนแม่ใจวิทยาคม	แต่งเทศ
โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ พะเยา	มะขาม
โรงเรียนพากกว๊านวิทยาคม	“ขนมชั้น” คัด
โรงเรียนเทิงวิทยาคม	กบ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม	งาขี้ม่อน
โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์	ชั้นโรง ผึ้งน้อยไร้พิษแมลงเศรษฐกิจใหม่ชุมชน
โรงเรียนแม่ตำตาดควนวิทยาคม	การปลูกสตอเบอร์รี่ในกระถาง

ตารางที่ 28 หัวข้อโครงการหลักของโรงเรียนในศูนย์ที่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

โรงเรียน	ชื่อโครงการหลัก
โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย	BWS รักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม ร่วมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม
โรงเรียนวังเหนือวิทยา	ผักไฮโดรโปนิกส์แบบผสมผสานบูรณาการผ่านโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา
โรงเรียนแจ้ห่มวิทยา	โรงเรียนนอกกะลา เกษตรพึ่งพาตนเอง: ปุ๋ยรักษะธรรมชาติ
โรงเรียนเสริมงามวิทยาคม	น้ำพริกลาบ
โรงเรียนแม่พริกวิทยา	มะพร้าวกับวิถีชีวิตในชุมชน
โรงเรียนห้างฉัตรวิทยา	ผักสลัดกับวิถีชีวิต
โรงเรียนวิชานารี	สบู่แพนซี (สมุนไพร)
โรงเรียนทุ่งกว่าวิทยาคม	โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อพัฒนาชุมชนให้ยั่งยืน
โรงเรียนทุ่งหัวช้างพิทยาคม	ชิง ณ หล่ายดอย
โรงเรียนจักรคำคณาธรฯ	เศรษฐกิจพอเพียงกับ การดำรงชีวิต ชุมชนอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
โรงเรียนพิริยาลัยฯ	การพัฒนาสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนพิริยาลัย จังหวัดแพร่

ตารางที่ 29 หัวข้อโครงการหลักของโรงเรียนในศูนย์ที่เลี้ยงมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

โรงเรียน	ชื่อโครงการหลัก
โรงเรียนกุ้งจานวิทยาคม	มะพร้าว
โรงเรียนเขมราฐพิทยาคม	ฝ้าย
โรงเรียนค้อวังวิทยาคม	กล้วย
โรงเรียนคำเขื่อนแก้วขุณูปถัมภ์	ข้าวเกรียบว่าว
โรงเรียนโคกสว่างคึมวิทยานุสรณ์	กล้วย

โรงเรียน	ชื่อโครงการหลัก
โรงเรียนเดชอุดม	เทียน
โรงเรียนปทุมราชวงศา	เห็ด
โรงเรียนลือคำหาญวารินชำราบ	เอทานอล,ว่านหอม
โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวรในพระสังฆราชูปถัมภ์	ไถ่อย่างบ้านแคน
โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์	ผักแมงลัก
โรงเรียนหกลีปรรชาวิทยาเขต อุดรราชธานี	ไผ่
โรงเรียนกุดชุมพิฬวิทยาเขต	ลูกชิ้นกุดชุมพิฬวิทยาเขต
โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช	ไหม

ตารางที่ 30 หัวข้อโครงการหลักของโรงเรียนในศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

โรงเรียน	ชื่อโครงการหลัก
โรงเรียนกระแซงวิทยา	บัว
โรงเรียนกันทรลักษ์วิทยาเขต	มะพร้าว
โรงเรียนกันทรอมวิทยาเขต	ผักพื้นบ้าน
โรงเรียนไพรบึงวิทยาเขต	ใบเตย
โรงเรียนละลมวิทยา	ภูมิปัญญาท้องถิ่น
โรงเรียนลานทรายพิทยาคม	เกษตรอินทรีย์
โรงเรียนขุนหาญวิทยาสรรค์	ไร่นาสวนผสม
โรงเรียนบ้านตาเอน	ทอเสื่อไหล
โรงเรียนบ้านปราสาทเขย	มะนาว
โรงเรียนไพรธรรมคุณวิทยา	หม่อนไหม
โรงเรียนบ้านเสียว	สบู่สมุนไพร

ตารางที่ 31 หัวข้อโครงการหลักของโรงเรียนในศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยมหิดล

โรงเรียน	ชื่อโครงการ
โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์สมุทรสาคร	ต้นจาก
โรงเรียนทานตะวันไตรภาษา	ลดปัญหา เพิ่มคุณค่า ใส่ใจสิ่งแวดล้อม
โรงเรียนเทศบาลวัดช่องลม (เปี่ยมวิทยาเขต)	ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น
โรงเรียนบ้านปล่องเหล็ก	ขยะและผักตบชวา
โรงเรียนบ้านแพ้ววิทยา(ต.ตง)	ว่านหางจระเข้

โรงเรียน	ชื่อโครงการ
โรงเรียนพันท้ายนรสิงห์วิทยา	โคกขามแลนด์แดนมหัศจรรย์
โรงเรียนวัดสวนส้ม(เขินสินอนุสรณ์)	อาชีพ
โรงเรียนวัดใหญ่บ้านป้อ (บ้านป้อราษฎร์บำรุง)	กล้วย
โรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์	การจัดการสิ่งเหลือใช้ (ขยะ) ในโรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์
โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย	น้ำตาลมะพร้าว
โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมัธยม)	สารพันพืชพันธุ์ศาลายา

ตารางที่ 32 หัวข้อโครงการหลักของโรงเรียนในศูนย์ที่เลี้ยงมหาวิทยาลัยศิลปากร

โรงเรียน	ชื่อโครงการหลัก
โรงเรียนกรับใหญ่่องกุศลกิจพิทยาคม	การเลี้ยงสัตว์/อาหารสัตว์
โรงเรียนธีรศาสตร์	การแก้ปัญหาขยะในห้องเรียน
โรงเรียนนาวิรุฒิ	เรื่องกล้วย ๆ
โรงเรียนนาวิวิทยา	การจัดการขยะในห้องเรียน
โรงเรียนบางแพปฐมพิทยา	การเลี้ยงกุ้งในท้องถิ่นอำเภอบางแพ
โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี	อาหารว่าง
โรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง	การศึกษาคุณสมบัติของถ่านชีวภาพ(biochar) ต่อการใช้ประโยชน์ต่าง ๆ
โรงเรียนรัฐราษฎร์อุปถัมภ์	ประวัติศาสตร์รอบตัว
โรงเรียนศาลาติวิทยา	การจัดการขยะในโรงเรียน
โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา	ธุรกิจในห้องเรียน
โรงเรียนสามพรานวิทยา	ตะไคร้+กล้วย+วิทยาศาสตร์ในพืช

ตารางที่ 33 หัวข้อโครงการหลักของโรงเรียนในศูนย์ที่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

โรงเรียน	ชื่อโครงการหลัก
โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย สุราษฎร์ธานี	ผลิตภัณฑ์จากกก เพื่อเพิ่มรายได้
โรงเรียนบ้านท่าเนียบ	มะนาว
โรงเรียนบ้านโพหวาย	เรื่องกล้วยกล้วย
โรงเรียนวัดเขาพระนิม	ปาชายเลน
โรงเรียนคลองสระ	ตะไคร้

โรงเรียน	ชื่อโครงการหลัก
โรงเรียนดอนสักผดุงวิทย์	ชุมชนบ้านเกาะแรต
โรงเรียนท่าฉางวิทยาการ	การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ตาลโตนด ในอำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
โรงเรียนท่าอุแทพิทยาศาสตร์	ผักชะคราม กาญจนดิษฐ์
โรงเรียนเสม็ดจวนวิทยาคม	การเลี้ยงปลานิล
โรงเรียนพระพรหมพิทยานุสรณ์	ผักตบชวาและพืชน้ำอื่นๆในแหล่งน้ำ อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช
โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย นครศรีธรรมราช	คลองบางจาก

ตารางที่ 34 หัวข้อโครงการหลักของโรงเรียนในศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

โรงเรียน	ชื่อโครงการ
โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย ๒	สุขภาพและวิถีชีวิตแบบพอเพียง
โรงเรียนระโนดวิทยา	การปลูกนาทุ้งร้างสู่อาชีพใหม่
โรงเรียนระโนด	การพัฒนาการปลูกพริก
โรงเรียนสทิงพระวิทยา	การเสริมรายได้ในการปลูกกล้วยและมะพร้าว
โรงเรียนจะนะชนูปถัมภ์	การเพิ่มรายได้จากการปลูกถั่วในชุมชน
โรงเรียนทับช้างวิทยาคม	การผลิตเครื่องแกงในชุมชน
โรงเรียนธรรมโฆสิต	การเพิ่มผลผลิตในการเพาะเห็ด
โรงเรียนมัธยมสิริวัณวรี ๒ สงขลา	การสร้างรายได้เพิ่มจากปลูกสละ
โรงเรียนตะเครียะวิทยาคม	การเพิ่มผลผลิตจากการทำนา
โรงเรียนสามบ่อวิทยา	การเพิ่มผลผลิตในการปลูกผักสวนครัว

หมายเหตุ โดยสรุปโครงการส่วนมากเป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียน ซึ่งเป็นเจตนาของเพาะพันธุ์ปัญญาที่ให้เกิดการทำโครงการที่เชื่อมโยงกับบริบทโรงเรียน

บทที่ 4

ข้อสะท้อนและบทสังเคราะห์

โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาได้รวบรวม diary ของพี่เลี้ยง ครู และนักเรียนจำนวนหนึ่งที่เขียนบันทึกการทำงาน ซึ่งเห็นได้ว่าเป็นข้อเขียนที่บอกเล่าเรื่องราว ความรู้สึก และประสบการณ์ได้อย่างน่าประทับใจมาก ข้อเขียนของครูหลายคนพิสูจน์แล้วว่า หากให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานที่ต้องฝึกคิด ไม่นานเขาจะสามารถตกผลึกความคิดเป็นของตนเอง และหากกระตุ้นให้เขาบรรยายความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตัวเอง พวกเขาสามารถเขียนความสวยงามของการเรียนรู้ออกมาได้ไม่ยาก โครงการฯ จึงประเมินผลที่เกิดกับครูและนักเรียนจากบทความสะท้อนคิดอีกทั้งข้อความที่เขียนนี้ยังเป็นวัตถุดิบสำคัญให้พี่เลี้ยงได้วิเคราะห์ สังเคราะห์ออกมาเป็นการเรียนรู้ของคนทำงานเพาะพันธุ์ปัญญาได้อีกด้วย ซึ่งหนังสือโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาที่รวบรวมข้อสะท้อนคิดและบทสังเคราะห์ มีดังนี้

หนังสือ “สะท้อนคิดคือเรียน : ความรู้สึกในความงามที่ผลิบาน”

ศูนย์พี่เลี้ยงได้รับมอบหมายให้สังเคราะห์ข้อเขียนของครูและนักเรียน เพื่ออธิบายความหมาย “สะท้อนคิดคือเรียน” ที่ครูและนักเรียนได้จากการทำโครงงานฐานวิจัย เห็นได้ว่าครูและนักเรียนเพาะพันธุ์ปัญญาเขียนบอกเล่าความรู้สึกและประสบการณ์ได้อย่างน่าประทับใจมาก ข้อเขียนของนักเรียนมัธยมต้นหลายคนพิสูจน์แล้วว่า หากนักเรียนได้ปฏิบัติงานที่ต้องฝึกคิด ไม่นานเขาจะสามารถตกผลึกความคิดเป็นของตนเอง และหากกระตุ้นให้เขาบรรยายความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตัวเอง พวกเขาเขียนความสวยงามของการเรียนรู้ออกมาได้ไม่ยาก เนื้อหาหนังสือเล่มนี้เต็มไปด้วยความสวยงามอันน่าชื่นใจของข้อเขียนที่มีทั้งครูและนักเรียนเป็นเจ้าของโครงการฯ จึงประเมินผลที่เกิดกับครูและนักเรียนจากบทความสะท้อน

อีกทั้งข้อความที่ครูและนักเรียนเขียนยังเป็นวัตถุดิบสำคัญให้พี่เลี้ยงได้วิเคราะห์ สังเคราะห์ออกมาเป็นการเรียนรู้ของคนทำงานเพาะพันธุ์ปัญญาได้อีกด้วย

หนังสือ “เรื่องเล่า...จากครูเจ๋ง”

ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยพะเยา

เป็นหนังสือได้รับรางวัล “หลอมรวมใจการศึกษากับชุมชน” เขียนโดยครูกัญจนา อักษรดิษฐ์ สำหรับผู้อ่านที่สนใจการศึกษาที่ใช้ชุมชนเป็นฐานการทำโครงงาน ต้องไม่พลาดหนังสือเล่มนี้ เราจะได้ทราบการทำงานของครูที่หลงใหลวิถีชุมชนจากการไป “จุ่มตัว” ในชุมชน จนสามารถนำมาเป็นการเรียนรู้แบบโครงงานได้

หนังสือ “เมื่อเมล็ดพันธุ์แห่งการเปลี่ยนแปลงเติบโต : การเปลี่ยนแปลงของครูเรวดี”

ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ข้อเขียนครูเรวดี นิระภักษ์ ที่บอกเล่าการเปลี่ยนแปลงและเติบโตของตนเองได้รับรางวัลหนังสือ “การตระหนักรู้และเปลี่ยนแปลง” เป็นหนังสือที่น่าอ่าน เพราะเราจะทราบบริบทจริงของการทำโครงงานเพาะพันธุ์ปัญญาที่ครูคนหนึ่งฝ่าฟันอุปสรรค จนในที่สุดสะท้อนคิดและสรุปได้ว่าครูเพาะพันธุ์ปัญญาเกิดการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง

หนังสือ “ด้วยเพาะพันธุ์ปัญญาฉันจึงเปลี่ยน : บทบันทึกครูเพาะพันธุ์ปัญญา” ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

เป็นบทบันทึกของครู 4 ท่าน ที่เล่าเรื่องการเข้ามาสู่โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาแบบจับพลัดจับผลู ต้องค่อยๆ เรียนรู้ไป และในที่สุดก็เปลี่ยนแปลงมุมมองการสอนวิชาโครงการได้ส่วนหนึ่ง เราจะได้อ่านข้อเขียนที่ปฏิบัติกับชุมชน ส่วนครูที่มาจากโรงเรียนขนาดใหญ่จะเน้นเรื่องเล่าการจัดการในโรงเรียนในบริบทต่างๆ เรื่องต่างๆ เพื่อให้ทำโครงการได้อย่างลงตัว

หนังสือ “ก้าวข้ามสู่การเปลี่ยนแปลงของครูเพาะพันธุ์ปัญญา” ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยมหิดล

พี่เลี้ยงถอดความจากบันทึกครูเพาะพันธุ์ปัญญาจำนวนมาก เพื่อสรุปเป็นประเด็นหลักประกอบด้วย “ก้าวแรกที่ออกเดินของครูเพาะพันธุ์ปัญญา” “บทบาทของครูเพาะพันธุ์ปัญญา” “ศักยภาพ (ความสามารถที่เป็นไปได้) ของเด็กทุกคน” “การเปลี่ยนแปลงของครูเพาะพันธุ์ปัญญา” และ “การศึกษาไทยยังไม่ถึงทางตัน” ในประเด็นหลักเหล่านี้ เราจะได้อ่านข้อเขียนเชิงสะท้อนความคิดดีๆ จำนวนมากของครู และบทสรุปที่ขมวดความจากพี่เลี้ยง

หนังสือ “บนเส้นทางก้าวรู้ตนเอง ครูเพาะพันธุ์ปัญญา-ศรีสะเกษ” ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

เป็นหนังสือรวมบทความของครูที่เล่าการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนผ่านการเฝ้ามองของครู และการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสอนของครู ที่นำไปเรียนรู้การทำหน้าที่ครูโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาไปด้วยกัน ข้อเขียนจึงคลเคล้าอารมณ์จากการทำงาน ทั้งของนักเรียนและครู

หนังสือ “ชั้นนอก-เคลื่อนใน : เชื้อไฟจากเพาะพันธุ์ปัญญา” ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยศิลปากร

เชื้อไฟคือโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาที่ถูกจุดมาจากภายนอก ใหม่ๆ เป็นไฟที่อ่อนแรง เพราะยากเกินไปที่จะติดเชื้อแก่ครู แต่เมื่อจุดติดแล้ว ไฟก็ลุกลามใหญ่โต เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในที่ทรงพลังสำหรับครู เป็นหนังสือรวมบทความของครูที่ควรค่าการอ่าน และตีความเพื่อเรียนรู้ว่า “ชั้นนอก-เคลื่อนใน” นั้นเป็นอย่างไร เกิดได้อย่างไร เกิดแล้วส่งผลอย่างไรต่อนักเรียน

หนังสือ “ครูพันธุ์แท้ : ครูสอนโครงงานฐานวิจัย”

ศุภชัย คุ้มภัยหลวง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ทำไมครูที่สอนโครงงานฐานวิจัยถึงถูกนิยามว่าเป็นครูพันธุ์แท้? หนังสือนี้ให้คำตอบจากบทบันทึกของครู นอกจากเรื่องของครูแล้ว พี่เลี้ยงยังให้ข้อมูลที่เป็แนวคิดการฝึกครูและนักเรียนในการทำโครงงานฐานวิจัยอีกแล้ว ประสบการณ์บอกว่านักเรียนระดับชั้นต่างๆ มีความพร้อมในการเรียนไม่เท่ากัน ดังนั้นระดับของโครงงานจึงต้องต่างกัน

หนังสือ “กระบวนการบ่มเพาะปัญญาให้เติบโตที่โรงเรียนจุฬาภรณ์ราชวิทยาลัย นครศรีธรรมราช”

ศุภชัย คุ้มภัยหลวง ราชภัฏสุราษฎร์ธานี

เป็นหนังสือเขียนได้น่าอ่านของครูในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาของโรงเรียนที่วิทยาศาสตร์ทำให้ทราบกระบวนการที่โรงเรียน การทำงานของครูตลอดโครงการที่ส่งต่อเป็นรุ่นๆ ซึ่งระหว่างที่เดินทางบนเส้นทางสายนี้ ครูก็เกิดการเปลี่ยนแปลงไปด้วย โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาตอบโจทย์ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ได้ไม่ยาก หากออกแบบการทำงานให้ดี และครูมีความเข้าใจ

หนังสือ “รอยจารึกบนเส้นทางครูเพาะพันธุ์ปัญญา”

จากการสัมภาษณ์ครูเพาะพันธุ์ปัญญา 24 ท่านที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นครูเพาะพันธุ์ปัญญาดีเด่นของทั้ง 8 ศูนย์พี่เลี้ยง ใน 3 ประเด็นหลัก คือ แรงบันดาลใจการเป็นครูเพาะพันธุ์ปัญญา อุปสรรคและการแก้ไข และความภูมิใจในการทำงานนี้ บทสัมภาษณ์ของครูทั้ง 24 ท่านสังเคราะห์มาเป็นความรู้จากการตีความของหน่วยจัดการกลางโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหากต้องการนำความรู้ไปใช้ปฎิรูปการศึกษา ควรเรียนรู้บริบทที่เกี่ยวข้องด้วย ข้อสังเคราะห์ทั้งสิ้น 19 ข้อสรุปได้ดังนี้

1. ครูที่เข้าร่วมส่วนมากไม่ทราบมาก่อนว่า Research-Based Learning (RBL) คืออะไร จำนวนไม่น้อยเข้าร่วมเพราะชอบคำว่า “เพาะพันธุ์ปัญญา” ที่ให้ความหมายเชิงบวกของการศึกษา มีบางท่านที่ผู้บริหารให้เข้าร่วมเพราะภาพลักษณ์ของ สกว. การได้ทุนจาก สกว. เป็นเกียรติอย่างหนึ่งของโรงเรียน น่ายินดีที่ส่วนหนึ่งเข้าร่วมเพราะเคยอยู่ในโครงการยุววิจัยยาวรา เคยรับทุนโครงการวิทยาศาสตร์ท้องถิ่น หรือโครงการด้านการศึกษาอื่นของ สกว. มาก่อน (เช่น LLEN, TC) กลุ่มหลังนี้มีความเชื่อมั่นใน สกว. มากกว่า RBL หรือ เพาะพันธุ์ปัญญา สะท้อนให้เห็นว่า brand เกิดแล้วในเบื้องต้นโดยชื่อโครงการและหน่วยงานสนับสนุน การที่ครูสมัครเข้าโดยไม่ถูกบังคับจากผู้กำกับเหนือตน (สพฐ.) หมายความว่าครู (หรือผู้บริหารสถานศึกษา) กลุ่มนี้กำลังแสวงหากระบวนการใหม่ๆ เอามาใช้ในอาชีพตน ความสำเร็จมาจากความสนใจส่วนตัว ไม่ใช่สิ่งการ เราสามารถกล่าวได้ว่าครูมาด้วยแรงจูงใจ (motivation) มากกว่าแรงบันดาลใจ (inspiration)

2. แรงบันดาลใจไม่ได้เริ่มต้นจากการเข้าใจ RBL เมื่อเข้าร่วมแล้วจึงเห็นคุณค่าของ RBL แสดงให้เห็นว่าความสำเร็จเกิดจากศรัทธาก่อน แต่จะไม่สำเร็จเลยหากไม่มีส่วนที่เป็นปัญญาให้ครูเห็นคุณค่า ในส่วนของ

ปัญญา ครูสะท้อนให้เห็นความพึงใจกับปัญญาภายในที่เกิดจากปฏิบัติการจิตตปัญญาศึกษามากกว่าการได้ปัญญาภายนอก การสะท้อนเรื่องจิตตปัญญาศึกษาผ่านบทสัมภาษณ์ของครูจำนวนมากที่กล่าวถึงความสุขของทั้งนักเรียนและครู ทั้งๆ ที่เป็นภาระที่หนักมาก ต้องเสียสละเวลา ครูมีรู้สึกรุนแรงถึงความเปลี่ยนแปลง เพราะเป็นข้อตรงข้ามกับความสัมพันธ์เดิมที่เป็นระบบการใช้อำนาจในห้องเรียน สิ่งนี้แสดงนัยยะว่าระบบการศึกษาไทยมีปัญหาใหญ่ที่บรรยากาศในการเรียนรู้ และความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน

3. ด้วยเหตุนี้ พลละ 5 ได้แก่ศรัทธา วิริยะ สติ สมาธิ ปัญญา ใช้อธิบายปรากฏการณ์ของความสำเร็จของเพาะพันธุ์ปัญญาได้ดี ครูเข้าร่วมเพราะศรัทธานำหน้า การมีอุปสรรคทำให้ครูต้องใช้วิริยะไปสู่ปฏิบัติที่ถึงพร้อมด้วยสติและสมาธิ จนในที่สุดเข้าใจด้วยตนเอง (เกิดปัญญา) ปัญญาในที่นี้คือความเข้าใจว่า RBL สร้างการเรียนรู้และพัฒนาให้นักเรียนได้ และทำอย่างไร

4. บทสัมภาษณ์ครูไปในทางเดียวกันว่า ในระยะแรกนักเรียนปฏิเสธเพาะพันธุ์ปัญญา มีจำนวนมากที่ทำเพราะครูกำหนดให้มาทำ นักเรียนมาด้วยความทุกข์ แต่เมื่อนักเรียนรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงของตนเอง เขาจะเข้าใจ มีความสุข และมีความสุขหากถูกให้หยุด การเปลี่ยนแปลงทั้งครูและนักเรียนเป็นสิ่งที่เกิดเฉพาะตน รู้เฉพาะตนเมื่อเปลี่ยนแปลงแล้วเท่านั้น การขับเคลื่อนงานเพาะพันธุ์ปัญญาด้านนักเรียนไม่สามารถใช้ศรัทธาได้เหมือนครู เพราะครูมีเป้าหมายในการเป็นครู แต่นักเรียนยังไม่มีเป้าหมายการเรียนรู้ ตัวอย่างจำนวนมากที่ครูให้สัมภาษณ์ตีความได้ว่า หากไม่มาด้วยบังคับ นักเรียนก็มาด้วย “ความอยาก” จากที่เห็นความสนุกได้ออกนอกห้องเรียนของรุ่นพี่ ความอยากเช่นนี้เป็นแรงจูงใจ จนกระทั่งเมื่อปฏิบัติจบ การเปลี่ยนแปลงที่เขาปรับตัวได้เปลี่ยนแรงจูงใจเป็นแรงบันดาลใจ จึงถือเป็นการใช้ความอยากที่เป็นต้นหาชักจูงเข้าสู่ฉันทะ การค้นพบปลายทางที่พลิกชั่วไปจากเดิมเช่นนี้ต้องการความเพียร ความอดทน ดังนั้นกระบวนการนี้ต้องการการประคองอย่างต่อเนื่อง ที่เลี้ยงประคองครู ครูประคองนักเรียน

5. จุดเด่นของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาคือ โจทย์วิจัยที่ค่อยๆ ก่อตัวขึ้นในความคิดของนักเรียนเอง อันเกิดจากประสบการณ์นอกห้องเรียนที่ครูจัดให้ นักเรียนเป็นเจ้าของความอยากรู้นั้น การรู้สึกเป็นเจ้าของทำให้นักเรียนทำงานอย่างมีเป้าหมายของตนเอง การเรียนรู้เกิดจากการใช้ความคิดของตนเองแล้วนำไปปฏิบัติ แม้แต่กระบวนการทำงานก็ได้จากการทำงานเป็นกลุ่ม ไม่ใช่เอ่ยขอขั้นตอนการปฏิบัติจากครู โจทย์เช่นนี้มีบริบทจริง ทำให้สาระวิชาที่เรียนเชื่อมโยงความจริงในชีวิต เห็นคุณค่าการเรียนรู้ เมื่อปฏิบัติก็ได้เรียนรู้มากขึ้นจากการทบทวนกลั่นกรองความถูกต้องของความรู้ที่ใช้ เข้าใจเงื่อนไขของบริบทที่ควบคุมการใช้ความรู้ ทั้งหมดนี้สรุปได้ว่ากระบวนการเพาะพันธุ์ปัญญาได้สร้างสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้และกระบวนการสร้างการเรียนรู้ให้นักเรียน

6. ผลที่สะท้อนจากการใช้กิจกรรมจิตตปัญญาศึกษาและผลที่เกิดตามมาให้คำตอบว่า จิตวิญญาณความต้องการเป็นครูที่ดีมีอยู่ในจิตใต้สำนึกของครูจำนวนมาก แต่ถูกบดบังด้วยระบบการศึกษาที่มีอำนาจกดทับอยู่ยังสามารถสรุปได้ว่าการศึกษาคือการใช้ระบบประเมินที่เป็นแรงจูงใจด้วยรางวัลและโทษ (carrot and stick) แต่ควรขับเคลื่อนด้วยการสร้าง (และบริหาร) แรงบันดาลใจ ผู้บริหารการศึกษาต้องไว้วางใจครู ให้อิสระแก่ครูในเรื่องกระบวนการ มากกว่าการควบคุมกำกับที่สร้างความอึดอัด ปิดกั้นความคิดสร้างสรรค์ของครู

7. ครูจำนวนมากยอมรับว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของปัญหา การเรียนรู้เพื่อเปลี่ยนทัศนคติใหม่ของการเป็นครูจึงควรเป็นปฏิบัติการต่างๆ ที่การปฏิรูปการศึกษาไทยควรพิจารณา ประสบการณ์เพาะพันธุ์ปัญญาสรุปว่า

ไม่สามารถสำเร็จได้โดยการอบรม แต่ต้องให้ครูปฏิบัติ จนรู้แจ้งและเปลี่ยนแปลงด้วยตนเอง เครื่องมือพัฒนาให้เกิด transformation ของครูคือจิตตปัญญาศึกษา

8. เมื่อจิตวิญญาณของครูถูกฟื้นคืนมา ครูทุกคนกล่าวเป็นเสียงเดียวกันว่ารางวัลจากการทำงานนี้ คือ ความภูมิใจที่นักเรียนเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น น่ายินดีที่การเปลี่ยนแปลงที่ครูพูดมากที่สุดไม่ใช่รางวัลจากการประกวดต่างๆ แต่เป็นพฤติกรรม ทักษะการทำงาน ทักษะชีวิต ทักษะการเรียนรู้ เช่นมีวินัย รู้จักการรอคอย มีความรับผิดชอบ มีระบบคิดที่เป็นผู้ใหญ่ขึ้น มีเป้าหมายการเรียนรู้ การที่ปัจจุบันนี้ครูส่วนมากมุ่งผลไปทีรางวัลจากการประกวดนั้นแสดงว่าจิตวิญญาณที่ดีแต่เดิมถูกครอบงำด้วยเจตคติที่ผิด การปฏิรูปการศึกษาจึงไม่ใช่การยกวิทยฐานะครูอย่างที่ทำกันอยู่ เพราะพันธูปัญญาพบว่า การยกระดับจิตตฐานะของครูมีความสำคัญมากกว่า

9. เพราะความคุ้นชินกับโครงการในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อีกทั้งแต่เดิมการทำโครงการที่สัมพันธ์กับชุมชนใช้วิธีหาความรู้จากการสืบเสาะ สอบถามจากผู้อื่น (เช่น ปราชญ์ท้องถิ่น) การทำโครงการฐานวิจัยแบบ เพราะพันธูปัญญาที่ review บริบทชุมชนจึงเป็นเรื่องใหม่สำหรับครู ขณะนี้ที่เลี้ยงยังเป็นที่ปรึกษาที่สำคัญ หากต้องการให้การทำโครงการแบบเพราะพันธูปัญญาประสบความสำเร็จ เราต้องพัฒนาทักษะการมองเห็นโจทย์โครงการ ฐานวิจัยและทักษะการออกแบบกิจกรรมโครงการให้ครู เพื่อ coach นักเรียนได้ถูกต้องด้วยตนเอง

10. พี่เลี้ยงที่ทำงานต่อเนื่อง วางตัวสร้างความสัมพันธ์แนบแน่นกับครูและนักเรียนคือปัจจัยสำคัญให้ครูกล้าทำเรื่องยากเช่นนี้ การปฏิรูปการศึกษาตามแนวทางเพราะพันธูปัญญาต้องลงทุนพัฒนาพี่เลี้ยง ลงทุนหล่อเลี้ยงให้ทำงานได้ หนทางที่เหมาะสม คือ ขับเคลื่อนผ่านพันธกิจของมหาวิทยาลัยรับใช้สังคม (social engagement) จึงเป็นกุญแจสำคัญของการมีโครงสร้างพื้นฐานพี่เลี้ยงเพื่อขยายผล ดังนั้นควรจัดให้การเรียนรู้ RBL แบบเพราะพันธูปัญญาเป็นภารกิจของอุดมศึกษา โดยเฉพาะคณะที่มีหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู

11. การสร้างความรู้ด้วยระบบคิด “ผลเกิดจากเหตุ” เป็นที่ยอมรับว่ามีพลังสร้างระบบคิดแก่นักเรียน แต่ครูยังต้องการพัฒนาทักษะคิดเชิงเหตุและผล ทักษะคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลด้วยการบูรณาการความรู้ ขณะนี้เพราะพันธูปัญญามีชุดความรู้ เครื่องมือ และกระบวนการ ที่ผ่านการใช้-ปรับแก้มา 4 ปีแล้ว พร้อมทั้งจะขยายผลได้หากมีตัวทวีคูณที่พร้อมรับต่อ

12. กระบวนการคิดแบบย้อนกลับ (ผลเกิดจากเหตุ) ทำให้ครูมีสมรรถนะ backward design นำมาใช้ ปฏิรูปการสอนจากการถามให้นักเรียนเชื่อมโยงความรู้จนเข้าใจ (“ถามคือสอน”) การถามในบรรยากาศที่เกิดจากจิตตปัญญาศึกษาทำให้นักเรียนเรียนรู้แบบเปิดกว้าง เพราะพันธูปัญญามีองค์ความรู้นี้แล้ว ทักษะนี้ควรขยายสู่ครูทั่วไป

13. นักเรียนเพราะพันธูปัญญาเกิด growth mindset เปลี่ยนทัศนคติการมองโลก เข้าใจตนเองและผู้อื่น เปลี่ยนพฤติกรรม แม้ว่าจะเป็นที่พอใจของครูและผู้ปกครอง แต่ยังไม่สามารถโน้มถ่วง ผอ. และครูอื่นช่วยกันขยายผลนำกระบวนการเพราะพันธูปัญญาไปใช้ เพราะระบบประเมินถูกยึดอำนาจอยู่ที่ส่วนกลาง และไม่สามารถประเมินผลสัมฤทธิ์เชิงคุณภาพได้ การศึกษาต้องมอบอำนาจการประเมินส่วนนี้ให้ครูโดยประเมินแบบ formative assessment ที่ไม่มีการจัดอันดับเปรียบเทียบกับโรงเรียนอื่น แต่ประเมินที่พัฒนาการ หรือความเปลี่ยนแปลงที่เทียบกับจุดเริ่มต้นของแต่ละคน การประเมินเช่นนี้ไม่มีใครรู้ดีไปกว่าบุคคลที่ใกล้ชิดกับเด็ก เช่น ครู เพื่อน และผู้ปกครอง

14. การเปลี่ยนแปลงของนักเรียนตรงตามทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่วางทางการศึกษากำลังมองหา นอกจากนั้นกระบวนการเพาะพันธุ์ปัญญายังใช้ได้กับทุกสาระวิชา และเด็กทุกประเภท โดยเฉพาะเด็กที่มีปัญหาการเรียน ที่วิธีการอื่นไม่สามารถแก้ได้แล้ว หมายถึงกระบวนการนี้สามารถยกคุณภาพการศึกษาได้ทั้งห้อง เพราะทำให้เกิดสภาพของ “ครูรักเด็ก เด็กรักครู” จากจิตตปัญญาศึกษา และ “นักเรียนช่วยเหลือกัน” จากการเรียนร่วมกัน เป็นกลุ่ม (cooperative learning) ตามพระราชดำริพระราชทานแนวทางการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 9

15. โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาไม่สามารถเพิ่มจำนวนครูในโรงเรียนได้เท่าที่ควร อุปสรรคสำคัญคือ ครูไม่มีเวลา เพราะครูมีภาระงานอื่นนอกห้องเรียนที่ต้องทำตอบสนองตัวชีวิตต่างๆ ครูจำนวนมากกล่าวว่าผลจากโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาสามารถใช้ตอบสนองตัวชีวิตที่โครงการอื่นต้องการได้ จึงเป็นเหตุที่ผู้บริหารสนับสนุนการทำโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ดังนั้น ควรสื่อสารให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบความจริงนี้ เพื่อจัดสรรทรัพยากรให้ทำเพาะพันธุ์ปัญญาทดแทนโครงการอื่น จะเป็นการปฏิรูปการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพมากกว่า

16. ความยั่งยืนของเพาะพันธุ์ปัญญาขึ้นกับการขยายผลในโรงเรียน ที่ผ่านมา 4 ปี พบว่าจำนวนครูเพาะพันธุ์ปัญญาในแต่ละโรงเรียนค่อนข้างคงที่ คือ ประมาณ 5-7 คน เท่านั้น ทุกแห่งมีแรงต้านการเปลี่ยนแปลงจากครูจำนวนมาก สะท้อนปัญหาการบริหารโรงเรียนที่ไม่ยืดหยุ่น ติดอยู่ใน comfort zone ไม่มีเป้าหมายที่การศึกษาของนักเรียน ไม่พยายามแก้ปัญหารองรับสิ่งใหม่ ผู้บริหารไม่เข้มแข็ง ไม่ใส่ใจ ทั้งให้เป็นภาระครูเพาะพันธุ์ปัญญาฝ่ายเดียว การพัฒนาครูเพิ่มขึ้นไม่สามารถใช้วิธีการ top-down ได้ ครูเปลี่ยนที่จิตวิญญาณ ต้องใช้ KM, PLC และจิตตปัญญาศึกษาแทรกซึมไปยังครูที่เหลืออย่างมียุทธศาสตร์ และสร้างความพร้อมด้านอื่น เช่น การจัดให้เพาะพันธุ์ปัญญาเป็นวิชาในหลักสูตรสถานศึกษา และจัดให้มีโครงสร้างทางสังคม เช่น ชมรมเพาะพันธุ์ปัญญา PLC ของครูและผู้ปกครองเพาะพันธุ์ปัญญา PLC ของกรรมการสถานศึกษาเพาะพันธุ์ปัญญา เป็นต้น

17. เสี่ยงสะท้อนถึงการร่วม workshop พัฒนาระบบการคิดของครูจำนวนมาก บ่งบอกถึงการสูญหายไปของความคิดนอกกรอบ หรือความคิดสร้างสรรค์ เพราะในขณะที่เพาะพันธุ์ปัญญาต้องการให้เกิดทักษะคิดไปสร้างนวัตกรรมการสอนด้วยตนเอง แต่ครูยังหวังให้เพาะพันธุ์ปัญญามอบเครื่องมือสำเร็จรูปให้ กระบวนทัศน์นี้เป็นอุปสรรคของการพัฒนาครูให้เป็นบุคคลเรียนรู้

18. เรื่องการพัฒนาความคิดในวัฒนธรรมวิทยาศาสตร์เป็นข้อข้องใจครูมานานว่าทำอย่างไร ครูชอบกระบวนการ workshop ของเพาะพันธุ์ปัญญาที่ทำให้ครูเข้าใจการสร้างกระบวนการคิดแบบวิทยาศาสตร์ เอาไปใช้กับนักเรียนได้ เสี่ยงสะท้อนถึงการร่วม workshop พัฒนาระบบการคิดของครูจำนวนมาก บ่งบอกถึงการสูญหายไปของความคิดนอกกรอบ หรือความคิดสร้างสรรค์ เพราะในขณะที่เพาะพันธุ์ปัญญาต้องการให้เกิดทักษะคิดไปสร้างนวัตกรรมการสอนด้วยตนเอง แต่ครูยังหวังให้เพาะพันธุ์ปัญญามอบเครื่องมือสำเร็จรูปให้ กระบวนทัศน์นี้เป็นอุปสรรคของการพัฒนาครูให้เป็นบุคคลเรียนรู้ สะท้อนให้เห็นว่าต้องจัดสรรเวลาให้ครูปฏิบัติเอง มีคนช่วย coach การปฏิบัติของครู ดังนั้น ต้องยกระดับพี่เลี้ยงจาก coach กระบวนการทำโครงงานฐานวิจัยให้เป็น coach การพัฒนาความคิดมากขึ้น

19. ข้อสรุปรวบยอดคือ เราเรียนรู้การจัดการสู่ความสำเร็จว่า ต้องเริ่มด้วยแรงจูงใจ แล้วเปลี่ยนให้เป็นแรงบันดาลใจ ความยั่งยืนเกิดเมื่อเปลี่ยนแรงบันดาลใจให้เป็นความคลั่งไคล้ (passion)

บทที่ 5

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และสื่อต่างๆ

5.1 การขยายผล

5.1.1 การขยายผลจากการใช้ความรู้ที่ได้จากประสบการณ์

1. ได้รับเชิญเป็นอนุกรรมการปฏิรูปการศึกษา (ปฏิรูปกลไก กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและพัฒนามนุษย์)
2. ได้รับเชิญเข้าร่วมเป็นภาคีทุนพลังครู (teacher empowerment) ที่เป็นเครือข่ายเริ่มต้นของมูลนิธิสยามกัมมาจลและ สสค.
3. ได้ใช้ประสบการณ์ร่วมให้ความเห็นต่อร่างข้อเสนอเชิงนโยบายเรื่องการปฏิรูปหลักสูตรและการเรียนการสอนในที่ประชุม สนช. และ สปช. เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2558
4. ได้รับเชิญให้นำเสนอต่อที่ประชุม โครงการประชุมวิชาการ ครั้งที่ 10 ประจำปี 2558 ของสมาคมเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (ควอท.) เรื่อง สร้างพลังปัญญาเพื่ออุดมศึกษาไทย (“Enhancing Students’ Intelligences in Higher Education”) วันที่ 16-17 กรกฎาคม 2558 ณ โรงแรมแอมบาสเดอร์ กรุงเทพฯ โดยร่วมอภิปรายเรื่อง สร้างพลังปัญญาเพื่ออุดมศึกษาไทย: หลักการและแนวทางในการปฏิบัติ
5. ได้เป็นที่ปรึกษาการพัฒนาโครงการ 200 โรงเรียนทำโครงการเชื่อมชุมชนของสสส.
6. เป็นที่ปรึกษาวิชาการมหาวิทยาลัยดอนแก้ว (เชียงใหม่) และมหาวิทยาลัยอุโมงค์ (ลำพูน)
7. เกิดการขยายผลไปยังเครือข่ายการศึกษาอื่น ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ 5 โรงในจังหวัดน่านและแพร่ รวมทั้ง 9 โรงเรียนของ สพป. เขต 2 (แพร่) โดยการขับเคลื่อนเองของศึกษานิเทศก์ที่บังเอิญเข้าฟังการนำเสนอโครงการนี้ในงานมหกรรมการศึกษาที่จัดโดย สพฐ. (เมื่อเดือนมกราคม 2557)
8. ขยายผลไปยังกลุ่มโรงเรียนสังกัดคริสต์ศาสนาในจังหวัดพิษณุโลก

5.1.2 การขยายผลด้วยตนเอง

1. เกิดวิชา “เพาะพันธุ์ปัญญา” เป็นหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขุนหาญวิทยาสรรค์ (ศรีสะเกษ) และโรงเรียนจักรคำคณาธร (ลำพูน) โรงเรียนบ้านคลองสมบูนธ์ จังหวัดสมุทรสงคราม โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุลกิจพิทยาคม โรงเรียนบางแพปฐมพิทยา โรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง และอีกหลายโรงเรียนในทุกภูมิภาค และหลายโรงเรียนขยายผลทำเองโดยเพิ่มห้องเรียน หรือพยายามทำทั้งโรงเรียน
2. มีโรงเรียนในเขตของศูนย์พี่เลี้ยงลำปางขอเข้าร่วมเรียนรู้และทำด้วยทุนตนเอง 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนนอแก้ววิทยา โรงเรียนอนุบาลเสริมงาม โรงเรียนเคนเน็ตแม็คเคนซี โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 26 และโรงเรียนนาทรายวิทยาคม
3. โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาที่ได้นำกิจกรรมต่างๆ ไปบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร โดยอยู่ในรูปแบบต่างๆ ดังนี้

3.1 จัดกิจกรรมเพาะพันธุ์ปัญญาเป็นกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” คือ โรงเรียนบ้านแพ้ววิทยา (ต.ต่ง) จังหวัดสมุทรสาคร โรงเรียนทานตะวันไตรภาษา จังหวัดสมุทรสาคร

3.2 จัดกิจกรรมเพาะพันธุ์ปัญญาในรูปแบบชุมนุม/ชมรม คือ โรงเรียนวัดสวนส้ม (ชินสินอนุสรณ์) จังหวัดสมุทรสาคร โรงเรียนธีรศาสตร์ โรงเรียนสามพรานวิทยา โรงเรียนวังเหนือวิทยา, โรงเรียนแจ้ห่มวิทยา, โรงเรียนท่าช้างวิทยวิทยา, โรงเรียนวิชานารี, โรงเรียนทุ่งกว่าวิทยาคม, โรงเรียนเสริมงามวิทยาคม, โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย

นอกจากนี้หลายๆ โรงเรียนนำกระบวนการของเพาะพันธุ์ปัญญาไปประยุกต์ใช้ในรายวิชา IS และ วิชาต่างๆ ตลอดจนพยายามขยายผลทำเองโดยเพิ่มห้องเรียน และพยายามทำทั้งโรงเรียนต่อไป

4. มีโรงเรียนในเขตของศูนย์พี่เลี้ยงลำปางขอเข้าร่วมเรียนรู้และทำด้วยตนเอง

5.2 ชุดกิจกรรมพัฒนาครู

ในการพัฒนาครูนั้น หน่วยได้พัฒนาชุดกิจกรรมให้เรียนรู้จากปฏิบัติ 7 modules เพื่อให้ครูเข้าใจหลักการของ RBL โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาและสอน RBL ได้ โดยมีคำอธิบายดังนี้

Module 1 การเรียนรู้ด้วยโครงงานฐานวิจัย เพาะพันธุ์ปัญญาปฏิบัติคิดว่า การศึกษาที่สร้างปัญญาเกิดได้จากเอาปฏิบัติหน้าหน้า ครูมีหน้าที่ให้นักเรียนทำ กระตุ้นให้เข้าใจ จนสังเคราะห์เป็นความรู้ได้เอง เราเรียกการเรียนรู้จากการทำโครงงานฐานวิจัย เพาะพันธุ์ปัญญาเชื่อว่าวิจัยเป็นงานของนักเรียน ถ้าเช่นนั้น ครูต้องเปลี่ยนไปอย่างไร อะไรคือเครื่องมือหลักของเพาะพันธุ์ปัญญา

Module 2 ความคิดเชิงเหตุ-ผล เพราะเราสอนแบบท่องจำ การศึกษาจึงขาดการให้เหตุผลบนหลักของเหตุ-ผล ไม่สามารถทำโครงงานที่บูรณาการสาระวิชาที่เรียนได้ แยกการเรียนรู้จากปรากฏการณ์ ไม่สามารถเห็นปรากฏการณ์ได้ลึกกว่าที่ตาเห็น การคิดเชิงเหตุ-ผลทำให้ผู้เรียนมีปัญญาเข้าใจปรากฏการณ์ต่างๆ อย่างละเอียด เป็นปรากฏการณ์ด้านแรกที่ต้องฝ่าเพื่อสร้างการเรียนรู้จากโครงงานฐานวิจัย

Module 3 สะเต็มใน RBL สะเต็ม สะเต็ม สะเต็ม อบรมสะเต็มกันเต็มไปหมด แต่ความเข้าใจไม่เคยเต็ม เพราะเป็นสะเต็มที่ไม่ใช่ RBL เป็นฐาน สะเต็มจึงพร่องจากความคิดการใช้ E มาช่วยบูรณาการ S และ M ให้เป็นหนึ่งเดียวกันใน T การเป็นครูสะเต็มต้องเข้าใจหลักการสะเต็มและหลักการการศึกษาแบบโครงงานฐานวิจัย จึงจะเป็นอิสระจากการพึ่งผู้อื่น เป็นครูที่สร้างบทเรียนสะเต็มได้เอง

Module 4 ถามคือสอน ปัญญาเกิดจากการคิดจนเข้าใจปรากฏการณ์จากการบูรณาการสาระวิชาไปอธิบาย เมื่อต้องการให้เด็กคิดเป็นครูต้องถามให้เป็น “ถามคือสอน” เป็นวาทกรรมใหม่ที่ครูต้องเรียนรู้ ฝึกฝนตนเองให้ถามให้เป็น สิ่งแรกที่ครูต้องเปลี่ยน คือ อย่าปากไวบอกความรู้ แต่ฟังคำตอบของนักเรียนเพื่อรู้ว่าเขารู้อะไรแล้ว เขาไม่รู้อะไร จากนั้นถามกลับต้อนความคิดจนกว่าเขาร้อง อ้อ...

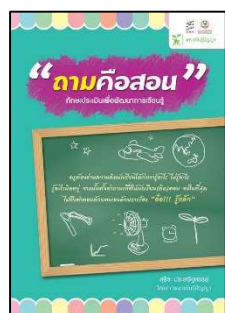
Module 5 ความคิดตรรกะ เมื่อสรุปความรู้จำนวนมากให้เป็นหนึ่งเดียว เราต้องอาศัยตรรกะ ความคิดตรรกะจึงจำเป็นต่อการสร้างความรู้ งานวิจัยทางการศึกษาจำนวนมากละเลยการใช้ตรรกะ เพราะสรุปโดยอาศัยเครื่องมือไม่ใช่สมอง หากสถิติมันบอกว่าเชื่อถือได้เราก็มั่นใจ เพาะพันธุ์ปัญญายกระดับการเรียนรู้เป็นการสร้างความรู้เอง โครงงานฐานวิจัยจึงต้องใช้ความคิดเชิงตรรกะมาหนุนความคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์

Module 6 การ review ทาโจทย์ RBL ที่ผ่านมาโครงการนักเรียนเลียนแบบมาจากงานคนอื่น อุปสรรคใหญ่คือมองไม่เห็นโจทย์โครงการฐานวิจัย เพราะไม่มีทักษะคิดแบบเหตุ-ผล จึงไม่สงสัยปรากฏการณ์ที่รับรู้ผ่าน sensor ประจำตัว เห็นก็ไม่สงสัย ได้ยินก็ไม่สงสัย การเรียนจึง passive มาก ทำอย่างไรให้ครูและนักเรียนหาโจทย์ได้จากการเห็น ได้ยิน ได้กลิ่น ลิ้มรส และสัมผัส จึงยังเป็นโจทย์ใหญ่ของการทำโครงการ

Module 7 การออกแบบ RBL มันจะเกิดประโยชน์อะไรหากรู้ว่าอยากรู้อะไร แต่ไม่รู้ว่าจะรู้อย่างไร เพราะการศึกษาไทยส่งมอบเครื่องมือสำเร็จรูปให้ครูตลอด การทำวิจัยจึงแค่เดินตามลายแทงที่เครื่องมือบอก การออกแบบ RBL ต้องอาศัยการวิเคราะห์ถอยหลัง (backward analysis) ครูต้องมีจินตนาการการออกแบบปฏิบัติการ มีทักษะเลือกเครื่องมือวัด ฯลฯ จึงจะรู้ว่าโครงการนั้นทำได้อย่างไร (<http://www.พพปญ.net/workshop>)

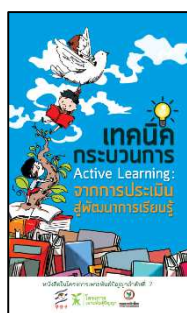
5.3 หนังสือในโครงการ

เมื่อโครงการนี้เกิดผลปฏิรูปการเรียนรู้ของนักเรียน เริ่มมีผู้สนใจต้องการเรียนรู้จากหนังสือที่พิมพ์ เพื่อให้ผู้สนใจสามารถเลือกอ่านตามความสนใจได้ ในระยะ 3 ปีนี้โครงการจึงจัดทำหนังสือในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาขึ้น 11 เล่ม ดังนี้

หนังสือลำดับที่ 6 ถามคือสอน ทักษะประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (มิถุนายน 2557) 141 หน้า

“ถามคือสอน” เป็นวาทกรรมของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาที่ต้องการเปลี่ยนครูให้เป็นผู้ถามให้นักเรียนรู้เองจากการคิด การเป็นครูตั้งคำถามให้นักเรียนรู้โดยการร้อง“อ้อ” ได้เองเป็นเรื่องยาก เพราะครูต้องวิเคราะห์คำตอบของนักเรียนมาเป็นคำถามอย่างต่อเนื่อง ต้องรู้บริบทของนักเรียน จึงจะดึงเรื่องใกล้ตัวมาเป็นตัวอย่างการถามได้ หนังสือเล่มนี้มี 2 ส่วน ส่วนแรกเขียนแบบเล่าเรื่องตัวอย่างการใช้เทคนิค “ถามคือสอน” ที่ผมมีประสบการณ์ทำกับนักเรียนและครูในโอกาสต่างๆ มี 9 ตอนที่เป็นคำถามด้วยเทคนิคต่างๆ ส่วนที่ 2 เป็นการตีความ embedded formative assessment จากบันทึกของ ศ. นพ. วิจารณ์ พานิช เพื่ออธิบายว่าปฏิบัติการ “ถามคือสอน” สอดคล้องกับ EFA อย่างไร

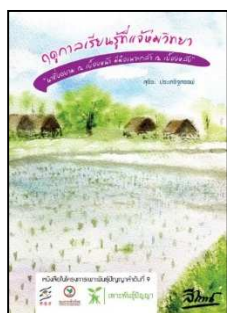
หนังสือลำดับที่ 7 เทคนิคกระบวนการ Active Learning: จากการประเมินสู่พัฒนาการเรียนรู้ (กรกฎาคม 2557) 31 หน้า

Active Learning เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่นักเรียนเป็นเจ้าของการเรียนรู้เอง ดังนั้นครูต้องรู้จักกระบวนการห้องเรียนที่ทำให้นักเรียน engage กับการเรียนของตน ถือเป็น classroom skill ของครูยุคใหม่ หนังสือนี้รวบรวมกระบวนการต่างๆ โดยได้รับความอนุเคราะห์จาก ศ. นพ. วิจารณ์ พานิช ให้คัดบางตอนจากบันทึกเรื่อง “ประเมินเพื่อมอบอำนาจ” ที่ท่านเขียนใน www.gotoknow.org.th มาพิมพ์เพื่อแจกครูเพาะพันธุ์ปัญญาเป็นการเฉพาะ

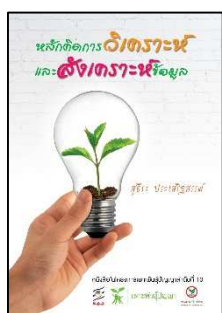
หนังสือลำดับที่ 8 สะท้อนคิดคือเรียน: ความรู้สึกในความงามที่ผลิบาน (มีนาคม 2558)
145 หน้า

หาก “ถามคือสอน” การเรียนก็ต้องมาจากการสะท้อนคิดของผู้เรียนเอง การสะท้อนคิดเป็นการเรียนรู้อีกมิติหนึ่งที่ไม่ใช่สาระวิชาการ ไม่ใช่เพื่อสอบ O-Net แต่เป็นการเรียนรู้โดยการหันมาพิจารณาตนเอง พิจารณาอย่างใคร่ครวญกับสิ่งที่ตนเองประสบ (self-reflection) จึงเป็นการเรียนรู้จากภายในอย่างลึกซึ้ง เหมาะกับการเรียนรู้เพื่อเปลี่ยนแปลง (transformative learning) โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาสนับสนุนให้นักเรียนเขียนบันทึกการเรียนรู้ตลอดการทำงาน หนังสือเล่มนี้เป็นการตีความการเรียนรู้ของนักเรียนโดยพี่เลี้ยงทั้ง 8 ศูนย์ หากคำว่า “ลูกศิษย์” หมายถึงนักเรียน หนังสือนี้เหมาะสำหรับครูที่จะใช้เป็นแนวทางเพื่อเข้าใจลูกศิษย์ในฐานะ “ลูก” สำหรับครูที่ต้องการปรับมุมมองและการทำงานของตนเอง ก็สามารถอ่านเพื่อเข้าใจในฐานะ “ศิษย์” ได้เช่นกัน ที่สำคัญคือเข้าใจตนเองในฐานะ “ครู” ในศตวรรษที่ 21 ที่ไม่ใช่ผู้สอน แต่อำนวยการเรียนรู้ของลูกศิษย์

หนังสือลำดับที่ 9 ฤดูกาลเรียนรู้ที่แจ่มวิทยา (มีนาคม 2558) 110 หน้า

โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาโรงเรียนแจ่มวิทยา (ลำปาง) คือความอัศจรรย์ในความสำเร็จ เป็นตัวอย่างการเรียนรู้และสร้างแรงบันดาลใจให้กับอีกหลายโรงเรียน ขณะที่ทำโครงการขนาดใหญ่ ทั้งนักเรียนและครูต้องฝ่าฟันอุปสรรคมากมาย ไม่เว้นแม้แต่กับคนรอบข้าง แต่ด้วยคุณสมบัติพิเศษของครู ความสำเร็จระดับนี้อัจฉริยะจึงเป็นจริง หนังสือนี้อ่านเล่มนี้ตีความพัฒนาการของครูและนักเรียนที่เกิด transformative learning จาก diary หลายเล่มที่ครูและนักเรียนบันทึกระหว่างการเรียนรู้ เป็นหนังสือที่ผู้อ่านบางคนยอมรับว่าต้นตอใจจนน้ำตาจันแทบอยากกราบครู

หนังสือลำดับที่ 10 หลักการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล (มิถุนายน 2558)
91 หน้า

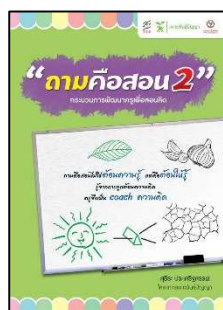
กระบวนการคิดที่สำคัญในการสร้างปัญญาให้แก่ตนเองคือ คิดวิเคราะห์และคิดสังเคราะห์ คนจำนวนมากแยกความคิดทั้ง 2 ประเภทออกจากกันไม่ได้ คือไม่รู้ว่ตอนไหนกำลังใช้ความคิดอะไรอยู่ นอกจากนั้นหลายคนติดการท่องนิยามว่า “วิเคราะห์ คือ... สังเคราะห์ คือ” หนังสือเล่มนี้เขียนให้ครูเข้าใจว่าการคิดวิเคราะห์-สังเคราะห์มีขั้นตอนอย่างไร พร้อมยกตัวอย่างการวิเคราะห์และสังเคราะห์ความหมายจากข้อมูล ผมเขียนโดยตั้งใจให้เป็นหนังสือที่ครูและนักเรียนใช้ในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการทำโครงงานฐานวิจัย เพื่อให้ข้อมูลมีความหมายมากกว่าที่ตาเห็น เมื่อใดก็ตามที่ข้อมูลจากการทำงานถูกสังเคราะห์ให้มีความหมายที่ลึกซึ้ง เมื่อนั้นคือการเกิดของปัญญาด้วยตนเอง หนังสือมี 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นกระบวนการฝึกตนเองจากข้อมูลตัวอย่าง ตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์

สังเคราะห์ข้อมูลของผมนเอง แล้วถอยออกมาถอดความคิดให้ผู้อ่านทราบว่าความคิดที่ได้ความหมายข้อมูลเช่นนั้นเกิดได้อย่างไร เรียกว่าเป็นการทำ KM (knowledge management) กับตัวเอง

หนังสือลำดับที่ 11 สะเต็มศึกษา: ความท้าทายใหม่ของการศึกษาไทย (ตุลาคม 2558) 177 หน้า

เมื่อมีคนพยายามพัฒนาการสอน STEM ให้การศึกษาไทย ผมกลับเห็นต่างในความหมาย STEM ในส่วนที่เกี่ยวกับวิธีการสอนและสาระวิชา ผมจึงเขียนหนังสือเล่มนี้ ข้อความที่พอจะสรุปเป็นใจความสำคัญคือ “.... STEM ไม่ใช่การศึกษาประเภทท่องนิยามความรู้ ไม่ใช่การศึกษาที่แยกส่วน ที่แยก S ออกจาก M แยก E ออกจาก S และ M และเข้าใจ T ว่าเป็นคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ แต่เห็นความสัมพันธ์ของ E และ T ที่ทำงานร่วมกัน เพื่อเอา S ในรูป M มาจัดให้เป็น T ตัวใหม่....” เป็นสรุปที่เข้าใจเมื่ออ่านทั้งเล่ม แล้วจะทราบว่าผมเข้าใจ STEM education อย่างไร ต่างจากที่ครูได้รับผ่านการอบรมอย่างไร หนังสือมี 6 ตอน คือ 1) ความเข้าใจ STEM ที่เป็นอยู่ 2) STEM ที่คิดแบบวิศวกร 3) ทำสิ่งที่หลงคิดว่าเป็น STEM ให้เป็น STEM ได้อย่างไร 4) อะไรทำให้ครูสอน STEM ได้ 5) STEM ในความคิดโลกวิทยาศาสตร์เชิงกลไก และ 6) บทสรุป ทั้ง 6 ตอนเป็นมุมมองของวิศวกรที่สนใจการศึกษา และเชื่อโดยสนิทใจว่า STEM คือทิศทางการสอนยุคใหม่ที่สามารถใช้ concept ของ E มาบูรณาการการทำงานได้ แต่ต้องเข้าใจอย่างที่ผมเขียนในหนังสือนี้

หนังสือลำดับที่ 12 ถามคือสอน กระบวนการพัฒนาครูเพื่อสอนคิด (พฤศจิกายน 2558) 139 หน้า

หนังสือลำดับที่ 6 อธิบายว่า “ถามคือสอน” คืออะไร เกี่ยวกับหน้าที่ครูในการประเมินเพื่อพัฒนา (formative assessment) อย่างไร แต่ยังค้างคาว่าโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาจะพัฒนาครูได้อย่างไร? เป็นเวลาเกือบปีครึ่งที่ผมทำความเข้าใจกระบวนการคิดถอยหลังและถามเดินหน้า (backward thinking and forward questioning) และออกแบบกระบวนการพัฒนาครูให้เข้าใจจนนำไปปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ผมเขียนเป็นหนังสือประเภทถอดความรู้ โดยใช้กระบวนการ backward thinking ของผู้ที่จะเป็น coach ความคิด หนังสือนี้มี 4 บท ที่ถอดความรู้มาจากการฝึกครู ประกอบด้วย 1.) หลักการ Socratic Teaching กับเพาะพันธุ์ปัญญา 2.) ถามคือสอนแบบเพาะพันธุ์ปัญญา 3.) หลักการเกิด backward thinking และ forward questioning และ 4.) การฟังของครู

หนังสือลำดับที่ 13 กระบวนการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากการทำโครงการ (มกราคม 2559) 114 หน้า

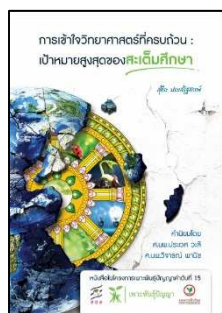
มนุษย์สร้างสังคมและเศรษฐกิจจากกิจกรรมที่ใช้ประโยชน์จากการพิชิตธรรมชาติ การเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจึงเริ่มด้วยการเข้าใจระบบธรรมชาติ หนังสือเล่มนี้ตีความ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางของสภาวธธรรม (ชาติ) ใช้การทำโครงการเกษตรอินทรีย์เรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากความสุขในสภาวะที่กำลังเปลี่ยนแปลง เห็นสรรพสิ่งในธรรมชาติประกอบเป็นระบบพลวัติ ที่ทุกอย่างกำลังอยู่ในสภาพสมดุลในขณะใดขณะหนึ่ง แต่ขณะใดขณะหนึ่งก็กลับเป็นขณะที่ไม่คงที่ ความสมดุลจึงเป็นความนิ่ง ความคงที่ ในระบบที่กำลังเคลื่อนไหวเพื่อจัดสมดุลใหม่นั้นเอง หนังสือเล่มนี้นำเสนอเทคนิคการสอนที่ถอดบทเรียนของครูต้นแบบ และนำเสนอตัวอย่างโครงการที่สร้างกระบวนการเปลี่ยนแปลง (transform) ผู้เรียนให้เข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

หนังสือลำดับที่ 14 สะเต็มศึกษา: ปัญญาจากกระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรม (กุมภาพันธ์ 2559) 123 หน้า

การออกแบบเชิงวิศวกรรมเป็นหัวใจของสะเต็มศึกษา เพราะเป็นกระบวนการแก้ปัญหา ที่บูรณาการศาสตร์ความรู้เข้าสู่ความต้องการและความสอดคล้องกับบริบท หนังสือเล่มนี้วิเคราะห์และวิพากษ์การใช้ Engineering design process ที่กำลังดำเนินอยู่ในการอบรมครูให้นำไปใช้สอนสะเต็ม ว่าเป็นการเข้าใจผิดในสาระการออกแบบเชิงวิศวกรรม การออกแบบเชิงวิศวกรรมต้องการ approach ที่ต่างจากที่คุณครูทั้งหลายกำลังถูกใส่ชุดความคิดว่า เป็นกิจกรรมที่ทำทนายและบีบคั้นจากการแข่งขันเหมือนเกมโชว์ ข้อเขียนในหนังสือจะให้ความเข้าใจใหม่ว่า การออกแบบเชิงวิศวกรรมเกิดจากกระบวนการคิดที่เข้าใจหลักการอันเป็นกฎธรรมชาติอย่างลึกซึ้งก่อนแล้วแตกย่อยเป็นรายสาระวิชา ที่เอามาแก้ปัญหาที่ทำทนายความต้องการเอาชนะธรรมชาติ ซึ่งผมเชื่อว่าจะสร้างการเรียนรู้สะเต็มอย่างถูกต้อง

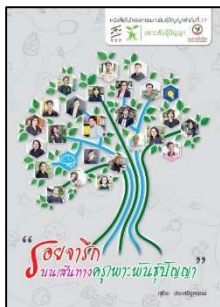
หนังสือลำดับที่ 15 เข้าใจวิทยาศาสตร์ที่ครบถ้วน: เป้าหมายสูงสุดของสะเต็มศึกษา (มิถุนายน 2559) 112 หน้า

หนังสือเล่มนี้พยายามขยายความสะเต็มศึกษาในส่วนที่ขาดหายไป คือส่วนการเข้าใจวิทยาศาสตร์ในมิติการพัฒนาปัญญาภายในของมนุษย์ ชี้ให้เห็นว่าธรรมชาติภายในมนุษย์อยู่ภายใต้กฎเดียวกับธรรมชาติภายนอกมนุษย์ มนุษย์ใช้หลักความเข้าใจเหตุและผลสร้างปัญญาภายนอก จนสามารถเปลี่ยนวิทยาศาสตร์ให้เป็นเทคโนโลยีรับใช้ความสุขจากการเสพของมนุษย์ ซึ่งเป็นมรรควิถีของสะเต็มศึกษาทั่วโลก อีกมุมหนึ่งของการศึกษาวิทยาศาสตร์คือ การใช้หลักเดียวกันนี้พัฒนาปัญญาภายใน เพื่อให้มนุษย์อยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่เป็นสุข หากเจตนาจะให้สะเต็มศึกษาเป็นเครื่องมือพัฒนาปัญญาภายนอกอย่างเต็มที่ กระบวนการทำโครงการต้องให้เกิดปัญญาที่เห็นธรรมชาติและมนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นระบบในสภาวะสมดุล เข้าใจธรรมชาติภายในของตนเองก่อน พัฒนาปัญญาภายในของตนเอง แล้วจึงประยุกต์ใช้ปัญญาภายนอก

หนังสือลำดับที่ 16 ถอดรหัสการสอนสะเต็ม (สิงหาคม 2559) 150 หน้า

เป็นหนังสือลำดับที่ 4 ของสะเต็มศึกษา ที่ชี้ให้เห็นว่าสะเต็มศึกษาที่เป็นของไทยเอง น่าจะเป็นอย่างไร แต่ก่อนจะถึงจุด “น่าจะเป็นอย่างไร” เราต้องรู้ก่อนว่าครูสะเต็มต้องพัฒนาไปในทิศทางใด มีทักษะอะไร ได้ทักษะอย่างไรหนังสือเล่มนี้ให้รหัสทักษะครูสะเต็มแบบไทยๆ ประกอบด้วย 3 บท ที่กล่าวถึงความเข้าใจสะเต็มที่แตกต่าง ทักษะการเป็นครูสะเต็ม การถอดรหัสสัณฐานครูสะเต็มจากประสบการณ์ และแนวคิด RBL ของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาและจากคู่มือกิจกรรมสะเต็มของ สสวท. ฉบับเพิ่มเติมปี พ.ศ. 2559 เป็นหนังสือทางเลือกของการเป็นครูสะเต็มที่จะปลูกพลังทางความคิดและปัญญาให้แกร่ง... จนกล้าแผ้วถางทางด้วยตนเอง อ่านแล้วเหมือนมีไฟฉายกำลังสูงในทางมือเปลี่ยวเดียวดายของเส้นทางการเป็นครูสะเต็ม

หนังสือลำดับที่ 17 รอยจารึกบนเส้นทางครูเพาะพันธุ์ปัญญา (มีนาคม 2560)

272 หน้า

ครูคือบุคคลสำคัญที่สุดของระบบการศึกษา โครงการเพาะพันธุ์ปัญญามีเป้าหมายพัฒนาครู มีคุณครูจำนวนมากที่เป็นตัวแทนความสำเร็จในจำนวนนี้ครู 24 ท่านได้รับเลือกให้เป็นครูปัญญาที่ปรารถนาเพาะพันธุ์ปัญญา ซึ่งแปลว่าครูผู้เป็นแสงสว่างแห่งปัญญาของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา หนังสือเล่มนี้ไม่เพียงบอกเล่าความรู้สึกจากประสบการณ์ของครู 24 ท่านที่ใช้ศรัทธาต่ออาชีพครูฝ่าฟันสอนโครงงานฐานวิจัย (RBL) แต่ยังแฝงด้วยข้อเรียนรู้สำหรับผู้ที่ต้องการพัฒนาการศึกษาไทยผ่านการพัฒนาครู ที่เราได้ยินจากปากครูชัดเจนมากคือ “ขอจิตวิญญาณของครูคืนมาแล้วครูจะเป็นบุคคลเรียนรู้ ครูจะเปลี่ยนการศึกษาด้วยตัวเอง” อะไรคือเครื่องมือสำคัญของเพาะพันธุ์ปัญญา? ทั้งสิ้นทั้งมวลออกมาจากคำสัมภาษณ์ของครู 24 ท่าน ในหนังสือเล่มนี้

และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้จัดพิมพ์หนังสือเกี่ยวกับโครงการฯ 1 เล่ม คือ

ผนึกความรู้ : ชุดงานวิจัยฉบับเคื่อง่าย Re-learning จากเรียนรู้สู่เรียนคิด (กันยายน 2559) 127 หน้า

เป็นหนังสือรวบรวมการตกผนึกของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ซึ่งสรุปได้ว่า งานวิจัยด้านการศึกษาของรศ.ดร.สุธีระ ประเสริฐสรรพ ตลอดระยะเวลากว่า 10 ปีที่ผ่านมา มุ่งคลาไคลแก้ปัญหาของระบบการศึกษาไทยอย่างลงลึกถึงระดับพลิกฟื้นจิตวิญญาณครู จัดสมดุลเชิงอำนาจใหม่ระหว่าง “ผู้สอน” กับ “ผู้ถูกสอน” พร้อมๆ กับออกแบบกระบวนการเรียนการสอนที่ยกระดับจากการ “เรียนรู้” สู่การ “เรียนคิด” ให้ทั้งครูและผู้เรียนได้ฝึกการตั้งคำถาม การสังเกต ทดลอง ฝึกฝน ทักษะการคิดอย่างอิสระ คิดอย่างมีตรรกะ คิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล มิใช่เพียงการท่องจำเหมือนเช่นในอดีต

5.4 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และสื่อต่างๆ

หน่วยจัดการกลางได้ประชาสัมพันธ์ข้อมูลของโครงการ และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทางศูนย์พี่เลี้ยงทั้ง 8 ศูนย์ทาง ดังนี้

Wordpress : <http://kruvijai.wordpress.com>
 Youtube : หน่วยจัดการกลาง โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา
 Facebook : หน่วยจัดการกลาง โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา
 Fan Page : เพาะพันธุ์ปัญญา

นอกจากนั้นสื่อมวลชนที่สนใจการศึกษาได้ติดตามทำข่าวและนำเสนอข่าวเกี่ยวกับโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา บนหนังสือพิมพ์หลายสำนักจำนวน 51 ฉบับ (ตั้งเนื้อหาในภาคผนวก ข) ดังนี้ (ทั้งนี้เกิดจากการจัดการของ สกว. ส่วนกลาง)

หนังสือพิมพ์มติชน	24	ฉบับ
หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก	6	ฉบับ
หนังสือพิมพ์ข่าวสด	3	ฉบับ
หนังสือพิมพ์เดลินิวส์	1	ฉบับ
หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์	6	ฉบับ
หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ	8	ฉบับ
หนังสือพิมพ์พิทักษ์ไทย	2	ฉบับ
หนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์	1	ฉบับ

และทางโทรทัศน์ 2 รายการ ดังนี้

The Researcher ตอนเพาะพันธุ์ปัญญา (<http://youtu.be/FEAmDhnIVAo>)

รายการแทนคุณแผ่นดิน 8 ตอน (<http://youtu.be/AeVW5mxLu58>) คือ

1. เพาะพันธุ์ปัญญา ตอนเห็ดหูหนู
2. เพาะพันธุ์ปัญญา ตอนผ้าฝ้ายมัดหมี่อ้อมคราม
3. เพาะพันธุ์ปัญญา ตอนพัฒนาคุณภาพผลผลิตมันเทศ
4. เพาะพันธุ์ปัญญา ตอนปาล์มน้ำมัน
5. เพาะพันธุ์ปัญญา ตอนการทำนาโยนข้าวอินทรีย์
6. เพาะพันธุ์ปัญญา ตอนถั่วอก
7. เพาะพันธุ์ปัญญา ตอนเรื่องกล้วยๆ
8. เพาะพันธุ์ปัญญา ตอนด้วยรักและพิถีพิถัน

ลงนาม

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุธีระ ประเสริฐสรรพ)

หัวหน้าโครงการวิจัยผู้รับทุน

วันที่ 30 มิถุนายน 2560

ภาคผนวก ก งานปิดประจำปี

"แบ่งปันปัญญา : เพื่อปัญญาที่งอกงามของครูและนักเรียน"

เวทีนำเสนอผลงานระดับประเทศ ประจำปี 2558

วันพฤหัสบดีที่ 26 มีนาคม 2558 เวลา 08.00 – 16.30 น.

ณ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และ บมจ. ธนาคราสสิริไทย ได้จัดเวทีนำเสนอผลงานระดับประเทศประจำปี 2558 ภายใต้ชื่อ "แบ่งปันปัญญา : เพื่อปัญญาที่งอกงามของครูและนักเรียน" เพื่อนำเสนอผลงานของนักเรียนในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ในวันพฤหัสบดีที่ 26 มีนาคม 2558 ณ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบ พระชนมพรรษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม

โดยมี ศ.นพ.สุทธิพันธ์ จิตพิมลมาศ ผอ.สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และ นายกฤษฎา ลำคำ รองประธานกรรมการ ธนาคราสสิริไทย เป็นประธานในการเปิดงาน

รูปที่ 26 รศ.ดร.สุทธิระ ประเสริฐสรรพ

หัวหน้าโครงการวิจัย โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา กล่าวรายงาน

ศ.นพ.สุทธิพันธ์ จิตพิมลมาศ กล่าวว่า โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา เป็นต้นแบบในการพัฒนาครูควบคู่ไปกับการพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษา ด้วยเหตุนี้ สกว.จึงได้ประกาศให้โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาเป็นผลงานวิจัยเด่นด้านสาธารณะ ประจำปี พ.ศ.2557 โอกาสนี้ต้องขอขอบคุณคณะทำงาน โดยเฉพาะคุณครูเพาะพันธุ์ปัญญา และทีมศูนย์พี่เลี้ยงทุกคนที่ใช้ความพยายามสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องว่า วิจัยคือเครื่องมือทางการศึกษาที่สำคัญที่ทำให้ตัวผู้เรียนมีทักษะด้านต่างๆที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

รูปที่ 27 ศ.นพ.สุทธิพันธ์ จิตพิมลมาศ ผอ.สกว.กล่าวเปิดงาน

ด้านนายเกษรา ล่ำซำ รองประธานกรรมการ ธนาคารกสิกรไทย กล่าวว่า ธนาคารกสิกรไทยให้ความสำคัญกับเรื่องของการศึกษาตั้งแต่ปี 2536 ได้มีการจัดทำโครงการการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งธนาคารยังคงสานต่อในเรื่องการพัฒนาการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งความร่วมมือกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ในโครงการพะวงพันธุ์ปัญญา ปี 2 นี้ จะขยายผลไปสู่การพัฒนาเพื่อความยั่งยืน โดยคำนึงถึงความสมดุลในการทำงานทุกมิติ กล่าวคือ การดำเนินธุรกิจให้เติบโตก้าวหน้าอย่างมั่นคง ในขณะเดียวกันก็ต้องสร้างความยั่งยืนสำหรับคนในรุ่นต่อไป ดังปณิธานร่วมกับ สกว.ที่มุ่งสร้างสรรค์และพัฒนาให้เป็นสังคมแห่งปัญญา โดยการทำโครงการวิจัยอันเป็นกระบวนการศึกษานอกหลักสูตรที่มีคุณค่าสำหรับเยาวชนและประเทศไทยในระยะยาว

รูปที่ 28 นายเกษรา ล่ำซำ รองประธานกรรมการ ธ.กสิกรไทย กล่าวเปิดงาน

นอกจากนี้ยังได้รับเกียรติจาก ดร. อมรวิทย์ นาครทรรพ ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการขึ้นกล่าวปาฐกฐาในหัวข้อ "การปฏิรูปการศึกษากับการผลิต และพัฒนาครูโดยใช้การเรียนรู้จากการทำโครงงานฐานวิจัย (Research Base Learning)"

รูปที่ 29 ดร.อมรวิชช์ นาครทรรพ
ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวปาฐกถา

รูปที่ 30 หัวหน้าโครงการวิจัย ผู้บริหาร สกว. และ ผู้บริหาร ธ.ก.ส.ไทย ถ่ายภาพร่วมกัน

ทั้งนี้ในช่วงเช้ายังมีการจัดกิจกรรมผลิตดอกออกผล ซึ่งเป็นการนำเสนอกิจกรรมการเรียนการสอนในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา โดยกลุ่มครูและนักเรียนจาก 8 ศูนย์พี่เลี้ยง ได้แก่

- ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยมหิดล : "กว่าเมล็ดพันธุ์จะเติบโตเป็นปัญญาของแผ่นดิน" ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านบทบาทสมมุติ สอดแทรกบทกลอนและบทเพลง เพื่อสื่อให้เห็นถึงธรรมชาติของกระบวนการวิจัยในการเรียนรู้ โดยเริ่มจากแนวคิดในการคิดทำสิ่งประดิษฐ์ขึ้น โดยมีครูชวนคิดผ่านการตั้งคำถาม จึงได้แปรเปลี่ยนจากการประดิษฐ์ชิ้นงานเป็น RBL โดยใช้หลักคาถา 5 ข้อ

- ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยพะเยา : "การเลี้ยงหนอนไหม" ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านบทบาทสมมุติ สอดแทรกการนำเสนอแบบวิชาการ มีการใช้ VDO ประกอบการบรรยายสะท้อนให้เห็นถึงบริบททางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจชุมชน โดยใช้โครงงานฐานวิจัยเป็นเรื่องราวในการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน แล้วเสนอผลการศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตนเอง

- ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี : ถ่ายทอดเรื่องราวโดยนักเรียน ครู ผู้อำนวยการ และผู้ปกครองผ่านคลิปวิดีโอที่สะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาทักษะความคิดและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยใช้กระบวนการวิจัยและใช้โครงงานฐานวิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน

- ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยศิลปากร : "Let Them Learn How to Learn" ถ่ายทอดเรื่องราวกระบวนการเรียนรู้และความรู้ที่ได้ภายใต้โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาผ่านการเล่าเรื่องของนักเรียน โดยมีครูเป็นผู้ถอดบทเรียน

- ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ : "การศึกษาหอมแดง" ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านบทบาทสมมุติ สอดแทรกวิถีชีวิตและการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น ตลอดจนปัญหาเกี่ยวกับหอมแดงที่ชาวบ้านในท้องถิ่น ได้รับผลกระทบโดยตรง แต่สามารถแก้ไขและได้รับความรู้เพิ่มเติมจากการทำโครงงานฐานวิจัยของนักเรียนใน โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา

- ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ : "การเรียนรู้โครงงานฐานวิจัย เพื่อเปลี่ยนแปลงด้านในของ นักเรียนในจังหวัดสงขลา" เป็นการสื่อให้เห็นถึงผลการปฏิบัติงานของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาผ่านการร้องเพลงฉ่อย โดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านภาคใต้ในการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรและประดิษฐ์อุปกรณ์ด้านการประมง

- ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง : "กระบวนการจัดการเรียนรู้ระหว่างคุณครูและนักเรียน" โดย ถ่ายทอดผ่านการแสดงบทบาทสมมุติและการนำเสนอแบบวิชาการเพื่อนำเสนอผลการปฏิบัติงานของนักเรียนโรงเรียน บุญวาทย์วิทยา เรื่อง "เห็ดนางฟ้า" ตลอดจนการทดสอบความรู้สึกของนักเรียนทั้ง 11 โรงเรียน ที่สื่อให้เห็นถึง กระบวนการเรียนรู้สู่สุนทรียสนทนา ถามคือสอน ผังเหตุผล การสืบค้นข้อมูล และการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูและ นักเรียน

- ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี : "ไมยราบยักษ์" ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านการแสดงบทบาทสมมุติ ผสมผสานละครเพลง เพื่อสร้างความสนุกสนานในการนำเสนอโดยเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการเรียนรู้ของ นักเรียนโรงเรียนเดชอุดม ตั้งแต่สงสัยจนถึงการค้นหาคำตอบ โดยใช้กระบวนการ RBL เป็นเครื่องมือสำคัญในการทำงาน

รูปที่ 31 การนำเสนอกิจกรรมการเรียนการสอนในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา
โดยนักเรียนจากศูนย์พี่เลี้ยงต่างๆ ในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา

ซึ่งจะเห็นได้ว่าการนำเสนอของทั้ง 8 ศูนย์พี่เลี้ยงออกมาในรูปแบบที่แตกต่างกัน แต่ยังสามารถบูรณาการ โครงงานต่างๆ ของตนเข้ามาอธิบายได้ว่า "ทำโครงงานฐานวิจัยแล้วได้ความรู้อะไร?"

ช่วงบ่ายเป็นกิจกรรม master classroom เป็นการแสดงการสอน based on true story ด้วยกระบวนการ เพาะพันธุ์ปัญญา โดยครูอรุณวรรณ กลั่นกลิ้ง ตัวแทนครูสายวิทยาศาสตร์จากศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยมหิดลได้สาธิต การสอนโดยใช้กระบวนการ "ถามคือสอน" ซึ่งเป็นการถามแบบต้อนความคิด ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดเป็นเหตุเป็น ผล และตัวแทนครูจากสายสังคมศึกษา คือ ครูวิลาวัลย์ แก้วก้อยจากศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางใช้กิจกรรม บันเทิงในการสร้างพื้นที่ปลอดภัยให้กับนักเรียน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลายและเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนการ เรียนการสอนด้วย

นอกจากนี้ยังมีกิจกรรม The Musical Learning “ฤดูกาลเรียนรู้ที่แจ่มวิทยา” แสดงกระบวนการเรียนรู้ ของนักเรียน ตามแนว Project Based Learning (PBL) Based on true story โดยคณะครู และนักเรียนจาก โรงเรียนแจ่มวิทยาจากศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ช่วงสุดท้ายเป็นเวทีเสวนาสาธารณะ “ปฏิรูปการศึกษาไทยโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง” ซึ่งเป็นเวทีสื่อกลางเพื่อสร้างความเข้าใจใหม่ว่า “การวิจัย” ไม่ใช่การสร้างความรู้ของครูเพียงผู้เดียว แต่การวิจัยเป็น “เครื่องมือการเรียนรู้” ที่ทำให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงที่สามารถพัฒนาปัญญา จิตใจและทักษะการทำงานไปพร้อมๆกันได้

รูปที่ 32 เวทีเสวนาสาธารณะหัวข้อ “ปฏิรูปการศึกษาไทยโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง”

ผู้ได้รับรางวัลมีดังนี้

รางวัลครูพะพนธ์ปัญญาแห่งปี : ครูตรีณัฐ เพชรแสนงาม

รางวัลครูพะพนธ์ปัญญาที่ควรเชิดชูเกียรติ ได้แก่

- ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยมหิดล : ครูอรุณวรรณ กลั่นกลิ้ง
- ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ : ครูรวาภูมิ ศรีโพธิ์
- ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี : ครูกนกรัตน์ สิงห์น้อย
- ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยศิลปากร : ครูคมกริช มานิตกุล
- ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยพะเยา : ครูสุปรีชา สูงสกุล
- ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ : ครูพาฝัน บุณธรรม
- ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง : ครูตรีณัฐ เพชรแสนงาม
- ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี : ครูวรทัย ทองอิน

รางวัลนิตยสารคดีเด่น

- รางวัลชนะเลิศ : ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- รางวัลชมเชย : ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยศิลปากรและศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

รูปที่ 33 “แบ่งปันปัญญา : เพื่อปัญญาที่งอกงามของครูและนักเรียน”
เวทีนำเสนอผลงานระดับประเทศ ประจำปี 2558

รูปที่ 34 คุณครูที่ได้รับรางวัลครูเพาะพันธุ์ปัญญาที่ 2

รูปที่ 35 นักเรียนในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาที่ได้รางวัลนวัตกรรมดีเด่น

รูปที่ 36 หัวหน้าโครงการวิจัย และ ครูพี่เลี้ยงในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา
ร่วมร้องเพลงแสดงความสามัคคีบนเวที

"ครูพันธุ์เหมาะะ นักเรียนพันธุ์ใหม่"

เวทีนำเสนอผลงานระดับประเทศ ประจำปี 2559

วันพฤหัสบดีที่ 24 มีนาคม 2559 เวลา 08.30 – 16.30 น.

ณ ห้องแกรนด์ ไดมอนด์ บอลรูม อิมแพ็ค เมืองทองธานี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และ บมจ. ธนาคารกสิกรไทย ได้จัดเวทีนำเสนอผลงานระดับประเทศ ประจำปี 2559 ภายใต้ชื่อ "ครูพันธุ์เหมาะะ นักเรียนพันธุ์ใหม่" เพื่อนำเสนอรูปแบบการปฏิรูปการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับการปฏิรูปครู เพื่อจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน ในวันพฤหัสบดีที่ 24 มีนาคม 2559 ณ ห้องแกรนด์ ไดมอนด์ บอลรูม อิมแพ็ค เมืองทองธานี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

โดยมี ศ.นพ.สุทธีพันธ์ จิตพิมลมาศ ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และน.ต. พ.ญ. นลินี ไพบูลย์ กรรมการกำกับดูแลกิจการ บมจ.ธนาคารกสิกรไทย เป็นประธานในการเปิดงาน

รูปที่ 37 พิธีเปิดเวที "ครูพันธุ์เหมาะะ นักเรียนพันธุ์ใหม่"

รศ.ดร.สุธีระ ประเสริฐสรณ์ กล่าวว่า การปรับเปลี่ยนโครงสร้างแบบศึกษาธิการ หากไม่ได้ทำให้ภาระงานของครูลดลง ก็อาจไม่ช่วยให้เกิดการปฏิรูปการศึกษา เพราะการเรียนการสอนของครูยังเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิรูป"

รูปที่ 38 รศ.ดร.สุธีระ ประเสริฐสรณ์ กล่าวรายงาน

ส่วนอดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดร.กฤษณพงศ์ กีรติกร ไม่ได้มากล่าวปาฐกถาเปิดงานด้วยตัวเองตามกำหนดการ แต่ได้พูดผ่านการบันทึกเทป อธิบาย 10 ทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 คือ การแก้ปัญหา

ความคิดสร้างสรรค์ การจัดการ การทำงานร่วมกัน วุฒิภาวะทางอารมณ์ การตัดสินใจ การเจรจา การมีใจบริการ และการยืดหยุ่นทางความคิด ซึ่งปัจจุบันหลักสูตรการศึกษาไทยไม่ได้ส่งเสริม ทักษะเหล่านี้มากนัก อีกทั้งยังกล่าวต่อว่า แม้จะมีคำสั่งศษ.ที่ 10-11/2559 รื้อระบบศึกษาธิการส่วนภูมิภาคออกมา แต่ไม่ว่าโครงสร้างจะเปลี่ยนไปอย่างไร การเรียนการสอน ของครู ก็ยังคงต้องเดินหน้าต่อไป

ในช่วงเช้าเป็นการแสดงบนเวทีของครูและนักเรียนใน 4 ภูมิภาคที่สะท้อนให้ทราบว่า โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาทำอะไร เกิดผลอะไรกับความเป็นครูในโครงการ ครูเปลี่ยนอะไร เหตุใดครูจึงเปลี่ยน และเปลี่ยนจากกระบวนการอะไร ซึ่งสังเกตเห็นได้ว่า ทั้ง 4 ภูมิภาคล้วนมีวิธีการสอนโดยการทำโครงงานฐานวิจัย มุ่งเสริมทักษะชีวิต ในศตวรรษที่ 21 ที่จะก้าวทันกับการแข่งขันในประเทศเพื่อนบ้าน อีกทั้งยังมีละครสั้นปริศนาการศึกษาไทย ตอน ใครหลวง ใครหลอก ใครบอกจริง ประกอบการคิดเหตุผลเชิงตรรกะอันเป็นหลักสำคัญของการฝึกกระบวนการคิดของครูและนักเรียน

รูปที่ 39 บรรยากาศการแสดงบนเวทีของทั้ง 4 ภูมิภาค

รูปที่ 40 ละครสั้น ตอน ใครหลวง ใครหลอก ใครบอกจริง

สำหรับช่วงบ่ายเป็นเวทีเสวนา แบบมีส่วนร่วมของผู้เข้าฟัง ภายใต้หัวข้อ “ครูพันธุ์ใหม่ นักเรียนพันธุ์นั้น” โดยผู้เกี่ยวข้องกับโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาและผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษา ดร.บรรเจิดพร สู้แสนสุข ตัวแทนจาก สพฐ. ผอ.เพ็ญประภา ศรีสุวรรณ ตัวแทนผอ. จากโรงเรียนบ้านแพ้ววิทยา ครูไสว อุ่นแก้ว ตัวแทนครู จากโรงเรียน

ขุนหาญวิทยาสรรค์ และคุณสุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ ตัวแทนสื่อ จาก ทวีบุรีพา ทั้งนี้ยังมีกิจกรรมคู่ขนาดของประธาน กรรมการสถานศึกษา ครูและผู้ปกครองอีกด้วย

รูปที่ 41 เวทีเสวนาหัวข้อ “ครูพันธุ์ไหน นักเรียนพันธุ์ไหน”

ผู้ได้รับรางวัลมีดังนี้

รางวัลต้นดาวเรือง

โรงเรียนธีรศาสตร์ บ้านโป่ง ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยศิลปากร

รางวัลหนังสือ

หลอมรวมใจการศึกษากับชุมชน : หนังสือ : “เรื่องเล่า...จากครูเจ๋ง”

เขียนโดย : ครูกัญจนา อักษรดิษฐ์

โรงเรียนเทิงวิทยาคม ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยพะเยา

การตระหนักรู้และเปลี่ยนแปลง : หนังสือ : “เมื่อเมล็ดพันธุ์แห่งการเปลี่ยนแปลงเต็มโต

: การเปลี่ยนแปลงของครูเรวดี”

เขียนโดย : ครูเรวดี นีระภักษ์

โรงเรียนเขมรราชพิทยาคม

ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

รูปที่ 42 หนังสือได้รับรางวัล

“เพาะพันธุ์ปัญญาสำหรับเด็กไทย 4.0” เวทีนำเสนอผลงานระดับประเทศ ประจำปี 2560

วันเสาร์ที่ 25 มีนาคม 2560 เวลา 08.30 – 16.30 น.

ณ อิมแพ็ค ฟอรั่ม เมืองทองธานี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และ บมจ. ธนาคารกสิกรไทย ได้จัดเวทีนำเสนอผลงานระดับประเทศ ประจำปี 2559 ภายใต้ชื่อ “เพาะพันธุ์ปัญญาสำหรับเด็กไทย 4.0” เพื่อนำเสนอข้อเรียนรู้และผลที่เกิดจากกระบวนการการศึกษาของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ในระยะ 4 ปี อันจะเป็นการต่อยอดสู่นโยบายการศึกษาสำหรับเด็กไทย 4.0 ในวันพฤหัสบดีที่ 24 มีนาคม 2559 ณ ห้องแกรนด์ ไดมอนด์ บอลรูม อิมแพ็ค เมืองทองธานี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

โดยมี พลอากาศเอก ดร.ประจิน จั่นตอง รองนายกรัฐมนตรี ประธานในการเปิดงาน พร้อมด้วย ศ.นพ.สุทธิพันธ์ จิตพิมลมาศ ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย และ นายวิบูลย์ คุสกุล กรรมการกำกับดูแลกิจการธนาคารกสิกรไทย คณะครู นักเรียนโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา เข้าร่วมงาน

รูปที่ 43 พิธีเปิดงาน

เวทีนำเสนอผลงานในวันนี้ประกอบด้วยปาฐกถาพิเศษที่สำคัญ 2 หัวข้อ คือ “มุมมองระบบการศึกษาที่สร้างคนสำหรับประเทศไทย 4.0” โดย ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรี พลอากาศเอก ดร.ประจิน จั่นตอง และ “ข้อเรียนรู้จากโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาเพื่อนโยบายการศึกษาสำหรับคนไทย 4.0” โดย ศ.นพ. วิจารย์ พานิช พร้อมเวทีเรื่องเล่า “การเรียนรู้บนเส้นทางสายเพาะพันธุ์ปัญญา” และละคร “ไขว่คว้าหาปัญญา” เพื่อสื่อสารความเข้าใจที่ว่า ภาคส่วนต่างๆ ควรทำงานร่วมกันอย่างไรถึงจะสร้างเด็กไทย 4.0 ได้ พร้อมกันนี้ในช่วงท้ายของการจัดงานได้มีการมอบรางวัล “ครูปัญญาที่ปรารถนาเพาะพันธุ์ปัญญา” ให้กับคุณครูที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อเป็นกำลังใจในการทำงานให้กับแม่พิมพ์ของชาติต่อไป

รูปที่ 44 นักแสดงเรื่องเล่าบนเส้นทางสายเพาะพันธุ์ปัญญา

รูปที่ 45 ครูปัญญาที่ปรกรเพาะพันธุ์ปัญญาทั้ง 24 ท่าน

ในภาคบ่ายเป็นการจัด Workshop โดยครูและพี่เลี้ยงของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา โดยเปิดให้ผู้สนใจเข้าร่วมเรียนรู้กระบวนการของโครงการฯ โดยแบ่งออกเป็น 9 ห้อง ดังนี้

- ห้องเรียนที่ 1 ถามคือสอน
- ห้องเรียนที่ 2 การเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากการทำโครงการ
- ห้องเรียนที่ 3 การสร้าง PLC Network บนฐาน ICT
- ห้องเรียนที่ 4 จิตตปัญญาศึกษา
- ห้องเรียนที่ 5 การออกแบบตัวแปรงานวิจัยด้วย Active learning
- ห้องเรียนที่ 6 การสร้างโจทย์โครงงานฐานวิจัย (RBL)
- ห้องเรียนที่ 7 การสอนคิดความเป็นเหตุเป็นผล
- ห้องเรียนที่ 8 การฝึกทักษะชีวิตบนการสอนโครงงานฐานวิจัย
- ห้องเรียนที่ 9 สะเต็มศึกษาแบบเพาะพันธุ์ปัญญา

รูปที่ 46 บรรยายภาค Workshop

ภาคผนวก ข ข่าวที่เกี่ยวข้องกับโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา

คม ชัด ลึก Khom Chad Luak Circulation: 900,000 Ad Rate: 2,200	Section: First Section/การศึกษา สาธารณสุข วัฒนธรรม วันที่: พุธ 17 มิถุนายน 2558 ปีที่: 14 ฉบับที่: 4988 หน้า: 12(ล่างขวา) Col.Inch: 37.26 Ad Value: 81,972 PRValue (x3): 245,916 ศิลปิน: สีสี่ คอลัมน์: สังคมราชภัฏ
---	---

หลวง ฤทธิ
riddhee@hotmail.com

มรท.ลำปาง ร่วมแล้วยังมี มรท.ศรีสะเกษ
ของ ผศ.ดร.ประภาส อานนท์แสนอากร
มรท.สุราษฎร์ธานี ของ ผศ.ดร.ประโยชน์

●● “สังคมราชภัฏ”
ผ่าน “คม ชัด ลึก” ขึ้น
เหนือกับ ศ.นพ.วิจารณ์
พานิช ผู้ก่อตั้งสำนักงาน
กองทุนสนับสนุนการวิจัย
(สกว.) นำผู้ทรงคุณวุฒิ ดร.
สุวิทย์ ศิลปอนันต์ อดีตปลัด
กระทรวงศึกษาธิการ ประธาน
คณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน (กพฐ.) ลัดฟ้า
ไปเมืองรองมาคิดตามผล ณ
มรท.ลำปาง ของ ผศ.เล็ก
แสงมีอาภาภ ในโครงการ
เพาะพันธุ์ปัญญาสอนครู
นักเรียนโรงเรียนแจ้ห่มวิทยา
อ.แจ้ห่ม จ.ลำปาง ให้รู้จัก
กระบวนการคิดสังเคราะห์ที่
ผ่านโครงงานฐานวิจัยเกี่ยวกับ
การทำนา 1 วันเต็มๆ

●● งานนี้น่าสนใจว่า
เป็นการสร้างทักษะใหม่แห่ง
ศตวรรษที่ 21 ให้แก่นักเรียน
หนึ่งในแนวคิดสำคัญในการ
ปฏิรูปการศึกษาประเทศไทย
ผลงานของ รศ.ดร.สุวิระ
ประเสริฐสร มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ หัวหน้า
โครงการ เขาคอร์สส์แรง โดย
มีคณะนักวิจัยและครูโรงเรียน
แจ้ห่มวิทยา นำโดย คุณครู
ตรีบุษ เพชรแสนงาม เป็น
หัวเรี่ยวหัวแรงถ่ายทอดความ
สำเร็จผ่านละครเพลงด้วย
ความปลื้มปีติ เจื่อน้ำตาทั้ง
ผู้แสดงและผู้ชม

●● โครงการเพาะพันธุ์
ปัญญาสอนครูนักเรียน เป็น
หนึ่งในโครงการวิจัยที่ได้รับ
รางวัลผลงานดีเด่น สกว.ด้าน
สาธารณะ ปี 2557 ที่สกว.
ร่วมกันผลักดันให้เป็นตัวอย่าง
ใน 88 โรงเรียนทั่วประเทศ มี
บมจ.ธนาคารกสิกรไทย ร่วม
สนับสนุนทุนวิจัย นอกจากนี้

คุปต์กาญจนากุล เป็นเครือ
ข่ายสถาบันร่วมวิจัยคู่ไป
กับ ม.พะเยา ม.อุบลราชธานี
ม.มหิดล ม.ศิลปากร และ
ม.สงขลานครินทร์ ศิวณะ
ขอนแก่น

●● เข้าสู่เรื่องนา
ขึ้นดีกับการประกาศจาก QS
University Rankings Asia
2015 ให้ ม.มหิดล ติดอันดับ
1 ของประเทศนับเป็นปีที่ 6
ติดต่อกันแล้ว ยังคงให้ติด
ลำดับที่ 44 ของเอเชีย เช่น
เอา ศ.คลินิก นพ.อุดม คชินทร
อธิการบดีและผู้บริหาร เหล่า
คณาจารย์ ตลอดจนนักศึกษา
ศิษย์เก่า-ปัจจุบัน ยึดถือได้
อย่างสง่างามกับมหาวิทยาลัยที่
ติดอันดับครั้งนี้

●● ขณะเดียวกัน
มหาวิทยาลัยไทยที่ติด 150
อันดับของเอเชียในการ
จัดอันดับของ QS World
University Ranking by
Subject 2015 ครึ่งนี้ ยังมี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ของ
ศ.นพ.ภิรมย์ กมรรัตนกุล เป็น
อธิการบดี ติดอันดับที่ 53 ส่วน
ม.เชียงใหม่ ของ นพ.นิเวศน์
นันทจิต อันดับที่ 99 และ
ม.ธรรมศาสตร์ ของ ดร.สมคิด
เลิศไพฑูรย์ ติดอันดับที่ 143
ของเอเชีย ขึ้นดีกับทุกแห่งนะ

●● จบไปที
ม.เกษตรศาสตร์ หลังจาก
รศ.ดร.นิตินันท์ รัชมิเทศ รักษา
ราชการแทนรองอธิการบดี
ม.เกษตรฯ ผ่านกระบวนการ
สรรหาเป็นผู้สมควรนั่งเก้าอี้
อธิการบดีคนใหม่ แทน รศ.
วุฒิชัย กบิลกาญจน์ อธิการบดี
ที่หมดวาระการดำรงตำแหน่ง
ไปเมื่อ 15 ก.พ. 2558 จะรุ่น
เหมือนราชภัฏบางแห่งหรือไม่
ต้องรอดู

ไทยโพสต์

Thai Post
Circulation: 450,000
Ad Rate: 850

Section: X-CITE/-

วันที่: เสาร์ 20 มิถุนายน 2558

ปีที่: 19

ฉบับที่: 6800

หน้า: 14(ขาว)

Col.Inch: 71.43

Ad Value: 60,715.50

PRValue (x3): 182,146.50

ศิลป์: ขาว-ดำ

หัวข้อข่าว: 'วิจัยพืชนา'ณ รร.แจ้ห่มวิทยา บทเรียนชีวิตล้ำค่านอกห้องเรียน

ภาวรวมจุดอ่อนของเด็กไทยก็คือ การขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นสาเหตุให้ผลการทดสอบระดับนานาชาติของเด็กไทยจึงอยู่ในอันดับท้ายๆ เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ และโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ที่มีสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ให้การสนับสนุนหลัก

จุดมุ่งหมายหลักของโครงการนี้ก็คือ คล้องกับชื่อของโครงการ เพราะมุ่งหวังให้เกิดปัญญากับผู้เรียน และปัญญาที่เกิดขึ้นจะไม่ได้ออกงามเฉพาะผู้เรียนคนเดียวหนึ่งเท่านั้น แต่จะต้องสืบต่อขยายแพร่พันธุ์ไปยังผู้เรียนรุ่นอื่นๆ เรียกว่าเป็นการเรียนที่ก่อเกิดปัญญาและยั่งยืนอย่างแท้จริง

ด้วยเหตุนี้ เป้าหมายหลักของโครงการจึงอยู่ที่นักเรียนและครูผู้สอน และในการดำเนินโครงการปีที่ 3 ซึ่งถือว่าเป็นช่วงครึ่งทางของโครงการที่กำหนดไว้ 5 ปี ก็มีการจัดงานเสวนาครั้งใหญ่ โดยหยิบยกกรณีโรงเรียนแจ้ห่มวิทยา จ.ลำปาง มาเป็นตัวอย่าง สะท้อนให้เห็นถึงการประสบความสำเร็จของการเรียนรู้แบบ Research Base Learning หรือ RBL ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่มีผู้ทำวิจัยยืนยันมายาวนานถึงนักเป็นต้นคิด และเป็นความคิดย้อนจากผลลัพธ์เพื่อไปหาสาเหตุ ซึ่งผลที่ได้ก็คือ การนำไปสู่การพัฒนาทักษะการคิดสังเคราะห์ สร้างองค์ความรู้โดยนักเรียนเอง และในการลงมือปฏิบัติ RBL ก็คือการทำโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติ ซึ่งจะมีครูที่โรงเรียนและมีอาจารย์มหาวิทยาลัยเป็นครูพี่เลี้ยง

นักเรียนชั้น ม.4 ห้อง Smart Science โรงเรียนแจ้ห่มวิทยา จำนวน 29 คน ได้เลือกทำการวิจัยเกี่ยวกับการทำนา เหตุผลหลักคือ เป็นอาชีพที่ใกล้ตัวนักเรียน และชุมชนที่อยู่อาศัย ถึงแม้จะเป็นเรื่องใกล้ตัว แต่การทำนาของเด็กๆ ใช่ว่าจะประสบผลสำเร็จ ประสบปัญหามากมาย ชาวบ้านไม่มองกาม หรือส่วนที่ออกก็ได้แต่เมล็ดสั้นๆ ไม่มีแฉ่งข้างใน อีกทั้งยังมีความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า เพราะเด็กๆ ต้องเริ่มจากหัดล้างถางพื้นที่ที่มีหญ้าท่วมสูงจำนวน 2 ไร่ พลิกพื้นที่กลายเป็นดินนา พอผลผลิตออกมาก็ไม่เป็นที่คาดหวังทำให้เด็กๆ บางคนเริ่มท้อ บางคนถอดใจคิดเลิกทำโครงการวิจัยนี้ เพราะการทำโครงการวิจัยไม่ได้มีเกรดหรือคะแนนให้ อีกทั้งการเรียนสายวิทยาศาสตร์ชั้น ม.ปลายก็ยังเป็นการเรียนที่หนัก มีภาระบ้านมากมาย แถมผู้ปกครองบางคนไม่สนับสนุนเพราะคิด

‘วิจัยพืชนา’ณ รร.แจ้ห่มวิทยา บทเรียนชีวิตล้ำค่านอกห้องเรียน

ว่าเป็นการเสียเวลา

แต่แล้วด้วยจดหมายจาก “คุณครูศรินทร์ เพชรแสงงาม” คุณครูโรงเรียนแจ้ห่มวิทยาที่ริเริ่มนำวิธีการ RBL มาใช้ จนนำมาสู่โครงการทำนาของนักเรียนชั้น ม.4 ที่มีมาถึงลูกศิษย์ที่กำลังก่อตัวอย่างหนัก ส่งผลให้สถานการณ์ เด็กๆ เริ่มกลับมาคิดว่าทั้งคุณครูศรินทร์และคุณครูพี่เลี้ยง ต่างทุ่มเทแรงกายและแรงใจ กำลังทรัพย์ ที่มีความเชื่อและแรงศรัทธาเป็นแรงผลักดัน และที่สำคัญที่สุดคือ “การเสียสละ” เพื่อหวังให้โครงการประสบผลสำเร็จ โดยหวังว่าโครงการนี้จะ เป็นบทเรียนที่ทำให้เด็กๆ ได้การเรียนรู้ที่แท้จริงกลับคืนมา

จดหมายจากใจของคุณครูทำให้เด็กๆ

รศ.ดร.สุวิระ ประเสริฐสรรพ

ได้คิดและกลับมาริเริ่มโครงการใหม่ คราวนี้มีปราชญ์ชาวบ้านอย่างคุณลุงสุมัน ที่ไว ที่เสียสละแปลงนา 3 ไร่ของตนเองมาเป็นพื้นที่ห้องเรียน ให้เด็กๆ มาทำแบบฝึกหัดนอกตำรา มาเป็นที่ปรึกษาแนะนำเด็กๆ ในที่สุดการปลูกข้าวก็สัมฤทธิ์ผล

รศ.ดร.สุวิระ ประเสริฐสรรพ นักวิจัย สกว. หัวหน้า

โครงการเพาะพันธุ์ปัญญากล่าวได้ว่า ได้สัมผัส

รหัสข่าว: C-150620008101 (20 มิ.ย. 58/08:13)

หน้า: 1/2

IQNewsAlert™

บริษัท อินโฟเคส จำกัด 888/178 อาคารมหาพรมพลาซ่า ชั้น 17 ถนนพหลโยธิน แขวงจตุจักร กรุงเทพฯ 10330
โทร: 0-2253-5000, 0-2851-4700 แฟกซ์: 0-2253-5001, 0-2851-4701 อีเมล: help@iqnewsalert.net

ไทยโพสต์ Thai Post Circulation: 450,000 Ad Rate: 850	Section: X-CITE/- วันที่: เสาร์ 20 มิถุนายน 2558 ปีที่: 19 ฉบับที่: 6800 หน้า: 14(ขวา) Col.Inch: 71.43 Ad Value: 60,715.50 PRValue (x3): 182,146.50 ศิลปิน: ขาว-ดำ หัวข้อข่าว: 'วิจัยผีนาง' ณ รร.แจ่มวิทยา บทรื่นชีวิตล้ำค่านอกห้องเรียน
--	--

กับโครงการที่โรงเรียนแจ่มวิทยา มาตลอด แต่ในวันทำการทำมาประสบผลสำเร็จและในวันที่คุณครูกับลูกศิษย์เปิดใจซึ่งกันและกัน โดยคุณครูชื่นชมหรือให้ต่อนักศิษย์ สะท้อนความในใจของคุณครูออกมา ขณะที่ลูกศิษย์ก็ร้องไห้เข้ามาขอบคุณครู เป็นความรู้สึกประทับใจของคนทั้งสองผู้ด้วยกันมาจนถึงจุดหมายปลายทาง เป็นภาพที่ประทับใจมาก

“หลังจบโครงการ นักเรียนหลายคนได้เขียนบันทึกบอกเล่าความรู้สึกถึงสิ่งที่ได้จากโครงการนี้ หลายคนบอกว่าชีวิตเขาเปลี่ยนไป มีระเบียบวินัยในตัวเองมากขึ้น รู้จักรับฟังคนอื่นมากขึ้น เห็นคุณค่าในตัวเอง พวกเขาได้ประสบการณ์ที่ล้ำค่ามากที่หาไม่ได้ ไม่มีสอนในห้องเรียน ต้องผ่านความทุกข์ร้อน ซึ่งคนที่ประสบปัญหาด้วยตัวเองเท่านั้นจึงจะเข้าใจ เป็นบทเรียนชีวิตที่ยิ่งใหญ่ เปลี่ยนเป็นพลังที่เกิดขึ้นจากข้างในตัวเด็กแต่ละคน แม้ว่าจะยังไม่เห็นแต่เป็นความเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการทำวิจัยจริงๆ” รศ.ดร.สุธีระกล่าว

หัวหน้าโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา กล่าวอีกว่า จากทำวิจัยคือกระบวนการพัฒนายุทธศาสตร์ทำวิจัยและผู้ที่วิจัยควรเป็นนักเรียน ไม่ใช่ครู เพราะประสบการณ์พบว่าถ้าให้ครูทำวิจัยแล้วจะไม่เกิดผลต่อการศึกษา และการทำวิจัยสมัยใหม่ก็คือการคิดย้อนศรจากผลไปหาเหตุ ซึ่งจะแตกต่างจากการทำวิจัยที่ใช้แบบสอบถาม อันเป็นการวิจัยรูปแบบโบราณ ไม่ทำให้ผู้ทำวิจัยเกิดปัญญาหรือความรู้จริงๆ และความสำเร็จของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาคือเด็กจะสามารถพัฒนาตัวเองได้

“การพัฒนาการศึกษาเราต้องถอนพิษบางอย่าง เลิกเสียที่การสอนแต่ผลโดยไม่รู้สาเหตุ และการทำ RBL ไม่ได้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงตัวเด็กเท่านั้น คุณครูก็เปลี่ยนด้วย เปลี่ยนทัศนคติ หลายกรณีพบว่านักเรียนเปลี่ยนก่อน คุณครู คุณครูต้องพยายามพัฒนาตัวเอง

เมื่อรู้ว่่านักเรียนเปลี่ยนไปแล้ว”

ถึงแม้กรณีโรงเรียนแจ่มวิทยา จะเลือกเด็กห้องเรียนที่เก่งมาทำโครงการ แต่ รศ.ดร.สุธีระยืนยันว่า การเพาะพันธุ์ปัญญาไม่ได้มีแค่โครงการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์เท่านั้น แต่ยังมีโครงการวิจัยด้านสังคมด้วย ที่สำคัญคือ เป้าหมายของโครงการไม่ได้หวังแค่สร้างเด็กให้เก่งเพื่อให้ออกไปแข่งขันกับต่างประเทศ แล้วทิ้งเด็กให้โง่งไปข้างหลัง แต่ต้องทำให้เด็กนักเรียนทั้งหมดมีปัญญาความรู้ที่แท้จริง สามารถคิดสังเคราะห์ความรู้ได้ด้วยตัวเองอย่างมีเหตุผล

“ผมคาดหวังให้ RBL สามารถทำให้เยาวชนมีความคิด หรือคนไทยสามารถอยู่ได้ด้วยตัวเอง ไม่ใช่เชื่ออะไรที่ใครมาบอกแต่เรียนรู้ด้วยตัวเอง ศึกษาตามหลักวิทยาศาสตร์พิสูจน์สิ่งต่างๆ ได้ เรียกว่าเป็นอิสระทางความคิด เมื่อนั้นสังคมภายใต้ระบอบประชาธิปไตยก็ดีขึ้น ระบบอำนาจระบบอุปถัมภ์ก็จะหายไป และเราต้องนำการวิจัยมาใช้ในการศึกษาของเรา และรอให้เด็กกลุ่มนี้เติบโต” รศ.ดร.สุธีระกล่าว

รวมทั้งตอบด้วยว่า การสร้างนิสัยการวิจัยให้กับเด็ก จะต้องเริ่มตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ถ้าเริ่มในมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเฉพาะมาเริ่มในระดับมหาวิทยาลัยถือว่าไม่ทันแล้ว ที่จะสร้างเด็กให้เป็นนักวิจัย.

โพสต์ทูเดย์ Post Today Circulation: 320,000 Ad Rate: 1,500	Section: ประชาคมอาเซียน/- วันที่: จันทร์ 30 มีนาคม 2558 ปีที่: 13 ฉบับที่: 4435 Col.Inch: 23.21 Ad Value: 34,815 ภาพข่าว: เพาะพันธุ์ปัญญา	หน้า: C3(ล่างขวา) PRValue (x3): 104,445 คลิป: สีสี่
--	--	---

เพาะพันธุ์ปัญญา

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และธนาคารกสิกรไทย จัดงาน “แข่งเรือปัญญา : เพื่อปัญญาที่งอกงามของครูและนักเรียน” นำเสนอผลงานระดับประเทศ ประจำปี 2558 ส่งเสริมการเรียนรู้จากการทำโครงงานฐานวิจัยในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาปี 2 ณ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบ พระชนมพรรษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตดอนเมือง

ข่าวสด Khao Sod Circulation: 950,000 Ad Rate: 1,100	Section: บันเทิง/การศึกษา/ราชภัฏ วันที่: อังคาร 23 มิถุนายน 2558 ปีที่: 25 ฉบับที่: 8973 หน้า: 23(บนขวา) Col.Inch: 26.35 Ad Value: 28,985 PRValue (x3): 86,955 ศิลปิน: ชาว-ดำ คอลัมน์: เลาะเลียบคลองผดุงฯ: เพาะพันธุ์ปัญญาที่แจ่ม
--	---

เลาะเลียบ คลองผดุงฯ

เพาะพันธุ์ปัญญาที่แจ่ม

โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา เพื่อปัญญาที่งดงามของครูและนักเรียน เพื่อสร้างพลังการเรียนรู้ให้กับเยาวชน เกิดขึ้นจากความร่วมมือระหว่างร.กสิกรไทย จำกัด (มหาชน) กับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เริ่มขึ้นเมื่อปี 2556 ก้าวถึงวันนี้ นับเป็นปีที่ 3 ในช่วงระยะเวลาของโครงการที่วางไว้ 5 ปี

แรกนั้นมองดูๆ เหมือนมีวัตถุประสงค์เพื่อหาสุดยอดงานวิจัยระดับโรงเรียน แต่จริงๆ แล้วโครงการนี้หวังก่อให้เกิดการปฏิรูปการเรียนรู้ในระดับโรงเรียนต้น-ม.ปลาย ที่ถือว่าเป็นรากฐานการศึกษาที่สำคัญ

ได้มีโอกาสลงพื้นที่ตามผลการดำเนินงาน ณ ร.ร.แจ่มวิทยาคม จ.ลำปาง ซึ่งเป็นหนึ่งในโครงการวิจัยที่ได้รับรางวัลผลงานวิจัยเด่น สกว.ด้านสาธารณะ ปี 2557 เมื่อเร็วๆ นี้ ทั้งในภาควิชาการในห้องประชุมก่อนเคลื่อนออกไปสู่พื้นที่ในแปลงนาทดลองที่คลองสุป็น ที่ 16 ปรายน้ำข้าว สะดุดตา 3 ไร่ ของตนเองให้เป็นห้องเรียน ให้เด็กได้ลงมือทำแบบฝึกหัด และเรียนรู้หลักคิดจากคำราสู่ความเข้าใจและปฏิบัติ

เด็ก 29 คนจากนักเรียนห้อง smart science หรือห้องเรียนที่รับรู้ถึงความพิเศษ สำหรับเด็กที่มีอะไรพิเศษทางด้านคณิต/วิทยาศาสตร์มากกว่าเด็กธรรมดาทั่วไป รวมไปถึงการเลี้ยงดูจากครอบครัวที่เห็นคุณค่าแล้วเลี้ยง เป็นคุณหนูในสายตาพ่อ แม่ ผิวพรรณดี หน้าใสเป็นสิริมงคล มีแว่นสายตาสีดำเป็นสัญลักษณ์ให้เห็น

กว่าจะได้ลงมือเอาข้าวไปใส่จานอาหารที่แปลงนา ต้องเปลี่ยนพื้นที่รกร้างให้เป็นนาข้าวท่ามกลางแดดร้อนที่แผดเผา ทั้งจอบเสียม มีดพรวน มือของนักเรียนกลุ่มนี้ที่ทำงานที่ก้นดินที่แข็งแถมากๆ ก็ทำได้สำเร็จ

วันนั้นได้ทั้งและเห็นคุณครูรุ่นพี่ เพชรแสนงาม ซึ่งเป็นครูแกนนำของโรงเรียนมาตั้งแต่เริ่มต้น เล่าถึงเรื่องราวกว่าจะสำเร็จ หลายครั้งที่ทอดคอร้องให้กับนักเรียนที่พร้อมใจและให้กำลังใจแก่กันเหนียว ที่มีใครห่อหุ้มกับการเอาชนะธรรมชาติและรับรู้ถึงความยากลำบากของชาวนาที่กว่าจะได้ข้าวมาสีกลเม็ดเพื่อเลี้ยงผู้คน

ด้วยหลักคิดของเพาะพันธุ์ปัญญา เป็นโครงการที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตในชุมชนที่ใช้ผ่านโครงงานฐานวิจัยพัฒนากระบวนการคิดของครูและนักเรียน ซึ่งจะมีผลต่อความเปลี่ยนแปลงอย่างสำคัญในการเรียนรู้ทั้งคน มิใช่เนื้อความรู้ที่กำหนดมาแล้วอย่างตายตัวว่าไม่ถูกก็ต้องผิด

จุดเน้นของโครงการมุ่งไปที่การเกิดการปฏิบัติการทำวิชา โครงงานระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูเข้าใจการวิจัยที่เป็นเครื่องมือที่สร้างปัญญาให้กับเยาวชนได้อย่างแท้จริง ซึ่งเป็นสิ่งที่สพร.ควรให้ความสำคัญ

ศุภย์ ณ ราชดำเนิน
tulacom@gmail.com

รหัสข่าว: C-150623012144 (23 มิ.ย. 58/03:52)

หน้า: 1/1

IQNewsAlert

บริษัท อินโฟนิวส์ จำกัด 888/178 อาคารมหาพามหาพลาซ่า ชั้น 17 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร. 0-2253-5000, 0-2851-4700 แฟกซ์: 0-2253-5001, 0-2851-4701 อีเมล: help@iqnewsalert.net

กลีกรไทยและ สกว.

□ ต่อจากหน้า 1

เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2558 สมาคมกลีกรไทย และ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ร่วมกันจัดกิจกรรมลงพื้นที่ศึกษาฐาน “โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา” ณ โรงเรียนจื๋นวิทยา จ.ลำปาง หนึ่งในโครงการวิจัยที่ได้รับรางวัลผลงานวิจัยเด่น สกว. ด้านสาธารณะ ปี 2557 รศ.ดร.สุธีระ ประเสริฐสุสรณ์ นักวิจัย สกว. หัวหน้าโครงการ กล่าวว่า ตนเองคือการทำงานเกี่ยวกับการเรียนรู้ ที่ยกระดับการทำงานไปสู่การพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ สร้างองค์ความรู้โดยนักเรียนเอง ที่เรียกว่า *Dissoch - Based Learning* หรือ DBL นวัตกรรมการศึกษา ที่ออกแบบงานวิจัยเชิงปฏิบัติ มาสร้างเครื่องมือพัฒนาอาจารย์และครู ให้เข้าใจกระบวนการเรียนรู้โดยอาจารย์มหาวิทยาลัย (ครูพี่เลี้ยง) จะทำหน้าที่โค้ชครูในโรงเรียน และคุณครูเหล่านี้จะไปโค้ชนักเรียนของตนให้ทำโครงการฐานวิจัย พร้อมร่วมออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

สำหรับเด็กนักเรียนชั้น ม.4 โรงเรียนจื๋นวิทยา จ.ลำปาง ที่ได้เข้าร่วมโครงการเพาะพันธุ์ปัญญานั้น ให้ความสนใจทำโครงการฐานวิจัยเกี่ยวกับการทำนา เพราะมีความสัมพันธ์กับบริบทการประกอบอาชีพของคนในชุมชน จากการวัดผลสัมฤทธิ์ของการผ่านกระบวนการคิด (*Dissoch*) ของนักเรียน ได้ทราบว่า หลังจากเครื่องมือปฏิบัติไปได้ระยะหนึ่ง มีเด็กนักเรียนหลายคนเริ่มสนใจที่จะทำโครงการนี้เอง เพราะเมื่อลงมือทำนาจริงแล้วได้เรียนรู้ว่า การได้มาของข้าวแต่ละเม็ดมันไม่ใช่เรื่องง่าย ต้องผ่านกระบวนการหลายขั้นตอนอย่าง ต่อเนื่อง เมื่อก่อนเมื่อจะเพาะพันธุ์ข้าวมาขาย อาทิ ข้าวไม่สุก เมื่อออกดอกมาก็มีเมล็ดตกร่น ฯลฯ หลังจากได้เรียนรู้องค์ความรู้จากปราชญ์ชาวบ้านอย่างคุณลุงบุญมี พิโว ปราชญ์วิกรล่งอำเภอยะหริ่ง จ.ลำปาง เกษตรกร ผู้เชี่ยวชาญนานา 3 ไร่ ของตนเองมาเป็นพื้นที่ทดลองเรียน ให้เด็ก ๆ ได้ฝึกทำแบบฝึกหัดนอกตำรานั้น ในที่สุดการปลูกข้าวก็สัมฤทธิ์ผล เด็กนักเรียนในโครงการล้วนได้รับองค์ความรู้ ต่อมา จะเข้าใจวิธีการปลูกข้าวผ่านการผลิตเมล็ดข้าวของตนเอง หลังจากนั้นก็ค่อยเรียนเมื่อความรู้เชิงทฤษฎีเสริมทีละเล็กละน้อย วิธีการเรียนรู้ดังกล่าว นับเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ย้อนศรทิศทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาไทย ที่มักสอนให้เด็กเรียนรู้จากทฤษฎี หลักคิดในตำราเรียนก่อน แล้วค่อยทำความเข้าใจและลงมือปฏิบัติ

พื๋นไม่เพียงสะท้อนจากนักเรียนโรงเรียนจื๋นวิทยา บอกเล่าว่า การฝึกทำนาครั้งนี้ไม่เพียงทำให้ได้รับความรู้ในเรื่องการปลูกข้าวแล้ว ยังทำให้พวกเขาเข้าใจความถี่ลึกของบุคคลในครอบครัวที่มี “อาชีพชาวนา” มากขึ้น มีระบอบวิถีชีวิตในการใช้ชีวิต รู้จักกับพืชพันธุ์มากขึ้น พร้อมทั้งได้ประสบการณ์ล้ำค่ามากมายหลายอย่างที่หาไม่ได้จากในห้องเรียน

วันที่ 2พ.ค.-8 พ.ค. 2557 ปีที่ 34 ฉบับที่ 1759

ไทยมอไทย

สมหมาย ปาริจฉัตต์

34

ผู้เรียนรู้-ผู้เรียนรู้ (2)

รรรมนิยมไทย เข้ามามีถึงเรือนชานต้อง
ต้อนรับ ก่อนเวทีนักเรียนเล่าเบื้องหลัง
การทำโครงการฐานวิจัยจะเปิดขึ้น

ครูจรัญ สุขเสรี ผู้อำนวยการโรงเรียนกระบี่
ใหญ่ว่องกุศลกิจ พัทธาคม กล่าวต้อนรับ เล่า
ถึงเหตุที่สนับสนุนให้ครูและนักเรียนเรียนรู้ร่วม
กันว่า

“โรงเรียนเกิดมาจากครอบครัวว่องกุศลกิจ
บริษัทน้ำตาลมิตรผล อุปการะดูแลโรงเรียนทุก
ปี ผมจะทำให้ดีที่สุด ให้สมกับที่คณะผู้ก่อตั้ง
หวัง โรงเรียนเราไม่คัดเด็ก รับนักเรียนในเน
ม มาแบบไหนรับหมด เน้นให้เด็กหัดคิด ใช้
กระบวนการคิด นโยบายของโรงเรียน เด็ก ม.
3 ม.6 ทุกคนต้องเสนอโครงการก่อนจบ เป็นวัน
สิ้นเทอมหลังเด็กสอบปลายภาคเสร็จ แนวทาง
ของโครงการสอดคล้องกับสิ่งที่โรงเรียนทำอยู่
แล้ว เพาะพันธุ์ปัญญาทำกับเด็กมัธยมศึกษาปีที่
2 มาสนับสนุนทำให้สิ่งที่เราทำก้าวหน้ายิ่งขึ้น”
ผมสัมผัสโดยสัมผัสนักเรียน คอยกับครู เด็กมี
ความคิด สนุก มีปฏิสัมพันธ์ จากที่เคยพูดอะไร
แบบรวมๆ เป็นพูดเป็นเหตุเป็นผล จนรู้สึกว่าการ
เราเปลี่ยนแล้ว เขาโตโดยไม่รู้ตัว โรงเรียนโชคดี
มากที่เข้าร่วมโครงการนี้ อยากให้ลูกเป็นนักคิด
ตัวน้อย เข้าแข่งขันในเวทีประจำจังหวัด เขาใช้
กระบวนการคิดแบบนี้ คอยเรื่องที่มีสาระมากขึ้น
นี้แค่ ม.2 เด็ก ม.3 มาถามว่า ผอ.ครับ ผมเห็น

น้องๆ ทำแล้วสนุก อยากเป็นเหมือนเขาบ้าง”
เหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้ ผอ. ขวณครูทุก
กลุ่มสาระเข้าร่วมกระบวนการเรียนการสอน
เพิ่ม เด็ก ม.2 ห้อง 5 จะขึ้น ม.3 ห้อง 5
โรงเรียนจะเพิ่มห้องเพาะพันธุ์ปัญญา กับ ม.
1 ที่จะขึ้น ม.2 อีกห้อง โดยใช้งบประมาณ
ของโรงเรียนเองสนับสนุน

กลุ่มครูแกนนำรุ่นแรกแม้ยังไม่มีความเครียด
ความท้อในช่วงแรกก่อนตั้งสำเร็จ เมื่อ
วันเวลาผ่านไปหนึ่งปี พบความเปลี่ยนแปลง
ของครูและนักเรียนชัดเจนก็พร้อมที่จะเดินหน้า
ขยายผลต่อไป

อย่างที่ ครูสรเสรีญ ใหญ่แก้ว รองผู้
ำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าโครงการบันทึก
ประสบการณ์ที่ผ่านมา ว่า เริ่มทำงานไปได้ระยะ
หนึ่ง เจอปัญหาทั้งครูทั้งเด็กจะถอยกันหมด
เพราะกระบวนการดำเนินงานเป็นระบบ ครูเราคิด
ไม่เป็นระบบ คิดตามความรู้สึก เปลี่ยนเป็นคิด
แบบมีเหตุผล ขณะที่มีภาระงานมาก แรกๆ ใช้
วิธีแบบกึ่งบังคับ เช่นเดียวกับนักเรียน แต่พอไป
เจอสิ่งจูงใจ ได้ไปแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทัศนศึกษา
ไปตะลุยห้องสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร เด็กจะ
หาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ค้นงานวิจัยเรื่องต่างๆ
ที่เขาทำโครงการ กระบวนการสืบค้นต่อทำให้ครู
นักเรียนทุกคนรู้สึกสู้ แล้วอยากเดินต่อ

“ครูทุกคนประเมินงานเข้าใจเด็กวิเคราะห์ชั้น
สองชั้น จนเด็กงานเยอะมาก ฉะนั้นต้องบูรณา
การความรู้ งานขึ้นเดียวต้องตอบใจได้ทุกวิชา
เด็กจะมีความสุขกับการเรียนมากกว่านี้ ที่ผ่าน
มาเขาไม่มีอิสระในการเรียนทำให้กระบวนการ
เพาะพันธุ์ปัญญาทำให้ได้ความรู้ ได้เห็นความ
ก้าวหน้า

“การทำโครงการฐานวิจัยทำให้เกิดบรรยากาศ

ต้องมี DNA ที่ตรงกัน ไม่อย่างนั้นคงอยู่กันไม่รู้เรื่อง วัตถุทุกเมล็ดที่เคยทำกับผู้ป่วยประกอบกรรมาใช้กับครูแทนได้ ทำความสนิทสนมกับครูแทนจะไม่ได้อีกถึงเนื้อหาสาระของโครงการ จนมีสัญญาณมาว่า ศูนย์พิสัยศิลปกรรมฯ ทำอะไรอยู่ ไม่เห็นทำอะไรสักที แต่เชื่อไหม พอมีตราภาพ่งบ้านทุกอย่างก็เริ่มเดินหน้าอย่างค่อยเป็นค่อยไป

“ที่สำคัญพวกเราเห็นปรากฏการณ์อย่างหนึ่ง คือความสนใจและความสุขของครูแทนว่ามีเพิ่มขึ้น ปังชี้ว่าครูเริ่มมีใจและเริ่มเข้าใจ การสื่อสารถึงบริบทเพราะข้อนี้ปัญหาคือเป็นเรื่องท้าทายมากที่สุด เหตุ

การเรียนรู้อย่างครูกับนักเรียน ช่วยปรับเปลี่ยนกระบวนการสอนของครูและกระบวนการเรียนของนักเรียน จากที่เคยมุ่งสอนและเรียนเนื้อหาเป็นการสอนให้นักเรียนรู้จักการหาความรู้ ช่วยพัฒนาได้ดีกว่า เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวนักเรียนและครูอย่างชัดเจน”

“นักเรียนเริ่มหาวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างมีขั้นตอน มีการบวนการคิด คิดก่อนตอบคำถาม คิดก่อนทำและคิดหาวิธีการ ก่อนที่จะมาพบครูที่ปรึกษาเสมอ จากที่เคยถามว่า จะต้องทำอะไร ทำอย่างไร นักเรียนจะเปลี่ยนคำถามเป็น “จะทำ.....ดีหรือไม่ / ได้หรือไม่” ทำให้ครูต้องเรียนรู้ควบคู่ไปกับนักเรียนด้วย”

วณะที่บทเรียนที่เกิดขึ้นกับอาจารย์มหาวิทยาลัยซึ่งทุ่มเทแรงใจแรงกายเป็นครูที่เลี้ยงหรือครูของครู อย่าง ลวงณี จาก ม.ศิลปากร บันทึกไว้ว่า พวกเขาเป็นนักวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการอาหาร ไม่เกี่ยวกับงานด้านการศึกษาเลย แต่ได้ประกอบกรมาออกสู่สาธารณะเป็นหลัก เริ่มต้นการจัดตั้งศูนย์พิสัยถึงง่งๆ มีอยู่ ต้องนั่งลุ้นว่าจะมีโรงเรียนมากสมัครเข้าร่วมโครงการหรือไม่ บางแห่งเข้าใจผิดคิดว่าเป็นโครงการ “พาหะพันธุ์ปลาทอง” จนแล้วจนรอดก็ผ่านไปด้วยความราบรื่นเหลือ 11 โรงเรียน

“สิ่งแรกที่พวกเราวางแผนจะทำคือซื้อใจ เพราะมีความเชื่อว่าคนเราถ้าจะทำงานด้วยกัน

เพราะความ “เป็น อยู่ คือ” ของระบบการศึกษาไทยนั้นได้ทำให้ครูเป็นผู้ “เสียรู้” ในหลายเรื่อง จนเป็นผลให้ครูส่วนมากเกิดความเข้าใจที่ไม่แจ่มชัดนักกับกระบวนการเรียนรู้ที่แท้จริงของมนุษย์ ส่วนวัน ลีลา บันทึกความคิดของเขาสะท้อนตัวตน คนจิตใจดี ซื่อสัตย์ ร่าเริง ยาวยาวอารมณ์ขัน แต่ลึกซึ้งเฉียบคม อ่อนน้อมถ่อมตน

“พวกเราไม่ได้มีเจตนากล่าวโทษครูเลยสักนิด

ต่อปัญหาที่เกิดขึ้น เพราะเราเองก็ถือเป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษานั้นเช่นกัน หากแต่มองว่าถ้ามีโอกาสได้เข้าไปทำอะไรบางอย่างกับระบบการศึกษาไทยได้ คงต้องหาทางแก้ปัญหาเท่าที่พอจะทำได้ อย่างน้อยก็จะได้เท่าที่ถูกต้อง แม้จะไม่หายคันทั้งหมัดก็ตาม”

“การพัฒนากระบวนการเพื่อให้หลุดพ้นจากการรับรู้ และ การเรียนรู้ เป็น การเรียนรู้ นั้น ไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ พวกเราเองถึงเหล่านี้นี้ว่า ต้องทำให้ “สำเร็จ” ไม่ใช่แค่ “เสร็จ” เพราะไม่อย่างนั้นคงไม่มีประโยชน์อะไร สมการอย่างหนึ่งที่จะทำให้เกิดความสำเร็จ คือ โอกาส X ความสามารถ = ความสำเร็จ เพราะพื้นฐานปัญหาคือโอกาส ส่วนความสามารถคงต้องใช้ทรัพยากรทุกอย่างที่มี เวลา องค์ความรู้ เครื่องมือ บุคลากร ที่จะร่วมพัฒนาและเติมเต็มไปด้วยกัน”

ลงทั้งท้าย อ้างถึงคำพูดของ Peter Senge จากหนังสือ The Fifth Discipline ที่เขียนไว้ว่า มีกลยุทธ์อันเลิศมากมายที่ประสบความสำเร็จล้มเหลวเมื่อถึงขั้นปฏิบัติ สาเหตุสำคัญเพราะขัดกับความยืดหยุ่นของคน ความตึงเครียดหรือที่เรียกว่ากรอบความคิดนั้น เป็นสิ่งตีกรอบให้เราคิดและทำอะไรตามความเคยชินเท่านั้น นี่เป็นเหตุผลว่าการจัดการกับกรอบความคิดของเราจึงเป็นก้าวที่สำคัญในการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้

และแล้วถึงวันนั้น อาจารย์หนูและเพื่อนร่วมทีมก็ใช้ใจนำการทำงาน จนครู นักเรียนกับใหญ่ๆ และอีก 10 โรงเรียนในเครือข่าย จบโครงการในပြေด้วยความสำเร็จ

นักเรียนและครู มีความสุข สนุกสนานกับกระบวนการเรียนรู้ที่ฝึกกรอบคิดไปจากที่เคยชินเดิมๆ พร้อมทั้งจะก้าวต่อไปต่อไป มีครูใหญ่ๆ นักเรียนกลุ่มใหม่ๆ เข้าร่วมกระบวนการพัฒนาระบบความคิดเพิ่มมากขึ้นๆ

เนื้อหาสาระของตัวโครงการฐานวิจัยของนักเรียนที่นี่ และวิธีการจัดการจึงต่างไปจากโรงเรียนอื่นๆ หน้าที่เป็นอย่างไร และผลเกิดแบบไหน ค่อยว่ากัน ●

มติชน สุดสัปดาห์

Matichon Weekend
Circulation: 350,000
Ad Rate: 450

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 9 - พุธสัปดาห์ 15 พฤษภาคม 2557

ปีที่: 34

ฉบับที่: 1760

หน้า: 34(กลาง)

Col.Inch: 81.48

Ad Value: 36,666

PRValue (x3): 109,998

ศิลป์: สีสี่

คอลัมน์: ไทยมอไทย: คตินอกกรอบ (จบ)

“ปี แรกเราปล่อยเด็กทำโดยอิสระ อินไซด์เอาท์ ไม่มีเกณฑ์ของเรื่องหรือ Theme มาเป็นกรอบ อยากรู้อะไร ทำได้เต็มที่ความเข้าใจและทัศนคติที่ดีต่อการทำโครงการงานวิจัยก่อน ตอนมีใหม่พาไปสวัสดิ์ คุณอิสระ ร่องกุศลกิจ น้องชายคุณเกษม ไปดู ศูนย์วิจัย ของเครือมิตรผล ที่เขาใหญ่”

ครูสุรเสรีชัย หัวหน้าครูแนะแนว สำหรับ เด็กๆ ตัวแทนกลุ่มก้าวหน้าขึ้นเวที พร้อมเล่าประสบการณ์ในที่ผ่านระหว่างทางให้แขกผู้มาเยือนฟังอย่างสนุกสนาน เรียกเสียงปรบมือดังเป็นระยะ

เด็กหญิงสุนิสา ปิงมูลทา เล่าว่า เริ่มเข้าโครงการรู้สึกสนุกกับเกมและนิทานการต่างๆ แต่ได้ทำไประยะหนึ่งรู้สึกว่ามันยากและทำต่อไม่ไหว ซักท้อเพราะทดลองแล้วมันล้มเหลวหลายครั้ง แต่ก็คิดว่าไม่ความล้มเหลวทำให้เกิดประสบการณ์ เลยทำให้อยากสู้ต่อหันมาสนุกกับมันมากกว่าที่จะเครียด ทำให้กระบวนการคิดที่เคยอยากทดลองอย่างเดิมเปลี่ยนไปหาวิธีใหม่มาทดลองเพื่อทำให้โครงการสำเร็จ

“โครงการนี้ทำให้บางสิ่งบางอย่างในตัวของฉันเปลี่ยนไป ความคิดเปลี่ยนจากที่เคยคิดเคยพูดอะไรไปตามความรู้สึก ทำให้คิดอย่างเป็นระบบ มีเหตุผลมากกว่าเดิม ไม่ใช้อารมณ์เป็นหลัก ความล้มเหลวยังให้ข้อคิดอีกหลายข้อ ไม่ว่าจะเป็นความสามัคคีในการทำงานกลุ่ม ปัญหาทุกอย่างมีทางออกเสมอ ได้ประสบการณ์ชีวิตที่ดีมาก”

วิ ธีการเปลี่ยนแปลง ไม่ใช่แค่เรื่องการสอนของครูฝ่ายเดียว แต่เริ่มจากกระบวนการจัดตั้งคณะ จนถึงลงพื้นที่ ทำวิจัย หนึ่งปีเต็มจึงเห็นผลที่จะทำให้งานมีโอกาสฝึกฝน สิ่งสมประสบการณ์ พัฒนางานและความคิดแก้ไข ปัญหา ไปตามลำดับหัวข้อโครงการที่เราใจอยากทำ ช่วยกันตั้งชื่อ ครูแนะแนวและครูศูนย์ที่เลี้ยงช่วยเสนอความเห็น ชัดเจนจนเกิดความชัดเจนตรงเป้าที่ต้องการ 10 เรื่อง

การเปรียบเทียบคุณสมบัติวิธิต่างๆ ต่อความสามารถในการดูฉบับนี้ผ่านพิชชีใช้แล้วจากควรวีเรียน

ผลของบิวิรวมฝึกของข้อคุณมาทางด้านน้อยสัมผัสของผลิตภัณฑ์ชุมชนปุ๋ยฝ้าย

ผลของอายุไข่ไก่ต่อคุณสมบัติด้านเนื้อสัมผัสและสีของผลิตภัณฑ์ที่ทำขึ้นที่มีต่อการยอมรับของผู้บริโภค

อิทธิพลของปริมาณแป้งข้าวกล้องต่อคุณภาพด้านเนื้อสัมผัสของไอศกรีมข้าวกล้อง

ไทยมอไทย

สมหมาย ปาริฉัตต์

คตินอกกรอบ (จบ)

การเปรียบเทียบคุณสมบัติของถ่านไม้ชนิดต่างๆ ต่อความสามารถในการให้ความร้อน และระยะเวลาในการเผาไหม้

การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของสารสกัดพืชสมุนไพรสำหรับป้องกันยุง

การพัฒนาประสิทธิภาพการออกฤทธิ์ทางชีวภาพในการไล่แมลงศัตรูพืชโดยใช้สารเสริมฤทธิ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่น

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ถ่านจากมะกรูดสำหรับลดกลิ่นอับที่ไม่พึงประสงค์

ผลของอาหารที่ใช้เลี้ยงโคเนื้อต่อการมีงานแร่ธาตุในมูลของโคเนื้อที่ใช้ในการเจริญเติบโตของพืช

อิทธิพลของวัสดุอุ้มน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ขนาดเล็กต่อความสามารถในการให้ความร้อน การเลือกเรื่องทำวิจัยแตกต่างกันไปตามความถนัด ความต้องการของนักเรียน ครูไม่บังคับหรือจำกัดกรอบต้องทำเรื่องที่สอดคล้องแผนหลัก

หรือหัวข้อใหญ่ เหมือนกับที่ทุกโรงเรียนทำ เช่น หัวข้อใหญ่เรื่องมะพร้าว หัวข้อย่อย 10 กลุ่มก็ต้องมีประเด็นเกี่ยวกับมะพร้าว เป็นต้น

กระบวนการที่ครูศูนย์ที่เลี้ยงมหาวิทยาลัยศิลปากร และครูแกนนำในโรงเรียนทำกับเด็กกรับใหญ่ๆ คตินอกกรอบ ฝึกออกไปให้อิสระเสรีกับนักเรียนเป็นสำคัญ

ค รุสรเสรีชัย ขยายความ ตอบคำถาม ทำไมโรงเรียนเราถึงไม่มี Theme ว่า

“กระบวนการทางวิทยาศาสตร์อะไรก็แล้วแต่มันยากอยู่แล้ว ทำให้เด็กรู้สึกลำบาก จะไม่เข้มงวดร่วม ถ้าเริ่มเปิดโครงการด้วยการให้เขาคิดอิสระ อยากคิด อยากทำอะไร ทำ Mind Map ความต้องการ ปล่อยเขา ให้เด็กเห็นกระบวนการทำงานกระบวนการคิดเป็นหลัก ทำให้หลายคนคิดได้ อ้อ มันเป็นอย่างนั้นเองหรือ ไม่เห็นยาก แต่ละเรื่องที่ทำปัญหาแตกต่างกัน นักเรียนเรียนรู้ร่วม

รหัสข่าว: C-140509031122 (9 พ.ค. 57/04:45)

หน้า: 1/2

iQNewsAlert

บริษัท อินโฟเคสส์ จำกัด 888/178 อาคารมหาจุฬาลงกรณ ชั้น 17 ถนนพหลโยธิน แขวงจตุจักร กรุงเทพฯ 10330
โทร. 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์. 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล: help@iqnewsalert.net

มติชน สุดสัปดาห์ Matchon Weekend Circulation: 350,000 Ad Rate: 450	Section: First Section/- วันที่: ศุกร์ 9 - พุธสัปดาห์ 15 พฤษภาคม 2557 ปีที่: 34 ฉบับที่: 1760 หน้า: 34(กลาง) Col.Inch: 81.48 Ad Value: 36,666 PRValue (x3): 109,998 คลิป: สีสี่ คอลัมน์: ไทยมองไทย: คิดนอกกรอบ (จบ)
--	---

กันโดยฟังกลุ่มอื่นไปด้วย เมื่อเจอปัญหาทันทีที่นักเรียนถาม เราย้ำกับครูว่า ห้ามตอบทันที แต่ให้ตั้งคำถามกลับ ตามไปเรื่อยๆ ให้เด็กอึ้งเอง"

"ปีแรกทำในเชิงกว้างก่อน แต่ปีต่อไปจะลงลึกมี Theme เด็กกลุ่มเดิมจะทำเรื่องเกี่ยวกับอ้อยซึ่งกว้างกว่าน้ำตาล บริษัทมิตรผลมาสนับสนุน ส่วนเด็กกลุ่มใหม่จะใช้กระบวนการแบบเดิม"

"พวกผมใช้วิธีการนี้กับเด็กที่โรงเรียนรักบี้ไทยฯ แห่งเดียว" อาจารย์คงวุฒิ และคณะจาก ม.ศิลปากร ซึ่งมี ผศ.ดร.บัณฑิต อิศวรงค์ คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

เป็นแกนกลางอยู่ด้วย เล่าถึงวิธีคิดเพิ่มเติม "ทำต่างจากที่อื่นอีก 10 โรงเรียนซึ่งหัวข้อวิจัยย่อยจะยึดโยงกับ Theme หลัก ผลพบว่าเริ่มต้นด้วยการปล่อยให้คิดอย่างอิสระ ทำให้เด็กสนุก ไม่เครียด"

ไม่มีสิ่งใดไปจำกัดความคิด กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ กว้างไกลออกไป นักเรียนปลดปล่อยพลังที่มีอยู่ออกมาได้เต็มที่ เป็นกระบวนการทดลองการเรียนรู้ เปรียบเทียบและสิ่งสมประสบการณ์ เพื่อหาทางที่เหมาะสมสำหรับอนาคต

"ปัญหาหนึ่งที่เราพบคือการใช้กระบวนการ System Thinking ครูเข้าใจแต่ก็เป็นกระบวนการที่เราผลักดัน Out side in เข้าไป ใช้ทักษะสร้างเครื่องมือช่วยการคิดเชิงระบบ ผมจำลองเป็นโมเดลคล้ายๆ สนามเด็กเล่นทำให้มองเห็นทุกมิติจากประสาทสัมผัส แต่สิ่งสำคัญคือแรงจูงใจที่เกิดจากการผลักดันภายใน Inside out ออกมา ทำให้เกิดพลังอยากทำให้สำเร็จ ฉะนั้นโจทย์หัวข้อวิจัยต้องชัดเจน ทำไปเพื่ออะไร ทำแล้วได้อะไร คำตอบค่อยๆ พัฒนาจาก เอ๊ะ มาเป็น อ้อ สุดท้าย เออวะ ใช่เลย"

เขาทั้งห้า

ด้ วยบุคลิกและแนวคิดที่ฉีกกรอบ คงวุฒิถูกเลือกเป็นผู้ดำเนินรายการหลัก ร่วมคิดวางลำดับงาน "เวทีเสนอโครงการงานฐานวิจัยระดับประเทศ โครงการเพชฌัญญู ประจำปี 2557" เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2557 ณ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ มทวียาลัยศิลปากร ซึ่งผ่านพ้นไปด้วยความเรียบร้อย

นักเรียน ครู ศูนย์ที่เลี้ยง ผู้บริหารสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย กรรมการบริหารธนาคารกสิกรไทย และผู้ทรงคุณวุฒิ รวมกว่า 500 คนมาร่วมชื่นชมผลงาน "เมื่อต้นกล้าออกปัญญาตน" อย่างอบอุ่น

เป็นที่ยืนยันความมั่นใจว่า เดินทางทางทำให้ สกว. และธนาคารกสิกรไทย ปรับข้อตกลง เพิ่มการสนับสนุนงบประมาณจากเดิมไม่เกิน 80 ล้าน เป็นไม่เกิน 97.4 ล้าน

ทุกคน ทุกฝ่ายต่างหวังว่า กระบวนการปฏิรูปการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21 จะขยายวงกว้างออกไปเรื่อยๆ ถ้าภาครัฐ ภาคเอกชนอื่นๆ ก้าวเข้ามาร่วม ดังเช่นธนาคารกสิกรไทย และกลุ่มอุตสาหกรรมน้ำตาลมิตรผล ทำให้เห็นเป็นแบบอย่างแล้ว ●

มติชน สุดสัปดาห์ Matchon Weekend Circulation: 350,000 Ad Rate: 450	Section: First Section/- วันที่: ศุกร์ 24 - พุธสัปดาห์ 30 ตุลาคม 2557 ปีที่: 34 ฉบับที่: 1784 หน้า: 34(กลาง) Col.Inch: 78.29 Ad Value: 35,230.50 PRValue (x3): 105,691.50 ศิลป์: สีสี่ คอลัมน์: ไทยมอไทย: ชมรมรักแม่บ้านอึ้ง-ซัมซุง Smart learning (2)
--	--

ไทยมอไทย
สมหมาย ปาริชาติ

ชมรมรักแม่บ้านอึ้ง-ซัมซุง Smart learning (2)

พนที่ได้อาคารโรงเรียนเทววิทยาคอมพิวเตอร์ทั้งชั้นถูกปรับให้เป็นห้องแสดงนิทรรศการ “น้ำอึ้ง...สายน้ำแห่งชีวิต” ธารน้ำไหลหลากหลายแง่มุมของแม่น้ำสายหลักสายหนึ่งของอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

เด็กนักเรียนชั้นมัธยม ชายหญิงสองคนทำหัวใจที่พิถีพิถันอย่างสองแฉกแล้ว ไม่ติดขัด เรียนเชิญ อาจารย์ย้งเงิน สุวงศ์เครือ ผู้อำนวยการโรงเรียนกล่าวต้อนรับผู้มาเยือน พร้อมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมกลุ่ม 4 เขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 36 เชียงราย พะเยา เดินทางมาร่วมงานด้วย

“การนำนวัตกรรมซัมซุงมาประยุกต์ให้เกิดผล ต่อยอดกระบวนการเรียนรู้ให้ครู นักเรียน สร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้น สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นอกจากนั้น ผู้นำด้านเทคโนโลยีแล้ว ยังเป็นการนำการปฏิรูปการศึกษาอีกด้วย”

“การเรียนของนักเรียน การสอนของครูที่ผ่านมามีการศึกษาส่วนบุคคล ค้นคว้าด้วยตนเอง วิชาการทำโครงการ เด็กได้ทำอยู่แล้ว ไอเอส 1 ไอเอส 2 ไอเอส 3 เมื่อได้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาสนับสนุน ทำให้การเรียนการสอนครบกระบวนการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อาจารย์ก็สนใจอีกขั้วหนึ่ง กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ ผมขอต้อนรับทุกท่านที่มาศึกษาดูงานในโรงเรียนของเราวันนี้”

กณแสงไทย มีสุนทร ผอ.สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สทฐ. หัวหน้าคณะกล่าวตอบ โรงเรียนได้รับการคัดเลือกเป็น 1 ใน 10 โรงเรียนนำร่องของโครงการซัมซุงสามารถเอาเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ก้าวขึ้นปีที่ 2 โครงการมอบให้กับโรงเรียนอีก 15 โรงเรียนพัฒนาเทคโนโลยีให้เกิดการเรียนรู้หลายรูปแบบ

“เดิมรัฐบาลแจกแท็บเล็ตให้นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ขยายถึงมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตอนนี้หยุดไปจะปรับเป็นโครงการสมาร์ต คลาสรูม แต่ยังไม่เกิด สมาร์ท ลิ้นเน้ง เซ็นเตอร์ เกิดก่อน ช่วยให้มีความรู้และมีความสุขในการเรียน อยากให้ชมรมรักแม่บ้านทุกภาคทั่วประเทศ ขอชื่นชม ผู้อำนวยการ ครู นักเรียน ที่ร่วมกันพัฒนาการใช้

สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนรู้ ขอเปิดเวทีแห่งการเรียนรู้ซัมซุง การเรียนรู้แห่งอนาคต”

ประธานในนามกล่าวจบ คุณวาทิ จรรย์ยานนท์ ผู้จัดการโครงการ Samsung smart learning center ตอบขอบคุณ พิธีกรประกาศเชิญชวนคณะผู้มาเยือนร่วมกันปลูกต้นไม้ลงในช่วงบ่าย เป็นสัญลักษณ์แสดงถึงการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในทางการศึกษา เทพเจษฎ์กล่าวที่จะเติบโตงอกงามอย่างมีคุณภาพต่อไป

ทั้งนี้ทั้งนั้นไม่ใช่แค่ขนาดใหญ่วิทยาลัย เป็นสัญญาณเริ่มต้นและเปิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

! ดิฉันนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการทยอยขึ้นเวทีนำเสนอผลงาน พร้อมบรรยายความเป็นไปภาพเคลื่อนไหวบนจอขนาดใหญ่และคำบรรยายด้วยเทคนิคการลำดับภาพ ดัดต่อ ปรากฏตาม

ลำดับในรูปของหนังสือ สารคดี บทสนทนา จากการลงพื้นที่ทำโครงการวิจัยเรื่องราวของแม่บ้าน เด็กๆ ช่วยกันเขียนบท ถ่ายทำ สัมภาษณ์บุคคล ถ่ายทอดเหตุการณ์ในสถานที่จริง เนื้อหาเป็นไปตามกลุ่มโครงงาน มีคณะครูเป็นที่ปรึกษา เริ่มจากกลุ่มแรก ศึกษาจากสถิติพื้นที่กับวิถีชีวิตการใช้แม่บ้านอึ้ง เรื่องราวของผู้คนและ

ชุมชน การศึกษา ผลตอบแทนแหล่งรายได้จากแม่บ้านอึ้ง ทำให้เด็กเรียนรู้และจดจำว่าพวกเขาสามารถประกอบอาชีพอะไรได้บ้าง แหล่งรายได้อยู่ที่บ้านเรา ไม่ต้องไปไหนไกล

สารคดีเรื่องต่อมา ผลกระทบจากสภาพการตั้งถิ่นฐานของแม่บ้านอึ้ง

ตามด้วยหนังสือ การบริหารจัดการริมตลิ่ง ความหลากหลายของต้นไม้ ช่วยรักษาแนวตลิ่งไม่ให้พังทลาย

กลุ่มต่อมา การศึกษาคุณภาพน้ำในแม่น้ำอึ้ง การบริหารจัดการน้ำโดยภูมิปัญญาท้องถิ่น บริหารอย่างยั่งยืน ช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนและการแย่งน้ำในการทำ เด็กลงไปช่วยชาวบ้านทำฝายกันน้ำ

“ทำเป็นแล้วครับ หนัดครับ ขอขอบคุณคุณครูนอกโรงเรียน ครับ” เสียงแจ้ว สดใสของเด็กจากจอภาพ หลังฉากสุดท้ายจบลงพร้อมเสียงปรบมือดังติดต่อกัน

การทำกิจกรรมด้วยกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งเด็กนักเรียน ครูที่ปรึกษาโครงการในโรงเรียน และครูภูมิปัญญาในชุมชน ถ่ายทอดผ่านเทคโนโลยีทันสมัยอย่างเดียวกัน เกิดขึ้นในโรงเรียนอีก 9 แห่งที่ร่วมโครงการในปีแรก

มติชน สุดสัปดาห์ Matchon Weekend Circulation: 350,000 Ad Rate: 450	Section: First Section/- วันที่: ศุกร์ 24 - พุธสัปดาห์ 30 ตุลาคม 2557 ปีที่: 34 ฉบับที่: 1784 หน้า: 34(กลาง) Col.Inch: 78.29 Ad Value: 35,230.50 PRValue (x3): 105,691.50 คลิป: สีสี่ คอลัมน์: ไทยมองไทย: ชมรมรักแม่บ้าน-ซัมซุง Smart learning (2)
--	--

เฉพาะที่โรงเรียนเชิงวิทยาคม ครูและเด็กๆ ผ่านการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม นักเรียนมีบทบาทสำคัญ ครูเป็นผู้จัดประกาย กระตุ้นให้นักเรียน มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นเหตุเป็นผล มาตามลำดับ จากการเข้าร่วมโครงการยุววิจัย ยางพารา ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการ วิจัย (สกว.) และต่อมาเข้าร่วมโครงการเพาะ พันธุ์ปัญญา ซึ่ง สกว. และธนาคารกสิกรไทย ร่วมกันสนับสนุนโครงการตั้งแต่ 2556

และต่อเนื่องมาถึงโครงการ Samsung smart learning ได้รับเทคโนโลยีทันสมัยเข้ามาหนุนเสริม จากที่ถ่ายทอดในรูปแบบของตัวอักษรมาหา หนังสือในกระดาษ มาเป็นภาพและเสียง ด้วย เทคโนโลยีดิจิทัล ทำให้กระบวนการฝึกทักษะ การเรียนรู้ เกิดผลสัมฤทธิ์ ความเปลี่ยนแปลง เกิดขึ้นชัดเจน โดดเด่นเป็นพิเศษ

ที่สำคัญพวกเขารวมตัวกันเคลื่อนไหว ทำกิจกรรมนอกหลักสูตร นอกห้องเรียน ในประเด็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

เกิดชมรมเยาวชนรักแม่บ้าน มาตั้งแต่ปี 2548 ได้ส่งเสริมประสบการณ์ ฝึกทักษะการ คิด การมองปัญหา การสังเกต ติดตามตรวจสอบ ควบคุมภาพในแม่บ้าน มาตั้งแต่นั้น

ซามซุงไม่ได้มอบแต่เครื่องมืออุปกรณ์ หันสม้ยอย่างเดียว มีกระบวนการ อบรมทักษะการเรียนรู้ควบคู่ไปกับทักษะการใช้เทคโนโลยี กับครูจากโรงเรียนที่ผ่านการคัดเลือกรอบแรก โดยวิทยากรจากกลุ่มแม่บ้านเมื่อปลายปี 2556

ในทางการศึกษาจึงเปรียบเทียบกับกระบวนการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ ระหว่างโรงเรียนที่เคย ผ่านกระบวนการเพาะพันธุ์ปัญญามาก่อนกับ ที่ไม่เคยผ่าน เมื่อเข้าสู่โครงการ Samsung smart learning การนำเทคโนโลยีทันสมัยมา ใช้ในกระบวนการเรียนการสอน ผลที่เกิดขึ้น แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

หรือแม้แต่โรงเรียนที่เคยผ่านการบวนการ เพาะพันธุ์ปัญญามาก่อนกัน ระหว่างโรงเรียนที่ ได้รับเทคโนโลยีทันสมัยของซัมซุงกับที่ไม่ได้รับ ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดกับครู นักเรียน ต่างกันอย่างไ

อย่างไรก็ตาม เมื่อคิดถึงเด็กของโรงเรียน ซึ่งรับทั้งคนและครูน้อยคน จึงเป็นภาระ ที่ผู้บริหาร ครู ช่วยกันชวนขยาย ร่วมกันขยาย ผลให้โรงเรียนส่วนใหญ่ต่อไป ไม่ให้ถูกทอดทิ้ง

เขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องติดตามสนับสนุน ให้ความคิดสร้างสรรค์ของครู นักเรียน ความเป็น อิสระ ความคล่องตัวของโรงเรียน เกิดผลถึงเด็ก ใ้กว้างขวางยิ่งขึ้น เมื่อภาคเอกชนได้ก้าวเข้ามา ร่วมสนับสนุนอย่างจริงจัง

และกำลังพาคณะเราไปชมห้อง Samsung smart learning center ในช่วงบ่ายวัน เดียวกัน ●

คุณสมหมาย ปาริจัดดี ได้เขียนเผยแพร่บทความลงในหนังสือพิมพ์มติชน สุดสัปดาห์
คอลัมน์ไทยมองไทย "ตามไปดูครูร้องไห้"
(ฉบับประจำวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2557 – 1 มกราคม พ.ศ. 2558 ปีที่ 35 ฉบับที่ 1793)

กมลิตถ์ สุดสัปดาห์

ไทยมองไทย

ตามไปดูครูร้องไห้

วที่ในสกลบุรีเรียนประสบการณ์ระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครองและนักเรียนเพราะพื้นที่ปัญญา บุญวาทย์วิทยาลัย รุ่น 1 2558 กับ รุ่น 2 2557 ดำเนินต่อไปด้วยความดีอกดีใจ จนถึงกิจกรรมการสวดมนต์เช้าวัน

คุณเจนวิทย์ สอดสุข กรรมการสถานศึกษาส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น มท.วิทยาลัยวราชบุรีเล่าถึงสิ่งที่เห็นและร่วมทำของครูและนักเรียนที่โรงเรียนวราชบุรีว่า

"ท่านผู้อำนวยการเอาเรื่องโครงการนี้ไปคุยในบอร์ดของโรงเรียน ทำให้เห็นคุณค่าของงานวิจัย การเรียนรู้ด้วยการส่งเสริมให้เด็กทำโครงการฐานวิจัย เพราะพื้นที่ปัญญาเพื่อลูกของเรา จากเครือข่ายกับโรงเรียนขยายสู่เครือข่ายโรงเรียน งานวิจัยสอดคล้องกับการเรียนการสอนสาระวิทยาศาสตร์ พลังแห่งความรัก ความศรัทธา ความช่วยเหลือร่วมมือกับผู้ปกครอง คงไม่ยากที่จะขยายการขยายความรู้แบบเดียวกันไปยังกลุ่มสาระอื่นๆ"

"ถ้าไปใช้ในระดับประถม จะช่วยเด็กทำให้ภาพของอยู่ในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น เป็นสายใยร้อยรัดโดยใช้การวิจัยเป็นสื่อพัฒนาศักยภาพลูก พ่อแม่ไปให้ทิศทางเดียวกันพัฒนาความสัมพันธ์ ไม่ใช่พัฒนาความรู้อย่างเดียว"

"และเป็นประโยชน์กับการทำ AAR หรือ After Action Review ที่แล้วได้ประโยชน์จะต่อยอดอย่างไร และเปลี่ยนเรียนรู้กันและกัน ได้คะแนนด้วย ได้ความรู้ด้วย เป็นเวทีที่ประโยชน์สูงๆ ได้สิ่งสาระสำคัญ สักอันออกมาให้สังคมได้รับรู้ เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ตรงตามพระราชดำริของในหลวงจึงเป็นหน้าที่ของพ่อแม่ต้องส่งเสริม ส่งต่อคนอันได้เรียนรู้และพัฒนาไปด้วยกัน พัฒนาครอบครัว พัฒนาประเทศชาติ"

แม้ว่าในข้อคิดที่ว่า "ดูทำโครงการหน้าเราเหมือนคนเรียนปริญญาโท แต่เขาก็ทำได้ พ่อแม่เป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาของเด็ก ให้กำลังใจช่วยให้เด็กอยู่หน้าธารณะเป็นวิทยาน เป็นทีม สิ่งที่ได้มากกว่านั้น ทั้งการอ่าน การเขียน ออกมาให้ต่อยอด ทำไปแก้ปัญหาก็ได้บ้าง โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม เชื่อมความรับผิดชอบไปถึงชุมชน สังคม"

ตัวแทนกรรมการสถานศึกษากล่าวจบครูชานา ดอนคำตามความสงสัยของผู้ปกครอง ที่อยากให้เห็นจำนวนนักเรียนได้ ซึ่งโครงการมาเกินเพราะทำให้เกิดความรับผิดชอบ สร้างสรรค์ เด็กปริญญาตรี 4,000 คน หมายถึงผู้ปกครอง 4,000 คนด้วย จำนวนมหาศาล

จากหัวข้อโครงการงานวิจัยรุ่นแรก การหาค้นคว้าแก้ปัญหาเด็กในได้ รุ่นสอง การเพาะเห็ดนางฟ้า พัฒนาสู่การสร้างอาชีพของชุมชน แดกหัวข้อคือคือเป็น

1. การเพาะเห็ดนางฟ้าพัฒนาสู่การสร้าง

1. วิจัยของครูในชุมชน
2. การพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้น
3. การศึกษาวิจัยครูจากพื้นที่ที่มีผลต่อคุณภาพของโครงการ
4. การยึดเอาของเห็ดนางฟ้าในการส่งเสริม
5. การรณรงค์เผยแพร่การเพาะเห็ดนางฟ้า
6. ตำแหน่งของอาจารย์เห็ดนางฟ้ามีผลต่อปริมาณการออกดอกของเห็ดนางฟ้า
7. Creative Mushroom
8. การพัฒนาคุณภาพก่อนเห็ดนางฟ้า
9. นำผลวิจัยมาพัฒนาให้เห็ดนางฟ้ามีผลผลิตดี
10. ถ้า PH ของน้ำที่ใช้รดเห็ดนางฟ้า

เชื่อว่า ในปีที่ 2 นี้เห็ดนางฟ้าเป็นหน่วยเป็นต้น มี 1/5 จำนวน 48 คน เรียนในชั่วโมงวิชา 15 คาบ เรียนวันอังคารเวลา 14.00-16.00 น. และคาบบ่ายวันพุธ คาบเรียนอิสระ (เลือกเรียนที่โรงเรียน) ครูผู้รับผิดชอบหลักเป็นครูสาระสังคมศึกษา โดยมีครูประจำวิชา ๓ ราย ภาษาไทย ๑ ราย ภาษาอังกฤษ ๑ ราย คณิตศาสตร์ ๑ ราย วิชาอื่น ๑ ราย ภาษาไทย ๑ ราย ภาษาอังกฤษ ๑ ราย คณิตศาสตร์ ๑ ราย วิชาอื่น ๑ ราย ภาษาไทย ๑ ราย ภาษาอังกฤษ ๑ ราย คณิตศาสตร์ ๑ ราย วิชาอื่น ๑ ราย

มีรูปแบบการวิจัยที่ผู้ปกครอง และครูผู้สอนที่ผู้ปกครอง มีกิจกรรมทางกายวันพุธ ขณะนี้สมาชิกชุมชนหลักเป็นนักเรียนชั้น ม.3/15 ห้องเพาะพันธุ์ปริญญา ม.2/15 ปีที่แล้ว และนักเรียนชั้น ม.1/5 รวมทั้งนักเรียนและครูผู้สนใจ แนวทางต่อไปจะจัดตั้งรวม มีกำหนดการตามแผน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงทางกรรมการชุมชน ต้องมีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นประธานชมรมและร่วมนำเสนอต่อคณะกรรมการ

การขยายผลในระดับโรงเรียน นำกระบวนการเรียนการสอนแบบ RBE ของโครงการเพาะพันธุ์ปริญญาไปใช้ ที่ระดับชั้น ม.5/1 ถึง ม.5/5 รวม 5 ห้อง นักเรียน 235 คน มีครูผู้สนใจและร่วมแนวคิดกระบวนการเรียนการสอน เริ่มทำแผนการในปี 92 คน จากครูทั้งโรงเรียน 230 คน จัดประชุม แลกเปลี่ยนแนวทางการเรียนการสอน โดย เป็นผู้ดูแลให้แนวทางจัดปัญหาศึกษาในการนิเทศครู เพื่อให้เป็นการป้องกันจากฝ่ายนโยบาย จะได้มีความยั่งยืน ทำแผนการเรียนการสอนแบบเพาะพันธุ์ปริญญาเป็นโครงการหลักหนึ่งในแผนวิชาการของโรงเรียน

"การขอขอบคุณผู้ปกครอง ม.1-ม.3 ๑ คาบ ใจนักเรียน ครูผู้สอนและครูผู้สอน เราเรียนรู้อย่างดี"

มาด้วยใจ... ปัญญาที่มีจริงไหน เราจะไม่แพ้... พลังใจที่จริงใจจากท่านจะเปลี่ยนไป... เสียงครูมาเริ่มสวดมนต์... "วันนี้นำมา... ขาดมันกันเราจะเปลี่ยนไปตามคุณครูและท่านผู้ปกครอง... ผู้ปกครองหลายท่านกังวล เด็กจะทำได้หรือ ยาก เด็กไม่เข้าใจ โจทย์งานที่ส่งระดับมหาวิทยาลัย เกินความสามารถจริง"

ของผู้ปกครอง ขอให้ท่านให้ออกกำลังกาย... ให้โอกาส... ให้กำลังใจ... เราเชื่อว่าจะทำให้ลูกของท่านมีคุณภาพ... นำมาโคริน เสียงสะท้อนตามมา

ทั้งห้องเรียนก็รีบ ก่อนเก็บไปปรบมือดังขึ้นติดต่อกัน

หลายคนที่ห้องประชุมก็ติดใจครูแทนหน้าอีกโรงเรียนหนึ่ง เหตุเกิดบนเวทีการแสดงงานวิจัย ราชวิทยาลัย เพื่อวันงาน

ครูผู้สอน เพชรเกษม ม. โรงเรียนแจ้งวัฒนะ จ.ลำปาง เล่าถึงความสำเร็จและสิ่งที่เกิดขึ้นกับนักเรียนของเธอสมาวันงานแสดงงาน

1. ทักษะการสร้างแรงบันดาลใจ จะไม่เกิดขึ้นหากเด็กไม่ได้ลงมือปฏิบัติ

2. ทักษะการเรียนรู้ นักเรียนมีความสามารถในการคิด เมื่อเขาเจอปัญหา เช่น ทำเรื่องน้ำปู เวลาที่เขาเจอมือ เด็กมามองครูจะอย่างไร ในที่สุดเขาก็ไปทำทำแล้วมือก็แห้งไป

3. การทำงานร่วมกับผู้อื่น เข้าใจความคิดคนอื่น เกิดสิ่งใหม่ๆ เรียนรู้ เกิดความรับผิดชอบ

4. ทำให้เด็กอยากไปเรียนในสาขาที่จริง

5. ทักษะ วิจัย มีความรับผิดชอบมากขึ้น เมื่อ 6 โมงเช้าเวลา 06.30 น. ยังไม่พร้อม

พูดจา นิดๆค้อยๆ ขึ้นมาตลอดคาบ ต้องหยุดและเรี้น้ำตา

"อย่าเพิ่งเลย ร้องไห้บนเวที" เธอกล่าว

ทุกวันนี้แบบเดียวกันนี้ เกิดขึ้นเมื่อเดือนพฤศจิกายน ที่ผ่านมาก โรงเรียนเตรียมงามวิทยาคม จ.ลำปาง จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนรุ่นที่ 2 นำเสนอผลการเรียนรู้ในโครงการเพาะพันธุ์ปริญญาให้ผู้ปกครองฟังก่อนรับสมุดพก คุณนาย ผู้ปกครองนักเรียนคนหนึ่ง นึกถึงด้วยความคิด ที่เห็นลูกๆของเขาสามารถพูดนำเสนอได้

ผมฟังแล้ว นึกถึงครูคนนำโรงเรียนสุเทพวิทยาสรรค์ ศรีสะเกษ โรงเรียนแห่งวิทยาคม เชียงราย โรงเรียนเจ้าฟ้าคุณสมาน ลำพูน ล้วนมีจุดแข็ง สิ่งที่ได้ไป ร้องไห้มาแล้ว เมื่อเห็นนักเรียนของเธอมาเปลี่ยนแปลงไป

เป็นทั้งด้านทั้งความรับผิดชอบ ด้านที่จะเป็น

พยานให้ทางสังคมด้วย ความกลัว

มันคือหัวใจชีวิตความกล้าหาญของกระบวนการ ของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมครู จิตวิญญาณความเป็นครูของพวกเธออีกคนมา

มติชน สุดสัปดาห์

Matichon Weekend
Circulation: 350,000
Ad Rate: 450

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 6 - พุธสัปดาห์ 12 กุมภาพันธ์ 2558

ปีที่: 35

ฉบับที่: 1799

Col.Inch: 81.59

Ad Value: 36,715.50

หน้า: 34(กลาง)

PRValue (x3): 110,146.50

ศิลปิน: สีสี่

คอลัมน์: ไทยมองไทย: ปฏิรูปการเรียนรู้สู่ผู้เรียน

สปตาที่ที่แล้ว ผมเขียนถึงการปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำลังดำเนินการอยู่ขณะนี้ ภายใต้การหนุนช่วยของสมาคมสภาปฏิรูปด้านการศึกษา เริ่มตั้งแต่หลังการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ยุค คสช. มีแนวโน้ม 5 สายเกิดขึ้น พูดยังการดำเนินการ 2 โครงการสำคัญคือ ปฏิรูปการเรียนรู้สู่ผู้เรียน กับ โครงการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาส หรือโรงเรียนระดับประถมศึกษาซึ่งขยายชั้นเรียนไปถึงมัธยมศึกษา โดยจัดทำหลักสูตรวิชาการผสมกับวิชาชีพ หรือวิชาช่างแขนงต่างๆ ซึ่งเรียกว่าโรงเรียนมัธยมแบบประสม แต่ก็คิดว่า ยังมีผู้คงแก่เรียนและนอกวงวนวนการศึกษา ตั้งแะระดับผู้กำหนดนโยบาย จนถึงผู้ปฏิบัติ และคงท้าวไปอีกมากยังเห็นภาพไม่ชัดเจน ฉะนั้น การสื่อสารสาธารณะเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นว่า สิ่งที่จะทรงตัวมาๆ สพร. สปช. ด้านการศึกษา กำลังดำเนินการนั้นๆ เป็นการเดินถูกทาง ทำให้การปฏิรูปการศึกษาประสบผลสำเร็จได้จริง

การให้ข้อมูลข่าวสาร คำอธิบายต่อผู้คนที่เกี่ยวข้องโดยตรงและวงกว้าง โดยเฉพาะครู นักเรียน ผู้บริหาร พ่อแม่ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาทุกโรงเรียน ทุกคน ต้องถูกปลูกขึ้นมาให้รับรู้และมีส่วนร่วม จึงเป็นสิ่งสำคัญ

การตั้งตัวร้องไห้ให้เด็กเกริกจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะให้การดำเนินงานยั่งยืนต่อไป ไม่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองครั้งแล้วครั้งเล่า

สื่อสารด้วยภาษาง่ายๆ ที่ชาวบ้านเข้าใจ มองเห็นภาพที่เป็นรูปธรรม เริ่มจากการตอบคำถามพื้นฐาน ไปจนถึงที่ค่อนข้างยากขึ้นตามลำดับ

โครงการปฏิรูปการเรียนรู้สู่ผู้เรียน คืออะไร วิธีการขั้นตอน เป็นอย่างไร

ใครทำอะไร กับใคร ที่ไหน ทำแล้วจะเกิดผลอย่างไร บทบาทของตัวละครแต่ละฝ่ายต้องทำอะไร แตกต่างไปจากโครงการต่างๆ ที่เคยทำมาแล้วตรงไหน อย่างไร

เมื่อผู้ที่ยังไม่ได้ติดตาม เกิดความเข้าใจ เกิดความเชื่อมั่น ก็จะเกิดความร่วมมือ ครู ผู้บริหาร พ่อแม่ผู้ปกครอง ชาวบ้านทั่วไปจนถึงผู้มีส่วนกำหนดนโยบายก็จะหนุนช่วย แทนที่จะคิดยาก เลี่ยงแปลงงายๆ เพียงเพราะความไม่เข้าใจตัวเองท่า

ต้องทำให้การศึกษาเป็นของทุกคน ไม่ใช่ของ

ไทยมองไทย

สมหมาย ปาริจฉัตต์

ปฏิรูปการเรียนรู้สู่ผู้เรียน

คสช. รัฐบาล กระทรวงศึกษาฯ สปช. สพร. เข้าใจ ชุมชน

กล่าวถึงโครงการ ปฏิรูปการเรียนรู้สู่ผู้เรียน มีระยะเวลาดำเนินงานเบื้องต้นกำหนดไว้ภายใน 3 ปี 2557-2560 หลังการประเมินผลแล้วค่อยว่ากันต่อไป

หัวใจสำคัญของการขับเคลื่อน การเรียนการสอนได้เองซึ่งสอดคล้องกับสภาพ การศึกษา ให้เด็กที่เข้าศึกษา ให้โรงเรียน มีความคล่องตัวใน 4 เรื่องหลัก ได้แก่ ด้าน วิชาการ ด้านการบริหารบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป

การบริหารบุคคล เช่น โรงเรียนมีโอกาสเลือก สามารถจัดครูได้เองให้ตรงกับสภาพปัญหา และความต้องการของโรงเรียน

ครูผู้สอนสามารถจัดทำหลักสูตร ออกแบบ กระบวนการสอนได้เองซึ่งสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ชุมชน และความจำเป็น ของนักเรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง มีหลักสูตรและ กระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย ไม่ตายตัวสำเร็จรูปเหมือนนกเหม็ดทุกแห่ง

ด้านการบริหารทั่วไป เช่น หาทางช่วยเหลือ ลดภาระงานอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนของครูลงให้มากที่สุดเพื่อให้ครูได้อยู่กับ

นักเรียนในห้องเรียน หรือทำกิจกรรม ศึกษา ร่วมกันในสถานที่จริงนอกห้องเรียน ฯลฯ

จากแผนงานปฏิรูปที่ข้างต้น โครงการปฏิรูปการเรียนรู้สู่ผู้เรียนจึงเริ่มด้วยการ ดำเนินการเชิงวิชาการมีคำสั่งให้เบอร์หนึ่งการศึกษาจะลา ค่าจ้างการบริหารการศึกษาไปให้โรงเรียน

ให้เขาเนื้อหาสาระรายละเอียดคำสั่งดังกล่าว เป็นอย่างไร ข้อผูกพันเป็นเอกสารสาธารณะให้ กว้างขวาง มีน้อยไปกว่าบัญญัติ 12 ประการที่ พิมพ์แจกและติดประกาศไว้ทั่วตามหน้าโรงเรียนเหมือนกัน

ไม่ใช่ให้รู้เฉพาะคนที่เกี่ยวข้อง วงจำกัด ในองค์กรเท่านั้น

นับประสาอะไรกับพ่อแม่ผู้ปกครอง ครู ภาวเรียนทั่วไป จนถึงโรงเรียนตามบ้าน ชาว ดอย ชายแดน น่าจะรู้โรงเรียนของพวกเขา กำลังจะรู้

ขณะเดียวกัน ให้เด็กรู้ที่การศึกษาจะไม่ทำ วิธีการให้โรงเรียน รับ รุ่งคุณภาพการบริหาร จัดการ ไปถึง รุ่งคุณภาพการศึกษา ให้พัฒนา ยิ่งขึ้น

ด้วยวิธีทดลองรณรงค์กับเจ้าหน้าที่การศึกษา 20 เขตพื้นที่ก่อนในแรก จากเขตพื้นที่ทั้งหมด

รหัสข่าว: C-150206031041 (5 ก.พ. 58/06:53)

หน้า: 1/2

iQNewsAlert

บริษัท อินโฟเคสท์ จำกัด 888/178 อาคารมหาจุฬาลงกรณ ชั้น 17 ถนนพหลโยธิน แขวงจตุจักร กรุงเทพฯ 10330
โทร: 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์: 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล: help@iqnewsalert.net

มติชน สุดสัปดาห์ Matchon Weekend Circulation: 350,000 Ad Rate: 450	Section: First Section/- วันที่: ศุกร์ 6 - พฤหัสบดี 12 กุมภาพันธ์ 2558 ปีที่: 35 ฉบับที่: 1799 หน้า: 34(กลาง) Col.Inch: 81.59 Ad Value: 36,715.50 PRValue (x3): 110,146.50 คลิป: สีสี่ คอลัมน์: ไทยมองไทย: ปฏิรูปการเรียนรู้สู่ผู้เรียน
--	---

227 เขต เป็นเขตประถมศึกษา 185 เขต เขต
มัธยม 42 เขต

เขตพื้นที่จะไปหาโรงเรียนที่มีความพร้อมและ
สมัครใจทำโครงการฯ 16 โรงเรียน รวม
ทั้งสิ้น 300 โรงเรียน

เดาว่า วิชาเขตพื้นที่...เลยผู้บริหารโรงเรียน
มาปรึกษาหารือ โดยสำนักงานฯ ครู อาจารย์
มหาวิทยาลัย องค์การที่ดำเนินการส่งเสริมการ
ศึกษาร่วมคิด ร่วมทำ เป็นทีมทีเดียว จะมี
แนวทาง วิธีการอะไร อย่างไร ให้โรงเรียนมี
คุณภาพ และทำให้การสอนของครู การเรียน
ของนักเรียน เปลี่ยนแปลงจากเดิมที่เป็นมา

เปลี่ยนความคิด วิถีปฏิบัติของครู จากสอน
และสั่ง สอนให้ฟัง สอนให้จำ เป็นสอนให้คิด
ให้วิเคราะห์ ให้ลงมือทำ โดยครูลงไปร่วมเรียน
ร่วมกับนักเรียนในฐานะที่ปรึกษาหรือพี่เลี้ยง คอย
กระตุ้นให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ อย่างเห็น
ผลยากทำ ความเข้าใจยาก หากทำได้ช่วยตัวเอง
ไม่ว่าภาคส่วนไหน ไม่เฉพาะหน่วยงาน
ศึกษาฯ แต่... ซึ่งมีการทดลองที่ชัดเจนมากรุ่น
เล่าเรียนๆ เข้าใจ

ครูกลุ่มสาระอื่นๆ จึงต้องรวมกันคิดออกแบบ
กระบวนการสอน ให้นักเรียนเกิดการปฏิบัติ

ลงมือทำให้มากที่สุดเช่นกัน

ห้องปฏิบัติการในทุกกลุ่มสาระและวิชา
โครงการฯ จึงเป็นเครื่องมือหรือช่องทางที่จะ
เปลี่ยนแปลงนักเรียนจาก เก่งท่อง เก่งจำ
เป็นเก่งคิด วิเคราะห์ และลงมือทำ ที่ดีที่สุด

พลังเจียร์สุดๆ เมื่อ สพฐ. จะรื้อฟื้น
โรงเรียนมัธยมแบบประสมขึ้นมา ทำคู่
ขนานไปกับโครงการปฏิรูปการเรียนรู้สู่ผู้เรียน

อย่างไรก็ตาม โครงการนี้ ในมุมมองของผม
เห็นว่า ยังมันเท่ากับผู้บริหารเขตพื้นที่ ผู้บริหาร
สถานศึกษา เป็นตัวละครหลัก

ร่วมกันคิดให้การกระจายอำนาจ 4 ด้านเป็น
จริง ก็ดีครับ

แต่สิ่งที่ควรทำควบคู่กันไปด้วย คือ ทำกับ
ครูและนักเรียนโดยตรง

อาทิ โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา สำนักงาน
กองทุนสนับสนุนการวิจัย กับชนภาคการศึกษา
ไทย ทำโครงการ Teacher coaching
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ทำมาแล้ว โครงการเครือข่ายโรงเรียน
ต้นแบบ ที่มีมูลนิธิสืดาคี สฤณวงศ์ ดำเนิน
การ เป็นต้น ซึ่งเน้นทำกับครูและนักเรียน

โครงการเหล่านี้ที่ผ่านมายังอยู่ในขั้นการนำ
ร่องเท่านั้น มีระยะเวลาตามโครงการ 3
ปี 5 ปี รวมๆ กันแล้วดำเนินการกับโรงเรียน
นับร้อยโรงเรียน มีครูที่ได้รับการพัฒนาจำนวนมาก
รวมทั้งอาจารย์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นกลุ่มที่เลี้ยง
อีกจำนวนมากหนึ่ง

คือการพัฒนากองจัดแผน เมื่อสิ้นปีการศึกษา
ผลการเรียนและพฤติกรรมนักเรียนเปลี่ยนแปลง
ไป ทั้งครู นักเรียน พ่อแม่ผู้ปกครองแล้วคน
เล่า พวกนี้ร้องไห้ ด้วยความยินดียินดี

หากขยายโครงการให้กว้างขวางออกไป จัด
งบประมาณดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นเรื่อง
เป็นราว ประกาศเป็นนโยบายโครงการระยะยาว
ให้โรงเรียนสมัครใจเข้าร่วม พ่อแม่ผู้ปกครอง
ชุมชน สถาบันโรงเรียนอย่างกระตือรือร้น

**เมื่อครูเปลี่ยน ผู้บริหารเปลี่ยน นักเรียน
เปลี่ยน พ่อแม่ผู้ปกครองเปลี่ยน ปฏิรูป
การศึกษาเปลี่ยนแน่นอน ●**

มติชน สุดสัปดาห์ Matchon Weekend Circulation: 500,000 Ad Rate: 450	Section: First Section/- วันที่: ศุกร์ 19 - พุธสัปดาห์ 25 มิถุนายน 2558 ปีที่: 35 ฉบับที่: 1818 หน้า: 34(กลาง) Col.Inch: 81.55 Ad Value: 36,697.50 PRValue (x3): 110,092.50 ศิลป์: สีสี่ คอลัมน์: ไทยมองไทย: ครุながฟ้า (2)
--	---

สปดากที่นั่นแล้ว ผมได้ฉากงานเวทีแสดงผล
การดำเนินงานโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา
ปีที่ 2, 2557 ตัวบ่งชี้ของครูแกนนำเพาะพันธุ์
ปัญญา โรงเรียนเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี
เรียกบันทึกของเธอว่า บันทึกนางฟ้า

ครู นักเรียน ผู้เกี่ยวข้องที่เคยประสบการณ
ร่วมกับการบวนการเรียนรู้แบบเพาะพันธุ์ปัญญา
อ่านแล้วเกิดความรู้สึกร่วม เข้าใจถึงวิธีการ
เปลี่ยนแปลงครู นักเรียน ด้วยวิธีเพาะพันธุ์
ปัญญาเป็นอย่างไร

แต่รู้กันทั้งในและนอกวงการศึกษามาก
ยังเห็นภาพไม่ชัด เลยอยากอ่านบันทึกตัวเต็ม
ของครุながฟ้า คนที่นั่น

ผมเลยขอนำเอาสิ่งที่ ดร.สุวิทย์ โสฬาส
และทีมงานที่เลี้ยงมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ตีความจาก ไดอารี่ บันทึกความคิดของครูวัย
มาถ่ายทอดโดยละเอียด ก่อนเล่าถึงบรรยากาศ
ในเวทีปีที่ 2 ต่อไป

ข้อเขียนของครุながฟ้า ทำให้เข้าใจขั้นตอน
กระบวนการเรียนรู้แบบเพาะพันธุ์ปัญญา
มากขึ้น

กรูกวัย เข้าร่วมโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา
เป็นครั้งแรก เป็นรุ่นที่ 2 ได้รับมอบหมาย
จากหัวหน้ากลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ของโรงเรียน
ให้ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานโครงการ มีครูสาขา
คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ และเศรษฐศาสตร์ ร่วมทีม
โรงเรียนเล็กเด็กนักเรียนชั้น ม.5/1 เป็น
กลุ่มเป้าหมาย จัดเป็นห้องเรียนเพาะพันธุ์ปัญญา
ระยะเวลาทำโครงการ 1 ปี ซึ่งแต่ละโรงเรียนจะ
มอบหมายให้ครูกลุ่มหนึ่งเป็นครูแกนนำของ
โครงการรุ่นต่อไป

กระบวนการเริ่มต้นด้วยครูแกนนำจะนำอบรม
โครงการจัดปัญญา ครูวัยบันทึกว่า “เมื่อได้
รับหนังสือ รู้สึกว่าต้องเป็นกรอบบรรทัด และ
ต้องเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ แต่เมื่อจบการอบรม รู้สึก
ว่าเป็นการอบรมที่ดีมาก ทำให้เกิดกำลังใจที่จะ
ทำงานอย่างเต็มเปี่ยม”

“อบรมแล้ว ทำกิจกรรมแล้ว สัมผัสด้วย
ตัว ด้วยใจ มันช่างสุดยอด เลยนำทางให้ใจ
เป็นสุขกับสิ่งที่ทำในปัจจุบัน รู้จักตน รู้จัก
สภาวะจิตที่จะอยู่ได้ในทุกสถานการณ์เพียง
แค่นี้ยอมรับ เคารพศรัทธาในตนเองและผู้อื่น”

กู เริ่มทำกิจกรรมโดยการอธิบายความ
เป็นมาของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญากับ
นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ทำโครงการฐานวิจัยจะ

ไทยมองไทย
สหมาย ปาริชาตต์

ครุながฟ้า (2)

ไปในทิศทางไหนและต่างจากโครงการอื่นอย่างไร
ทั้งๆ ที่ตัวเองก็รู้สึกว่ายังไม่ชัดเจน แต่สังเกต
ตนเองว่ามีความนิ่งมากขึ้น เมื่อได้กรรมการคิด
ตั้งระบบ (System thinking) ที่ครูได้เรียนรู้
การเขียนบรรยายได้ภาพ การทำผังเหตุผล การ
สังเคราะห์ความรู้ เป็นต้น ครูสรุปความคิดที่
ได้หลังอบรม ว่า ทุกสิ่งที่คิด ที่ทำ ล้วนแต่มี
ผลที่ตามมา

ต่อจากนั้นให้นักเรียนลงพื้นที่เพื่อหาระเด็น
หลัก (Theme) ของโครงการวิจัย ในขั้นตอน
นี้ครูพบว่า ได้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่หลากหลาย
ที่เห็นสิ่งใกล้ตัว แต่ทุกคนไม่เคยรู้ นักเรียน
กล้าแสดงความคิดเห็น (ทั้งเห็นด้วยและเห็น
แย้ง) และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในขั้นตอน
นี้ครูสังเกตตนเองว่าได้เปลี่ยนสถานะกลายมา
จากผู้รับความรู้ มาเป็นผู้ถ่ายทอดที่สำคัญ ต้น
ตอหนึ่งที่ทำให้ครู การเรียนรู้เริ่มเปลี่ยน
จากเดิมที่ครูเป็นฝ่ายให้ความรู้และนักเรียน
เป็นผู้คอยรับความรู้

กระบวนการที่ ทำให้ครูนำมาใช้กับนักเรียนโดย
ใช้เหตุผลมากขึ้นคือการบวนการที่ครูได้ใช้

ความรู้เรื่องผังเหตุผลในการบวนการกำหนด
หัวข้อโครงการวิจัย 10 โครงการ ครูวัยเขียน
ว่า มองไปถูกแล้วสร้างผังเหตุผล กระบวนการนี้
ทำให้เกิดประเด็นคำถามและสิ่งที่นำเสนอโครงการ
ที่ครูไม่เคยรู้มาก่อน ขณะเดียวกัน นักเรียนก็
แสดงความสามารถในการสืบค้นข้อมูลได้กว้าง
ขวางมาก ทำให้มีการถามและตอบกันเกี่ยวกับ
ประเด็นต่างๆ อย่างมากมาย

ดังที่ครูวัยสะท้อนคำพูดของนักเรียน
ว่า “หนูไม่เคยหาข้อมูล และศึกษาเกี่ยวกับ
อะไรเชิงลึกขนาดนี้เลยครูขา มันทำให้หนูไม่
เรียนรู้มากขึ้นจริงๆ นะคะ”

ในการเตรียมตัวของนักเรียนและครูเพื่อรับ
การมาเยี่ยมและติดตามความก้าวหน้าของ
ข้อเสนอโครงการวิจัยของที่เลี้ยง ครูสังเกตว่า
นักเรียนมีความกล้าในการแสดงความคิดเห็น
วิเคราะห์ วิเคราะห์มุมมองใหม่ๆ ที่เกิดจากการ
สังเกตและรับรู้ข้อมูลจากผู้อื่นมากขึ้น

สำหรับบทบาทการให้คำปรึกษาของตนเองต่อ
นักเรียน ครูวัยสะท้อนในไดอารี่อย่างน่ารัก

มติชน สุดสัปดาห์ Matchon Weekend Circulation: 500,000 Ad Rate: 450	Section: First Section/- วันที่: ศุกร์ 19 - พุธสัปดาห์ 25 มิถุนายน 2558 ปีที่: 35 ฉบับที่: 1818 หน้า: 34(กลาง) Col.Inch: 81.55 Ad Value: 36,697.50 PRValue (x3): 110,092.50 คลิป: สีสี่ คอลัมน์: ไทยมองไทย: ครุฑงฟ้า (2)
--	--

ว่า "เหมือนรู้สึกเป็นห่วงฟ้าที่ช่วยเหลือเด็กๆ ที่ตกทุกข์ได้ยากทางการเรียน" เพราะนักเรียนมีความกังวลว่างานจะไม่เสร็จและส่งไม่ทันตามกำหนดเวลา ดังนั้น ในช่วงเวลาหนึ่งนาจะเป็นช่วงที่นักเรียนและคุณครูได้สัมผัสการเรียนรู้อันที่ทั้งครูและนักเรียนต่างมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้นั้นได้อย่างดีที่สุดช่วงหนึ่ง ทำให้ครูได้เข้าใจสภาพจิตใจของนักเรียนในแต่ละช่วงของการจบการเรียนรู้อย่างเต็มที่

"ครูสังเกตเห็นศักยภาพในตัวนักเรียนในการสื่อสารที่สามารถทำให้การนำเสนอข้อเสนองานโครงการวิจัยผ่านไปด้วยดี แม้ว่านักเรียนจะมีความกดดัน กลัวผิดก็ทำตาม ครูมีบทบาทในการให้กำลังใจและช่วยให้นักเรียนเกิดความผ่อนคลาย กระบวนการนี้ทำให้ครูได้เรียนรู้ถึงที่สำคัญคือ ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ที่ครูไม่จำเป็นต้องเป็นนางเอกคนเดียว นักแสดงในห้องเป็นตัวแทนทั้งหมด"

อย่างไรก็ตาม ครูพบว่าอุปสรรคของกระบวนการนี้คือการต้องพยายามควบคุมการอภิปรายให้อยู่

ในประเด็น

ครูได้ดำเนินการร่วมกับนักเรียนเกี่ยวกับการวิเคราะห์ ระบุปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ไข และให้นักเรียนนำเสนอแผนการทำโครงการ ซึ่งครูได้เรียนรู้อีกหลายประการ ตามที่บันทึกไว้คือ

1. ครูกังวลแต่ไม่ได้ ตั้งคำถามหรือคำถามที่เด็กพร้อมจะเรียนรู้

2. ครูไม่ควรเฝ้าเฉยต่อปัญหาเล็กน้อยที่มามีติดเป็นความเข้าใจ ความสนใจ เป็นความเป็นเหตุเป็นผล

และการใช้เวลา การใช้เวลาต้องถึงตัวกัน เพราะฉะนั้นการแลกเปลี่ยนกับ เพราะฉะนั้นเวลาหมด เราก็ยังต้องทำอะไรบางอย่าง

ครูสังเกตเห็นนักเรียนมีการคิดพิจารณาอย่างถี่ถ้วนใคร่ครวญ มีความสุขกับการได้แสดงผล และมีความพยายามในการคิดเพื่อหาคำตอบมากขึ้น

ในช่วงท้ายของการบันทึก ครูสรุปการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนดังนี้

1. ความมั่นใจ ในการถามเรื่องที่ไมตรงประเด็นลดลง

2. การระดมความคิดอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การเรียงประเด็นคำถามหรือปัญหา

4. การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลที่แสดงว่าได้ผ่านการคิดวิเคราะห์แล้ว

5. ความยืดหยุ่นลดลง ครูสะท้อนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง ลงของนักเรียน ที่ผู้ดูแลคิดว่าเกิดขึ้นด้วยจิตวิญญาณแห่งความดี ครูว่าถ้าไม่รู้ว่าพวกเด็กๆ จะเป็นแบบนี้ได้แน่นอนนะ แต่รู้สึกว่าเขารู้ตัวแล้วล่ะว่า พวกเขาคงจะคิดได้แบบนี้จึงมานั่งและควรสิ่งนั้นไปนี้จากนี้

บันทึกของครูนางฟ้า โดยละเอียดลงตรงนี้นะ

สำหรับผลการดำเนินโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาในภาพรวมทุกโรงเรียนทั่วประเทศ ปีที่ 2 สะท้อนจากคำกล่าวเปิดของ ส.นพ.สุทธิพันธ์ จิตพิมลมาศ ผอ.สทว. ว่าอย่างไร ขอติดค้างไว้อีกตอนครับ ●

มติชน สุดสัปดาห์

Matichon Weekend
Circulation: 500,000
Ad Rate: 450

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 26 มิถุนายน - พุธ 2 กรกฎาคม 2558

ปีที่: 35

ฉบับที่: 1819

หน้า: 34(กลาง)

Col.Inch: 78.98 Ad Value: 35,541

PRValue (x3): 106,623

ศิลป์: สีสี่

คอลัมน์: ไทยมอไทย: วิจัยสาธารณะดีเด่นแห่งปี (3)

ไทยมอไทย

สมหมาย ปาวิจจณัตต์

วิจัยสาธารณะดีเด่นแห่งปี (3)

! ลำเอียงของครูมอไทย แท่งโรงเรียนเดชอุดม จบ ตอนที่แล้วผมติดตามไว้ถึงการพัฒนาผลโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา นวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อพัฒนาครู นักเรียน ปีที่ 2 พ.ศ.2557 ในภาพรวมทุกโรงเรียนทั่วประเทศเป็นอย่างไร

คำตอบสะท้อนได้จากคำกล่าวเปิดเวทีของ ศ.นพ. สุทธิพันธุ์ จิตพิณมมาศ ผอ.สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย จัดเจน

“โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาได้ปฏิรูปการเรียนรู้ การทำโครงการในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย ที่เน้นการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือสร้างปัญญา สร้างความรู้ด้วยตัวผู้เรียนเองบนกระบวนการคิดที่เป็นระบบ โดยมีคุณครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก กระตุ้น ตั้งคำถามให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้”

“โครงการนี้เป็นต้นแบบในการพัฒนาครูควบคู่ไปกับการพัฒนาผู้เรียนหรือเกิดการพัฒนาศักยภาพที่สถานศึกษาที่กระทรวงกำลังมองหาในรูปแบบที่เป็น best practice อยู่เช่นกัน สกว. ทราบดีถึงความสำเร็จของโครงการนี้ จึงได้ประกาศให้โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาเป็นโครงการที่มีผลงานวิจัยด้านสาธารณะ ประจำปี 2557”

“ต้องขอขอบคุณคณะทำงานทุกท่านโดยเฉพาะคุณครูเพาะพันธุ์ปัญญา และทีมงานที่เลี้ยงทุกคนให้มีความพยายามสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องว่า วิจัยคือเครื่องมือทางการศึกษา สิ่งที่น่ายินดีที่สุดคือการเป็นนักวิจัยของนักเรียนมัธยมและคุณครู ซึ่งเป็นนิมิตหมายว่า ผู้คนที่อยู่ในกระบวนการจัดการการศึกษาทราบถึงพลังการเรียนรู้ ที่ได้จากการทำโครงงานฐานวิจัย เพราะได้พลิกให้ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกของผู้เรียน และนักเรียนเปลี่ยนมาเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง”

“สิ่งที่เกิดกับผู้มีปฏิบัติ คือ ทักษะชีวิต ทักษะการทำงาน ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการสื่อสาร และทักษะการวิจัย ซึ่งล้วนเป็นทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ที่ระบบการศึกษาควรสร้างให้เกิดในตัวผู้เรียน”

“ความสำเร็จนี้เกิดจากปัจจัยหลายอย่างมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการปฏิรูปการศึกษาต้องการความร่วมมือของหลายฝ่าย มหาวิทยาลัยได้ทำหน้าที่ที่เลี้ยงให้คุณครูหรือพหุวิชาชีพทำโครงงานฐานวิจัย ผู้อำนวยการโรงเรียนได้ให้การสนับสนุนอย่างดียิ่งเกี่ยวกับการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยการทำโครงงานฐานวิจัย คุณครูออกแบบกระบวนการทำโครงงานให้เป็นการเรียนรู้ที่องกวมของนักเรียน รวมทั้งยังมีชุมชนในพื้นที่ให้ความเอื้อเพื่อให้โครงงานมีความสมจริงกับชีวิต”

“ขอขอบคุณสำหรับความกล้าหาญของครูและนักเรียน 83 โรงเรียนที่เป็นผู้นำร่องการก่อร่างสร้างการเรียนรู้แบบโครงงานฐานวิจัย และที่จะละไม่กล่าวไม่ได้ คือความร่วมมือระหว่างสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และ บมจ.ธนาคารกสิกรไทย ที่เห็นความสำคัญของการศึกษา จึงได้ร่วมสนับสนุนโครงการนี้”

ติดตามด้วยคำประกาศยืนยัน “การศึกษาต้องการความร่วมมือจากทุกฝ่าย” ของ คุณณฤศณ ล่ำซำ ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ บมจ.ธนาคารกสิกรไทย กล่าวสั้นๆ แต่ชัดเจน

“หลักการ วิธีการที่โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาทำ สอดคล้องกับโรงเรียนที่ผสมผสานให้ลูกเด็กเรียน ตั้งแต่ให้เด็กได้แสดงออก ทำกิจกรรม ให้อิสระกับเด็กในสิ่งที่เขารัก เขาชอบ สรุปลงเรียน ประสิทธิภาพด้วยตัวเอง ธนาคารกสิกรไทยพร้อมร่วมสนับสนุนต่อไป แต่ทำอย่างไรให้วงของโครงการเป็นที่รับรู้ของประชาชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมากขึ้น”

รายการต่อมา ดร.อมรวิชช์ นาครทรรพ เลขาธิการรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ แสดงปาฐกถาหัวข้อ “การปฏิรูปการศึกษา กับการผลิตและพัฒนาครู โดยใช้การเรียนรู้จากการทำโครงงานฐานวิจัย (RBL)” ลงสู่ปาฐกถาอันมีมุมมองว่าอย่างไร นำเสนอใจที่เดียว แต่ขอคิดต่างไว้ตอนบทสรุปครับ

จากนั้นเป็นการนำเสนอภาพสะท้อนกิจกรรมการเรียนรู้การสอนในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาของนักเรียนและครู จากศูนย์ที่เลี้ยง 8 มหาวิทยาลัย

! ร้องว่าความเป็นจริง สิ่งที่เกิดขึ้นกับพวกเขาตลอดทั้งเวลา 1 ปี การจัดทำโครงงานฐานวิจัย ความเครียด กังวล กอดกัน หักหัว หมดหวัง พลิกให้กลับมาเป็นความอีกเต็ม สรุปลงเรียนผิดเป็นครู สุดท้ายกลายเป็นความสุข ความสุข เมื่อพบว่าความเปลี่ยนแปลงได้เกิดขึ้นกับตัวเอง ครูแล้วคนเล่า ถูกถ่ายทอดออกมาในรูปแบบการแสดงละคร เพลง ละครสั้น 8 ชุดการแสดงที่ได้ทั้งสาระ ความรู้ ความคิด ความสนุกสนาน ครื้นเครง บทร้อง บทสนทนา เพลงที่สรรหามาให้ระบกลยเรียกเสียงหัวเราะและน้ำตาผู้ชมเกิดพินคันทันทีทั้งระบกล

บทได้รอบระหว่างนักเรียนด้วยกัน นักเรียนประชันประเทียบครูครูประชันผู้บริการ “เพาะพันธุ์ปัญญา เพาะพันธุ์ปัญหามาจากเรา ครูงามเพียบเลย”

“ครูไม่รู้ว่ ผอ. จะเอาโครงการนี้เข้ามาทำไม เหนื่อยก็เหนื่อย งานครูก็เยอะอยู่กับทางว่าอยู่แล้ว โทษจะแผนการสอนภาคเรียน 1, 2 ผลงานนักเรียน ทะเบียนคุมชั้นงาน Post ครู ชุมชนลูกเสือแตงโมริวิจัยกันเรียน ฐานข้อมูล รายงานผลการสัมมนา ทะเบียนคุมสื่อ”

ทำให้ผู้สูงอายอมัมน้ำวนหน้า เพราะนั่นคือความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในระบบการศึกษาไทย ในโรงเรียนแทบทุกแห่ง

รหัสข่าว: C-150626031092 (25 มิ.ย. 58/07:09)

หน้า: 1/2

iQNewsAlert™

บริษัท สนิทเวิลด์ จำกัด 888/178 อาคารมหาจุฬาลงกรณ ชั้น 17 ถนนพหลโยธิน แขวงจตุจักร กรุงเทพฯ 10330
โทร: 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์: 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล: help@iqnewsalert.net

มติชน สุดสัปดาห์ Matchon Weekend Circulation: 500,000 Ad Rate: 450	Section: First Section/- วันที่: ศุกร์ 26 มิถุนายน - พุธ 2 กรกฎาคม 2558 ปีที่: 35 ฉบับที่: 1819 หน้า: 34(กลาง) Col.Inch: 78.98 Ad Value: 35,541 PRValue (x3): 106,623 ศิลปิน: สีสี่ คอลัมน์: ไทยมองไทย: วิจัยสาธารณะดีเด่นแห่งปี (3)
--	--

ก่อนที่จะเริ่มเล่นเรื่องราว ประวัติความเป็นมาของคลองดำเนินสะดวก
ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ต้นเกล้าฯ รัชกาลที่
4 มีเสียงเพลง "โอ้ดำเนิน เกลียวเหลียวเหลียวดำเนินมาของพี่ ไนโลกนี้ พี่

ขอรักเธอคนเดียว" ของบรรดา
ร้องเพลงลูกทุ่ง สุรพล สมบัติเจริญ
ต้นระบอบจาก

ตามด้วยสไลด์ ภาพและเสียงพูด
ของนักเรียน

"ตั้งแต่หนูได้เรียนแบบ RBL หนู
ได้ความรู้สิ่งใหม่ๆ เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ
ทุกสิ่งทุกอย่างที่หนูจะถาม ถ้าหนูจะถาม ถ้า
แสดงออกมาบ้าง แต่ก่อนนี้เรียนแค่
ท่องสือท่องเล่านะๆ ไม่เคยได้ออกไป
เรียนภายนอกเลย เรียนแค่ในห้องๆ
จำๆ แต่คราวนี้ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง
ฝึกกระบวนการคิด อย่างมีเหตุผล มี
การเชื่อมโยง แต่ก่อนนี้หนูไม่เคย
ได้ออกไปเลยเลย หนูก็กลัวๆ หนูก็ไม่
ได้ เพราะกลัวๆ หนูก็กลัวๆ หนูก็ไม่
ช่วย หนูก็จะเรียนคนเดียวคนเดียว
ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์
ส่วนตัว"

"ทำโครงการฐานวิจัย สอนให้เราได้ประสบการณ์มากขึ้น มันก็
เหมือนกับการสร้างกรุงโรมที่ไม่ได้สร้างเสร็จภายในวันเดียว การ
เรียน RBL ของเราต้องใช้ระยะเวลา ทำให้ได้รู้จักตัวเอง รู้คุณค่า
ของตัวเอง ถึงแม้จะไม่ได้ออกไป แต่ถ้า อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ รู้ ก็
ต้องให้พวกเราแน่นอนค่ะ"

!! เลสิกเรื่อง Let them Learn How to Learn ถ่ายทอดเท
สความหมายของครู 1 คนกับนักเรียน 3 คนจาก 3 โรงเรียน
สิ่งที่เกิดขึ้นในห้องเรียนคือการสร้างปัญหาที่แท้จริงหรือเพียงแค่
ปัญหาลอกเลียนแบบ

เวลาที่เราเรียนหนังสือ ได้เกิดการค้นพบหรือได้เพิ่มพูนความรู้
จากผู้สอนกันแน่

จุดมุ่งหมายของการเรียนเป็นเพียงการรู้ หรือการสอบได้เท่านั้นหรือ
ความสมบูรณ์แบบของผลงานไม่สำคัญเท่ากับความงดงามของการ
พัฒนาในตัวมนุษย์

และอีกจุด บทเรียนการสอนเพลงสะท้อนการณ์ความรู้ไปกับชีวิต
การทำงาน การเกษตร ประมง

ใครจะคิดว่าโครงการนี้ ผลผลิตมันก็มีคุณภาพก็ได้
พวกเรามาจากสงขลา รวมตัวกันมาแก้ปัญหาไทย
ที่เลื่อมล้ำอยู่สองประเทศ คือการเกษตรและการประมง
เด็กได้จึงคิดการพัฒนา เอ๊ย เด็กได้จึงคิดการพัฒนา
เพื่อความก้าวหน้าของประเทศไทย

ท การจัดการแสดงจบลง เสียงปรบมือดังก้องกังวานทุกครั้ง หมายถึง
ความประทับใจ ความสนุก ความสุข จากความสามารถของ
เด็กที่ผ่านประสบการณ์ทำโครงการฐานวิจัยร่วมกัน ทำให้พวก
เขายังหลอมรวมเป็นหนึ่ง

การค้นพบตัวเองจากการลงสัมผัสพื้นที่เรียนรู้จริง นำมาซึ่งสรรค์สร้าง
โยกันเป็นละครเพลงดีๆ สะท้อนความคิดสร้างสรรค์ เป็นสิ่งยืนยันผล
งานเชิงประจักษ์พัฒนาการของนักเรียนและครู จนสมาคมการศึกษาไทย
ต้องเชิญผู้บริหารบริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ มาชมตลอด
ช่วงบ่าย

เสียดายที่ได้ผู้บริหารการศึกษาระดับสูง ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา
ผู้บริหารสถานศึกษา ครูโรงเรียนอื่นๆ นำมีโอกาสได้ชม นำความคิดไป
ต่อยอดบูรณาการเรียนรู้อีกต่อไปได้ไม่หมด

หรืองาน "มิติใหม่การศึกษา เดินหน้าประเทศไทย" ระดับ
ชาติที่กระทรวงศึกษาฯ จัดไว้ผลงานต่อหน้านายกรัฐมนตรี
นำมีโอกาสได้ชมการแสดงดีๆ ของนักเรียน ครู ในโครงการ
เพาะพันธุ์ปัญญา โมเดลพัฒนาการศึกษาในรูปแบบนี้เป็นทาง
เลือก และทางออกแก่ระบบการศึกษาไทย ที่ควรสนับสนุน
ให้กว้างขวางทีเดียว ●

ไทยโพสต์ Thai Post Circulation: 450,000 Ad Rate: 850	Section: X-CITE/- วันที่: เสาร์ 18 เมษายน 2558 ปีที่: 19 ฉบับที่: 6737 Col.Inch: 68.46 Ad Value: 58,191 หัวข้อข่าว: เพาะพันธุ์ปัญญาปลูก'เสน่ห์'การเรียนรู้	หน้า: 14(ขวา) PRValue (x3): 174,573 คลิป: ขาว-ดำ
--	---	--

เพาะพันธุ์ปัญญา ปลูก'เสน่ห์'การเรียนรู้

โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ดำเนินต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 ภายใต้ความร่วมมือระหว่างธนาคารกสิกรไทย และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาครูและนักเรียน โดยในปีนี้มีหัวข้อของงานว่า "แบ่งปันปัญญา: เพื่อปัญญาที่องอาจของครูและนักเรียน" และปรับเปลี่ยนรูปแบบของงานจากการประกวดผลงานนักเรียนระดับประเทศ มาเป็นเวทีแสดงผลงานของนักเรียนระดับประเทศประจำปี 2558 โดยงานจัดขึ้น ณ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา ม.ศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จ.นครปฐม

เป้าหมายหลักของโครงการยังคงชัดเจน เดิม คือ หวังให้โครงการเป็นต้นแบบในการพัฒนาครูและนักเรียน และเน้นให้นักเรียนและครูร่วมกัน "ทำวิจัย" โดยเห็นว่าการวิจัยคือหัวใจหลักและเครื่องมือทางการศึกษาที่สำคัญ ที่จะทำให้นักเรียนมีทักษะด้านต่างๆ ที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

นายฤทธิชัย ล่ำซำ รองประธานกรรมการธนาคารกสิกรไทย กล่าวว่า ธนาคารกสิกรไทยให้ความสำคัญกับเรื่องของการศึกษาตั้งแต่ปี 2536 ได้มีการจัดทำโครงการการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ และยังคงสานต่อนโยบาย ซึ่งการร่วมมือกับ สกว.ในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ปีที่ 2 นี้ จะขยายผลไปสู่การพัฒนาเพื่อความยั่งยืน โดยคำนึงถึงความสมดุลในทุกมิติ มุ่งสร้างสรรค์และพัฒนาให้เป็นสังคมแห่ง

ปัญญา ผ่านการทำโครงการวิจัยอันจะเป็นกระบวนการศึกษานอกหลักสูตรที่มีคุณค่าสำหรับเยาวชนและประเทศไทยในระยะยาว

รองประธานกรรมการฯ กล่าวต่อว่า จากปี 56 ซึ่งเป็นปีแรกของโครงการ มีนักเรียนระดับมัธยมศึกษาเข้าร่วมโครงการจำนวน 2,628 คน ครู 761 คน จาก 75 โรงเรียนทั่วประเทศ ได้ทำโครงงานฐานวิจัยทั้งสิ้น 738 โครงการ และปีนี้เป็นปีของการดำเนินโครงการเก็บความคืบหน้า เพราะมีนักเรียนเข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น โดยมีนักเรียน 3,853 คน ครู 733 คน จาก 83 โรงเรียน มีโครงงานวิจัย 865 โครงการ ฐานความรู้ 3 ด้าน คือ วิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และประวัติศาสตร์ และมีคณะอาจารย์จาก 8 มหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยพะเยา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยศิลปากร ทำหน้าที่เป็นศูนย์พี่เลี้ยงให้ครูทั่วประเทศ

"การทำโครงงานฐานวิจัยเรียนรู้ หรือที่เรียกว่า Research based learning หรือ

RBL ผมคิดว่าโครงการปีแรกทุกคนได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตัวเองจากประสบการณ์ โดยมีอาจารย์คอยชี้แนะ ซึ่งดีกว่าการสอนโดยการพูดหรือ

บอก และในปีที่ 2 เกิดผลเชิงบวก และก็น่าพอใจเพราะเห็นได้จากจำนวนนักเรียน ครู และโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มมากขึ้น และหากโครงการนี้ประสบความสำเร็จ จะส่งผลสะท้อนต่อการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ของนักเรียนทั่วประเทศอย่างแน่นอน" นายฤทธิชัยกล่าว

ดร.อมรรวิทย์ นาคทรัพย์ ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวปาฐกถาในหัวข้อ "การปฏิรูปการศึกษากับการผลิต และพัฒนาครู โดยใช้การเรียนรู้จากการทำโครงงานฐานวิจัย (Research Base Learning:RBL)" ว่า ขณะนี้ประเทศไทยอยู่ในช่วงวางแผนการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเราอยากให้เห็นการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ผ่านมา 20 ปี ส่วนตัวเห็นวิวัฒนาการการศึกษาไทยเป็นแบบเดิมๆ ซึ่งเราจะใช้วิวัฒนาการแบบเดิมๆ ไม่ได้สัก เพราะมีสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ เข้ามา สำหรับโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา โดยเฉพาะโครงงานฐานวิจัยนั้นทำให้การเรียนรู้มีเสน่ห์ มีความเพลิดเพลิน และสุดท้ายคือการเกิดสร้างทักษะการเรียนรู้กับนักเรียน 3 พันคน

ดร.อมรรวิทย์ขยายความคำว่า "ทักษะ" ว่าหมายถึงทักษะการใช้ชีวิต และทักษะการทํารวบรวม ทักษะจะทำให้เด็ก คิดอย่างมีวิจารณญาณ รับผิดชอบตนเอง ซึ่งสิ่งเหล่านี้สอนในห้องเรียนไม่ได้ ต้องอาศัยการลงมือปฏิบัติจริง และอีกทักษะคือ ทักษะการจัดกระบวนการเรียนรู้ใหม่ๆ มุมมองจะเป็นเรื่องของครู คุณครูที่เข้าร่วมโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาจะตกผลึกและรู้แล้วว่าการเรียนรู้ใหม่ๆ ที่ใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือไม่ใช่เรื่องยากเกินไป และการวิจัยไม่ใช่ของสูงหรือลึกลับ ในชีวิตจริงเราทำวิจัยทุกเมื่อเชื่อวัน เช่น การเลือกซื้อสินค้าหนึ่งเราก็ต้องวิจัยหาข้อมูลเปรียบเทียบราคาหรือคุณภาพสินค้า นอกจากนี้การทำงานเป็นกลุ่มยังทำให้การวิจัยมีความเข้มข้น ดังนั้นการทำวิจัยจึงเป็นการสร้างพื้นที่ใหม่ ของการเรียนรู้ และเกิดการออกแบบการเรียนรู้ เกิดการขยาย

รหัสข่าว: C-150418008084 (18 เม.ย. 58/07:42)

หน้า: 1/2

ไทยโพสต์ Thai Post Circulation: 450,000 Ad Rate: 850	Section: X-CITE/- วันที่: เสาร์ 18 เมษายน 2558 ปีที่: 19 ฉบับที่: 6737 หน้า: 14(ขวา) Col.Inch: 68.46 Ad Value: 58,191 PRValue (x3): 174,573 คลิป: ขาว-ดำ หัวข้อข่าว: เพาะพันธุ์ปัญญาปลูก'เสน่ห์'การเรียนรู้
--	---

ผลน้อยก่อนการเริ่มเรียนรู้ใหม่ๆ

“ถ้าเราไม่สามารถสร้างการเรียนรู้ โดยทำให้ผู้เรียนมีความสุข รักที่จะเรียนรู้ไม่ได้ การเรียนรู้ของเราจะไม่ไปถึงไหน แต่เพาะพันธุ์ปัญญา และการทำ RBL ทำให้ผู้เรียนเกิดความรักและมีความสุขในการเรียน จึงนับว่าเป็นเสน่ห์ เกิดเป็นต้นตอ ในกระบวนการเรียนรู้จึงไม่ใช่แค่ให้เด็กทักษะ แต่ยังทำให้เกิดความรักและความสุขกับผู้เรียน ซึ่งมีความสำคัญมาก ถ้าเราไม่รัก ไม่มีความสุขในการเรียนเราจะไม่ไปถึงที่สุดของการเรียนรู้ และโลกวันข้างหน้าจะมีความ

หลากหลายมากขึ้น ถ้าเราไม่จริง เราก็จะตกเป็นเหยื่อของกระแส และถ้าจริงๆ รู้ทัน ก็จะอยู่รอดโลกอนาคตได้” ดร.อมรวิชช์กล่าว
 ภายในงานได้มีการจัดกิจกรรม **ผลดอกออกผล** นำเสนอกิจกรรมการเรียนการสอนในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา โดยกลุ่มครูและนักเรียนจาก 8 ศูนย์พี่เลี้ยง กิจกรรมครูและนักเรียน อาทิ The Musical Learning “ฤดูกาลเรียนรู้ที่แจ่มวิทย์ฯ” แสดงกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนตามแนว Project Based Learning (PBL) Based on true story โดยคณะครูและนักเรียนจากโรงเรียนแจ่มวิทย์ฯ จ.ลำปาง.

ไทยโพสต์

Thai Post
Circulation: 900,000
Ad Rate: 850

Section: X-CITE/-

วันที่: เสาร์ 2 เมษายน 2559

ปีที่: 20

ฉบับที่: 7086

หน้า: 15(กลาง)

Col.Inch: 79.27

Ad Value: 67,379.50

PRValue (x3): 202,138.50

คลิป: ชาว-ดำ

หัวข้อข่าว: เพาะครูพันธุ์เหมาะถึงจะได้นักเรียนพันธุ์ใหม่

เพาะครูพันธุ์เหมาะถึงจะได้นักเรียนพันธุ์ใหม่

ถาพูดถึงการปฏิรูปการศึกษาที่รัฐบาล คสช. กำลังผลักดันอย่างเต็มกำลัง ถึงกับใช้อำนาจกฎหมายมาตรา 44 ปรับโครงสร้างการบริหารงานกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การปฏิรูปบรรลุได้ตามระยะเวลาที่เหลือนับบริหารประเทศ ถึงกระนั้นการตัดสินใจของรัฐบาลก็ถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่า น่าจะไม่ใช่หนทางที่ทำให้การปฏิรูปการศึกษาของประเทศประสบผลสำเร็จ แต่ทำให้การบริหารงานด้านการศึกษาย่อยหลังเข้าคลอง ทั้งหมดเวลานี้คงยังไม่สามารถตอบได้ว่าผลที่ออกมาจะบรรลุเป้าหมายหรือไม่ และคงต้องใช้เวลาเป็นคำตอบ

ว่ากันตามจริง เนื้อหาของการปฏิรูปการศึกษานี้มองว่าการปฏิรูปการเรียนรู้อย่างเด็กนักเรียน และมีข้อผิดพลาดแล้วว่าการปฏิรูปการศึกษาตามแนวทางของ พ.ร.บ.การศึกษาปี 2542 นั้นล้มเหลวโดยสิ้นเชิง เพราะมุ่งเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา มากกว่าการจัดการการเรียนรู้อย่างเด็กโดยตรง

ปัญหาสำคัญที่ทำให้การเรียนรู้อย่างเด็กไทยล่าช้ากว่าประเทศพัฒนาอื่นๆ น่าจะอยู่ที่การขาดแรงกระตุ้นให้เด็กค้นคว้า แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่ง “โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา” ที่ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เป็นหัวเรือใหญ่ ได้มองเห็นข้ออ่อนด้อยตรงนี้ และได้ว่า “การท้าววิจัย” ว่าเป็นตัวผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้อย่างเด็ก โดยมีครูและตัวแทนจากมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมโครงการทำหน้าที่เปลี่ยนให้เด็ก

ผลการดำเนินงานโครงการ 2 ปีที่ผ่านมาพบว่ามีการเปลี่ยนในตัวเด็กที่ลงมือทำวิจัยด้วยตนเองอย่างเห็นได้ชัด หลายปากบอกเล่ากันว่าไม่ต่างจากครูและนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ส่วนแสดงถึงความเปลี่ยนแปลงในความคิดในด้านต่างๆ หลายด้าน แต่ทั้งหมดเป็นองค์ความรู้ที่ใช้กับการเรียนและการดำเนินชีวิต

ในปีที่ 3 ของ “โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา” ได้มีขึ้นในชื่อ “ครูพันธุ์เหมาะ นักเรียนพันธุ์ใหม่” และแม้ว่าจุดเน้นทั้งหมดไปรวมศูนย์อยู่ที่ตัวนักเรียน แต่ในเวทีใหญ่ การเปิดโครงการเพาะพันธุ์ปัญญานี้ ได้เปิดโอกาสให้ครูเป็นฝ่ายเล่าให้เด็กฟังถึงความรู้ลึกในฐานะได้ของการทำวิจัยของเด็กๆ

รศ.ดร.สุธีระ ประเสริฐสรรพ หัวหน้าหน่วยจัดการกลางโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา กล่าวว่า โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาปีที่ 3 ได้พัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้งชั้น ม.ต้นและ ม.ปลายยุทธศาสตร์ของโครงการนี้ ไม่ได้ทำให้นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้เท่านั้น แต่ทำให้พวกเขามีปัญญาด้วย เพราะปัญญาคือเป็นสิ่งที่ติดตัวเราตลอดไป และโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาอย่างลึกซึ้งความคิดเท่าๆ ที่เรามีแต่ครูเท่านั้นที่ท้าววิจัยได้ แต่เด็กท้าววิจัยไม่ได้ และนี่คือการท้าววิจัย

พญ.ณลินี ไพบูลย์ กรรมการฯ แบงกสิกรไทยกับ ศน.พ.สุทธิพันธ์ จิตทิมลมาศ ผอ.สกว. ร่วมเปิดงานเวทีเพาะพันธุ์ปัญญา

ดร.สุธีระ ประเสริฐสรรพ

ในโรงเรียนและให้เด็กนักเรียนทำ แต่เป็นในลักษณะการทำเพื่อสร้างแรงให้กับโรงเรียน ส่วนตัวเด็กไม่เกิดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนที่แท้จริง ขณะที่โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ได้ทำให้เด็กนักเรียนที่ส่วนใหญ่ 95% อยู่หลังห้องให้เข้ามาทำวิจัยและเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพราะการวิจัยจะให้ความรู้กับคนทั้งทำ

ครูใหญ่ของโครงการฯ เล่าอีกว่า ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า นอกจากนักเรียนจะค้นพบวิธีการเรียนรู้แล้ว โครงการวิจัยได้มีส่วนช่วยพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 ทั้งการพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะการทำงาน ทักษะการสื่อสาร และทักษะการวิจัย โรงเรียนหลายแห่งที่เข้าร่วมโครงการเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน และในเวทีการนำเสนอผลงานระดับประเทศของปีนี้เป็นงานเปิดตัวเวทีให้ครูเล่าให้เด็กฟังถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตัวครู และการเปลี่ยนแปลงนั้นเกิดจากสาเหตุอะไร

ครูใหญ่โครงการกล่าวอีกว่า บทบาทของครูในการท้าววิจัยนั้นคือ ครูในฐานะโค้ชต้องเป็นผู้ถาม รู้ขั้นตอนการเรียนรู้ การท้าววิจัย หรือครูต้องเอาปัญญาเดิมของตนเองมาสร้างประสบการณ์ใหม่ให้กับเด็ก และครูต้องพัฒนาระบบคิดวิเคราะห์ กล้าคิด กล้าทำ ให้กับเด็ก และครูจะต้องไม่ได้เป็นคนสอนเด็ก แต่ให้เด็กจะค้นพบคำตอบด้วยตัวเอง ถ้าครูท้าววิจัยไม่ได้เด็กก็จะเรียนรู้อย่างเด็กจะมีวัยและมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้

“วิธีการนี้ครูในฐานะโค้ชท้าววิจัย จะพบว่าการเปลี่ยนแปลงในตัวครูด้วยเช่นกัน เพราะเราฝึกทุกกฎ ทำให้ครูเป็นมากกว่าครู ทั้งหมดสรุปว่าก่อนที่ครูจะเปลี่ยนแปลงได้ จิตใจครูต้องเปลี่ยนให้ได้ก่อน มาเป็นครูที่ทุ่มเทให้กับเด็ก ถึงจะกลายเป็นครูพันธุ์เหมาะ ซึ่งก็จะทำให้เด็กกลายเป็นนักเรียนพันธุ์ใหม่ได้” รศ.ดร.สุธีระกล่าว

ในงานยังมีการปลูกกล้าเกี่ยวกับบทบทน์ที่

ครู โดย ดร.กฤษณะพงศ์ กีรติกร อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวในหัวข้อ “การพัฒนาครูเพื่อการศึกษาในยุคปัจจุบัน” โดยยกบทความที่เขียนโดย ดร.วราภรณ์ สาธโกเศศ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มาชี้ให้เห็นว่าสิ่งชี้วัดความสำเร็จของนักเรียนควรเป็นไปในทิศทางไหน โดยเนื้อหา ดร.วราภรณ์ได้เขียนถึงการเตรียมคน เพื่อรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 อันเป็นช่วงการก้าวสู่ปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 ซึ่งวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีมีบทบาทมาก และเป็นตัวทำให้โลกเปลี่ยนไปจากเดิมมาก ดังนั้นการเตรียมบุคลากรไว้รองรับจึงเป็นสิ่งจำเป็น

เนื้อหาของ ดร.วราภรณ์ ยกความเพิ่มในเวที World Economic Forum 2016 ที่ระบุว่าคนในยุคศตวรรษที่ 21 ต้องมีทักษะ 10 ประการ คือ 1.ทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ 2.ทักษะ การคิดวิเคราะห์ 3.การมีความคิดสร้างสรรค์ 4.ทักษะด้านการบริหารจัดการคน 5.การมีทักษะที่สามารทำงานร่วมกับคนอื่นได้ 6.ทักษะการมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ หรือมีจิตวิญญานด้านอารมณ์ ความรู้สึกได้ 7.ทักษะด้านการตัดสินใจ 8.ทักษะด้านการเจรจาต่อรอง 9.ความมีใจรักในการเป็นผู้ให้บริการ และ 10.การเป็นผู้มีความยืดหยุ่นทางความคิด

“10 ข้อ ไม่เกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์โดยตรง ข้อ 1-8 เป็นทักษะที่เกิดขึ้นจากการฝึกฝน ไม่ได้เกิดจากความเฉลียวฉลาด และไม่ได้มีสอนในห้องเรียนส่วนการวิเคราะห์บริการ เน้นให้เห็นความสำคัญด้านการบริการ เพราะไม่ว่าเทคโนโลยีจะก้าวหน้าแค่ไหน แต่มนุษย์ก็ยังเป็นมนุษย์อยู่เสมอ คือ ต้องการรับการบริการที่ดี ซึ่งคุณละยังดีเหล่านี้สามารถฝึกหัดให้เกิดขึ้นได้เสมอ ส่วนข้อที่ 10 การยืดหยุ่นทางความคิด หมายความว่าหากเราไม่มีความรู้ใหม่ๆ เข้ามาก็จะอยู่ลำบาก เพราะจะใช้เวลาเรียนรู้เพื่อเรียนรู้อย่างเดียวไม่ได้ เราจะต้อง

ไทยโพสต์ Thai Post Circulation: 900,000 Ad Rate: 850	Section: X-CITE/- วันที่: เสาร์ 2 เมษายน 2559 ปีที่: 20 ฉบับที่: 7086 หน้า: 15(กลาง) Col.Inch: 79.27 Ad Value: 67,379.50 PRValue (x3): 202,138.50 คลิป: ชาว-ดำ หัวข้อข่าว: เพาะครูพันธุ์ใหม่มาถึงจะได้นักเรียนพันธุ์ใหม่
--	--

นักเรียนที่เข้าร่วมงาน

ใหญ่ๆ ไม่ได้ ยืนยันว่าความรู้เป็นสิ่งที่มีวันหมดอายุ แต่ถ้าวามปัญญา ไม่มีวันหยุดอายุแน่นอน ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้คุณครูต้องอัปเดตความรู้ใหม่ๆ ตลอดเวลา เพื่อสอนเด็ก ส่วนเด็กต้องเข้าใจ Trend ของโลก และอัปเดตตัวเองด้วยเช่นกัน" ดร.กฤษณะพงศ์กล่าว

สำหรับโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา เริ่มโครงการปี 2556 มีการระยะเวลาดำเนินโครงการ 5 ปี ภาพรวมในปีที่ 3 มีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ 85 โรงเรียน 141 ห้องเรียน มีผลงาน 843 โครงการงานวิจัยมีจำนวนครู 859 คน นักเรียน 3,851 คน แจ่มอนว่าทำมา 3 ปี การดำเนินโครงการย่อมพบอุปสรรคบ้างไม่มากก็น้อย รศ.ดร.สุธีระผู้เป็นแกนกลางของโครงการเปิดเผยว่า โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีทั้งออกและเข้ามาใหม่เพิ่มขึ้น บางโรงเรียนก็ไม่ได้อยู่ในโครงการต่อเนื่อง เพราะมีการเปลี่ยนตัว ผอ.โรงเรียน หรือครูหมดใจผู้รับผิดชอบ

"ผอ.โรงเรียนเริ่มใหม่ บางคนเขาไม่เอาด้วยก็ต้อง

เลิกไป แต่บางโรงเรียน ผอ.ไม่เอา แต่ครูแกนนำสู้จนได้ทำโครงการต่อ แต่บางโรงเรียนก็ไม่ได้ทำต่อ แต่โดยรวม 3 ปี เราเฉลี่ยครูในโครงการไป 40% แบ่งเป็นโรงเรียนภาคใต้เฉลี่ยไป 60% ภาคเหนือ 20% และอีก 80% ซึ่งอยู่ต่อ"

เป้าหมายต่อไปของโครงการ รศ.ดร.สุธีระกล่าวว่า จะเน้นไปจัดการศึกษาในโรงเรียนเอกชนซึ่งมีความกระตือรือร้นที่จะเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนอย่างมาก และโรงเรียนเอกชนยังมีข้อได้ตรงที่ไม่มีการเปลี่ยน ผอ.รร. ทำให้โครงการเกิดความต่อเนื่อง และอีกกลุ่มคือโรงเรียนเทศบาลเล็กๆ ที่ส่วนใหญ่ค่อนข้างจะเป็นโรงเรียนด้อยโอกาส ซึ่งควรได้รับการส่งเสริมด้านการเรียนการสอนให้เข้มแข็งขึ้น

"ในกล่มโรงเรียนเทศบาลเล็กๆ เราจะทำเป็นตัวอย่าง ให้โรงเรียนใกล้เคียงอื่นๆ เห็นว่าการทำโครงการแบบนี้มีผลต่อเด็กอย่างไร วิธีนี้จะเป็นการเผยแพร่ความคิด ขยายโรงเรียนแนวร่วมมากขึ้นได้" รศ.ดร.สุธีระกล่าว

ประชาชาติธุรกิจ <http://www.prachachat.net>

Rating: ★★★★★

บันทึกไฟล์เมื่อ: พุธที่ 21 เมษายน 2559 เวลา 13:20

Site Value: 50,000

PRValue (x1): 50,000

หัวข้อข่าว: เพาะพันธุ์ปัญญา ปลุกต้นกล้าพัฒนาความคิด

ประชาชาติธุรกิจ

การศึกษา

หน้าแรก | หุ่น-การเงิน | เศรษฐกิจในประเทศ | เกาะกระแสโลก | นวัตกรรม | การตลาด | นวัตกรรม | ไอซีที

เพาะพันธุ์ปัญญา ปลุกต้นกล้าพัฒนาความคิด

updated: 19 เม.ย 2559 เวลา 14:30:04 น.

ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

การเปิดประสบการณ์ให้เด็กค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเอง พร้อมนำองค์ความรู้จากการเรียนมาผสมผสาน คงเป็นเรื่องดีกว่าการให้เด็กชลุกอยู่กับตำรา ซึ่งการศึกษาไทยได้เดินหน้ามาทิศทางนี้อย่างต่อเนื่อง แต่การปฏิบัติอย่างจริงจังจะได้มากน้อยแค่ไหน คงขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์ของแต่ละโรงเรียน

โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาเป็นอีกหนึ่งโครงการที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียน โดยมีกองทุนอย่าง สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ร่วมผลักดัน ซึ่งโครงการนี้เป็นการขยายการเรียนรู้ที่ยกระดับการทำโครงการ (Project) ให้นำไปสู่การพัฒนาทักษะ การคิดสังเคราะห์ และสร้างความรู้โดยผู้เรียนเอง

ขณะที่ครูปรับบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้นักเรียนเอาประสบการณ์ไปปฏิบัติมาทำความเข้าใจด้วยสาระวิชาที่เรียนอยู่ เพื่อนำไปสู่การตีความและบูรณาการความรู้เดิมจนเข้าใจ แล้วสังเคราะห์เป็นความรู้ใหม่ เรียกกระบวนการเรียนรู้แบบนี้ว่า Research-Based Learning (RBL)

"รศ.ดร.สุธีระ ประเสริฐสรรพ์" หัวหน้าโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา กล่าวว่า คนมักคิดว่าครูเป็นผู้ทำวิจัยแล้วผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนจะดีขึ้น แต่จากคุณภาพการศึกษาที่ผ่านมาพิสูจน์แล้วว่าไม่ได้ผลตามต้องการ ความจริงวิจัยคือกระบวนการศึกษา ดังนั้นผู้เรียนต้องเป็นผู้ทำวิจัยและพัฒนาด้วยตัวเอง โดยเป้าหมายโครงการคือดำเนินการใน 80 ห้องเรียน แต่ได้ขยายมาสู่ 145 ห้องเรียนในระยะเวลา 2 ปีแล้ว

เพาะพันธุ์ปัญญาเริ่มต้นและมีความต่อเนื่องได้เพราะพี่เลี้ยง ซึ่งนักวิจัยจะสร้างเครื่องมือพัฒนาอาจารย์คณะครุศาสตร์และครุประมาณ 300 คนต่อปี ให้เข้าใจ RBL โดยอาจารย์มหาวิทยาลัยจะโคชครูที่เป็นผู้โคชนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้ทำโครงการฐานวิจัย หลังจากนั้นครูจะช่วยการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบ RBL ของนักเรียน โครงการนี้วัดผลจากหลักคิดของครูและนักเรียน รวมถึงพฤติกรรมของครูและนักเรียนที่เปลี่ยนไป

รหัสข่าว: I-160421000462

หน้า: 1/2

iQNewsClip
www.iqnewsclip.com

บริษัท อินโฟเควสท์ จำกัด 888/178 อาคารมหาทุนพลาซ่า ชั้น 17 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์ 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล: help@iqnewsclip.com

ประชาชาติธุรกิจ <http://www.prachachat.net>

Rating: ★★★★★

บันทึกไฟล์เมื่อ: พุธที่ 21 เมษายน 2559 เวลา 13:20

Site Value: 50,000

PRValue (x1): 50,000

หัวข้อข่าว: เพาะพันธุ์ปัญญา ปลุกต้นกล้าพัฒนาความคิด

"เราหวังผลที่จะเปลี่ยนหลักคิดครู 3 ประการ คือ ครูเป็นผู้ถาม ไม่ใช่ผู้บอกความรู้ เป็นการถามเพื่อให้เด็กเรียนคิดเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนเข้าสู่เป้าหมายการเรียนรู้ที่สูงขึ้น และครูต้องสร้างความสัมพันธ์แนบแน่นกับนักเรียน เพื่อให้ห้องเรียนมีสภาพแวดล้อมที่รู้สึกปลอดภัย เพราะเมื่อนักเรียนหลุดออกจากความหวาดกลัวก็จะกล้าคิดนอกกรอบนั้นเป็นเรื่องการคิดแบบเหตุ-ผล (Cause-Effect) เพื่อพัฒนาทักษะของการคิดเชื่อมโยงปรากฏการณ์ผลกับสาเหตุ"

ความท้าทายของโครงการคือ ด้วยความที่สัดส่วนโรงเรียนเข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่อยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ซึ่งครูและผู้อำนวยการมีอัตราโยกย้ายสูง ทำให้การดำเนินโครงการในโรงเรียนนั้น ๆ ไม่ต่อเนื่อง ส่งผลให้โรงเรียนที่ดำเนินกิจกรรมแล้วประสบความสำเร็จมากกว่าคือโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทางออกที่ "รศ.ดร.สุธีระ" มองคือต้องนำโครงการเข้าถึงรองผู้อำนวยการ หรือฝ่ายวิชาการของโรงเรียนนั้น ๆ ให้ได้ เพราะผู้บริหารกลุ่มนี้ไม่ค่อยโยกย้ายไปโรงเรียนอื่น

"โครงการนี้เดินมาถึงปีที่ 3 แล้ว จากปีแรกที่เราให้เด็กนำเสนอโครงการที่ตัวเองทำ มาสู่ปีที่ 2 ซึ่งให้เขาได้นำเสนอการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ของตนเอง สำหรับปีนี้เน้นด้านการเปลี่ยนแปลงของครู โดยเราสังเกตเห็นว่าครูมีการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ปีแรกแล้ว และมีพัฒนาการที่ดีต่อเนื่องมาโดยตลอด ขณะที่นักเรียนก็กล้าคิดมากขึ้น มีความเป็นตัวของตัวเอง และแน่นอนว่าคะแนนโอเน็ตเพิ่มขึ้นด้วย"

ทั้งนี้ คาดการณ์ว่าภายหลังจากจบโครงการในปีที่ 5 โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาจะสามารถเข้าถึงครูได้ประมาณ 2,000 คน

รหัสข่าว: I-160421000462

หน้า: 2/2

บริษัท อินโฟนิวส์ จำกัด 888/178 อาคารมหาพรมพลาซ่า ชั้น 17 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์ 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล: help@iqnewsclip.com

อาร์วายทีไนน์ <http://www.ryt9.com>

Rating: ★★☆☆☆

บันทึกไฟล์เมื่อ: เสาร์ 2 เมษายน 2559 เวลา 14:16

Site Value: 10,000

PRValue (x1): 10,000

หัวข้อข่าว: เพาะครูพันธุ์เหมาะถึงจะได้นักเรียนพันธุ์ใหม่

ไทยโพสต์ เพาะครูพันธุ์เหมาะถึงจะได้นักเรียนพันธุ์ใหม่

ข่าวบันเทิง หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ -- เสาร์ที่ 2 เมษายน 2559
00:00:37 น.

ถ้าพูดถึงการปฏิรูปการศึกษาที่รัฐบาล คสช.กำลังผลักดันอย่างเต็มกำลัง ถึงกับใช้อำนาจกฎหมายมาตรา 44 ปรับโครงสร้างการบริหารงานกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การปฏิรูปบรรลุได้ตามระยะเวลาที่เลขาธิการประเทศถึงกระนั้นการตัดสินใจของรัฐบาลก็ถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่านี่อาจจะไม่ใช่หนทางที่ทำให้การปฏิรูปการศึกษาของประเทศประสบผลสำเร็จ แต่ทำให้การบริหารงานด้านการศึกษาย่อยสลายลงทั้งหมดเวลานี้คงยังไม่สามารถตอบได้ว่าผลที่ออกมาจะบรรลุเป้าหมายหรือไม่ และคงต้องให้เวลาเป็นคำตอบ

ว่ากันตามจริง เนื้อหาของการปฏิรูปศึกษานั้นอยู่ที่การปฏิรูปการเรียนรู้ของเด็กนักเรียน และมีข้อสงสัยแล้วว่า การปฏิรูปการศึกษาตามแนวทางของ พ.ร.บ.การศึกษาปี 2542 นั้นล้มเหลวโดยสิ้นเชิง เพราะมุ่งเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษามากกว่าการจัดการการเรียนรู้ของเด็กโดยตรง

ปัญหาสำคัญที่ทำให้การเรียนรู้ของเด็กไทยล้าหลังกว่าประเทศพัฒนาอื่นๆ น่าจะอยู่ที่การขาดแรงกระตุ้นให้เด็กค้นคว้า แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่ง "โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา" ที่มีธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เป็นหัวเรือใหญ่ ได้มองเห็นข้ออ่อนด้วยตรงนี้ และได้ทำ "การทำวิจัย" มาเป็นตัวผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของเด็ก โดยมีครูและตัวแทนจากมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมโครงการทำหน้าที่พี่เลี้ยงให้กับเด็กๆ

ผลการดำเนินงานโครงการ 2 ปีที่ผ่านมาพบว่ามีการเปลี่ยนในตัวเด็กที่ลงมือทำวิจัยด้วยตนเองอย่างเห็นได้ชัด หลายปากคำบอกเล่าห้ามไม่ไว้ว่าหลังจากครูและนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ล้วนแสดงถึงความเปลี่ยนแปลงในความคิดในด้านต่างๆ หลายด้าน แต่ทั้งหมดเป็นองค์ความรู้ที่ใช้กับการเรียนและการดำเนินชีวิต

รหัสข่าว: I-160402000384

หน้า: 1/4

บริษัท อินโฟนิวส์ จำกัด 888/178 อาคารทาวเวอร์พลาซ่า ชั้น 17 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์ 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล: help@iqnewsclip.com

อาร์วายทีไนน์ <http://www.ryt9.com>

Rating: ★★☆☆☆

บันทึกไฟล์เมื่อ: เสาร์ 2 เมษายน 2559 เวลา 14:16

Site Value: 10,000

PRValue (x1): 10,000

หัวข้อข่าว: เพาะครูพันธุ์ใหม่ถึงจะได้นักเรียนพันธุ์ใหม่

ในปีที่ 3 ของ "โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา" ได้มีขึ้นในชื่อ "ครูพันธุ์ใหม่ นักเรียนพันธุ์ใหม่" และแม้ว่าจุดเน้นทั้งหมดไปรวมศูนย์อยู่ที่ตัวนักเรียน แต่ในเวทีใหญ่ การเปิดโครงการเพาะพันธุ์ปัญญานี้ ได้เปิดโอกาสให้ครูเป็นฝ่ายเล่าให้เด็กฟังถึงความรู้สึกในฐานะโค้ชการทำวิจัยของเด็กๆ

รศ.ดร.สุธีระ ประเสริฐสรพ์ หัวหน้าหน่วยจัดการกลางโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา กล่าวว่า โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาปีที่ 3 ได้พัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้งชั้น ม.ต้นและ ม.ปลายยุทธศาสตร์ของโครงการคือ "ไม่ได้ทำให้เด็กนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้เท่านั้น แต่ทำให้พวกเขามีปัญญาด้วย เพราะปัญญาจะเป็นสิ่งที่ติดตัวเราตลอดไป และโครงการเพาะพันธุ์ปัญญายังสร้างความดีความชอบ ที่ว่ามีแต่ครูเท่านั้นที่ทำวิจัยได้ แต่เด็กทำวิจัยไม่ได้ และแม้จะมีการทำวิจัยในโรงเรียนและให้เด็กนักเรียนทำ แต่ก็เน้นในลักษณะการทำเพื่อสำรวจไว้ให้กับโรงเรียน ส่วนตัวเด็กไม่เกิดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนที่แท้จริง ขณะที่โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ได้ทำให้เด็กนักเรียนที่ส่วนใหญ่ 95% อยู่หลังห้องให้เข้ามาทำวิจัยและเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพราะการทำวิจัยจะให้ความรู้กับคนที่ทำ

ครูใหญ่ของโครงการฯ เล่าอีกว่า ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า นอกจากนักเรียนจะค้นพบวิธีการเรียนรู้แล้ว โครงการวิจัยได้มีส่วนช่วยพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 ทั้งการพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะการทำงาน ทักษะการสื่อสาร และทักษะการวิจัย โรงเรียนหลายแห่งที่เข้าร่วมโครงการเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน และในเวทีการนำเสนอผลงานระดับประเทศของปีนี้ เป็นการเปิดเวทีให้ครูเล่าให้เด็กฟังถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตัวครู และการเปลี่ยนแปลงนั้นเกิดจากสาเหตุอะไร

ครูใหญ่โครงการกล่าวอีกว่า บทบาทของครูในการทำวิจัยนั้นก็คือ ครูในฐานะโค้ชต้องเป็นผู้ถาม รู้ขั้นตอนการเรียนรู้ การทำวิจัย หรือครูต้องเอาปัญญาเดิมของตนเองมาสร้างประสบการณ์ใหม่ให้กับเด็ก และครูต้องพัฒนาระบบคิดวิเคราะห์ กล้าคิด กล้าทำ ให้กับเด็ก และครูจะต้องไม่เป็นคนสอนเด็ก แต่ให้เด็กจะค้นพบคำตอบด้วยตัวเอง ถ้าครูทำอย่างนี้ได้เด็กก็จะเรียนรู้อย่างดี เด็กจะมีวินัยและมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้

"วิธีการที่ครูในฐานะโค้ชการวิจัย จะพบว่ามีเปลี่ยนแปลงในตัวเองด้วยเช่นกัน เพราะเราฝึกทุกกฎ ทำให้ครูเป็นมากกว่าครู ทั้งหมดสรุปว่าก่อนที่ครูจะเปลี่ยนแปลงได้ จิตใจครูต้องเปลี่ยนให้ได้ก่อน มาเป็นครูที่ทุ่มเทให้กับเด็ก ถึงจะกลายเป็นครูพันธุ์ใหม่ ซึ่งก็จะทำให้เด็กกลายเป็นนักเรียนพันธุ์ใหม่ได้" รศ.ดร.สุธีระกล่าว

อาร์วายทีไนน์ <http://www.ryt9.com>

Rating: ★★☆☆☆

บันทึกไฟล์เมื่อ: เสาร์ 2 เมษายน 2559 เวลา 14:16

Site Value: 10,000

PRValue (x1): 10,000

หัวข้อข่าว: เพาะครูพันธุ์ใหม่ถึงจะได้นักเรียนพันธุ์ใหม่

ในงานยังมีการปาฐกถาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ครู โดย ดร.กฤษณพงศ์ กีรติกร อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ กล่าวในหัวข้อ "การพัฒนาครูเพื่อการศึกษาในยุคปัจจุบัน" โดยยกบทความที่เขียนโดย ดร.วรากรณ์ สามโกเศศ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ มาชี้ให้เห็นว่าสิ่งที่ครูควรสอนนักเรียนควรเป็นไปในทิศทางไหน โดยเนื้อหา ดร.วรากรณ์ได้เขียนถึงการเตรียมคน เพื่อรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 อันเป็นช่วงการก้าวสู่ปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 ซึ่งวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีมีบทบาทมาก และเป็นตัวทำให้โลกเปลี่ยนไปจากเดิมมาก ดังนั้นการเตรียมบุคลากรไว้รองรับจึงเป็นสิ่งจำเป็น

เนื้อหาของ ดร.วรากรณ์ ยกความเห็นในเวที World Economic Forum 2016 ที่ระบุว่าคนในยุคศตวรรษที่ 21 ต้องมีทักษะ 10 ประการ คือ 1.ทักษะการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ 2.ทักษะ การคิดวิเคราะห์ 3.การมีความคิดสร้างสรรค์ 4.ทักษะด้านการบริหาร จัดการคน 5.การมีทักษะที่สามารถทำงานร่วมกับคนอื่น ได้ 6.ทักษะการมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ หรือมีอีคิว 7.ทักษะด้านการตัดสินใจ 8.ทักษะด้านการตัดสินใจ 9.ความมีใจรักในการเป็นผู้ให้บริการ และ 10.การเป็นผู้มีความยืดหยุ่นทางความคิด

"10 ข้อ ไม่เกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์โดยตรง ข้อ 1-8 เป็นทักษะที่เกิดขึ้นจากการฝึกฝน ไม่ได้เกิดจากความเฉลียวฉลาด และไม่ได้มีสอนในห้องเรียนส่วนการมีใจรักบริการ เน้นให้เห็นความสำคัญด้านการบริการ เพราะไม่ว่าเทคโนโลยีจะก้าวหน้าแค่ไหน แต่มนุษย์ก็ยังเป็นมนุษย์อยู่เสมอ คือต้องการบริการที่ดี ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้สามารถฝึกหัดให้เกิดขึ้นได้เสมอ ส่วนข้อที่ 10 การยืดหยุ่นทางความคิด หมายความว่าหากเราไม่เปิดรับความรู้ใหม่ๆ เข้ามาก็จะอยู่ลำบาก เพราะจะใช้ความรู้เดิมที่เรียนมาอย่างเดียวไม่ได้ เราทำงานใหม่ๆ ไม่ได้ ยืนยันว่าความรู้เป็นสิ่งที่มีวันหมดอายุ แต่ถ้าเรามีปัญญา ไม่มีวันหมดอายุแน่นอน ซึ่งคุณสมบัตินี้คุณครูต้องอัปเดตความรู้ใหม่ๆ ตลอดเวลา เพื่อสอนเด็ก ส่วนเด็กต้องเข้าใจ Trend ของโลก และอัปเดตตัวเองด้วยเช่นกัน" ดร.กฤษณพงศ์กล่าว

สำหรับโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา เริ่มโครงการปี 2556 มีกรอบระยะเวลาดำเนินโครงการ 5 ปี ภาพรวมในปีที่ 3 มีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ 85 โรงเรียน 141 ห้องเรียน มีผลงาน 843 โครงการวิจัย มีจำนวนครู 859 คน นักเรียน 3,851 คน เน้นสอนว่าทำมา 3 ปี การดำเนินโครงการย่อมพบอุปสรรคบ้างไม่มากนักน้อย รศ.ดร.สุธีระผู้เป็นแกนกลางของโครงการเปิดใจว่า โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีทั้งออกและเข้ามาใหม่เพิ่มขึ้น บางโรงเรียนก็ไม่ได้อยู่ในโครงการต่อเนื่อง เพราะมีการเปลี่ยนตัว ผอ.โรงเรียน หรือครูหมดใจอยู่กับปัญหา

อาร์วายทีไนน์ <http://www.ryt9.com>

Rating: ★★☆☆☆

บันทึกไฟล์เมื่อ: เสาร์ 2 เมษายน 2559 เวลา 14:16

Site Value: 10,000

PRValue (x1): 10,000

หัวข้อข่าว: เพาะครูพันธุ์เหมาะถึงจะได้นักเรียนพันธุ์ใหม่

"ผอ.โรงเรียนที่ใหม่ บางคนเขาไม่เอาด้วยก็ต้องเลิกไป แต่บางโรงเรียน ผอ.ไม่เอา แต่ครูแกนนำสู้จนได้ทำโครงการต่อ แต่บางโรงเรียนก็ไม่ได้ทำ ต่อ แต่โดยรวม 3 ปีเราเสียครูในโครงการไป 40% แบ่งเป็นโรงเรียนภาคใต้ เสียไป 60% ภาคเหนือ 20% และอีก 80% ยังอยู่ต่อ"

เป้าหมายต่อไปของโครงการ รศ.ดร.สุธีระกล่าวว่า จะเน้นไปที่การชักชวน โรงเรียนเอกชนซึ่งมีความกระตือรือร้นที่จะเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอน อย่างมาก และโรงเรียนเอกชนยังมีข้อดีตรงที่ไม่มีการเปลี่ยน ผอ.รร. ทำให้โครงการเกิดความต่อเนื่อง และอีกกลุ่มคือโรงเรียนเทศบาลเล็กๆ ที่ส่วนใหญ่ค่อนข้างจะเป็นโรงเรียนด้อยโอกาส ซึ่งควรได้รับการส่งเสริมด้านการเรียนการสอนให้เข้มแข็งขึ้น

"ในกลุ่มโรงเรียนเทศบาลเล็กๆ เราจะทำตัวอย่าง ให้โรงเรียนใกล้เคียงอื่นๆ เห็นว่าการทำโครงการแบบนี้มีผลต่อเด็กอย่างไร วิธีนี้จะเป็นการเผยแพร่ความคิด ขยายโรงเรียนแนวร่วมมากขึ้นได้" รศ.ดร.สุธีระกล่าว.

บรรยายได้ภาพ

พญ.นลินี ไพบูลย์ กรรมการฯ แห่งกสศทไทยกับ ศ.นพ.สุทธิพันธ์ จิตเพิ่มผล ผอ.สทว. ร่วมเปิดงานเวทีเพาะพันธุ์ปัญญา

ดร.สุธีระ ประเสริฐสรณ์
นักเรียนที่เข้าร่วมงาน

●...สกว. ร่วมกับ บมจ.ธนาคารกสิกรไทย จัดเวทีนำเสนอผลงานระดับประเทศ ประจำปี 2559 “ครูพันธุ์เหมาะ นักเรียนพันธุ์ใหม่” เพื่อนำเสนอรูปแบบการปฏิรูปการเรียนรู้ ในงานมีกิจกรรมที่น่าสนใจ มีปาฐกถาหัวข้อ “การพัฒนา

ครูเพื่อการศึกษาในยุคสมัยปัจจุบัน” โดย ดร.กฤษณพงศ์ กีรติกร อดีต รมช.ศธ., เวทีเสวนา “ครูพันธุ์ไหน นักเรียนพันธุ์นั้น” มีผู้ร่วมสะท้อนคิด เช่น ครูไผ่ อุ่นแก้ว ครูดีเด่น ผู้ได้รับรางวัล Grand Award ระดับนานาชาติ ลำดับที่ 4 จากสหรัฐ ฯลฯ พฤษศันดี

ที่ 24 มี.ค.เวลา 09.00-16.30 น. ที่ห้องแกรนด์ ไดมอนด์ บอลรูม

อิมแพค เมืองทองธานี...● สอศ. จัดงานมหกรรมหุ่นยนต์อาชีวศึกษา

ระดับชาติประจำปี 2559 ซึ่งด้วยพระราชทาน สมเด็จพระเทพรัตน

ราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีการแข่งขัน 4 ประเภท การแข่งขัน

หุ่นยนต์อาชีวศึกษา หุ่นเลโก้ โรบอท คลื่นเทสต์, การแข่งขันหุ่น

ยนต์กู้ภัย, การประกวดและแข่งขันหุ่นยนต์แขนกลอุตสาหกรรม และ

การประกวดหุ่นยนต์มือกลแขนกลเพื่อคนพิการ 21-24 มี.ค. ณ ศูนย์

การค้าเสรี รังสิต จ.ปทุมธานี...● บมจ.ทรู คอร์ปอเรชั่น แดลง

ข่าวโครงการ “สามเนตร ปลุกปัญญาธรรม ปี 5” แนวคิด “ตามรอย

บาท พุทธศาสดา” 24 มี.ค.เวลา 13.00-15.30 น.ที่ห้องคลีทอลเรียม

ชั้น 21 อาคารทรู ทาวเวอร์ ถ.รัชดาภิเษก

พร้อมเปิดตัว 12 ว่าที่สามเนตร ปลุกปัญญา

ธรรม เข้าร่วมศึกษาและฝึกปฏิบัติธรรมตลอด

4 สัปดาห์ ณ วัดเขาวง จ.สระบุรี หากได้

แนวคิด “รัก วถ พล ให้”...● คณะนิติศาสตร์

นิด้า เชิญผู้สนใจเข้าร่วมฝึกอบรม “การใช้

กฎหมายแรงงานเพื่อการบริหารองค์กรให้

มีประสิทธิภาพ” 26-27 มี.ค.เวลา 08.30-

16.30 น. ณ ห้อง 203 ชั้น 2 อาคารสภาม

บรมราชกุมารี นิด้า ค่าลงทะเบียน 3,500

บาท ศิษย์เก่าได้รับส่วนลด 10% สมัคร และ

ชำระเงินที่คณะนิติศาสตร์ นิด้า ตาวนโหลต

โบสมัคร <http://law.nida.ac.th> โทร 0-2727-

3706. 0-2727-3754

ดอกมะเขือ

ชุมทางครู

(ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับประจำวันที 24 มีนาคม 2559

ปีที่ 39 ฉบับที่ 13892)

คม ชัด ลึก Khom Chad Luek Circulation: 900,000 Ad Rate: 2,200	Section: บ้านเกิด/- วันที่: ศุกร์ 13 พฤษภาคม 2559 ปีที่: 15 ฉบับที่: 5319 หน้า: 20(ล่าง) Col.Inch: 54 Ad Value: 118,800 PRValue (x3): 356,400 คลิป: สีสี่ คอลัมน์: รายการเด่น: โครงการเพราะพันธุ์เห็ดหูหนูโรงเรียนบางแพปฐมพิทยา จ.ราชบุรี
---	---

รายการเด่น ด้านไม้ที่ปลูกจะเติบโตอย่างรวดเร็ว มีรากที่แข็งแรง ได้นั้น เราต้องหมั่นดูแล เอาใจใส่ และให้น้ำให้พอ ตั้งแต่เริ่มเพาะพันธุ์เมื่อครั้งเป็นต้นกล้า คนเราถ้าเห็นกันจนกว่าได้รับการปลูกฝังเอาใจใส่ และถ่ายทอดแนวทางความคิดดีๆ ให้แก่เด็กและเยาวชนตั้งแต่อายุน้อยๆ ก็จะเป็นการช่วยพัฒนาด้านสติปัญญาของพวกเขา ให้พวกเขาสามารถเป็นกำลังที่ความสามารถ ไม่ก็ยังไม่สู่อนาคตของชาติได้	อย่างยั่งยืน แทนคุณแผ่นดิน คอนเฟอเรนซ์ นำเสนอเกี่ยวกับโครงการ "เพราะพันธุ์เห็ดหูหนู" ซึ่งเป็นการปันเพราะต้นกล้า ให้เติบโตจนเป็นต้นไม้ที่แข็งแรง พืชงาม มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม เพราะต้นกล้าที่ดีย่อมถูกปลูกและดูแลจากต้นแบบที่ดี และต้นแบบเองก็ต้องพร้อมที่เปลี่ยนแปลงและรับฟังเสียงอื่นๆ ของต้นกล้า ไม่พร้อมก็เสี่ยงไม่สำเร็จของตนเองเช่นกัน ซึ่งเรื่องราวของโครงการเพราะพันธุ์เห็ดหูหนู ได้ถูกถ่ายทอดผ่านหัวใจ รอยยิ้ม น้ำตาของครูและนักเรียน ทั้งหมด 8 โรงเรียน ความ
--	---

มติชน สุดสัปดาห์ Matchon Weekend Circulation: 500,000 Ad Rate: 480	Section: First Section/- วันที่: ศุกร์ 13 - พุธสัปดาห์ 19 พฤษภาคม 2559 ปีที่: 36 ฉบับที่: 1865 หน้า: 34(กลาง) Col.Inch: 78.17 Ad Value: 37,521.60 PRValue (x3): 112,564.80 คลิ๊ป: สีสี่ คอลัมน์: ไทยมอไทย: ครูเปลี่ยน เด็กเปลี่ยน (2)
---	--

! พะทันหันปัญหา ก็โครงการความร่วมมือระหว่างสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) กับธนาคารไทยพาณิชย์ (มทชน) เพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาการเรียนการสอนของไทย

กระบวนการที่ใช้ เป็นโครงการที่จ้างให้ครูเปลี่ยนการสอนวิชาโครงงานโดยใช้กระบวนการวิจัย เพื่อให้เด็กเรียนเป็นผู้สร้างความรู้เอง จากที่ผ่านมามีครูสอนโครงงานแบบที่เรียนมา มีงานฝีมือหรือสิ่งประดิษฐ์ ซึ่งไม่ได้รับการประเมินว่าดีหรือไม่ดีอย่างจริงจังที่เท่าไรคือ โครงการเพื่อแก้ปัญหาจึงต้องการปฏิรูปการเรียนรู้ให้เด็กเข้าใจคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การทำโครงงานจึงต้องเป็นโครงงานฐานวิจัย

พัฒนาการทำโครงงาน (Project Based Learning PBL) จัดความสำเร็จจากผลงานหรือชิ้นงาน มาสู่โครงงานฐานวิจัย (Research Based Learning) ซึ่งให้ความสำคัญกับกระบวนการมากกว่าผลงาน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ลดการพึ่งพาครู ซึ่งทำหน้าที่ให้คำปรึกษา กระตุ้นให้คิดเป็นหลัก

กลไกการทำงาน อาจารย์มหาวิทยาลัยประมาณ 30 คนจาก 8 มหาวิทยาลัยเป็นผู้เลือกให้ครูแกนนำโรงเรียนประมาณ 300 คนต่อปี เพื่อช่วยครูให้สามารถจัดการเรียนรู้อย่างโครงงานฐานวิจัยให้เด็กเรียนประมาณ 3,000 คนต่อปีใน 80 โรงเรียน ของ 18 จังหวัด

โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการจะได้รับการสนับสนุน เช่น RBL โรงเรียนละ 10 หุน เป็นเงิน 80,000 บาท สำหรับใช้ดำเนินการทำโครงงานของนักเรียนแต่ละปี 10 กลุ่ม 1 หัวข้อวิจัย/หัวข้อย่อย 10 หัวข้อวิจัยย่อย ระยะเวลา 1 ปีการศึกษา

การพัฒนาครูเป็นเป้าหมายสำคัญของโครงการ โดยสำนักงานพัฒนาครูจะนำเรื่องตลอดทั้งปีตามลำดับ เริ่มจากการรับเอกสารจัดใจครู หัวข้อที่จะรับและเรียนรู้ใหม่ โดยกิจกรรมจัดปัญหาศึกษาให้ครู 2-3 วัน พัฒนาส่วนลึกในใจจริงเพื่อปลูกวิญญาณความเป็นครู จากนั้นจึงกิจกรรม ให้ครูปฏิบัติจริงด้วยตนเองของความเป็นครูเห็นผลลง ปรากฏการณ์ต่างๆ เป็นเวลา 2 วัน

ต่อด้วยการพัฒนากระบวนการคิดเชิงระบบ ใช้เวลา 1 วันฝึกให้ครูเข้าใจความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งด้วยความคิดเชิงระบบ ทำให้ครูมีมุมมองที่กว้างขึ้น ทำให้ครูมีเป้าหมายในการพัฒนาโครงการ ฐานวิจัยที่สมจริงกับชีวิต

การพัฒนาความคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อให้ครูสามารถฝึกนักเรียนวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการทำโครงงานให้เห็นความรู้ได้ อีกครู 2 วันให้สามารถเข้าใจข้อมูลและสังเคราะห์ความหมายใหม่จากข้อมูล ครูสะท้อนคิดจากกิจกรรมนี้ว่าเข้าใจการคิดและขั้นตอนการคิดลงคิดค้นจนสำเร็จกระบวนการคิดของตนเองได้ระดับหนึ่ง

จากนั้นเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ร่วมกับนักเรียนในการทำโครงงานฐานวิจัย โรงเรียนจัดเตรียมระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีความหมายของโรงเรียนซึ่งมาจากหลายกลุ่มสาระวิชาแต่ละรุ่นเป็นวิชาตลอดปีที่ทำโครงงาน อาจารย์จากศูนย์ที่เลี้ยงคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำ ทำงานร่วมกับ ครูแกนนำ

จนเสร็จสิ้นออกมาเป็นรายงานหรือฉบับที่ความคิด ปัญหา อุปสรรค ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตัวเอง คนรอบข้าง ทั้งนักเรียน ครูแกนนำ โดยศูนย์ที่เลี้ยงจะสรุปผลพัฒนาการที่เกิดขึ้นในปีนั้นๆ

ดม ชัด ลึก

Khom Chad Luek
Circulation: 900,000
Ad Rate: 2,200

Section: First Section/สังคม

วันที่: ศุกร์ 20 พฤษภาคม 2559

ปีที่: 15

ฉบับที่: 5326

Col.Inch: 52.18 Ad Value: 114,796

หน้า: 5(ล่าง)

PRValue (x3): 344,388

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: แทนคุณแผ่นดิน: ตอนพิเศษ เพาะพันธุ์ปัญญา: “ผ้าฝ้ายมัดหมี่ย้อมครามเขมราฐ” โรงเรียน...

แทนคุณแผ่นดิน

◀ **ครูเรวดี นิระภักษ์**

รายการแทนคุณแผ่นดิน
ออกอากาศวันเสาร์ที่ 21 พฤษภาคม 2559
ทางช่อง NOW 26
เวลา 13.00-13.30 น.

www.facebook.com/captianou

ตอนพิเศษ

เพาะพันธุ์ปัญญา

“ผ้าฝ้ายมัดหมี่ย้อมครามเขมราฐ” โรงเรียนเขมราฐพิทยาคม จ.อุบลราชธานี

เขมราฐ เมื่อที่มีชีวิตใต้เงาตั้งแต่ครั้งอดีต เกี่ยวกับเอกลักษณ์
หัตถกรรมท้องถิ่นอย่างผ้าฝ้ายมัดหมี่ย้อมคราม ที่มีลวดลายเฉพาะ
จนเป็นที่จดจำ แต่ด้วยอันเวลาที่ผ่านมา ความน่าสนใจของสิ่งเหล่านี้
ก็ค่อยๆ เลือนหายไป จากวันนั้นถึงวันนี้ เรื่องเล่าจากวันวานกำลัง
ฟื้นคืนความมีชีวิตชีวาอีกครั้ง เมื่อมีน้องๆ เยาวชนกลุ่มหนึ่งได้มองเห็น
สิ่งที่มีคุณค่าอย่างนี้ และพร้อมที่จะคิดและทำ นำปัญญามาสร้างมูลค่า
ให้ก่อเกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม

อ.เขมราฐ เป็นอำเภอเล็กๆ มีโรงเรียนที่สอนวิชาเรียนง่าย ผู้คนสนทนากัน
ด้วยภาษาท้องถิ่น นิยมปลูกข้าวและปลูกพืชไร่ในสวนในสวน
วันพิเศษ และด้วยใจที่ผู้คนต่างรักใคร่ตามคตินัยอย่างยาวนาน
ผสมผสานกับการก่อเกิดอย่างแน่นแฟ้นอีกทั้งโรงเรียนเขมราฐพิทยาคม
ที่ตั้งอยู่กลางชุมชน เมื่อครูและนักเรียนมีแนวคิดที่จะฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม

ของลายผ้ามัดหมี่ขึ้นมา ทุกฝ่ายในชุมชนจึงร่วมแรงร่วมใจกัน เดิมทีพร้อม
และเต็มที่ เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ไว้ให้คนรุ่นต่อไปได้สืบทอดของเขมราฐ
ประจวบเหมาะที่โลกจากโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ที่ได้มาจากระยะ
วิถีชีวิตของพวกเขา จึงทำให้เกิดโครงการเพื่อศึกษาวิจัย และทดลอง
ผ้ามัดหมี่ย้อมครามในวันนี้

ครูเรวดีเลือกเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 ในการทำโครงการนี้ และ
เป็นเรื่อแรกตั้งแต่เริ่มต้น เนื่องจากเด็กไม่มีความสนใจ ไม่เข้าหา ไม่แม้แต่
จะรับฟัง เด็กแต่ละคนก็มีปัญหาต่างกัน ครูค่อยๆ ทำลายกำแพงด้วยความ
อดทน และเปลี่ยนบางอย่าง ที่หล่อหลอมความไร้เดียงสาในวัยเด็ก
มีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป ยอมเปิดใจรับฟังกันและกัน มีเหตุผล มั่นใจทำงาน
กลุ่มได้ดี เช่น ทำงานเสร็จจะช่วยกันเก็บของไม่ต้องรอให้ใครบอก ถ้าเพื่อน
ครูยังทำงานไม่เสร็จ ก็ช่วยทำหรืออยู่ช่วยพร้อมกัน จนถึงวันปิดโครงการ
เด็กทุกคนต่างภาคภูมิใจในงานของตน ผ่านการมองของผู้ปกครองและ
ผู้ใหญ่ในชุมชนที่ต่างกระตือรือร้นช่วยเหลือ เช่นบาง ะหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก
ได้ถูกแปรเปลี่ยนเป็นเส้นสายที่เกี่ยวพันกันแล้วผ้าฝ้ายมัดหมี่ ย้อมครามของ
พวกเขาได้รับรางวัลชนะเลิศ ยิ่งทำให้พวกเขาเข้าใจในสิ่งที่ทำมากยิ่งขึ้น

โครงการเสร็จสิ้นไปแล้ว ครูเรวดีและเด็กๆ ต่างก้าวต่อไปด้วยความ
มั่นใจในสิ่งที่เพาะพันธุ์ปัญญาได้ปลูกเมล็ดพันธุ์แห่งปัญญา ด้านล่างกำลัง
เติบโต สดใส กล้าแกร่งด้วยอาวุธทางปัญญา และกลายเป็นต้นไม้อายุ
ให้แก่งสังคมในภายภาคหน้าแต่ในฐานะของครู ยังมีเมล็ดพันธุ์อีกมาก
ที่รอการเพาะพันธุ์ปัญญาต่อไปไม่สิ้นสุด

สนับสนุนและส่งเสริมการผลิต ทำได้ โดย

จัดโดย

รับชมช่อง NOW26 ทุกกล่อง ทุกจอ ณ หมายเลข 26
หรือ รับชมออนไลน์ได้ที่ www.now26.tv

รหัสข่าว: C-160520014138 (20 พ.ค. 59/07:37)

หน้า: 1/1

บริษัท อินโฟนิวส์ จำกัด 888/178 อาคารทาวเวอร์พลาซ่า ชั้น 17 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์ 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล: help@iqnewsclip.com

กรุงเทพธุรกิจ Krungthep Turakij Circulation: 200,000 Ad Rate: 2,400	Section: จุดประกาย/เยาวชน วันที่: ศุกร์ 20 พฤษภาคม 2559 ปีที่: 29 ฉบับที่: 10102 หน้า: 8(กลาง) Col.Inch: 104.32 Ad Value: 250,368 PRValue (x3): 751,104 คลิป: สีสี่ คอลัมน์: Young Society: เพาะกล้านักคิดพันธุ์ใหม่
---	--

เพาะกล้า นักคิดพันธุ์ใหม่

**Young
Society**

ปัญหาการศึกษาที่ทำให้เด็กไทยขาดทักษะในการคิด สร้างสรรค์ ตลอดจนแก้ปัญหาในชีวิตจริง ที่กลายเป็นหัวข้อถกเถียงกันในวันนี้ อันที่จริงจะโทษที่ตัวเด็กคงไม่ถูกเพราะหากเด็กได้ฝึกเลือกแนวทางได้อย่างเหมาะสม ก็สามารถจุดประกายความคิดดีๆ ได้เช่นกัน

สำหรับ โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา โดยธนาคารกสิกรไทยร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ซึ่งเกิดขึ้นต่อเนื่องเป็นปีที่ 3 เพื่อพัฒนาครูและนักเรียน ในการขยายการเรียนรู้ที่ยกระดับการทำโครงงานไปสู่การพัฒนาทักษะการคิดสังเคราะห์ สร้างความรู้ด้วยตัวนักเรียนเอง ขณะที่ตัวครูเองก็ปรับบทบาทจากการสอนหน้าห้องเรียนสู่การกระตุ้นให้นักเรียนสามารถนำประสบการณ์จากการปฏิบัติจริงย้อนกลับมาทำความเข้าใจด้วยสาระวิชาที่เรียนอยู่เพื่อเพิ่มความรู้อย่างลึกซึ้งและตระหนักเป็นความรู้ใหม่ ผ่านกระบวนการที่เรียกว่า โครงงานฐานวิจัย Research-Based

Learning (RBL) ซึ่งถือเป็นการเรียนรู้แบบ Learning by Doing อย่างแท้จริง

สำหรับโครงการในปีที่ 3 ซึ่งมีโรงเรียนทั่วประเทศเข้าร่วมโครงการ 85 โรงเรียน จำนวน 141 ห้องเรียน มีครู 859 คน นักเรียน 3,851 คน และมีผลงาน 843 โครงงานวิจัย และนี่คือตัวอย่างส่วนหนึ่งของโครงงานไอเดียเจ๋งๆ ของเหล่านักคิดพันธุ์ใหม่อย่างน้องๆ นักเรียนในจังหวัดสมุทรสาครและสมุทรสงคราม ที่นำมาฝากกัน

โรงเรียนชีวิต

สิ่งที่มักเกิดขึ้นกับนักเรียน โรงเรียนวัดสวนส้ม (เขินสินอนุสรณ์) จังหวัดสมุทรสาคร คือ นักเรียนส่วนหนึ่งที่จบชั้น ม.3 ไม่ได้เข้าเรียนต่อ โดยออกไปประกอบอาชีพเลย ทางโรงเรียนจึงได้เตรียมพร้อมตั้งแต่ระดับชั้นม.1 ให้มีการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประกอบอาชีพในอนาคต

อย่าง ด.ช.วันชัย แก้วดี นักเรียนชั้น ม.1 ในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา หนึ่งในผู้ศึกษา โครงงานสำรวจเงื่อนไขและปัจจัยในการประกอบอาชีพของชาวบ้านตำบลสวนส้ม จังหวัดสมุทรสาคร เล่าว่า จากที่ได้สำรวจอาชีพในชุมชนสวนส้มพบว่า มีผู้ประกอบการอาชีพที่แตกต่างกัน 30 อาชีพ จัดเป็นกลุ่มอาชีพได้

ดร.สุธีระ ประเสริฐสรณ์

รหัสข่าว: C-160520011144 (20 พ.ค. 59/07:54)

หน้า: 1/2

กรุงเทพธุรกิจ Krungthep Turakij Circulation: 200,000 Ad Rate: 2,400	Section: จุดประกาย/เยาวชน วันที่: ศุกร์ 20 พฤษภาคม 2559 ปีที่: 29 ฉบับที่: 10102 หน้า: 8(กลาง) Col.Inch: 104.32 Ad Value: 250,368 PRValue (x3): 751,104 คลิป: สีสี่ คอลัมน์: Young Society: เพาะกล้านักคิดพันธุ์ใหม่
---	--

5 กลุ่ม คือ เกษตรกร ค้าขาย รับจ้าง ข้าราชการ และประมง โดยพบว่า แนวทางในการเลือกประกอบอาชีพในตำบลสวนส้ม คือ ต้องมีความรู้และชำนาญในสิ่งที่ทำ นอกจากนี้ ในการนี้ผู้ที่ดินของตัวเองก็สามารถประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่ลงทุนน้อย เช่น สวนฝรั่ง สวนมะม่วง หรือมีเงินลงทุนหมกก็สามารถทำสวนกล้วยไม้ ทำปอกกุ้ง ปอปลา

สำหรับผู้ที่ไม่ได้มีเงินลงทุนและมีความชำนาญในการทำอย่างก็จะประกอบอาชีพค้าขายแบบทำเองขายเอง ซื้อมาขายไป หรือรับจ้างอิสระ เช่น ขับรถรับจ้าง ส่วนผู้ที่ไม่ได้มีเงินลงทุนเลยก็จะประกอบอาชีพรับจ้างแบบใช้แรงงาน ซึ่งค่าแรงก็จะขึ้นกับนายจ้าง ทำมาหากินได้มาก

หลังจากฟังรายละเอียดโครงการ **รศ.ดร. สุธีระ ประเสริฐสรณ์** หัวหน้าหน่วยจัดการกลาง โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ให้ความเห็นว่าการทำวิจัยในเรื่องนี้เกิดประโยชน์ต่อแผนการในชีวิตของน้องๆ อย่างแท้จริง เพราะสามารถเป็นตัวช่วยในการตัดสินใจที่จะทำอาชีพใดให้กับน้องๆ ที่เลือกจะไม่เรียนต่อพร้อมกับแนะนำให้น้องๆ ต่อยอดการวิจัยสู่การมองหาความล้มเหลวที่เกิดขึ้นในอดีตด้วยว่า เกิดจากอะไร

“เราเรียกว่าการมีภูมิคุ้มกันจากการไม่คิดแบบสุดโต่งไปด้านใดด้านหนึ่ง เพราะการคิดไม่รอบด้านอาจเป็นบ่อเกิดของความโลภ ไม่พอ ประมาท ซึ่งจะนำไปสู่การค้นพบว่านักเรียนจะสามารถเข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถ่องแท้” รศ.ดร.สุธีระ กล่าว

ตรีโกณมิติ VS สะเต

โครงการ “การพัฒนาเครื่องมือเก็บยอดสะเต” โดยน้องๆ จากโรงเรียนบ้านแพ้ววิทยา (ตตง) จังหวัดสมุทรสาคร ก็ยังเป็นอีกหนึ่งโครงการที่น่าสนใจเพราะเป็นการว่าสิ่งที่มียูอยู่แล้วในชุมชนมาต่อยอดให้เกิดรายได้มหาศาล

ด.ช. สรวิศ เอี่ยมสมบูรณ์ นักเรียนม.3 โรงเรียนบ้านแพ้ววิทยา (ตตง) จังหวัดสมุทรสาคร หนึ่งในทีมผู้เข้าร่วมโครงการฯ เล่าถึงเหตุผลของการเลือกเพาะพันธุ์ปัญญา เล่าให้ฟังถึงเหตุผลที่นักเรียน ม.3 เลือกทำโครงการนี้ว่า เนื่องจากโรงเรียนได้จัดซื้อที่ดินใหม่จำนวน 9 ไร่ เพื่อทำสถานที่จอดรถและสวนพฤกษศาสตร์ สำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้รวมทั้งให้นักเรียนใน

ห้องเรียนโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาได้เป็นโจทย์จริงสำหรับการทำโครงการฐานวิจัย

เดิมที ที่ดินแปลงนี้เป็นสวนมะพร้าวร้าง นักเรียนจึงหาแนวคิดว่าช่วยกันทำที่ดินแปลงนี้ให้เกิดประโยชน์ด้วยการปลูกพืชที่มีประโยชน์และให้ร่มเงา โดยหลังจากช่วยกันคิดก็ได้คำตอบว่าจะปลูก “ต้นสะเต” เพราะเป็นไม้ยืนต้นที่ให้ร่มเงา แล้วยังปลูกง่าย กินได้ แล้วยังสร้างรายได้ได้อีกด้วยและก่อให้เกิดรายได้ในอนาคต

เมื่อจะปลูกสะเตขาย น้องๆ จึงเริ่มต่อยอดความคิดมองหาวิธีการเก็บยอดสะเตที่สะดวกมากขึ้น เพราะ จุดด้อยของไม้เก็บยอดสะเตแบบเดิม คือ ลักษณะด้ามไม้ที่ตรงและยาวเกินไป พกพาไม่สะดวก ลำบากต่อการใช้งาน แล้วยังมองเห็นข้อเสียคือไม่ชัดเจน จึงได้ทดลองใช้หลักตรีโกณมิติมาออกแบบคำนวณความยาวของด้ามโดยไม่ทำให้สะเตได้รับความเสียหาย มีพื้นฐานการประดิษฐ์จากข้อต่อที่เป็นลักษณะเกลียวหมุน ปรับระดับความสั้น-ยาวของด้ามได้ ผลลัพธ์ที่วัดได้ชัดเจน คือ น้องๆ สามารถเก็บสะเตได้ในปริมาณที่มากขึ้น ขณะที่ความเสียหายน้อยลง ทว่าไม่ต้องเปลืองแรงงานในการตัดเหมือนแต่ก่อน

ทั้งสองโครงการเป็นเพียงน้ำจิ้มที่พิสูจน์ให้เห็นถึงความสามารถของเด็กไทยวันนี้ ที่ไม่ต้องเรียนโรงเรียนชื่อดังที่ไหน ก็สามารถไขว่คว้าความสำเร็จได้ ขอเพียงได้พิถีพิถันนำไปให้ถูกทาง

หมายเหตุ: สำหรับผู้สนใจ สามารถตามไปให้กำลังใจน้องๆ ขณะลงพื้นที่ทำโครงการฐานวิจัยที่น่าสนใจได้ในรายการ “แหมคุณแผ่นดิน” ทางช่อง NOW26 ออกอากาศทุกวันเสาร์เวลา 13.00 - 13.30 น. เรื่อยไปจนถึงเสาร์ที่ 2 กรกฎาคม 2559 ติดตามข้อมูลการออกอากาศได้ทาง facebook : NOW26TV

มติชน สุดสัปดาห์ Matchon Weekend Circulation: 500,000 Ad Rate: 480	Section: First Section/- วันที่: ศุกร์ 20 - พุธสัปดาห์ 26 พฤษภาคม 2559 ปีที่: 36 ฉบับที่: 1866 หน้า: 34(กลาง) Col.Inch: 81 Ad Value: 38,880 PRValue (x3): 116,640 คลิป: สีสี่ คอลัมน์: ไทยมอไทย: เมื่อครูใช้ใจแลกใจ (3)
--	---

ไทยมอไทย สัปดาห์ ปาฐกถา

เมื่อครูใช้ใจแลกใจ (3)

การประชุมวิชาการระดับประเทศโครงการ
เพาะพันธุ์ปัญญาฯ ปีที่ 3 เน้นสะท้อนความ
เปลี่ยนแปลงของครู ผู้ที่ทำได้แล้ว
ว่าวิทยากรคนสำคัญ ได้รับรู้ปัญหาจากหน้า
เกิดคิดมาแก้กันมาไม่ได้

ทีมงานวิจัยใช้เทคโนโลยีช่วยทำเป็นวิดิทัศน์
ทั้งภาพและเสียงจริง ฉายขึ้นจอระดมการ
ปรึกษา งานเดินหน้าไม่ตามระดมการปรึกษา
ลงคำ รวบรวมได้ผลงานพร้อมกันไม่เวลาเดียวกัน

ภาพ ดร.กฤษณพงศ์ กีรติกร รองประธาน
คณะกรรมการส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้
และคุณภาพเยาวชน (สสค.) อดีตรัฐมนตรี
ช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปาฐกถา
หัวข้อ "การพัฒนาครูเพื่อการศึกษาในยุค
สมัยปัจจุบัน"

“เรียนท่านผู้บริหาร คณะครู ท่านผู้บริหาร
เป็นวิดิทัศน์ ก่อนถึงประชุมครั้งนี้
เกิดความเปลี่ยนแปลงในระบบบริหารการศึกษา
มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ตาม
มาตรา 44 2 คำสั่ง แต่งตั้งอะไรเกิดขึ้น การ
เรียนการสอนก็ต้องเปลี่ยนไป”

“ก่อนงานนี้ ผมได้อ่านบทความ 2 บทความ
ทำให้ต้องคิดว่า การเปลี่ยนแปลงต้องมีเครื่องมือ
ใหม่ๆ บทความแรกของอาจารย์วรากรณ์ สาม
วงศ์ เขียนถึงการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่
4 ขณะนี้โลกกำลังปรับตัวเป็นการรวมกันของ
เทคโนโลยีไอที ทุนมนุษย์ และธรรมชาติ 3 มิติ
จากการสำรวจทักษะที่จำเป็นยุคนี้มีประมาณ 10
ตัว ได้แก่ 1.ทักษะการแก้ปัญหา 2.ทักษะการ
คิดวิเคราะห์ 3.ทักษะการคิดสร้างสรรค์ 4.ทักษะ
การจัดการคน 5.ทักษะการทำงานร่วมกับคนอื่น
6.วุฒิภาวะทางอารมณ์ 7.ทักษะการตัดสินใจ
8.การเจรจาต่อรอง 9.การมีใ้รับบริการ 10.การ
ยืดหยุ่นทางความคิด”

“8 ตัวแรกพูดกันมา 10 ปีแล้ว ไม่ได้มาจาก
ชั้นเรียน แต่มาจากการฝึกฝน ปฏิบัติจริง ไม่ได้
มาจากไอคิว ทักษะมีใจรักการบริการ สอดคล้อง
กับความเป็นมนุษย์ต้องการเอาใจมนุษย์ ต่าง
จากหุ่นยนต์ ทักษะการยืดหยุ่นทางความคิด
งานที่ก่อตัวใหม่หากไม่ยืดหยุ่น สามใจเฉพาะ
สาขา เราจะเจอทาง 10 ทักษะไม่ได้เกี่ยวกับ
การคิดวิเคราะห์เท่านั้นต้องลงมือ การสร้างคน
ไม่ใช่ความรู้อย่างเดียว แต่ลงมือปฏิบัติ”

“บทความที่ 2 จากเว็บไซต์ไฉไลด้วยคอมพิวเตอร์
สะท้อนถึงการไม่ยึดหยุ่นทางความคิด เราคงต้อง
ได้ข้อสรุปใหม่คน บิลล์ เกตส์ ความรู้ที่เรียนมา
หมดอายุจึงต้องยืดหยุ่น ไม่ติดความรู้ที่เราเรียน
เท่านั้น ต้องปรับให้ทันสมัยตลอดเวลา ครูต้อง
สอนให้เด็กติดตามความรู้ใหม่ๆ ทำอย่างไรสอน
ให้เด็กเข้าใจแนวโน้มของโลก พัฒนาการเรียน
ไม่เฉพาะเนื้อหา Project Based Problem
Based เปลี่ยนการเรียนมาเป็น การวิจัย การ
ทำงานคงพัฒนาต่อไป สร้างลูกศิษย์ไม่ให้อ่านแต่
ตำราให้คิดความรู้ของตัวเอง แต่ต้องยืดหยุ่นวิธี
คิดด้วย”

องค์ปาฐก จบคำกล่าวภายในเวลา 15
นาที ก่อนละครพูดโดยทีมครูแกนนำและ
เด็กนักเรียนเพาะพันธุ์ปัญญาจากโรงเรียน
ภาคเหนือจะเริ่มขึ้น

นักจำลองบรรยากาศการเรียนใน
ห้องเรียน เด็ก 4 คน แสร้งทำเป็น
วิจารณ์ครู “เรียนครูอยู่แต่ในห้อง ว่า
เบือ” ออกไปเรียนรู้นอกห้อง ทำโครงการใน
สถานที่จริง ครูและนักเรียนพากันไปนำผัก
สวน จังหวัดพะเยา

“วันนี้แม่พามาเรียนมาเที่ยว” ครูพูด และ
อธิบายความหมาย เพาะพันธุ์ปัญญา

เพาะ เพาะเลี้ยงต้นกล้าทาแหล่งอาหารของ
เรียนรู้ด้วยตนเอง

พันธุ์ สายสัมพันธ์ ความเป็นเพื่อน ความ
หวังดีของครู

ปัญ ปัญหา หากไม่มีความสำเร็จก็ไม่เกิด
ญา ยากกำลัง ภาย ใจ เป็นแรงผลักดัน
ใจจาก “หนูเปลี่ยนจากที่แบ่งเวลาไม่
ทำไม่ได้ คิดได้ อะไรสำคัญ อะไรไม่สำคัญ”

“ทุกคนเป็นแรงผลักดันให้ครูเปลี่ยนเหมือน
กัน เปลี่ยนมากมายด้วย จากที่ครูไม่ค่อยใคร
ต้องเอาใจใส่ทุกคนมากขึ้น ใช้ใจทำงานกับพวก
หนู ใจแลกใจ สิ่งที่ดีและสำคัญที่สุด นำพาให้
เรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน” ครูกล่าว

จากนั้น ครูแกนนำหลากหลาย 8 คน พูดถึง
ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตัวเองหลังเรียน
รู้ร่วมกับนักเรียน ท่วงท่าของประโยคสอ
รับต่อกัน

“ถามคือสอน ตาม กระตุ้นให้นักเรียนไปค้นหา
ความรู้ได้ด้วยตัวเอง เราต้องสร้างนักเรียนของ
เราให้พึ่งพาตัวเองด้วยตัวเอง หากตอบด้วยตัว
เอง”

“จากงานที่เอาความคิดของตัวเองเป็นใหญ่
ยึดเอาตนเอง ทำให้เกิดปัญหา นี่คือ RBL”

กรุงเทพธุรกิจ Krungthep Turakij Circulation: 200,000 Ad Rate: 2,400	Section: จุดประกาย/Life วันที่: จันทร์ 23 พฤษภาคม 2559 ปีที่: 29 ฉบับที่: 10105 Col.Inch: 104.68 Ad Value: 251,232 หัวข้อข่าว: แทนคุณแผ่นดิน: ตอนพิเศษ: เพาะพันธุ์ปัญญา โครงการเพาะพันธุ์เห็ดหูหนูโรงเรียนบางแพ...	หน้า: 3(กลาง) PRValue (x3): 753,696 คลิป: สีสี่ หัวข้อข่าว: แทนคุณแผ่นดิน: ตอนพิเศษ: เพาะพันธุ์ปัญญา โครงการเพาะพันธุ์เห็ดหูหนูโรงเรียนบางแพ...
---	---	---

แทนคุณแผ่นดิน

ตอนพิเศษ

เพาะพันธุ์ปัญญา

โครงการเพาะพันธุ์เห็ดหูหนู
โรงเรียนบางแพปฐมวิทยา จ.ราชบุรี

“ความสุขที่เกิดจากการทำโครงการนี้คือ เราได้เห็นความสำเร็จของเด็ก ได้เห็นพวกเขากล้าแสดงออก กล้าพูด นั่นแสดงว่า สิ่งที่เราสอนมา พวกเขาจับและสามารถนำไปสร้างองค์ความรู้เป็น คิดเองได้ ตรงนี้คือสิ่งที่ครูรู้สึกภูมิใจนะ”

“การศึกษาไม่ใช่จำความรู้ในอดีต แต่พัฒนาปัญญาจากการคิดเชื่อมโยงความรู้เข้าสู่ประสบการณ์ ปฏิบัติ ครูต้องจัดกระบวนการให้นักเรียนปฏิบัติ แล้วกระตุ้นให้ตั้งความรู้ที่จำ มาสร้างปัญญาใหม่ แก่ตนเอง รวมทั้งได้ทักษะการเขียนรู้ ทักษะชีวิต ในท่ามกลางสังคมที่ซับซ้อนในศตวรรษใหม่”

จากสภาวะปัญหาทุรูปแบบที่บันทึกตอนสภาพจิตใจของคนในสังคมยุคปัจจุบัน การเคารพระบอบปัญหาต่างๆ ที่กำลังเผชิญในศตวรรษที่ 21 สติปัญญาและแนวทางในการคิด จึงจำเป็นอย่างยิ่งกับผู้คน ที่ถูกแขวนเอาไว้บนเส้น

ด้วยบางๆ ของสภาพสังคมที่อยู่ในสภาวะวิกฤตสุดแสนปัจจุบัน

สถานีโทรทัศน์
ดิจิทัล NOW26 โดย
รายการแทนคุณแผ่นดิน
รายการที่นำเสนอเรื่อง
ทางการทำความดีของ
คนในสังคม ทั้งแนวคิด
รูปแบบการลงมือปฏิบัติ

รวมถึงการขยายต่อสู่
ชุมชนและสังคม อัน
เป็นการสร้างแรงบันดาลใจ
ในการถ่ายทอดเพาะ
พันธุ์การทำความดี เพื่อ
ตอบแทนคุณแผ่นดินได้
จัดทำตอนพิเศษขึ้น เพื่อ

รหัสข่าว: C-160523011027 (23 พ.ค. 59/06:05)

หน้า: 1/2

กรุงเทพธุรกิจ Krungthep Turakij Circulation: 200,000 Ad Rate: 2,400	Section: จุดประกาย/Life วันที่: จันทร์ 23 พฤษภาคม 2559 ปีที่: 29 ฉบับที่: 10105 หน้า: 3(กลาง) Col.Inch: 104.68 Ad Value: 251,232 PRValue (x3): 753,696 คลิป: สีสี่ หัวข้อข่าว: แทนคุณแผ่นดิน: ตอนพิเศษ: เพาะพันธุ์ปัญญา โครงการเพาะพันธุ์ให้หนูโรงเรียนบางแพ...
---	---

เป็นการปมเพาะเมล็ดพันธุ์ทางความคิด เพื่อเสริมสร้างทักษะทางปัญญา และองค์ความรู้ทางด้านการศึกษาของ

เยาวชน ให้เกิดการพัฒนาร่างกายแข็งแรงและทั้งใจกับ 18 โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา โดยการสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และธนาคารกรุงไทย

โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา เป็นการพัฒนาเพาะต้นกล้าให้เติบโตเป็นต้นไม้ที่แข็งแรง สร้างคุณค่าต่อสังคมและสังคม ต้นกล้าที่ดีที่สมบูรณ์ ลูก และดูแลจากต้นแม่ 6 หัวใจ คือ ขวัญของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ถูกถ่ายทอดผ่านหัวใจ 6 ขั้วนี้ น้ำตาของครู และนักเรียน 8 โรงเรียน

▲ ครูเกษณี ไทยจรรยา

กว่า 3 ปี ที่พวกเขาต้องผ่านบททดสอบ และอุปสรรคนานัปการ จนถึงวันนี้ วันที่ต้นกล้าเติบโตอย่างสวยงาม

ตอนที่ 1 “โครงการเพาะพันธุ์ให้หนูหนู”
ของโรงเรียนบางแพปฐมวิทยา จ.ราชบุรี ซึ่งโครงการนี้เกิดขึ้นเมื่อ 3 ปีก่อนของเด็กรุ่นมัธยมต้นหนึ่ง พร้อมคุณครูและผู้ใหญ่ในชุมชนบางแพ ซึ่งที่ อ.บางแพ จ.ราชบุรี เป็นหนึ่งในอำเภอที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

ชุมชน ด้วยการเพาะเห็ดฟังจำหน่าย และยังยึดอาชีพที่เกี่ยวกับการเพาะพันธุ์เห็ดอย่างแพร่หลาย แต่ด้วยสังคมเทคโนโลยีในปัจจุบัน ทำให้เด็กและ

เยาวชน ไม่ได้ให้ความสนใจกับสิ่งที่ป็นวิถีชุมชนของตน จนเมื่อโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาได้หยิบยื่นกล้าพันธุ์แห่งความคิดมาให้พวกเขา โครงการเพาะพันธุ์ให้หนูจึงเริ่มต้นขึ้นอย่างจริงจัง และสามารถแปรอุปสรรคแนวคิดให้เกิดของชุมชนที่เป็นมากกว่าแค่ธรรมชาติทั่วไป

คงวุดิน นิรันดร์สุข หรือ ครูหนู แห่งศูนย์เลี้ยงโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ม.ศิลปากร วิทยาเขตนครปฐม กล่าวไว้ว่า “หัวใจหลักของโครงการนี้คือการที่เราไปเปิดพื้นที่ของการเรียนรู้ในจิตใจของคน กระบวนการนี้จะทำให้เขาค้นพบตัวเอง และรู้ว่าเขาคอยตรงนี้ เขาอยู่ที่ไหน เขาพร้อมเรียนรู้ในเรื่องอะไร และพร้อมจะเปิดใจที่จะเรียนรู้กับเพื่อน กับครูในโรงเรียนในห้องเรียนด้วยกัน เป็นกระบวนการที่อาศัยทักษะหลายอย่างเสริมเข้ามา เช่น การใช้สติ การฝึกการฟัง การใช้ศิลปะที่จะให้นักเรียนพร้อมเปิดใจที่จะเรียนรู้ไปด้วยกัน”

นันทนา กิ่งทอง หนึ่งในนักเรียนที่ได้ร่วมโครงการนี้เล่าว่า “สิ่งที่โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาพัฒนาพวกหนูเลยคือ เรื่องของความคิดมุมมองหลายอย่าง ทักษะทัศนคติ เวลาโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาเอาทักษะและกระบวนการอะไรมาบอกหนู หนูจะนำไปบอกพ่อ พ่อก็บอกว่าทำไมลูกเราคิดได้แบบนี้ หนูไม่อยากพัฒนาที่ตัวเองเพียงคนเดียว หนูอยากให้คนในครอบครัวได้พัฒนาไปพร้อมกับหนูด้วย หนูเริ่มเอา

เรื่องของการเพาะพันธุ์ปัญญาไปแนะนำกับพ่อค่ะ”
ถ้าหากพิจารณาดีๆ จะเห็นได้ว่ากระบวนการทั้งหมดนี้ มีวัตถุประสงค์หลักๆ เพื่อฝึกให้คุณครูได้ออกแบบโครงการเรียนรู้ใหม่ในห้องเรียนผ่านวิชาลักษณะที่เป็นโครงการ แล้วมีเป้าหมายหลักคือ ทำให้เด็กคิดเป็นผ่านใจที่เปิดในการที่พร้อมจะเรียนรู้ และทำในสิ่งที่ตัวเองอยากทำ

*ศศ.ดร.สุธีระ ประเสริฐสรรพ์ หัวหน้าโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา

สนับสนุนพลังแห่งการคิดดี ทำดี โดย

จัดโดย

รหัสข่าว: C-160523011027 (23 พ.ค. 59/06:05)

หน้า: 2/2

บริษัท อินโฟนิวส์ จำกัด 888/178 อาคารมหาพรมพลาซ่า ชั้น 17 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์ 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล: help@iqnewsclip.com

ดม ชัด ลึก

Khom Chad Luek
Circulation: 900,000
Ad Rate: 2,200

Section: First Section/สังคม

วันที่: ศุกร์ 10 มิถุนายน 2559

ปีที่: 15

ฉบับที่: 5347

Col.Inch: 52.74 Ad Value: 116,028

หน้า: 5(ล่าง)

PRValue (x3): 348,084

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: แทนคุณแผ่นดิน: ตอนพิเศษ เพาะพันธุ์ปัญญา: การทำนาโยน ข้าวอินทรีย์ โรงเรียนระโนด...

แทนคุณแผ่นดิน

◀ **ครูทิพยา ณ พิกุล**

รายการแทนคุณแผ่นดิน
ออกอากาศวันเสาร์ที่ 11 มิถุนายน 2559
ทางช่อง NOW 26
เวลา 13.00-13.30 น.

www.facebook.com/captianoui

ตอนพิเศษ

เพาะพันธุ์ปัญญา

การทำนาโยน ข้าวอินทรีย์ โรงเรียนระโนดวิทยา จ.สงขลา

ถ้าเวลาที่เราไปเยือนโรงเรียนระโนดวิทยา จ.สงขลา เสียงเพลง "แทนคุณแผ่นดิน" ที่แว่วลอยลมมาจากอาคารเรียนบทเพลงที่มีความหมายดี ประพันธ์โดย พล.เอกเปรม ติณสูลานนท์ องคมนตรี เด็กไม่ จ.สงขลา ร้องเพลงนี้กันได้ขึ้นใจ

เสน่ห์เป็นเอกลักษณ์ของ จ.สงขลา คือการเป็นทะเล 2 ฝั่งรวมหรือมีสองทะเล ซึ่งหมายถึงทะเลน้ำเค็มจากอ่าวไทยและทะเลอันดามันน้ำจืดกว้างใหญ่

ที่ละแวก จ.สงขลา เป็นแหล่งปลูกข้าวสองสัปดาห์ตั้งแต่สองของภาคใต้ (รองจาก จ.สุราษฎร์ธานี) ด้วยความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งน้ำจากทะเลสาบสงขลาที่น้ำที่นิ่งได้ผลดีถึงปีละ 3 ครั้ง ที่นี่ยังมีการทำนาโยน เป็นการทำนาซึ่งต่างจากนาดำและนาหว่านที่บรรพบุรุษของเราเคยทำมาในอดีต

การทำนาโยนของชาวบ้านระโนด ได้จุดประกายความสนใจของเด็กๆ โรงเรียนระโนด ให้ใส่ใจกับทุ่งนาและโรงเรียนจึงจัดตั้งและคิดขึ้นมาของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาของกลุ่มเด็กนักเรียนโรงเรียนระโนด จ.สงขลา มีหน้าที่โดยหลักโรงเรียนระโนด กลุ่มสมทบทุนไปด้วยทุ่งนาไร่ที่อาศัยได้ๆ เห็นทางผ่านนาข้าวทุกวัน แต่ครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่พวกเขาได้มองแว่นทางข้าวอย่างจริงจัง

ครูทิพยา ณ พิกุล เป็นคนพื้นที่ที่สอนอยู่ในโรงเรียนนี้ตั้งแต่ปี 2527 จนถึงวันนี้ก็ใกล้จะเกษียณเกษียณหน้าเข้าโครงการ ครูเจ้านี่สิ่งที่ครูทำมาตลอด นั่นคือ วิธีการสอน และด้านหน้าที่รับผิดชอบ แต่เมื่อเวลาเปลี่ยนเด็กก็เปลี่ยนครูจึงคิดว่าถึงเวลาที่จะทำอะไรบางอย่างให้ดีกว่าเดิม ครูได้พบกับโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา และได้พบกับอาจารย์ไพโรจน์ ตีรรัตน์ ครูพี่เลี้ยงจากโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ที่ดูแลและให้ความรู้เกี่ยวกับครูและเด็กๆ ในโครงการ คลายความสงสัยและให้คำแนะนำแก่ครูอีกทั้งคิดตั้งคำถามเพื่อให้เราได้คิดและหาคำตอบด้วยตัวเอง

สิ่งที่เด็กๆ ใฝ่ฝันจะโตขึ้นหนึ่งวันข้างหน้า คือความภาคภูมิใจที่จากเด็กที่ไม่เคยคิดว่าตนเองสำคัญกลับได้พบคุณค่าการกล้าแสดงออกนั้นได้รู้จากการแสดงละครเพื่อแสดงศักยภาพโครงการจากพวกเขาด้วยภาพพ่อแม่ ครู พี่สอน ในโรงเรียน หวังคงมาฟังพวกเขาที่สนาม ก้าวแรกสู่โลกวิเศษ ที่มาจากการทดลองที่ล้มเหลวครั้งแล้วครั้งเล่าด้วยสายตาของนักสู้

ทั้งหมดนี้จะนำพาให้เด็กเหล่านี้มีหนทางข้างหน้าที่มีแสง แม้จะต้องล้มลงอีกสักกี่ครั้งก็ตาม

ฉบับสมบูรณ์ส่งแก่การคิด ค่าดี โดย

จัดโดย

รับชมช่อง NOW26 ทุกช่อง ทุกงาน กดหมายเลข 26 หรือ ดูบนออนไลน์ที่ www.now26.tv

รหัสข่าว: C-160610014112 (10 มิ.ย. 59/06:09)

หน้า: 1/1

บริษัท อินโฟนิวส์ จำกัด 888/178 อาคารมหาพารามิเตอร์ ชั้น 17 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์ 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล: help@iqnewsclip.com

ดม ชัด ลึก

Khom Chad Luek
Circulation: 900,000
Ad Rate: 2,200

Section: First Section/สังคม

วันที่: ศุกร์ 17 มิถุนายน 2559

ปีที่: 15

ฉบับที่: 5354

Col.Inch: 54.38

Ad Value: 119,636

หน้า: 5(ล่าง)

PRValue (x3): 358,908

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: แทนคุณแผ่นดิน: ตอนพิเศษ เพาะพันธุ์ปัญญา

แทนคุณแผ่นดิน

◀ ครูกาญจนา กิ่งก้าน

ตอนพิเศษ

เพาะพันธุ์ปัญญา

ถั่ว งอกปัญญา ถึง เพาะความคิด โรงเรียนฟากกวันวิทยาคม จ.พะเยา

ตามทางหุบเขา ณ ชุมชนบ้านเม่นาเรือ ฟากกวัน จ.พะเยา เรายังคงเห็นสายน้ำแห่งชีวิตที่หล่อเลี้ยงการดำรงชีพของผู้คนในถิ่นแห่งนี้ ด้วยวิถีชีวิตที่เรียบง่าย กับผลผลิตทางการเกษตรที่ปลูกเองกินเอง จึงไม่แปลกใจที่เราจะเห็นพืชผักที่ปลูกไว้ในแต่ละครัวเรือนโดยเฉพาะ "ถั่วงอก" ซึ่งมีการเพาะปลูกกันทั่วไป

ฟากกวัน คือคำเรียกฝั่งที่อยู่ตรงกันข้ามกับกว๊านพะเยา และที่นี่ก็มีโรงเรียนแห่งหนึ่งที่ชื่อ โรงเรียนฟากกวันวิทยาคม ตั้งอยู่ในชุมชนเล็กๆ แต่สำหรับเด็กๆ ของที่นี่กลับมีกระบวนการความคิดที่ใหญ่ ด้วยความคิดที่เกิดจากความสงสัยในสิ่งที่มีอยู่ในชุมชน อีกทั้งได้รับโอกาสจากโครงการเพาะพันธุ์ปัญญามาแนะแนวกระบวนการคิด จึงเป็นการจุดประกายแห่งการเรียนรู้ อันเป็นที่มาของโครงการศึกษาและพัฒนาการเพาะถั่วงอก ชุมชนบ้านเม่นาเรือ อ.เมือง จ.พะเยา

สนับสนุนพลังแห่งการคิด ถั่ว ถั่ว โดย

รายการแทนคุณแผ่นดิน
ออกอากาศวันเสาร์ที่ 18 มิถุนายน 2559
ทางช่อง NOW 26
เวลา 13.00-13.30 น.
www.facebook.com/captianoui

ครูกาญจนา กิ่งก้าน เล่าให้เราฟังว่า โครงการที่นี้ มีภาพเชื่อมโยงกันในลักษณะที่สอนน้อง แลกเปลี่ยนความรู้ พี่เล่าเรื่อง น้องรับฟัง ครูแลกเปลี่ยนความรู้ คอยเป็นที่ปรึกษาและแก้ปัญหาต่างๆ ให้ ด้วยเหตุนี้สิ่งสำคัญที่ก่อให้เกิดกระบวนการทำงานที่เดินไปข้างหน้าก็คือ การเปลี่ยนแปลงกระบวนการความคิดของคน โดยเฉพาะครู ที่ต้องเปลี่ยนแปลงก่อนเสมอ

โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาของโรงเรียนฟากกวันวิทยาคม เริ่มจากการนำปัญหาที่เกิดขึ้นจริง มาตั้งสมมติฐาน ทดลอง และนำไปสู่การแก้ปัญหา โดยเฉพาะเด็กที่มีครอบครัวทำอาชีพเพาะถั่วงอกขาย ย่อมละหวั่นปัญหานี้ได้เป็นอย่างดี ด.ญ.ณัฐณิธิ ใจสืบ (แบม) อายุ 14 ปี นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 บอกเล่าถึงความตั้งใจในการทำโครงการว่า เห็นปัญหาของการปลูกถั่วงอกของครอบครัวที่มีมากมายทั้งเรื่องของต้นทุนการเลือกการตลาด และคุณภาพของถั่วงอก จึงลงนำปัญหานี้มาเสนอในกลุ่ม จนเป็นที่มาของการทดลองวิจัยการปลูกถั่วงอกอย่างจริงจัง แบมนำข้อสังเกตจากผลการทดลองที่ได้ไปบอกทางครอบครัวและชุมชนเพื่อจะได้นำไปต่อยอดพัฒนาผลผลิตต่อไป แต่สิ่งที่แบมและเพื่อนๆ ได้กลับมากกว่านั้นคือมิตรภาพ วิถีคิดแบบเป็นเหตุเป็นผล ความรับผิดชอบ กล้าแสดงออกอดทนต่ออุปสรรคต่างๆ

นี่เป็นอีกหนึ่งบททดสอบของการเรียนรู้แห่งปัญญาและความคิด "ถั่วงอก" เหมือนว่าถั่วงอกปัญญา "ถั่วที่เพาะ" เหมือนการเพาะความคิด สองสิ่งจากการถักของปัญญาและการเพาะของความคิด จะช่วยแก้ไขปัญญาและอุปสรรคที่คาดไม่ถึงได้เป็นอย่างดี

จัดโดย

รับชมช่อง NOW26 ทุกกล่อง ทุกงาน กดหมายเลข 26
หรือ รับชมออนไลน์ได้ที่ www.now26.tv

รหัสข่าว: C-160617014110 (17 มิ.ย. 59/05:38)

หน้า: 1/1

บริษัท อินโฟนิวส์ จำกัด 888/178 อาคารมหาพามังคลา ชั้น 17 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์ 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล: help@iqnewsclip.com

มติชน สุดสัปดาห์ Matchon Weekend Circulation: 500,000 Ad Rate: 450	Section: First Section/- วันที่: ศุกร์ 17 - พุธสัปดาห์ 23 มิถุนายน 2559 ปีที่: 36 ฉบับที่: 1870 หน้า: 34(กลาง) Col.Inch: 82.72 Ad Value: 37,224 PRValue (x3): 111,672 ศิลปิน: สีสี่ คอลัมน์: ไทยมอไทย: เพาะพันธุ์ปัญญา เพชรในตมการศึกษาไทย (จบ)
--	---

พมด้วยจดหมายจาก... เนื้อหาการประชุมวิชาการเพาะพันธุ์ปัญญาประจำปี 3 ต่อจากตอนที่แล้ว ที่ให้ความสำคัญกับการเขียน การบันทึกเรื่องราว ความคิด ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างทาง ทำโครงการฐานวิจัยของนักเรียน และครู ก่อนลงสู่การปฏิบัติสุดท้าย จากประสบการณ์ในติดตามโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาตลอด พบประเด็นที่มีนัยสำคัญบางประการ ได้แก่ การผลักดันการปฏิรูปการศึกษา ให้ผลตถึงนักเรียนและครูเป็นหลัก การทำงานในพื้นที่จริงกับโรงเรียน ในห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ไม่ใช่เพียงแค่นำจอคอมพิวเตอร์ เห็นผลเป็นรูปธรรมความสำเร็จชัดเจน ยืนยันหลักการทำงานเชิงพื้นที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง นั่นเอง

การผลักดันผ่านกลไก กระบวนการ บุคคลที่มีอำนาจในส่วนนั้น เป็นไปด้วยความยากลำบาก เพราะมีหลายนโยบาย หลายความคิด หลายโครงการ หลายสำนัก ชุมทั้งงบประมาณจำกัด การขยายโครงการออกไปสู่โรงเรียน นักเรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษาทั่วประเทศจึงต้องช่วยกันหาหนทาง

ขณะที่ผู้บริหารระดับสูง ฝ่ายการเมือง ฝ่ายปฏิบัติ ไม่ได้รับรู้และเปลี่ยนแปลงเรียนรู้ สัมผัส มองเห็นกระบวนการดำเนินงานเพาะพันธุ์ปัญญาอย่างลึกซึ้ง นอกจากบางคน บางกลุ่ม ในสำนักงานวัฒนธรรมและวิทยาการศึกษา ส่วนสำนักอื่นที่เกี่ยวข้องโดยตรง เช่น สำนักพัฒนาครู สำนักกิจการนักเรียน สำนักการศึกษาภาคบังคับ ไม่ได้รับรู้ รับทราบแนวคิด กระบวนการดำเนินงานและผลลัพธ์ของโครงการที่ตามมาทีละจุด

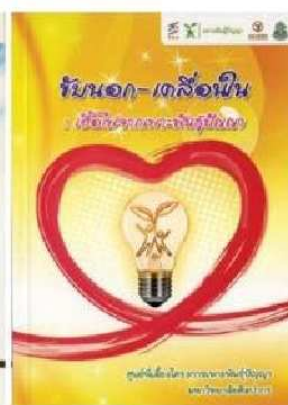
ข้อเสนอเชิงนโยบายของบางท่านที่ให้ผู้อำนวยการตามกฎหมายมาตรา 44 สั่งให้ทุกโรงเรียนทำ จะต้องอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจ ความเชื่อมั่น การยอมรับ กระบวนการดำเนินงานที่ค่อยๆ เปิดกว้างของผู้ปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูแกนนำ อาจารย์มหาวิทยาลัยศูนย์พี่เลี้ยงต่างๆ เชื่อว่าแนวทางเพาะพันธุ์ปัญญาเป็นทางออกของการปฏิรูปการศึกษา

ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของครู นักเรียน ทั้งความรู้ พฤตินิสัย ทักษะการคิด วิเคราะห์ และทักษะอื่นๆ ที่จำเป็น อาทิ การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี การทำงานร่วมกับผู้อื่น ฯลฯ

ไทยมอไทย
สมหมาย ปาริจฉัตต์

เพาะพันธุ์ปัญญา เพชรในตมการศึกษาไทย (จบ)

ผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการต้องสนับสนุนให้เกิดเวทีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ให้กว้างขวาง เพื่อใช้เป็นแนวทางหลักในการพัฒนาครู ผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาต้องเข้าร่วมศึกษา ลงมือปฏิบัติเป็นผู้ช่วยสถานศึกษา เป็นโค้ชให้ครูแกนนำในโรงเรียนต่างๆ

คณะทำงานภาครัฐ เอกชน ประชาชน หรือประชาวิสาหกิจการศึกษา ที่ประกาศระดมความร่วมมือเพื่อดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพครูครั้งใหญ่ ใช้งบประมาณไม่น้อย ต้องศึกษาแนวทาง กระบวนการ ความคิด การทำงาน ของโครงการนั้นเพื่อผลักดันให้เกิดความร่วมมือสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆ โดยเฉพาะภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ที่ผ่านกลไกสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) กับธนาคารโลกไทย จำกัด (มหาชน) เป็นเจ้าภาพร่วม ซึ่งจะครบกำหนดสัญญาความร่วมมืออีกเพียง 2 ปี

ผลักดัน เชิญชวน สนับสนุนให้ทุกสถานศึกษาทำโครงการฐานวิจัย เริ่มทำจากห้องเรียน นวัตกรรม

ต่อไปทั้งระดับชั้น และทั้งโรงเรียน ที่สะท้อนตอนเช่นเดียวกันทำกับครูจากบางกลุ่มสาระ ทำกลุ่มสาระอื่นๆ จนครบทุกกลุ่ม ครบทุกคนทั้งโรงเรียนที่ต้องพัฒนาครู เปลี่ยนจากผู้สั่ง ผู้สอน ครูอ่านอาจเป็นครูอ่านช่วย เรียนรู้ร่วมไปกับนักเรียน และชุมชน เป็นไปอย่างทีละใหญ่ รท.สุธีระ หัวหน้าหน่วยจัดการกลางกล่าว กระบวนการโรงเรียนต้องเปลี่ยนใช้จิตตปัญญา พัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนใหม่ สังเกตที่อ่านอาจ ให้เด็กเป็นผู้สร้างความรู้เอง เปลี่ยนพฤติกรรมกระบวนการทำงานกลุ่ม รับฟังคนอื่นมากขึ้น ตามคือสอน เขียนคือคิด สนับสนุนคือเรียน

“ที่ผ่านมาเราพัฒนาครูได้ปีละ 1,000 คน ทำเท่าที่ทำได้ จากครูที่มีทั้งหมดทั่วประเทศ 5 แสนคน”

อย่างไรก็ตาม ผลงานเชิงประจักษ์ของโครงการ นอกจากความเปลี่ยนแปลงของครู และนักเรียน

มติชน สุดสัปดาห์ Matichon Weekend Circulation: 500,000 Ad Rate: 450	Section: First Section/- วันที่: ศุกร์ 17 - พุธสัปดาห์ 23 มิถุนายน 2559 ปีที่: 36 ฉบับที่: 1870 หน้า: 34(กลาง) Col.Inch: 82.72 Ad Value: 37,224 PRValue (x3): 111,672 ศิลปิน: สีสี่ คอลัมน์: ไทยมอไทย: เพาะพันธุ์ปัญญา เพชรในตมการศึกษาไทย (จบ)
--	--

จากครูคนเก่า นักเรียนคนเดิม เป็นครูคนใหม่ นักเรียนคนใหม่ บทบาทที่ความคิด ระหว่างทาง และรายงานผลการวิจัยหลากหลายหัวข้อประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบริบทโรงเรียน ที่นำทฤษฎี ความรู้ หลักการในสาระวิชาที่เรียนมาอธิบายให้เกิดการสังเคราะห์เป็นความรู้

ตัวอย่างเฉพาะโรงเรียน ในกลุ่มศูนย์ที่เลี้ยง มหาวิทยาลัยมหิดล ร.ร.เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ สมุทรสาคร ชั้น ม.2 ประเด็นหลัก ระหว่ง แดงเป็นหัวข้อย่อย 10 โครงการ ร.ร.ทวนตะวันไกรภานุ ม.1 4 ประเด็นหลัก ลดปัญหา เพิ่มคุณค่า ใส่ใจสิ่งแวดล้อม 17 โครงการ ย่อย ร.ร.เทพบาลราชของสม (เปี่ยมวิทยาคม) ชั้น ม.2 ประเด็นหลัก วิถีชุมชนชาติในท้องถิ่นทำละมอม หัวข้อย่อย 10 โครงการ ร.ร.ท้ายทาด ชั้น ม.1 2 ประเด็นหลัก ชะคราม หัวข้อย่อย 11 โครงการ

ร.ร.บ้านคลองสมบูรณ์ ชั้น ม.1 3 ประเด็นหลัก ดิน หัวข้อย่อย 10 โครงการ ร.ร.บ้านแก้ววิทยา (ต๋อง) ชั้น ม.3 หัวข้อหลัก สะดวก หัวข้อย่อย 10

โครงการ ร.ร.พันท้าย

โรงเรียนวิทย์ฯ ชั้น ม.3

4 ประเด็นหลัก นา

เกลือ หัวข้อย่อย 10

โครงการ ร.ร.วัดสวน

ส้ม (ชั้นเรียนอนุสรณ์)

ชั้น ม.1 3 ประเด็น

หลัก อาชีพในชุมชน

แดงเป็นหัวข้อย่อย 10

โครงการ ร.ร.อัมพวัน

วิทยาลัย ชั้น ม.2

ประเด็นหลัก มะม่วง

ทวามะนาวโพ แดง

หัวข้อย่อย 10

โครงการ รวมเป็นเล่มรายงาน

100 โครงการ ถ้ารวมทั้งประเทศ 85 โรงเรียน

วิจัยเป็นเล่ม

ไม่อ่าน ไม่สัมผัส ไม่รู้หรือกลัว มีครู มีนักเรียน

อาจารย์มหาวิทยาลัยกลุ่มหนึ่ง ทำให้เกิดความ

เปลี่ยนแปลงทั้งตัวเอง การบวนการเรียนรู้และ

พัฒนาการศึกษาโรงเรียนให้เห็นแล้ว

อ่านแล้วไม่น่าเชื่อ เป็นผลงานระดับนักเรียน

มัธยม นักศึกษามหาวิทยาลัยบางคนเข็ดขยับ

การขยายผลของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา นวัตกรรมการศึกษาที่ใช้โครงงานฐานวิจัย เป็นเครื่องมือ เรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติ พัฒนาอาจารย์คณะครุศาสตร์และครูประมาณ 300 คนต่อปีให้เข้าใจ RBL Research Based Learning อาจารย์มหาวิทยาลัยมีหน้าที่ได้ช่วยที่จะเป็นผู้ใช้นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ครูช่วยออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบ RBL ของนักเรียนประมาณ 4,000 คน

โดยเครื่องมือ 4 ด้านคือ เครื่องมือพัฒนาจิตใจ เครื่องมือพัฒนาความคิด เครื่องมือสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเครื่องมือการทำโครงงานฐานวิจัย เครื่องมือที่ใช้พัฒนาจิตใจคือการประชุมปฏิบัติการจิตตปัญญาศึกษา ที่ให้ครูพิจารณาตนเองให้เข้าใจจิตวิญญาณของความเป็นครูและการสร้างสาม สัมพันธ์ใหม่กับนักเรียนเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศที่ต้องเรียนจากระบบใช้อ่านมาเป็นระบบความสัมพันธไมตรีที่ครูและศิษย์ต่างก็เรียนรู้ไปด้วยกัน

เครื่องมือที่ใช้พัฒนาความคิด คือการประชุมปฏิบัติการความคิดเชิงเหตุผล ซึ่งเป็นผลงานวิจัยของโครงการนี้

เครื่องมือที่ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้คือการสร้างชุมชนเรียนรู้ (Professional Learning Community PLC) ผ่านการสื่อสารด้วยระบบ ICT การเขียนสะท้อนคิด (Reflection)

! นวัตกรรม Research Based Learning ได้ถูกนำไปใช้ในการจัดการการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ลำปาง ศรีสะเกษ นครศรีธรรมราช ในการขยายผลการ RBL ไปใช้ในการผลิตบัณฑิต สถาบันที่ไม่ได้รวมเป็นศูนย์พี่เลี้ยงให้ความสนใจนำไปขยายผล เช่น มรภ.วไลยอลงกรณ์ กำลังพยายามนำกระบวนการ RBL ไปใช้ในวิชาการศึกษาทั่วไป General Education

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ ขอให้ช่วยขยายผลกับโรงเรียนมัธยมศึกษาอีก 9 แห่ง และโรงเรียนในโครงการ อย่างน้อย 7 โรงเรียน วิทยาลัยวิทยาศาสตร์ จักรกคณาธร เสริมงาม วิทยาคม อำเภอวิทยา บ้านแก้ววิทยา (ต๋อง) นาฮีวิทยา เริ่มขยายผลทั้งโรงเรียน

โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ 5 โรงเรียน ในจังหวัดน่านและแพร่ ภายใต้การสนับสนุนของสส

จีน อุเทนพันธ์ มุลนิธิ นำแนวคิดไปสู่การจัดการศึกษาของโรงเรียน

ถรับ นวัตกรรมทางการศึกษาที่เห็นผลเป็นรูปธรรมเช่นนี้ จะมีอนาคตแบบไหนเป็นภาระหน้าที่ของทุกฝ่ายจะร่วมกันส่งเสริมสนับสนุน ผักดันอย่างไร หรือปล่อยให้เป็นเพชรในตม ต่อไป ●

กรุงเทพธุรกิจ Krungthep Turakij Circulation: 200,000 Ad Rate: 2,400	Section: จุติประภาย/Life วันที่: พุธ 22 มิถุนายน 2559 ปีที่: 29 ฉบับที่: 10135 หน้า: 3(กลาง) Col.Inch: 112.19 Ad Value: 269,256 PRValue (x3): 807,768 คลิป: สีสี่ หัวข้อข่าว: แทนคุณแผ่นดิน: ตอนพิเศษ: เพาะพันธุ์ปัญญา การทำนาโยนข้าวอินทรีย์โรงเรียนระโนดวิทยา...
---	--

แทนคุณแผ่นดิน

ตอนพิเศษ

เพาะพันธุ์ปัญญา

การทำนาโยนข้าวอินทรีย์
โรงเรียนระโนดวิทยา จ.สงขลา

▲ ครูภิญญ เปียคง

“การศึกษาไม่ใช่จำความรู้ในอดีต แต่พัฒนาปัญญาจากการคิดเชื่อมโยงความรู้เข้าสู่ประสบการณ์ปฏิบัติ ครูต้องจัดกระบวนการให้นักเรียนปฏิบัติ แล้วกระตุ้นให้ถึงความรู้ที่จำ มาสร้างปัญญาใหม่แก่ตนเอง รวมทั้งได้ทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิต ในท่ามกลางสังคมที่ซับซ้อนในศตวรรษใหม่”

รศ.ดร.สุธีระ ประเสริฐสรรพ์
หัวหน้าโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา

สังคมที่พุดผ่านลานทุ่งนาอันกว้างใหญ่ ณ อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา คงเป็นอีกหนึ่งสถานที่ที่อบอุ่นไปด้วยกลิ่นอายของรวงข้าวของชาวนาที่นี่ และคงเป็นที่น่าเสียดาย หากทุกสิ่งทุกอย่างที่กล่าวมานั้นจะต้องหายไป เพราะหินมาของชาวนาในท้องถิ่นเป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญของภาคใต้ ด้วยความอุดมสมบูรณ์จากแหล่งน้ำในทะเลสาบสงขลา มีการทำนาของที่นี่จึงได้ผลดีและทำกันมา 3 ครั้ง โดยเป็นการทำนาแบบโยนข้าวในพื้นดิน

ในการทำนาดลง เนื่องจากชาวนาหลายคนเปลี่ยนพื้นที่นาข้าวให้เป็นนาทุ่ง มีกุลาปลูกปาล์มและพืชพันธุ์อื่นๆ ทดแทน และอาจจะยังลดลงไปมากกว่านี้ หากไม่มีใครเห็นถึงความสำคัญในการทำนา ที่เป็นวิถีทางของการดำรงชีพของชาวนาในมาตมตั้งแต่ครั้งบรรพชน

จนเมื่อโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาเข้ามา กลับสร้างแรงกระตุ้นและจุดประกายความคิดให้กับโรงเรียนระโนดวิทยา จังหวัดสงขลา ได้ถูกคิดและให้ความสำคัญของข้าวอินทรีย์เป็นพื้นที่มาของโครงการการทำนาโยนข้าวอินทรีย์ซึ่งบริเวณโดยรอบของโรงเรียนระโนดวิทยา ยังคงความสมบูรณ์ในแบบ

รหัสข่าว: C-160622011137 (22 มิ.ย. 59/05:44)

หน้า: 1/2

กรุงเทพธุรกิจ Krungthep Turakij Circulation: 200,000 Ad Rate: 2,400	Section: จุดประกาย/Life วันที่: พุธ 22 มิถุนายน 2559 ปีที่: 29 ฉบับที่: 10135 หน้า: 3(กลาง) Col.Inch: 112.19 Ad Value: 269,256 PRValue (x3): 807,768 คลิป: สีสี่ หัวข้อข่าว: แทนคุณแผ่นดิน: ตอนพิเศษ:เพาะพันธุ์ปัญญา การทำนาโยนข้าวอินทรีย์โรงเรียนพระโขนงวิทยา...
---	--

ฉบับนี้ข่าวท้องถิ่น ชาวสวนที่มีวิถีการทำนาแบบดั้งเดิม การทำนาโยนแบบปลอดสารเคมี ทำให้พื้นแผ่นดินบริเวณนี้ยังคงเชื่อมโยงกับคุณค่าของเนื้อดินอันเหมาะแก่การทำนาข้าวอินทรีย์ และคุณค่า

ตจการดำรงไว้ซึ่งธาตุพุดสูงหลานต่อไปในอนาคต

ปัญญาเปียก ระคนคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนพระโขนงวิทยา เล่าว่า "ในพื้นที่วัดโขนงใหญ่ทำการเกษตรและใช้ปุ๋ยอินทรีย์จากธรรมชาติ และเก็บเกี่ยวส่วนใหญ่ใช้ปุ๋ยคอกที่อยู่ในระดับกลางๆ มีผลพวกเขา ขึ้นใจมาศึกษาไป 6 แล้วประมาณ 20% คงไม่สามารถเรียนรู้ได้ และอาจต้องตกไปให้คนอื่น ไม่มีใครกล้าเพาะพันธุ์ปัญญาเข้ามา ผมจึงเห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะให้นักเรียนมีทักษะเชิงความคิด ที่จะแก้ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนโดยตรงที่จะนำทักษะในเชิงความคิดไปใช้ ในส่วนของโครงการ

เพาะพันธุ์ปัญญา ผลักดันการเป็นโครงการที่ดีมาก เพราะทำให้นักเรียนได้รู้จักวิเคราะห์หาจะเกิดผลอะไร รู้จักศึกษาและรวบรวมข้อมูล สุดท้ายนักเรียนจะได้นำความรู้ที่ได้ไปคิดต่อยอดต่อไป"

ด้วยวิธีชีวิตการทำนาแบบโยน ซึ่งแตกต่างจากการทำนาแบบที่ใส่ลงไปด้านหน้า หรือโยนขวานข้าว จึงทำให้การทำนาด้วยวิธีนี้ น้ำกับดิน ในดินสมัยปัจจุบันได้เป็นอย่างดีทำให้ได้ผลกับการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเรียนรู้จากห้องเรียนที่เต็มไปด้วยคำถามที่ชวนให้มาศึกษาค้นคว้าต่อไป การลงพื้นที่ของเด็กๆ เพื่อสัมผัสถึงการทำนาโยนและวิถีชีวิตของเกษตรกรที่ตั้งเป้าหมายไว้ว่า โครงการฐานวิจัยการทำนาโยนข้าวอินทรีย์ จะสร้างผลประโยชน์แก่ชุมชนอย่างจริงจัง แต่สำหรับเด็กๆ ทุกคนแล้วการได้รู้จากห้องเรียนสู่พื้นที่จริงเป็นสิ่งที่มีคุณค่ามากกว่าเรียนรู้ออกห้องเรียนที่เต็มไปด้วยความสนุกสนาน

เพาะพันธุ์ปัญญาจากจากจะวางรากฐานทางวิจัยให้กับพวกเราเหล่านี้ได้มีโอกาสลงมือปฏิบัติในการทดลองการทำนาโยนข้าวอินทรีย์ได้เกิดประสิทธิผลมากกว่าแค่ปลูกพืชทางของกิจกรรมยังได้มีไปช่วยบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ที่สนุกสนานเพลิดเพลิน การได้พบพานการทำนาโยนด้วยวิถีเกษตรอินทรีย์ยิ่งทำให้เด็กๆ เกิดความอยากรู้อยากเห็นอยากที่จะทำอะไรกับภาระงานที่มอบให้ด้วย โดยที่ตัวเองไม่ต้องพึ่งพาคนอื่นอีกต่อไป

การลงพื้นที่เพื่อพบกับชาวนา จึงได้สร้างความสนใจไม่รู้ของพวกเรา ส่งผลให้เกิดความกล้าพูดกล้าแสดงออก ในการตั้งคำถามต่างๆ กับชาวนา อันจะเป็นทักษะที่จะติดตัวพวกเขาไปตลอดทั้งชีวิต

สนับสนุนพลังแห่งการคิดดี ทำดี โดย

จัดโดย

รหัสข่าว: C-160622011137 (22 มิ.ย. 59/05:44)

หน้า: 2/2

บริษัท อินโฟนิวส์ จำกัด 888/178 อาคารมหาพรมพลาซ่า ชั้น 17 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์ 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล: help@iqnewsclip.com

ดม ชัด ลึก

Khom Chad Luek
Circulation: 900,000
Ad Rate: 2,200

Section: บ้านเกิด/กีฬา

วันที่: ศุกร์ 24 มิถุนายน 2559

ปีที่: 15

ฉบับที่: 5361

Col.Inch: 51.52 Ad Value: 113,344

หน้า: 17(ล่าง)

PRValue (x3): 340,032

ศิลปิน: สีสี่

หัวข้อข่าว: แทนคุณแผ่นดิน: ตอนพิเศษ เพาะพันธุ์ปัญญา: เรื่องกล้วยกล้วย โรงเรียนธรรมโฆสิต อ.นาหม่อม...

แทนคุณแผ่นดิน

◀ ครูปริยา วรณโร

รายการแทนคุณแผ่นดิน
ออกอากาศวันเสาร์ที่ 25 มิถุนายน 2559
ทางช่อง NOW 26
เวลา 13.00-13.30 น.

www.facebook.com/captianoui

ตอนพิเศษ

เพาะพันธุ์ปัญญา

เรื่องกล้วยกล้วย โรงเรียนธรรมโฆสิต อ.นาหม่อม จ.สงขลา

วิถีการดำรงชีวิตที่สงบ เรียบง่าย การอยู่อย่างเกื้อกูล แบ่งปัน ถือเป็นรากเหง้าการใช้ชีวิตของผู้คน ณ ที่แห่งนี้ แตกต่างกับวิถีการเกษตรที่ดูเหมือนจะง่าย ๆ กล้วย ๆ แต่ถ้ามองลึกซึ้งไปแล้ว เรื่องกล้วยๆ นี้ก็มีอะไรให้คิดมากกว่าที่เห็น

อ.นาหม่อม จ.สงขลา ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำเกษตร ปลูกสวนยางพารา แต่ต้องใช้เวลาถึง 7 ปี กว่าจะได้กรีดยางครั้งแรก ชาวสวนจึงมักกล้วยน้ำว้ามาปลูกในสวนยาง เพราะสามารถให้ผลผลิตได้ใน 1 ปี แต่เมื่อผลผลิตกล้วยมากขึ้น นอกจากกลุ่มแม่บ้านในชุมชนจะต้องหันมาให้ความสนใจกับการแปรรูปแล้ว เด็กและครูก็ให้ความสนใจในเรื่องกล้วยๆ ที่สันตลaksana เพื่อหาวิธีเพิ่มมูลค่า รวมถึงการค้นคว้าแนวทางที่จะต่อยอดเพื่อใช้ประโยชน์จากกล้วยให้มากที่สุด

ครูปริยา วรณโร ทำโครงการเพาะพันธุ์ปัญญามาสองปีและรู้สึกหือกับสิ่งที่ผู้ปกครองและคนในชุมชนไม่เข้าใจถึงสิ่งที่ครูและเด็กๆ ในโครงการทำกันมา แต่สิ่งที่ครูพี่เลี้ยง อาจารย์ไพโรจน์ ศรีรัตน ได้พูดไว้ "อาจารย์ต้องช่วยเด็กนะ สงสารเขา อาจารย์ทำไปเถอะ ทำให้คนอื่นเห็นก่อนเดี๋ยวเขาก็มาช่วยเองแหละ" ทำให้ครูตัดสินใจที่จะสู้ต่อ

คราวนี้ครูเข้าหาชุมชนก่อน เรียกว่าเดินเข้าไปแก้ได้ตรงประเด็น ครูใช้วิธีการเสวนา โดยมีวัดเป็นจุดเชื่อมโยงไปตามหลัก "บวร" คือ บ้าน วัด โรงเรียน ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ เน้นจิตตปัญญา นำเรื่องสมาธิเข้ามาช่วย คิดเชิงบวก นำนักเรียนสู่ชุมชน ประสานความร่วมมือหาโจทย์วิจัยจากพื้นที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียนอย่างมีเหตุและผล สร้างการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เน้นกิจกรรม ครูเป็นทีมของคนสามวัย คือ ครูวัยใกล้เกษียณ ครูวัยกลางคน ครูเพิ่งจบใหม่ และเด็กๆ

การลงพื้นที่ในชุมชนถือเป็นสิ่งสำคัญของการเก็บเกี่ยวประสบการณ์ และสิ่งที่ได้พบที่มากกว่าความรู้จากในห้องเรียนแล้ว นั่นก็คือ ความสัมพันธ์อันดีที่ก่อเกิดขึ้นร่วมกับชาวบ้านนั่นเอง เรื่องกล้วยๆ อาจจะไม่ได้ง่ายอย่างที่คิด แต่เมื่อกลุ่มเด็กและครู ได้เปิดใจรับฟังแลกเปลี่ยนทัศนคติกัน ในชุมชน ทำให้ทุกคนเริ่มที่จะเข้าใจ และมุ่งมั่นกับการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นมาต่อยอดในโครงการที่พวกเขาทำเพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

สนับสนุนพลังแห่งการคิดดี ทำดี โดย

จัดโดย

รับชมช่อง NOW26 ทุกกล่อง ทุกจาน กดหมายเลข 26
หรือ รับชมออนไลน์ได้ที่ www.now26.tv

รหัสข่าว: C-160624014083 (24 มิ.ย. 59/05:21)

หน้า: 1/1

บริษัท อินโฟนิวส์ จำกัด 888/178 อาคารทาวเวอร์พลาซ่า ชั้น 17 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์ 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล: help@iqnewsclip.com

มิตชน สุดสัปดาห์ Matchon Weekend Circulation: 500,000 Ad Rate: 480	Section: First Section/- วันที่: ศุกร์ 27 พฤษภาคม - พุธสัปดาห์ 2 มิถุนายน 2559 ปีที่: 36 ฉบับที่: 1867 หน้า: 34(กลาง) Col.Inch: 77.14 Ad Value: 37,027.20 PRValue (x3): 111,081.60 คลิป: สีสี่ คอลัมน์: ไทยมองไทย: เพราะครูเติมความรักให้ (4)
--	---

ไทยมองไทย

สมหมาย ปาวิชิตต์

เพราะครูเติมความรักให้ (4)

เรื่องเล่าสะท้อนถึงความเปลี่ยนแปลงของครูและนักเรียน ในเวทีประชุมวิชาการระดับประเทศ โครงการพิเศษ ธีรบุญปีที่ 3 ช่วงครึ่งวันเช้า ยังดำเนินต่อไปด้วยความดีดัก เริ่มขึ้นหลังจากละครเวทีเรื่อง ปริตนา อิกกาไทย ไครลวง ไครลลวง ไครลลวงจริง วงที่ 1 แสดงโดยอาจารย์จากศูนย์ที่เลี้ยง มหาวิทยาลัยศิลปากร และศิลปากร จปร

ผู้เข้าร่วมประชุมเต็มห้องแกรนด์ ดิมเมอร์บอลรูม อิมแพค เมืองทอง รอดูว่าครูและนักเรียนจากโรงเรียนภาคอีสานและภาคใต้ จะนำเสนอโครงการรณรงค์เรียนรู้ด้วยการลงมือทำ ด้วยรูปแบบอะไร

ผู้ชมประทับใจ น้ำตาซึมได้แค่ไหน

นำโดยกลุ่มโรงเรียนภาคอีสาน และศูนย์ที่เลี้ยงมหาวิทยาลัยสุรนารี จ.นครราชสีมา จ้างละครเวทีการแสดงทำโครงการนี้ หัวข้อ ผู้คนที่มีอุดมการณ์ร่วมกัน ทำไปๆ นักเรียนจึงมีปัญหา งานเยอะ เรียนวิชาบังคับ ครีเอทีฟ สตรี วิชาภาษาอังกฤษ ไทย อังกฤษ ฯลฯ แล้วต้องแบ่งเวลาทำโครงการนี้อีก เหนื่อย ท้อ และทำท่าจะทะเลาะกัน บางส่วนอยากหยุด ขอดูทีวีก็ถึงแล้วเมื่อครูทางภาคใต้จัดการจัดกิจกรรมจิตตปัญญาศึกษา อาศัยเรียนก่อนก่อนถ่ายทอดประสบการณ์ทำให้มีสติ มีสมาธิ ปัญหาจึงค่อยๆ คลี่คลายลง การแสดงชุดต่อไปเป็นเพื่อนรัก ปรารถนาเพลงเอ็งมาฝากละ เมืองสม อีสานบ้านเฮา โดยนักเรียนศูนย์ที่เลี้ยงมหาวิทยาลัยสุรนารี

“ครูพัฒนาขึ้นตามลำดับ ให้ความรู้ สนับสนุน คอยดู ไม่กีดกันเรียน กระบวนการจัดกิจกรรมพาเด็ก ไปศึกษาทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ทบประเด็นที่สนใจ โดยครูคอยเป็นที่ปรึกษาให้กำลังใจ” ครูแกนนำสะท้อน

ทำให้เด็กเกิดกระบวนการความคิดสร้างสรรค์ คิดนอกกรอบใหม่ๆ กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ กล้าแสดงออก มีความมั่นใจ ทำงานมีความสุข ขั้นตอน มีเหตุผลยอมรับคนอื่น เข้าใจกัน มีความเป็นผู้นำมากขึ้น

ถึบต่อไปเป็นคิวของภาคใต้ ศูนย์ที่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีและมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ครูแกนนำทีมโคราช โดยครูคณิตศาสตร์ แพทย์พยาบาลหนึ่งและเอกทำโครงการพิเศษ ธีรบุญปีที่ 3 แต่ที่สนุกก็สายป่านครูแกนนำคนเล่าด้วย

ครูเก๋เรียกศักดิ์ ของพญานาค หรือ ครูเจ๊ แห่งโรงเรียนกาญจนาภิเษกา สุราษฎร์ธานี

“จุดเปลี่ยนแปลงของครูเรารู้จักเริ่มต้นด้วยคำว่าพบ แต่สำหรับผมเริ่มต้นจากคำว่า จากครู” ครูเจ๊ เริ่มบทสนทนา เล่าประสบการณ์เมื่อปีก่อน

จากแรกคิดว่าการทำโครงการบูรณาการจะต้องมีการบูรณาการทางวิทยาศาสตร์เข้ามาเกี่ยวข้อง คิดว่าผมไม่เก่งสอนนักเรียนของผมได้ จึงปฏิเสธทุกหนทาง สุดท้ายผมก็ไม่ได้ไม่แพ้

จากที่สอน จากครูผู้สอนสู่ครูผู้เรียนรู้ เราต้องมีความรู้มากกว่าผู้เรียนเพื่อ ที่ผู้เรียนศรัทธาในตัวเรา พบนักเรียนที่ชอบค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเอง ผมไม่เคยรู้ว่าเขาเดินหน้าผมไปแล้วที่ก้าว

เด็กถามถามผม “ครูครับ เครื่องรีฟเล็กโพรมิเตอร์ ใช้วัดค่าสารอาหารได้มั๊ยครับ ถูกเด็กถาม ผมไม่มีความรู้ ไม่รู้ถูกเลย”

ความคิดเปลี่ยนเลยครับ หากเรามีทัศนคติว่า เราต้องมากกว่า บางเรื่องเราไม่รู้หาเขา เราไม่สามารถรู้ทุกเรื่องได้ ผมปรับความคิด ทำตัวเป็นนักเรียนเต็มตัว เรียนรู้ไปกับนักเรียน

จากที่สาม จากเพื่อนร่วมงานกลายเป็นเสมือนคนในครอบครัว ครูภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ครูคณิตศาสตร์ เป็นเสมือนคนในครอบครัว แม้ไม่มีครูวิทยาศาสตร์ จัดทีมรับงานโครงการพิเศษ ธีรบุญปีที่ 3 ของโรงเรียน เราๆ มีมากมาย แต่ทำให้เราเดินมาด้วยใจจนถึงวันนี้

พาเพื่อนผู้ปัญญาดีที่เราได้จับมือทำงานร่วมกัน ครูต่างกลุ่มสาระเดินด้วยกัน หลายครั้งรู้สึกท้อแท้ ยากครั้งคงได้ ไม่เอาแล้ว ไม่ทำต่อแล้ว แต่ในเวลาที่เราอ่อนล้า จะมีมือหนึ่งมาคอยโอบอุ้มให้กำลังใจ เต็มๆ ที่ช่วย ให้ทำต่อเสมอ สอนให้ผมเติบโตขึ้น มองโลกในมุมที่ไม่เหมือนเดิม มีอะไรน่าสนใจ ความท้าทายรออยู่ให้เข้าไปค้นหาเรียนรู้ตลอดเวลา

“รองจิมครับ ผมได้ขอบคุณมากครับ”

“อาจารย์วิญจนา ศรี ชื่นไชยรักษ์ รอง ผอ.โรงเรียนกาญจนาภิเษกาวิทยาลัย สุราษฎร์ธานี ที่สั่งให้ผมเข้ามาอยู่ในโครงการนี้ เพิ่มภาระให้ แต่ผมกลับมองว่า มันเป็นโอกาสครับ”

ครูเจ๊ ลดไม่โครโฟนลง น้อมหัวยกมือไหว้ผู้ฟัง เสียงปรบมือดังก้องทั้งห้อง

รายการต่อไป ครูโรงเรียนธรรมโมจิต จ.สงขลา ศูนย์ที่เลี้ยงมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จ้างกองหลังเรียนนอกสถานที่ “นักเรียนทำความเคารพ”

รหัสข่าว: C-160527031067 (27 พ.ค. 59/05:30)

หน้า: 1/2

iQNewsClip
www.iqnewsclip.com

บริษัท อินโฟนิวส์ จำกัด 888/178 อาคารทางพิเศษสาย 17 ถนนพหลโยธิน แขวงจตุจักร กรุงเทพฯ 10330
โทร 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์ 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล: help@iqnewsclip.com

มติชน สุดสัปดาห์ Matchon Weekend Circulation: 500,000 Ad Rate: 480	Section: First Section/- วันที่: ศุกร์ 27 พฤษภาคม - พุธสัปดาห์ 2 มิถุนายน 2559 ปีที่: 36 ฉบับที่: 1867 หน้า: 34(กลาง) Col.Inch: 77.14 Ad Value: 37,027.20 PRValue (x3): 111,081.60 คลิป: สีสี่ คอลัมน์: ไทยมอไทย: เพราะครูเต็มความรักให้ (4)
---	---

ครูลุ่มสารการงานอาชีพและเทคโนโลยี
ทำโครงการ 3 ปี เริ่มเลาะหะทิศทางการ
กระบวนการเพ่งพินิจปัญหา เริ่มจากฝึกสจ
สมาธิ การเปลี่ยนแปลงจากภายใน ครูต้อง
เปลี่ยนแปลงภายใน

ในแรกมีปัญหามา ปีที่สองเลยขอหยุด แต่
พอจบมาบอกว่าทำดีแล้ว ให้ขยายไปอีก 3 ห้อง
เด็กมากไม่ได้ฝึกสติ ผลออกมาเด็กไม่เปลี่ยน
เลยปัญหา เลยใครก็รังเกียจ ไม่กล้าแสดงออก
ครูต้องเข้าไปกอดให้กำลังใจ

ปีที่สามมาคิดว่าทำอะไรอย่างไร ในที่สุดใช้
กระบวนการค่าย อยู่วัดสองคืน มีพระอาจารย์
มาช่วยสอน เน้นฝึกสติ เริ่มจากค่ายเช้า
สร้างจิตสำนึก ค่ายสองฝึก
กระบวนการคิด ปรับ
ทัศนคติ เน้นให้เป็นคน
ดีก่อน อบรมครูต่างๆ
ก้าวข้ามไปได้ พบ ว่าเด็ก
กลัวพูด ครูเปลี่ยนวิธีคิด
สอนโดยการปฏิบัติ ให้ทำ
ซ้ำๆ ยืนไหวให้ครบ

ค่ายสาม ค่ายหน้าเหนือ
ตอบเพียรละอายใจ
นักเรียนจิตคง น่าสนใจ
คง มีปัญหาหน้าเรื่อกรก
ด้วย จั่วเอง

เด็กคนหนึ่งแรกๆขาด
ความรับผิดชอบ "ถ้าเพื่อน
ไม่ทำหนูก็ไม่ทำ" ครูเล่า
ครูหาทางแก้ไขโดยใช้
กระบวนการสะท้อนคิด
ค่อยๆ ตามเด็กว่า "หนู
คิดอะไร เล่าให้ครูฟังสิ"

จนนายอมเล่าปัญหาและความคิดของเขาออก
มา ในที่สุดจากเด็กที่ไม่รับผิดชอบเปลี่ยนเป็น
เด็กที่ทุ่มเท

อีกคนหนึ่ง เด็กไม่ฟังแม่ เด็กหลังห้องไม่มี
เพื่อนเลย ครูใช้กระบวนการเพ่งพินิจ "หนูเขียน
ไม่ได้ไม่เป็นไร ครูหาครูมาให้ครูดูก็ได้ ครูรับฟัง
ในที่สุดเด็กเปลี่ยน เพื่อนในห้องบอกให้ยกยมา
อยู่กับพวกเราได้เลย จากหลังห้องมาหน้าห้อง"

"ครูเปลี่ยนวิธีคิด ทำให้เด็กใช้ชีวิตอยู่ใน
สังคมได้อย่างมีความสุข อย่างเด็กสองคนนี้
เปลี่ยนเพราะครูเปลี่ยนที่จะรับฟังเขา เข้าใจเขา
มากขึ้น เด็กเปลี่ยนเพราะครูเต็มความรักให้"

**"นักเรียนกราบ" การแสดงจำลอง
บรรยากาศจริงจากโรงเรียนอบบง ผู้ฟัง
หลายคนน้ำตาซึม ●**

กรุงเทพธุรกิจ Krungthep Turakij Circulation: 200,000 Ad Rate: 2,400	Section: จิตประกาย/ดนตรี วันที่: พุธ 29 มิถุนายน 2559 ปีที่: 29 ฉบับที่: 10142 หน้า: 3(ขวา) Col.Inch: 104.56 Ad Value: 250,944 PRValue (x3): 752,832 คลิป: สีสี่ หัวข้อข่าว: แทนคุณแผ่นดิน ตอนพิเศษ: เพาะพันธุ์ปัญญา
---	--

แทนคุณแผ่นดิน

ตอนพิเศษ

เพาะพันธุ์ปัญญา

“ถ่วงออกปัญญา ถึงเพาะความคิด”
 โรงเรียนฟากกว๊านวิทยาคม จ.พะเยา

“การศึกษาไม่ใช่จำความรู้ในอดีต แต่พัฒนาปัญญาจากการคิดเชื่อมโยงความรู้เข้าสู่ประสบการณ์ปฏิบัติ ครูต้องจัดกระบวนการให้นักเรียนปฏิบัติ แล้วกระตุ้นให้ดึงความรู้ที่จำ มาสร้างปัญญาใหม่แก่ตนเอง รวมทั้งได้ทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิต ในท่ามกลางสังคมที่ซับซ้อนในศตวรรษใหม่”

รศ.ดร. สุธีระ ประเสริฐสุธารักษ์
 หัวหน้าโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา

▲ ดร.สุบล นิลรัตน์นิศากร

“ผลสำเร็จของการเพาะพันธุ์ปัญญาคือเมล็ดพันธุ์ที่ทุกคนร่วมกันเพาะและออกเงยขึ้นมานั้น จะเติบโตไปพร้อมๆ กับความคิดที่สร้างสรรค์ของเด็กๆ เช่นกัน”

รหัสข่าว: C-160629011127 (29 มิ.ย. 59/05:56)

หน้า: 1/3

กรุงเทพธุรกิจ Krungthep Turakij Circulation: 200,000 Ad Rate: 2,400	Section: จุดประกาย/ดนตรี วันที่: พุธ 29 มิถุนายน 2559 ปีที่: 29 ฉบับที่: 10142 หน้า: 3(ขวา) Col.Inch: 104.56 Ad Value: 250,944 PRValue (x3): 752,832 คลิป: สีสี่ หัวข้อข่าว: แทนคุณแผ่นดิน ตอนพิเศษ: เพาะพันธุ์ปัญญา
---	--

ท่ามกลางหุบเขาอันสลับซับซ้อนบนภูเขาน้ำหนาว แม่น้ำเหือง พากกว๊าน จ.พะเยา เรายังคงเห็นสายน้ำแห่งชีวิตที่หล่อเลี้ยงการดำรงชีพของคนในชุมชนแห่งนี้ และด้วยวิถีชีวิตที่เรียบง่ายกับผลผลิตทางการเกษตรที่ปลูกไว้เพื่อบริโภคเอง จึงไม่แปลกใจที่เราจะเห็นพืชผักสวนครัวปลูกไว้เป็นจำนวนมากตามบริเวณบ้าน และหนึ่งในนั้นคือการเพาะถั่วงอกไว้เพื่อบริโภค และส่งออกจำหน่าย ซึ่งถือเป็นผลผลิตที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนแห่งนี้ได้เป็นอย่างดี

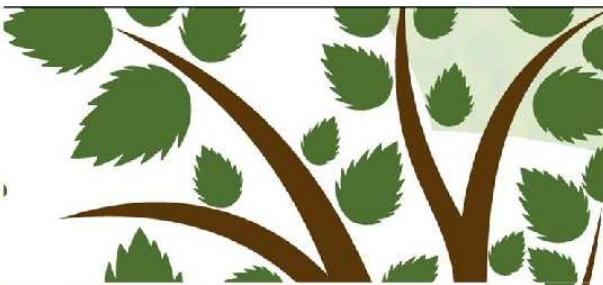
ซึ่งการปลูกถั่วงอกของคนในชุมชนบ้านนาเหือง ได้จุดประกายความคิดให้เด็กช่างคิดกลุ่มหนึ่งเกิดความสนใจที่จะมาศึกษาและพัฒนาให้เกิดคุณค่า จึงเป็นที่มาของโครงการ “ถั่วงอกปัญญา ถังเพาะความคิด” ของน้องๆ โรงเรียนพากกว๊านวิทยาคม จ.พะเยา

โรงเรียนพากกว๊านวิทยาคม ตั้งอยู่ในชุมชนเล็กๆ ตรงข้ามกับกว๊านพะเยา คือ แหล่งเพาะพันธุ์แห่งปัญญาที่ทางโรงเรียนได้เข้าร่วมกับทางโครงการ

เพาะพันธุ์ปัญญา แม้จะเป็นโรงเรียนเล็กๆ ที่อยู่ในชุมชนเล็กๆ แต่สำหรับเด็กๆ ที่นี่ โรงเรียนแห่งนี้กลับมีกระบวนการความคิดที่ยิ่งใหญ่ เมื่อพวกเขาเกิดความสงสัยในสิ่งที่มีอยู่ในชุมชนรอบๆ ได้รับโอกาสจากทางโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาที่เข้ามาแนะแนวกระบวนการคิด จนเป็นที่มาของโครงการฐานวิจัยศึกษาและพัฒนาการเพาะถั่วงอก ชุมชนบ้านแม่มาเรียม อ.เมือง จ.พะเยา

ดร.สุเมธ นิลรัตน์นิศากร ครูพี่เลี้ยงโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา มหาวิทยาลัยพะเยา กล่าวว่า “โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา มีวัตถุประสงค์จะให้กระบวนการเรียนรู้จากครูและนักเรียนนั้น มีการเปลี่ยนแปลงทั้งครูและนักเรียนด้วยกัน การเปลี่ยนแปลงในที่นี่คือ การมีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุและผล เพราะเหตุ และผลจากการที่เราได้คิดวิเคราะห์ จะเป็นสิ่งที่พ่อแม่เด็กได้ตลอดชีวิต ซึ่งจะสามารถนำไปใช้ได้กับทุกกระบวนการ ไม่ว่าจะเป็นในชีวิตประจำวันของเราก หรือการทำงานในอนาคต”

สำหรับโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาของโรงเรียนพากกว๊านวิทยาคม เริ่มจากการนำปัญหาที่เกิดขึ้นจริงมาตั้งสมมติฐาน ทดลอง และนำไปสู่การแก้ปัญหา โดยเฉพาะเด็กที่ครอบครัวยากมีอาชีพเพาะถั่วงอกขาย ย่อมสะท้อนปัญหานี้ได้เป็นอย่างดี เด็กๆ นอกจากจะสนุกกับการลงมือปฏิบัติจริงในการเพาะถั่วงอกด้วยตนเองแล้ว ประสพการณ์ต่างๆ เหล่านี้ยังเป็นการบ่มเพาะนอกห้องเรียนให้กับพวกเขา ซึ่งจะเป็น

ประสบการณ์มีงานวิจัยที่จัดตัวพวกเขาต่อไปในอนาคต

ความน่าสนใจในการทำงานของโรงเรียนพากกว๊านวิทยาคมคือ มีการเชื่อมโยงกันในลักษณะที่ล่อนน้อ แลกเปลี่ยนความรู้ที่เลาเรื่องน้องรับฟังครูแลกเปลี่ยนความรู้และคอยเป็นพี่ปรึกษาปัญหาต่างๆ ให้แก่นักเรียน ด้วยเหตุนี้ผลลัพธ์ที่ได้จากกระบวนการทำงานดังกล่าว จึงทำให้ทุกอย่างเดินไปข้างหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ นั่นคือการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างมีแบบแผนที่ชัดเจน อันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงกระบวนการทางความคิดของครูและนักเรียนได้อย่างรวดเร็ว และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อทุก คนที่ร่วมกันปฏิบัติงาน

ทางลงพื้นที่นอกจากจะได้เห็นของจริง ได้ลงมือทำจริง ได้แลกเปลี่ยนความคิดกับผู้ที่เพาะถั่วงอกอย่างจริงจังแล้ว สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะทำให้เกิดความคิดเชิงการสังเคราะห์และวิจัย รวมถึงการได้สะท้อนปัญหาให้เห็นจากปากของผู้ปลูกเองถือเป็นสิ่งสำคัญของการเรียนรู้ และเป็นช่วงเวลาแห่งประสบการณ์ที่มีค่าสำหรับการศึกษาของเด็กๆ นอกห้องเรียนในครั้งนี้

สนับสนุนพลังแห่งการคิด ถ้าวัด โดย

ธนาคารกสิกรไทย
KASIKORN BANK

จัดโดย

รหัสข่าว: C-160629011127 (29 มิ.ย. 59/05:56)

หน้า: 2/3

บริษัท อินโฟเควสท์ จำกัด 888/178 อาคารมหาพรมพลาซ่า ชั้น 17 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์ 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล: help@iqnewsclip.com

ดม ชัด ลึก

Khom Chad Luek
Circulation: 900,000
Ad Rate: 2,200

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 1 กรกฎาคม 2559

ปีที่: 15

ฉบับที่: 5368

Col.Inch: 50.18

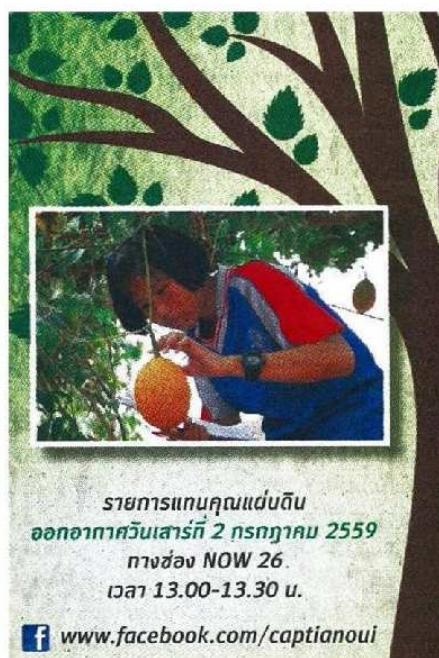
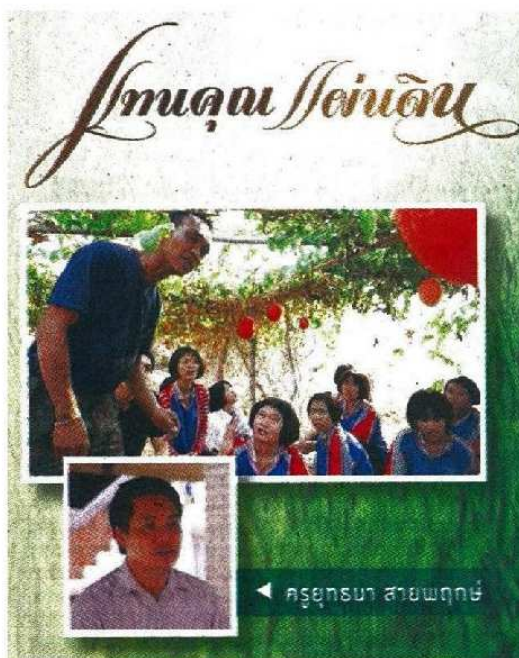
Ad Value: 110,396

หน้า: 8(ล่าง)

PRValue (x3): 331,188

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: แทนคุณ แผ่นดิน: ตอนพิเศษ เพาะพันธุ์ปัญญา ด้วยรักและพิถีพิถัน โรงเรียนเดชอุดม...

รายการแทนคุณแผ่นดิน
ออกอากาศวันเสาร์ที่ 2 กรกฎาคม 2559
ทางช่อง NOW 26.
เวลา 13.00-13.30 น.

www.facebook.com/captionoui

ตอนพิเศษ

เพาะพันธุ์ปัญญา

ด้วยรักและพิถีพิถัน โรงเรียนเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

อ.เดชอุดม จ.อุบลราชธานี มีการปลูกผักชีอยู่ทั่วไป ผักชีวนั้นเป็นพืชเศรษฐกิจที่น่าสนใจ เป็นพันธุ์ไม้เก่าแก่ของเอเชีย พบมากในเอเชียตอนใต้ ผักชีวนั้นจะมีปัญหาในการเพาะคือ เปรี้ยวขึ้นด้วยการออกดอก เนื่องจากเปลือกหุ้มเมล็ดผักชีมีความหนาและแข็งยากต่อการงอก คล้ายกับเด็ก ๆ ที่ต้องฝ่ากำแพงหนาทางสังคมแวดล้อม ผู้การเติบโตจึงงดงาม

ปัญหาอุปสรรคของเด็กๆ ที่หลากหลายแตกต่างกันไป สำหรับที่นี่ เป็นอีกหนึ่งความแตกต่าง จากนักเรียนที่มีบุคลิกที่เข้าสังคมยาก ต่างคนต่างเรียน ความสัมพันธ์ในชั้นเรียนก็เป็นเพียงเพื่อนร่วมชั้น และมีนักเรียนบางกลุ่มที่ขาดความกระตือรือร้น ไม่เข้าใจกระบวนการทำงานกลุ่ม และอีกจำนวนมากเป็นเด็กที่

ไม่กล้าแสดงออก จึงมีความคาดหวังว่าโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา จะช่วยพัฒนานักเรียนในโครงการให้มีทักษะการเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกัน กับผู้อื่นได้ดีขึ้น และนักเรียนได้มีเวทีในการแสดงออกมากขึ้น

ครูยุทธรนา สายพฤกษ์ ที่มณฑลการบ่มเพาะเมล็ดพันธุ์เยาวชนตัวน้อย จนแทบไม่มีเวลาส่วนตัว เป็นเหมือนพ่อ พี่ ที่ปรึกษา อยู่เคียงข้าง ทั้งยามเหนื่อย ยามท้อ ป่วยไข้ไม่สบาย

ครูยุทธร เล่าให้ฟังว่า "เริ่มต้นโครงการด้วยความศรัทธา" การทำโครงการเพาะพันธุ์ปัญญานั้นต้องเริ่มจากการสร้างศรัทธา ครูต้องศรัทธา ในสิ่งที่ตัวเองทำและศรัทธาในตัวเด็กว่าพวกเขามีศักยภาพ และทำให้เด็กเกิดความศรัทธาว่า สิ่งที่เขาทำนั้นดีกับเขา มีประโยชน์กับเขา โดยการให้เด็กรู้จักโครงการผ่านบทควาที่สะท้อนความรู้สึกของผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมให้เขาดู เล่าสิ่งที่ครูได้ไปอบรมให้เขาฟัง รวมทั้งจัดกิจกรรม "จิตตปัญญา" ให้เขาเกิดแรงขับเคลื่อนจากภายใน จัดกิจกรรม "นพลัษณ์" ให้เขารู้จักตัวเองมากขึ้น และผมชอบจุดประสงค์ของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา คือ "ไม่ได้เน้นที่โครงการเลิศล้ำ ไม่ได้เน้นที่ผลลัพธ์อันถูกต้องตามหลักวิชาการ แต่เน้นสิ่งที่เกิดขึ้นกับตัวเด็ก สิ่งที่เกิดการเปลี่ยนแปลง"

ติดตามเรื่องราวของครูยุทธรนา และน้องๆ โรงเรียนเดชอุดม ในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ได้ในรายการแทนคุณแผ่นดิน เสาร์นี้ ทางช่อง NOW26

สนับสนุนพลังแห่งการคิดดี ทำดี โดย

จัดโดย

รับชมช่อง NOW26 ทุกกล่อง ทุกงาน กดหมายเลข 26
หรือ รับชมออนไลน์ได้ที่ www.now26.tv

รหัสข่าว: C-160701014008 (1 กค. 59/04:27)

หน้า: 1/1

บริษัท อินโฟนิวส์ จำกัด 888/178 อาคารมหาพรมพลาซ่า ชั้น 17 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์ 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล: help@iqnewsclip.com

กรุงเทพธุรกิจ Krungthep Turakij Circulation: 200,000 Ad Rate: 2,400	Section: จุฬประกาย/ดนตรี วันที่: พุธ 6 กรกฎาคม 2559 ปีที่: 29 ฉบับที่: 10149 หน้า: 3(กลาง) Col.Inch: 97.98 Ad Value: 235,152 PRValue (x3): 705,456 คลิป: สีสี่ หัวข้อข่าว: NOW26: แทนคุณแผ่นดิน ตอนพิเศษ เพาะพันธุ์ปัญญา “เรื่องกล้วยกล้วย” โรงเรียนธรรมโม...
---	---

ตอนพิเศษ

เพาะพันธุ์ปัญญา

“เรื่องกล้วยกล้วย” โรงเรียนธรรมโมสิต จ.สงขลา

▲ หิ่งหทัย ลากทวิ

“การศึกษาไม่ใช่จำความรู้ในอดีต แต่พัฒนาปัญญาจากการคิดเชื่อมโยงความรู้เข้าสู่ประสบการณ์ปฏิบัติ ครูต้องจัดกระบวนการให้นักเรียนปฏิบัติแล้วกระตุ้นให้ถึงความรู้ที่จำ มาสร้างปัญญาใหม่แก่ตนเอง รวมทั้งได้ทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิต ในท่ามกลางสังคมที่ซับซ้อนในศตวรรษใหม่”

รศ.ดร.สุธีระ ประเสริฐสรรพ
หัวหน้าโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา

ด้วยวิถีการดำรงชีวิตที่สงบเรียบง่าย การอยู่อย่างเกื้อกูลซึ่งกันและกัน สืบเป็นรากเหง้าการใช้ชีวิตของชาวบ้านอานามมอญ จ.สงขลา แห่งนี้ หลังจากจากการปลูกล้วยอย่างพิถีพิถันที่ต้องใช้ระยะเวลาถึง 7 ปี ก่อนจะได้นำกล้วยมาสร้างกล้วยน้ำว้าหวานจึงได้นำกล้วยน้ำว้าหวานมาปลูกในสวนทางโรงเรียนสามารถให้ผลผลิตภายในระยะเวลาเพียง 1 ปี

แต่เมื่อผลผลิตของกล้วยเพิ่มจำนวนมากขึ้น หน่วจากกลุ่มแม่บ้านในชุมชน

จะต้องหันมาสนใจในเรื่องของการแปรรูปแล้ว เค้าและครูโรงเรียนธรรมโมสิตโรงเรียนประจำอานามมอญ ต่างก็ให้ความสนใจในเรื่องการกล้วยที่ล้นตลาดอยู่ในเวลานี้เช่นกัน โดยทางวิทยากรที่มอญ และนางทางที่จะต่อยอด ทำกล้วยแปรรูปจากกล้วยให้ได้มากที่สุด

กระทั่งโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาได้หาทุนเมล็ดพันธุ์ทางความคิด ในรูปแบบโครงการฐานวิจัยมาเร่งโรงเรียนแห่งนี้จึงได้เปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนสามารถเดินหน้าแผนงานวิจัยเพื่อชุมชนขึ้นมาได้อย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งยังเป็นภาระของยอดผลิตโรงเรียนที่มีชื่อว่า “เรื่องกล้วยกล้วย” ที่เด็ก ๆ ที่นี้ต้องการจะ

วิจัยกล้วยแปรรูปให้เกิดคุณค่าและได้ราคาที่ไม่แพงกว่าเดิม รวมไปถึงยังเป็นการเพิ่มโอกาสและรายได้ให้กับชาวบ้านอีกด้วย

โดยจุดเริ่มต้นของการทำงานและถือเป็นหัวใจสำคัญอย่างหนึ่งของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาคือการตั้งคำถาม เพราะการตั้งคำถามจะนำไปสู่การลงมือปฏิบัติ ทำให้เกิดการเรียนรู้เกิดปัญหาสร้างสมมติฐาน ถ้านักเด็ก ตั้งสมมติฐานถูก ก็เปรียบเสมือนเข็มทิศชี้ทิศทางเราไปในทิศทางที่ถูกต้อง แต่ถ้าเด็กตั้งคำถามผิดหรือหลงประเด็น ครูที่เลือกหรือครูที่ปรึกษาจะคอยให้คำแนะนำ เพื่อดึงให้เด็ก ๆ กลับมาในทิศทางที่ถูกต้องด้วยความคิดของพวกเขาเองเรื่องกล้วย อาจไม่ใช่ว่าอย่างที่คิด แต่เมื่อกลุ่ม

รหัสข่าว: C-160706011062 (6 ก.ค. 59/05:32)

หน้า: 1/2

บริษัท อินโฟนิวส์ จำกัด 888/178 อาคารมหาพลาซ่า ชั้น 17 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์ 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล: help@iqnewsclip.com

กรุงเทพธุรกิจ Krungthep Turakij Circulation: 200,000 Ad Rate: 2,400	Section: จุดประจักษ์/ดนตรี วันที่: พุธ 6 กรกฎาคม 2559 ปีที่: 29 ฉบับที่: 10149 หน้า: 3(กลาง) Col.Inch: 97.98 Ad Value: 235,152 PRValue (x3): 705,456 คลิป: สีสี่ หัวข้อข่าว: NOW26: แทนคุณแผ่นดิน ตอนพิเศษ เพาะพันธุ์ปัญญา "เรื่องกล้วยกล้วย" โรงเรียนธรรมโม...
---	---

เด็กและครูได้เปิดใจรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนในชุมชน ทำให้ทุกคนเริ่มเข้าใจและมุ่งมั่นกับการนำปัญหาที่เกิดขึ้นมาต่อยอดในโครงการที่พวกเขาทำขึ้น

ปัจจุบันชาวบ้านที่นี่กำลังสร้างผลผลิตต่างๆ จากกล้วย และเดินนำไปด้วยระบบการจัดการ

แบบเรียบง่าย ซึ่งจากความเรียบง่ายในการผลิต กลับทำให้ชาวบ้านเสียโอกาสหลายๆ ด้านในการผลิต และแปรรูปกล้วยในแต่ละครั้ง การลงพื้นที่เพื่อรับฟังแนวคิดและปัญหาต่างๆ จากคนในชุมชน เพื่อนำมาศึกษาและวิเคราะห์ผ่านโครงงานฐานวิจัยภายใต้โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา จึงเป็นสิ่งจำเป็นและก่อให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งต่อชาวบ้าน ครู และตัวของเด็กนักเรียนเอง

การลงพื้นที่ในชุมชนถือเป็นสิ่งสำคัญของการเก็บเกี่ยวประสบการณ์ และสิ่งที่ได้รับมากกว่าความรู้จากในห้องเรียนนั่นคือ ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นร่วมกับชาวบ้าน โครงงานฐานวิจัยเรื่องกล้วยในครั้งนี้ จึงได้เพิ่มทักษะชีวิตความสัมพันธ์พื้นฐานต่างๆ ให้ทั้งครูและนักเรียนรวมถึงคนในชุมชน

การเปลี่ยนแปลงของการเรียนรู้กับเพาะพันธุ์ปัญญา นอกจากจะทำให้เด็กๆ ได้เสริมทักษะด้านการศึกษาแล้ว การเรียนรู้ด้านความคิดที่แตกต่างหรือการรับตัวถือเป็นสิ่งสำคัญเช่นเดียวกัน ทั้งยังเป็นบทพิสูจน์ที่กำลังท้าทายแนวความคิดของทั้งครูและนักเรียนในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ที่จะนำมาซึ่ง

การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเรียนรู้วิถีชีวิต ปลูกปัญญา าวารให้อภัย และแนวคิดในการแก้ไขปัญหา สิ่งต่างๆ เหล่านี้ คือการ มเพาะเมล็ดพันธุ์ให้แข็งแรงในรูปแบบของโครงงานเพาะพันธุ์ปัญญา

หนึ่งหทัย ลาภทวี นักเรียนโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา โรงเรียนธรรมโมเสริม กล่าวว่า “หลังจากที่ได้เข้าร่วมโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา และทำโครงงานฐานวิจัย เรื่อง “ชะลอการสุกของกล้วยน้ำว้า เพื่อนำไปขึ้นกล้วยม้วน” นั้น แม้จะเกิดอุปสรรคหรือ

ปัญหาระหว่างการทำงาน แต่นั่นทำให้เราได้เรียนรู้ที่จะแก้ปัญหา รวมถึงการเป็นผู้นำและผู้ติดตามที่ดี นอกจากนี้ยังทำให้เราได้เรียนรู้ถึงเรื่องของการทำงานเป็นทีมอีกด้วยค่ะ”

กล้าพันธุ์แห่งชีวิตได้เติบโตขึ้นภายใต้ความคิดที่แปลกใหม่ของครูและนักเรียนของโรงเรียนธรรมโมเสริมภายใต้โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะเกิดขึ้นไม่ได้หากขาดซึ่งการเอาใจใส่จากครูที่ปรึกษาโครงการ และความตั้งใจจริงของเด็กนักเรียนต่อโครงงานฐานวิจัยของพวกเขา และคงเร็วเกินไปหากจะซึ่งดวงหรือวัดผลจากการทำในครั้งนี้ แต่สิ่งที่เห็นและสัมผัสได้ นั่นคือ การที่กล้าพันธุ์แห่งชีวิตตัวน้อยๆ ได้เปิดประสบการณ์ใหม่ของพวกเขา ซึ่งหาไม่ได้ในตำราเรียน

สนับสนุนพลังแห่งการคิดดี ทำดี โดย

จัดโดย

รหัสข่าว: C-160706011062 (6 ก.ค. 59/05:32)

หน้า: 2/2

บริษัท อินโฟนิวส์ จำกัด 888/178 อาคารทาวเวอร์พลาซ่า ชั้น 17 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
 โทร 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์ 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล: help@iqnewsclip.com

กรุงเทพธุรกิจ Krungthep Turakij Circulation: 200,000 Ad Rate: 2,400	Section: จุดประกาย/ดนตรี วันที่: พุธ 13 กรกฎาคม 2559 ปีที่: 29 ฉบับที่: 10156 หน้า: 3(กลาง) Col.Inch: 93.45 Ad Value: 224,280 PRValue (x3): 672,840 คลิ๊ป: สีสี่ หัวข้อข่าว: NOW26: แทนคุณแผ่นดิน ตอนพิเศษ เพาะพันธุ์ปัญญา "ด้วยรักและผักขาว" โรงเรียนเดช...
---	--

แทนคุณแผ่นดิน

ตอนพิเศษ

เพาะพันธุ์ปัญญา

“ด้วยรักและผักขาว” โรงเรียนเดชอุดม จ.อุบลราชธานี

▲ วิสูตร วิลาวรรณ

“การศึกษาไม่ใช่จำความรู้ในอดีต แต่พัฒนาปัญญาจากการคิดเชื่อมโยงความรู้เข้าสู่ประสบการณ์ปฏิบัติ ครูต้องจัดกระบวนการให้นักเรียนปฏิบัติ แล้วกระตุ้นให้ถึงความรู้ที่จำ มาสร้างปัญญาใหม่แก่ตนเอง รวมทั้งได้ทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิต ในท่ามกลางสังคมที่ซับซ้อนในศตวรรษใหม่”

รศ.ดร.สุธีระ ประเสริฐสรรพ
หัวหน้าโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา

เดชอุดมเป็นคำบอกเล่าๆไม่ตรงจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งมีวิถีเกษตรกรรมหลากหลาย หนึ่งในนั้นคือ การปลูกผักขาว พืชชนิดนี้กำลังขึ้นตามรั้วบ้าน และคันไถต่างๆ ถ้าหากมองข้ามแล้วก็จะไม่เกิดประโยชน์อะไร แต่ในความเป็นจริงนั้น ผักขาวคือพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่สามารถสร้างรายได้ให้เกษตรกรเป็นจำนวนมากรวมถึงในระดับโลกด้วย

แต่ที่ อ.เดชอุดม จ.อุบลราชธานี จะมีอะไร นอกจากพืชเศรษฐกิจแล้วผลผลิตทางการเกษตร อย่างมากมาย แต่นับวันผลผลิตเหล่านี้กลับหยุดนิ่ง ไม่ได้รับการพัฒนา จนเมื่อโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ได้เข้ามาในพื้นที่ บวกกับความคิดของคนในชุมชน ที่ต้องการต่อยอดผลผลิตทางการเกษตรให้ได้ดีกว่าเดิม

ทำให้เป็นที่มาของโครงการ “ด้วยรักและผักขาว” ของน้องๆ จากโรงเรียนเดชอุดม จ.อุบลราชธานี

สุรัชย์ พันศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนเดชอุดม จ.อุบลราชธานี กล่าวว่า “โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา เป็นโครงการที่ให้นักเรียนได้ปฏิบัติด้วยตัวเองฝึกแก้ปัญหา ด้วยตัวเอง และนำผลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ มันเป็นการเข้าถึงตัวเด็กจริงๆ ซึ่งผลการเรียนของเด็กๆ ก็ดีขึ้น หลังจากที่เขาได้เข้าร่วมในโครงการนี้ ซึ่งผมถือว่า โครงการนี้ช่วยกระตุ้นเด็กให้รู้จักคิดวิเคราะห์มากขึ้น”

แม้เริ่มแรกของการทำภารกิจอาจจะมีความสับสนบ้าง เพราะหลายๆ คนยังไม่ค่อยเข้าใจในโครงการ และไม่รู้ว่าจะควรเริ่มต้นจากตรงไหน ทำให้ต้องอาศัยคำแนะนำจากครูพี่เลี้ยงในการช่วยให้พวกเขาได้เริ่มต้นและเริ่มลงมือทำอย่างเป็นขั้นตอน ตามรูปแบบของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา

จักรพันธ์ แสงทอง ครูพี่เลี้ยงโครงการเพาะพันธุ์ปัญญามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี กล่าวว่า “ตอนที่เขานำโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาเข้ามาที่โรงเรียนเดชอุดม เราได้คุยกับเด็กๆ ว่าเขาอยากทำอะไรจริงๆ เรื่องอะไร ซึ่งพวกเขาอยากทำเรื่องผักขาว เพราะผักขาวเป็นพืชที่อยู่ในชุมชนมานาน พวกเขาอยากรู้ผักขาวมีที่มาที่ไปอย่างไรและผักขาวนำไปใช้ประโยชน์อย่างไรได้บ้าง

และเมื่อเราพาเด็กๆ ลงพื้นที่เพื่อไปดูเกษตรกรที่เขาปลูกผักขาวเขาทำอย่างไร ทำให้เด็กได้เห็นของจริง ได้ลงมือปลูกผักขาวจริงในแปลงปลูกผักขาว ๕ ไร่ของโรงเรียนซึ่งผมคิดว่านี่เป็นกิจกรรมที่น่าสนใจ นอกจากเด็กๆ จะได้ลงมือทำแล้ว พวกเขายังได้

รหัสข่าว: C-160713011079 (13 ก.ค. 59/05:51)

หน้า: 1/2

กรุงเทพธุรกิจ Krungthep Turakij Circulation: 200,000 Ad Rate: 2,400	Section: จุดประกาย/ดนตรี วันที่: พุธ 13 กรกฎาคม 2559 ปีที่: 29 ฉบับที่: 10156 หน้า: 3(กลาง) Col.Inch: 93.45 Ad Value: 224,280 PRValue (x3): 672,840 คลิป: สีสี่ หัวข้อข่าว: NOW26: แทนคุณแผ่นดิน ตอนพิเศษ เพาะพันธุ์ปัญญา "ด้วยรักและพิทักษ์" โรงเรียนเดช...
---	--

บทสรุปของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาคือ การได้มองเห็น การเติบโตทางความคิด การได้เห็นการเรียนรู้ ลองผิดลองถูก การได้เห็นการทำงานเป็นทีมอย่างเข้าใจซึ่งกันและกัน สิ่งเหล่านี้คือการพัฒนาทางปัญญาอย่างแท้จริง และ จะนำไปสู่ความสำเร็จอย่างยิ่งใหญ่และยั่งยืนต่อไป

ทักษะการเรียนรู้แบบอื่นๆ ที่เหมาะสมกับวัยของเขา อีกด้วย"

วิศรุต วิลารรรถ นักเรียนโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา โรงเรียนเดชอุดม ได้เล่าถึงสิ่งที่ได้จากการเข้าร่วม

โครงการนี้ว่า "สำหรับครูเรียนรู้ในห้องเรียนกับนอกห้องเรียนนั้นแตกต่างกันมาก เพราะในห้องเรียนเราจะเรียนได้แค่ภาคทฤษฎี เห็นจากรูปภาพที่นำมาประกอบการเรียน แต่เราไม่สามารถรู้ได้โดยง่ายว่าจริงนั้นมีขนาดใหญ่มากแค่ไหน หรือสภาพฟักข้าวมันเป็นอย่างไรรวมทั้งการที่เราได้ออกมานอกห้องเรียน ได้มองเห็นสิ่งต่างๆ ที่อยู่นอกห้องเรียน ทำให้เรารู้ว่าสภาพความเป็นจริงนั้นเป็นอย่างไร แล้วเราสามารถนำมาไปทำให้เกิดประโยชน์อะไรได้บ้าง อันนี้ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่ดีสำหรับการออกมาศึกษา นอกห้องเรียนครับ"

ซึ่งความเข้าใจจากครูและโรงเรียนถือเป็นสิ่งสำคัญ และโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาคือผู้ที่หยิบยื่นกล้าเมล็ดพันธุ์ให้กับสังคม ส่วนสถาบันการศึกษาทำหน้าที่ในการบ่มเพาะและประดับประดา กล้าพันธุ์แห่งปัญญาให้เติบโตอย่าง

มีคุณภาพ ซึ่งโรงเรียนเดชอุดมได้สนับสนุนและเล็งเห็นถึงแสงสว่างจากโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาที่เด็กๆ และครูจะได้รับ พื้นที่ส่วนหนึ่งของโรงเรียนจึงได้ถูกนำมาใช้เป็นแปลงทดลองปลูกฟักข้าว สิ่งเหล่านี้จึงทำให้เด็กๆ ได้เรียนรู้และลองผิดลองถูกในโครงการของพวกเขาได้อย่างเต็มที่

แม้ผลผลิตเชิงการตลาดในโครงการด้วยรักและพิทักษ์ จะเป็นแค่โครงการฐานวิจัยซึ่งจะต้องใช้เวลาอีกยาวนานในการประเมินผล แต่ประสบการณ์และการเรียนรู้ระหว่างการทำโครงการนั้น แล็ดพันธุ์แห่งชีวิตกลับงอกงามขึ้นมากมายในจิตใจของทั้งครูและนักเรียนและพร้อมที่จะแตกกิ่งก้านสาขาออกไปอย่างเข้มแข็ง เมล็ดพันธุ์แห่งชีวิต เมล็ดพันธุ์แห่งโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา

สนับสนุนพลังแห่งการคิดดี ทำดี โดย

จัดโดย

รหัสข่าว: C-160713011079 (13 ก.ค. 59/05:51)

หน้า: 2/2

บริษัท อินโฟนิวส์ จำกัด 888/178 อาคารมหาพรมพลาซ่า ชั้น 17 ถนนพหลโยธิน แขวงจตุจักร กรุงเทพฯ 10330
 โทร 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์ 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล: help@iqnewsclip.com

มติชน Matchon Circulation: 950,000 Ad Rate: 1,550	Section: ประชาชน/กระแสทรรศน์ วันที่: พุธที่ 25 สิงหาคม 2559 ปีที่: 39 ฉบับที่: 14046 หน้า: 16(บน) Col.Inch: 64.67 Ad Value: 100,238.50 PRValue (x3): 300,715.50 คลิป: สีสี่ หัวข้อข่าว: สมหมาย ปาริจฉัตต์: ประชากรศึกษา
---	---

สมหมาย
ปาริจฉัตต์

ประชากรศึกษาคือ เพาะพันธุ์ปัญญา

รัฐธรรมนูญ หมวด 16 ว่าด้วยการปฏิรูปประเทศ มาตรา 258 ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศอย่างน้อยในด้านต่างๆ ให้เกิดผลดังต่อไปนี้

จ.ด้านการศึกษา 1 ให้สามารถเริ่มดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้าวัยการศึกษาตามมาตรา 54 วรคสอง เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัยโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

2 ให้ดำเนินการตรวจกฎหมายเพื่อจัดตั้งกองทุนตามมาตรา 54 วรคหก ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

3 ให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน รวมทั้งมีกลไกสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู

4 ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัดและปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยสอดคล้องกันทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่

ร่างรัฐธรรมนูญให้ความสำคัญเป็นพิเศษ เน้นย้ำการปฏิรูป 2 ด้าน ด้านกระบวนการยุติธรรม กับด้านการศึกษา ถึงกับเขียนเพิ่มเติมไว้เป็นการเฉพาะแยกออกมาต่างหาก ในมาตรา 260 กับ มาตรา 261 ตามลำดับ

มาตรา 261 ในการปฏิรูปตามมาตรา 258

จ.ด้านการศึกษา ให้มีคณะกรรมการที่มีความเป็นอิสระ คณะหนึ่งที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง ดำเนินการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะและร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป

ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการตามวาระหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ และให้คณะกรรมการดำเนินการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะและร่างกฎหมายให้แล้วเสร็จและเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในสองปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง

ผมหยิบเรื่องนี้ขึ้นมาฉายซ้ำ เพราะต้องการลำดับเวลาความเป็นไปว่าสิ่งที่เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญทั้งสองเรื่องนี้จะเกิดขึ้นในช่วงเวลาไหน

เริ่มนับตั้งแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ราวเดือนพฤศจิกายน 2559 ภายในหกสิบวันก็ตก ราวเดือนมกราคม 2560 ขณะที่โรดแมปการเลือกตั้งหลังรอยทำคลอดกฎหมายลูกจะมีขึ้นปลายปี 2560 ฉะนั้นคณะกรรมการด้านการศึกษาที่มีความเป็นอิสระ ตามมาตรา 261 จะเกิดขึ้นก่อนการเลือกตั้ง

สรุปคือ เกิดในยุครัฐบาล ตชช.แน่นอน

แต่กฎหมายกำหนดให้จัดทำข้อเสนอแนะและร่างกฎหมายให้แล้วเสร็จและเสนอต่อคณะ

รัฐมนตรีภายในสองปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง

นับวันเวลาแล้ว การจัดทำข้อเสนอแนะและร่างกฎหมายดังกล่าว จะเสร็จหลังการเลือกตั้ง เป็นช่วงของรัฐบาลใหม่แน่นอน

มติชน Matchon Circulation: 950,000 Ad Rate: 1,550	Section: ประชาชน/กระแสรส วันที่: พฤหัสบดี 25 สิงหาคม 2559 ปีที่: 39 ฉบับที่: 14046 หน้า: 16(บน) Col.Inch: 64.67 Ad Value: 100,238.50 PRValue (x3): 300,715.50 คลิป: สีสี่ หัวข้อข่าว: สมหมาย ปาริจฉิตต์: ประชากรศึกษา
---	---

ประเด็นที่ว่า รัฐบาลใหม่ที่มาจากการเลือกตั้ง จะเห็นด้วยหรือไม่กับตัวบุคคลที่เป็นกรรมการอิสระ และข้อเสนอแนะต่างๆ

ห้วงเวลาตรงรอยต่อระหว่างสภาตั้งกับเลือกตั้งนี้แหละครับ บทเรียนมีมากแล้ว เกิดปัญหาความไม่ต่อเนื่องทางนโยบาย คนใหม่ คณะใหม่ ก็อยากจะมีผลงานเป็นของตัวเอง ต้องการโชว์วิสัยทัศน์ ความแตกต่างที่คมเขี้ยว เพื่อไม่ให้ใครว่าเก๋อบบ๊องของเก่าของใครมา อ้างไปเรื่อยว่าไม่เชื่อว่าของเก่าที่คณะเดิมคิดไว้จะเป็นคำตอบที่ถูกต้อง

จากประสบการณ์ที่ผ่านมาเช่นนี้เอง จะทำให้การศึกษาไทยที่वादไว้หาไปสู่ไทยแลนด์ 4.0 นั้น เป็นไปตามฝันหรือไม่ แค่นี้ หรือจะกลับสู่สภาพปัญหาเดิมๆ คือความไม่ต่อเนื่อง กับการแทรกแซงทางการเมืองต่อการศึกษา เปลี่ยนไปเปลี่ยนมา

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่น่าห่วงและต้องอยู่ต่อไป คือ นักเรียน ครู อาจารย์ ผู้บริหาร ซึ่งเป็นผู้สัมผัสสัมพันธ์กับนักเรียนโดยตรง

การพัฒนาคุณสมบัติความสามารวม การเร่งฟื้นจิตวิญญาณความเป็นครูจึงเป็นสิ่งสำคัญ หากทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงแล้วมีความเลื่อมใส

มากกว่า การวัด เทคโนโลยี ต่างๆ

ฉะนั้น ภายในเวลาที่เหลืออยู่ สิ่งที่ต้องเปลี่ยนแปลงก่อนคือ ครู จากครูยุค 2 3 เป็น 4.0 ให้ได้

โครงการประชารัฐทั้งหลายทั้งปวงที่กำลังขับเคลื่อนผลักดันกันขณะนี้ จึงควรเน้นการลงทุนไปที่พัฒนาคน เพราะติดตัวครูและส่งผลถึงนักเรียนไปตลอด

จากแนวทางการดำเนินงานของโครงการประชารัฐซึ่งวางไว้ฉบับประเด้นนั้นต้องเน้นข้อ 6 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำและธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา และพัฒนาครูผู้สอนให้เป็นผู้แนะนำและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (High Quality Principles

Teachers Leadership) เป็นหลักให้มากที่สุด

วิธีการ รูปแบบ กระบวนการ โมเดลให้เลือกมากมาย ที่สำเร็จชัดเจนอยากให้คณะทำงานภาครัฐด้านการศึกษารู้ เช่น โครงการหรือกระบวนการเพาะพันธุ์ปัญญา ซึ่งส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทั้งครูและนักเรียนอย่างชัดเจน

ภาคเอกชนที่มีบทบาทส่งเสริมการปฏิรูปการศึกษามายาวนาน คือ ธนาคารกสิกรไทย ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ดำเนินการมาแล้วกว่า 3 ปีมีครูพันธุ์ใหม่เกิดขึ้นแล้ว ครูที่จะทำให้นักไทย การศึกษาไทยและประเทศไทยก้าวสู่ไทยแลนด์ 4.0 ได้อย่างแน่นอน

ที่โหนดบ้าง ติดตามถามไถ่กันเองนะครับ

ข่าวสด Khao Sod Circulation: 950,000 Ad Rate: 1,200	Section: บันเทิง/การศึกษา/ราชภัฏ วันที่: พุธ 1 มีนาคม 2560 ปีที่: 26 ฉบับที่: 9590 หน้า: 19(กลาง) Col.Inch: 33.28 Ad Value: 39,936 PRValue (x3): 119,808 คลิป: ชาว-ดำ หัวข้อข่าว: ม.อุบลจัดเวทีเสนอผลงานนร.-ครู5จว.โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
---	--

ม.อุบลจัดเวทีเสนอผลงานนร.-ครู5จว. โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผศ.ดร.อินทรา ขาสีร์ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและพันธกิจสังคม มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี กล่าวถึงการ จัดเวทีนำเสนอผลงานโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2559 จัดโดยศูนย์ที่เลี้ยงโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา เมื่อเร็วๆ นี้ ว่า กิจกรรมดังกล่าวจัดขึ้นเพื่อสร้างการรับรู้ถึงผลสำเร็จของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาในรอบ 4 ปี แก่ผู้บริหารจังหวัด ฝ่ายปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและนักเรียนใน จ.อุบลราชธานี ยโสธร อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ และสุรินทร์ เพื่อให้มีส่วนสำคัญช่วยผลักดันให้เกิดการขยายผลสำเร็จของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาซึ่งเกิดขึ้นกับตัวนักเรียนและครูไปยังโรงเรียนต่างๆ ในพื้นที่อย่างทั่วถึง นอกจากนี้ยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ครูและนักเรียนจาก 5 จังหวัด ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

รองอธิการบดี ม.อุบลราชธานี กล่าวด้วยว่า สำหรับศูนย์ที่เลี้ยงโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาฯ ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

และธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) มีหน้าที่รับผิดชอบจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพิ่มทักษะของครูในการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบโครงการบนฐานวิจัย ให้ข้อเสนอแนะและติดตามการดำเนินงานโครงการบนฐานวิจัยของ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ จ.อุบลราชธานี จำนวน 7 โรงเรียน จ.ยโสธร จำนวน 5 โรงเรียน และ จ.อำนาจเจริญ จำนวน 1 โรงเรียน รวมเป็น 13 โรงเรียน และศูนย์ที่เลี้ยงมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ซึ่งได้ร่วมจัดงานครั้งนี้ รับผลิตขอโรงเรียนในเขตพื้นที่ จ.ศรีสะเกษ จำนวน 10 โรงเรียน และ จ.สุรินทร์ จำนวน 1 โรงเรียน รวม 11 โรงเรียน

“โครงการเพาะพันธุ์ปัญญาเป็นกระบวนการที่ทำให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการทำงานโครงการบนฐานวิจัย โดยมีครูและพี่เลี้ยงคืออาจารย์ในมหาวิทยาลัยและหน่วยจัดการกลาง ร่วมกันฝึกทักษะที่จำเป็นในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนสามารถคิดเป็น ปฏิบัติได้ และหาความรู้ด้วยตนเองเป็น โดยมีกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการ 1 ปีการศึกษา” รองอธิการบดี ม.อุบลราชธานี กล่าว

ข่าวสด Khao Sod Circulation: 950,000 Ad Rate: 1,200	Section: บันเทิง/การศึกษา/ราชภัฏ วันที่: ศุกร์ 24 มีนาคม 2560 ปีที่: 26 ฉบับที่: 9613 Col.Inch: 27 Ad Value: 32,400 คอลัมน์: แวดวงราชภัฏ	หน้า: 19(ล่างซ้าย) PRValue (x3): 97,200 คลิป: ชาว-ดำ
--	--	--

■...แวดวงราชภัฏ ตามติดโรงเรียนผู้สูงอายุ ที่กำลังจะเปิดขึ้นใน ม.ราชภัฏสุราษฎร์ธานี บนความมุ่งมั่นตั้งใจของ **ดร.จิราพร วัฒนศิริสิน** คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ ยกล่างหลักสูธรรับ น.ร.วัย 60 ในชุมชน เพื่อสนองดูแลสุขภาพพระยะยาว ก้าวทันโลก รับรุ่นแรก 25 คน หลังลงพื้นที่เก็บข้อมูลทำให้พบว่า จ.สุราษฎร์ธานีได้เข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุมาตั้งแต่ปี 2552 แล้ว โอไรต์จัง ขอชมดั่งๆ

■...เพิ่มเติมรายละเอียดจาก **วรรณภา กุมารจันทร์** ครูใหญ่โรงเรียนผู้สูงอายุ ประจำสาขาการพยาบาลผู้ใหญและผู้สูงอายุ คณะพยาบาลศาสตร์ น่าจะมีความสุขกับงานนี้บอกกว่า ใช้เวลาเรียน 5 เดือน ทั้งภาคปฏิบัติและทฤษฎี มีทั้งหมด 5 วิชา วิชาการดูแลสุขภาพในวัยสูงอายุ วิชาก้าวทันโลกในวัยสูงอายุ วิชานันทนาการและงานอดิเรกในผู้สูงอายุ วิชาพหุวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิชาการศึกษาอิสระ กระทั่งวงสาธารณสุข สนใจไหม

พงศ์ หวังคา

■...แน่นอนกับการสรวลหาอริการบตี ม.ราชภัฏพระนคร หลังสภฯ ไม่สามารถลงมติเลือกผู้เกิดขึ้นเป็นอธิการบดีได้ ส่งผลให้ **รศ.ดร.พงศ์พรดา อธิการบดี** ที่พยายามลงชิงเก้าอี้แห่งอำนาจเพื่อจะได้ไปต่ออริการบตี ต้องพ้นสภาพการเป็นอธิการบดีไปโดยปริยาย เพราะไม่ได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่ง แม้จะมีตัวช่วยพยายามลากให้ผลการลงคะแนนถึง 2 ครั้ง ก็ตาม

■...การลงมติให้ถือเสียงข้างมาก ผู้ได้รับการคัดเลือกต้องได้คะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของกรรมการสภามหาวิทยาลัยทั้งหมด กรณีที่ไม่มีผู้ใดได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่ง ให้สภฯ ลงคะแนนอีกครั้งหนึ่ง ถ้ายังไม่มีการลงมติให้ดำเนินการสรรหาใหม่ ในการสรรหาใหม่จะเสนอชื่อผู้ซึ่งได้รับการเสนอชื่อ หรือสมัครในครั้งก่อนมิได้ มีชัย **อุซุทัช** นายกสภา ม.ราชภัฏพระนคร ลงนามในข้อบังคับฯ เอง

■...สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และ บมจ. ธนาคารกสิกรไทย ขอเชิญร่วมงาน **"เพาะพันธุ์ปัญญา สำหรับเด็กไทย 4.0"** วันที่ 25 มี.ค.นี้ 08.30-16.30 น. ณ ศูนย์ประชุมอิมแพ็คเมืองทองธานี นนทบุรี พบโครงการฐานวิจัย ที่สร้างเด็กไทยให้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์เป็น และมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ตามที่ 08-5212-2755

ยอดฉัตร

Yoodchat2010@gmail.com

มติชน สุดสัปดาห์ Matchon Weekend Circulation: 500,000 Ad Rate: 480	Section: First Section/- วันที่: ศุกร์ 7 - พุธสัปดาห์ 13 เมษายน 2560 ปีที่: 37 ฉบับที่: 1912 หน้า: 34(ขวา) Col.Inch: 80.95 Ad Value: 38,856 PRValue (x3): 116,568 Clip: Full Color คอลัมน์: ไทยมอไทย: จากวันนั้นถึงวันนี้ 5 ปีเพาะพันธุ์ปัญญา (1)
--	---

ไทยมอไทย สหหมาย ปาโรจจิตต์ จากวันนั้นถึงวันนี้ 5 ปีเพาะพันธุ์ปัญญา (1)

วิจัยให้คิดจิตเจตนา มุ่งมั่นจำเริญ เพาะพันธุ์ปัญญาพาเรียน
 เด็กครูผู้ทักทอเพียร เปล่งปลั่งตั้งเียน สดขบโกลาโยกไหวในลม
 หักทุกซุ่สุดตระเวน ร่ำร้องระงมโอดครวญ...ทวนพรา...ร่ำให้
 ผ่านโศกโศกาอวลัย เพราะรู้สึดใจ เป็นผู้เรียนเฝ้าคิด
 ที่เลี้ยงเพียง! โอ้ม ประโคมจิต วิถีที่คววิจัย...วิสัยเฝ้าทำ
 พันธุ์เียนล้ำใหญ่ใจนำ ร่ำเร่ร่นภา ก้าวเดินเพลินไ้เินทาง
 ทางแห่งแสงเทียนมาจาง เรืองรุ่งรุ่งสง เพาะพันธุ์ปัญญาพาเรียน
 จ้า * / ** / **

เรื่องรุ่งรุ่งสง เพาะพันธุ์ปัญญาพาเรียน

ทันที่บทเพลง เพาะพันธุ์ปัญญาพาเรียน เสียงขับขานอันสดใส
 ของ นางสาวอรุณา สุนเนนทร์ นักเรียนมัธยมศึกษาศึกษาปี 5
 โรงเรียนส.ญอมราชูทิศ จ.ราชบุรี ดังขึ้นจนจางเลือนพร้อมเสียงระฆังมอ
 ชันสนั่น ผู้ฟังต่างสงี่ยมให้กันและกันอย่างเฝียมสุช
 วิจัยให้คิดจิตเจตนา มุ่งมั่นจำเริญในงาน เวทีนั้นเสนอผลงานระดับ
 ชาติโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาประจำปี 2560 ที่ห้องประชุม อาคารอิม
 เม็ค ฟอรั่ม เมืองทองธานี ตลอดวันเสาร์ที่ 25 มีนาคม 2560 ท่ามกลาง
 ผู้คน นักเรียน ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง ผู้บริหาร ผู้รักและใส่ใจทางการ
 ศึกษาเต็มห้องประชุมเกือบพันคน

ผู้นำกระบวนการเพาะพันธุ์ปัญญา ความหวังแห่งการเปลี่ยนแปลง
 ทางการศึกษาไทย รศ.สุวัชร ประเสริฐสุวรรณ อาจารย์วิทยากร

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผู้ประพันธ์เนื้อร้องเจ้าของผลงานเขียน
 ด้วยรูปแบบกาพย์ฉันท 16 ยืนยมนอยู่ด้านข้างเวที

ขณะที่ ดงดุติ นิรันดร์สุข อาจารย์เทคโนโลยีอาหาร มหาวิทยาลัย
 ศิลปกร แกนนำศูนย์ที่เลี้ยงครูเพาะพันธุ์ปัญญา ผู้นำมาจัดงานให้ท่านอง
 เพลง จึงกำมับเสียงปามมอยาวนาน

ก่อนถือเกีตารเดินนำเด็กน้อยก้าวลงจากเวที

!เป็นรายการนำเสนอผลงานในรูปแบบของการแสดงจากนักแสดงตัวจริง
 เสียงจริง ที่ต่างมีบทบาทจริงในการปฏิบัติการศึกษาด้วยการลงมือทำ
 จนสร้างความเปลี่ยนแปลงไปปรากฏทั้งนักเรียน ครู ผู้บริหารโรงเรียน
 นักร้องแห่ง ในท่วงเวลา 5 ปีที่ผ่านมา

จากคำพูดที่กลั่นจากใจ น้ำเสียง น้ำตาและใบหน้าของแต่ละคน ใน
 วิถีทัศน์ที่ฉายก่อนรายการในเวทีจะเริ่มขึ้น

“ขึ้นอยู่กับว่าเราต้องการอนาคตอย่างไร พอใจเฉพาะผลคะแนนโอ
 เน็ต เพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัยให้ได้เท่านั้นหรือ หากต้องการสิ่งแวดล้อม
 ใหม่ หักกะใหม่สำหรับศตวรรษใหม่ เพาะพันธุ์ปัญญาให้คำตอบได้”

“เราเรียนทั้งไปปีต่อไป ไม่ใช่การเรียนที่แท้จริง แต่เหมือนกำบั่วเราไป
 จดจำอะไรมาสักอย่างแล้วเราก็ทิ้งมันไป”

เราใช้วิธีการตั้งคำถามกับเด็กเสมอ ถ้าจะปลูกผักจะขึ้นเปลืองอย่างไร
 ถ้าไม่รู้ก็ไปหาความรู้มา บางคนมีความรู้มาจากที่บ้าน เด็กๆ ก็จะเอา
 แลกเปลี่ยนกัน”

เดลินิวส์ Daily News Circulation: 810,000 Ad Rate: 2,200	Section: โลกสีสวย/Teen Zone วันที่: อาทิตย์ 2 เมษายน 2560 ปีที่: - ฉบับที่: 24643 Col.Inch: 35.13 Ad Value: 77,286 PRValue (x3): 231,858 Clip: Full Color หัวข้อข่าว: ปลุกต้นกล้า 'เพาะพันธุ์ปัญญา'
--	---

ปลุกต้นกล้า 'เพาะพันธุ์ปัญญา'

“เพาะพันธุ์ปัญญาสำหรับเด็กไทย 4.0” ประจำปี 2560 ที่จัดขึ้น ณ ศูนย์ประชุมไบเทค มีกองทองคดี เดลินิวส์ สนับสนุน และผลที่เกิดจากการระดมการรณรงค์ของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ในระยะ 4 ปี อันจะเป็นการต่อยอดสู่นโยบายการศึกษาสำหรับเด็กไทย 4.0 เป็นความร่วมมือระหว่างมูลนิธิสืบนาคะเสถียรไทย ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

พลอากาศเอก ดร.ประจิน จั่นตอง รองนายกรัฐมนตรี ประธานในการเปิดงาน ได้กล่าวขอบคุณว่า “มุมมองระบบการศึกษาที่สร้างคนสำหรับคนไทย 4.0” ตอนหนึ่งว่า รัฐไทยปัจจุบันได้เดินทวิ-วัฒนธรรมประเทศไทยสู่โมเดลไทยแลนด์ 4.0 ตามแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยโจทย์หนึ่งของการพัฒนาคือ การทำให้ประชาชนไทยประเทศนั้น “อยู่ดี มีสุข” ควบคู่ไปกับการพัฒนาคน ซึ่งการจะเป็นเช่นนี้ได้จะต้องมีเครื่องมือ และกระบวนการเข้ามาช่วยกัน เครือข่ายงานวิจัย สกว. และโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา คือ เป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความรู้ ปัญญา ทักษะ โสภณ และนวัตกรรม ซึ่งจะช่วยสนับสนุนแผนการพัฒนาด้วยความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

ดร.ดร.สุวิมล ประเสริฐสวัสดิ์ หัวหน้าหน่วยจัดการกลางโครงการกล่าวว่า เพาะพันธุ์ปัญญาเป็นโครงการต่อเนื่อง 5 ปี เพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ของนักเรียนผ่านการทำโครงงานฐานวิจัย ที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง มีหลักในการดำเนินการ 4 ประการ คือ 1.ฟื้นฟูจิตวิญญาณครูด้วยการระดมการจัดตั้งวิทยากร 2.สืบค้นใจรวม ใจนักสืบคิดเท่าที่ความรู้ 3.พัฒนากระบวนการคิดเชิงเหตุผลและผล และสนับสนุนให้ครูเรียนรู้กันเอง ด้วยการสร้างชุมชนเรียนรู้

โดยการดำเนินงานในปีที่ 4 นี้ จะพัฒนาครู เรียนรู้ขั้นต้นและ

ขยายจำนวน 4,083 คน โดยมีครูเข้าร่วม 719 คน มีโรงเรียนเข้าร่วม 88 โรงเรียน ทำโครงงานทั้งสิ้น 869 โครงงาน แต่โรงเรียนที่ได้รับการสนับสนุนทำโครงงานเพาะพันธุ์ปัญญา นำเรียนละทำ 0 โครงงานภายใต้ระบบหลัก-เครือข่ายที่ได้มาจากการลงพื้นที่ชุมชนและโรงเรียน ซึ่งจะครอบคลุมสาระวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ โดยนักเรียนใช้กระบวนการคิดแบบวิทยาศาสตร์ค้นหาคำตอบของโจทย์

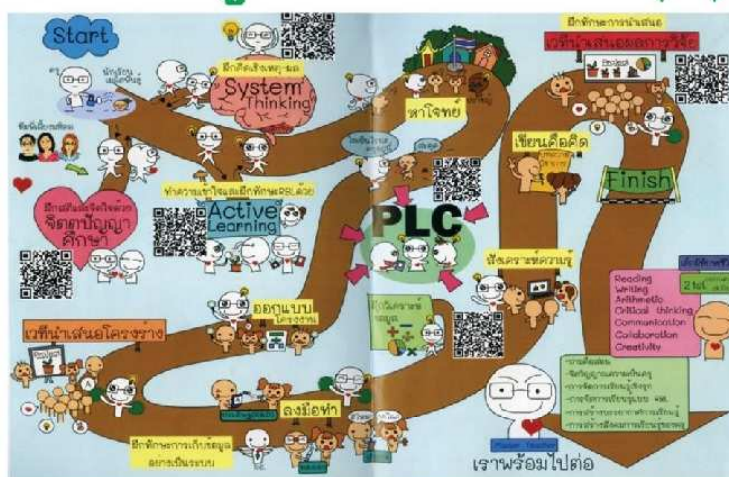
ทั้งนี้เพื่อรองรับการพัฒนาระบบเป็นประเทศไทย 4.0 การทำโครงงานฐานวิจัย และเพาะพันธุ์ปัญญา ที่มีกระบวนการให้นักเรียนใช้ความคิดตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทางของงานวิจัย จึงเป็นสำคัญสำคัญในการสร้างกำลังคนที่ดีมีวินัย สอดคล้องได้ อีกทั้งยังทำให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 2 ในด้านการทำงานเป็นทีม การแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ และการสื่อสารแลกเปลี่ยนลงภายใน กระบวนการค้นคว้า และเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบ

Ji-Ra

ไทยมองไทย
สหประชาชาติ

เพาะพันธุ์ปัญญา เดินหน้าสู่ไทยแลนด์ 4.0 (2)

ปีที่ 4 ของโครงการนำร่องปฏิรูปการเรียนรู้ สร้างทักษะกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการที่ผู้เรียนสร้างและส่งเสริมความรู้ตนเอง อย่างที่ ท่าน พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ประธานกรรมาธิการศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงว่า การปฏิรูปการศึกษาไทย เกิดความเปลี่ยนแปลงของทั้งการเรียนและครู เป็นเรื่องที่ท้าทายจะทำอย่างไรให้สิ่งดีๆ เหล่านี้ เกิดผลดีถึงมือภาคต่อระบบการศึกษา ความสำเร็จในระบอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นโยบายการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทำให้เกิดความสมดุล เป็นความเปลี่ยนแปลงเชิงประจักษ์ ตอบรับยุทธศาสตร์ชาติ ไทยแลนด์ 4.0 เตรียมความพร้อมนักเรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ด้วยการพัฒนาคณาจารย์ กระบวนการทางการศึกษา เน้นการสร้างรากฐานการพัฒนาประเทศ บนความรู้ภาษาไทยจึง

เพชรแท้ก็อย่างไรก็ยังเป็นเพชรอันยังต่ำ
สำคัญที่คนเจียระไนและผู้ที่จะมอบไปประดับ
แหวนหรือสวมลูกธนูอะไรในต่างหาก ตาถึงแค่
ไหน ผมก็นึกในใจระหว่างรอ พล.อ.ดร.
ประจิน จั่นตอง รองนายกรัฐมนตรี ประธาน
ขึ้นกล่าวปรากฏาและเปิดงาน

“ขอบคุณ เสกข. โดยเฉพาะ รศ.สุชีระ
ธนาภากรสิทธิกรไทย ศูนย์พี่เลี้ยง ย
มหาวิทยาลัย ดร. นักเรียน มีจิตใจมีส่วนร่วม

การรวมการรังก่อนโดยเทพพันธุโยมยา เพื่อทำปฎิไทยแลนด์ 4.0 เด็กไทย 4.0 การศึกษา 4.0 พลังงาน 4.0 แล้ว 4.0 คืออะไร ใช้โน้ตวามสูง ใช้แรงงานต่ำ เทคโนโลยีสูง ทำให้เกิดมูลค่าเพิ่ม คุณค่าเพิ่ม ผลผลิตมีคุณภาพขึ้น รายได้รวมมากขึ้น เติบโตไปไกล 20 ปี พื้นที่เกษตรมีรายได้มากยิ่งขึ้นจังหวัดหนองบัวลำภู 40,000 บาทต่อคนต่อปี หรือ 2,500 ถึง 3,000 บาทต่อเดือน วันละ 100 ไม้มากอยู่ได้ ขณะนี้ของ ภูเก็ต 4-5 แสนบาทขึ้นไป ปาล์มเงิน 3.9 แสนบาทต่อคนต่อปี จำนวนประชากรเท่ากับหนองบัวลำภู แต่รายได้ต่างกันลิบลับ จงทำ

มติชน สุดสัปดาห์ Matichon Weekend Circulation: 500,000 Ad Rate: 480	Section: First Section/- วันที่: ศุกร์ 14 - พุธสัปดาห์ 20 เมษายน 2560 ปีที่: 37 ฉบับที่: 1913 หน้า: 34(บน) Col.Inch: 83.86 Ad Value: 40,252.80 PRValue (x3): 120,758.40 Clip: Full Color คอลัมน์: ไทยมอไทย: เพาะพันธุ์ปัญญาเดินหน้าสู่ไทยแลนด์ 4.0 (2)
--	--

อย่างไรให้สังคมอุดมสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี กินดี มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี มีความสุข มีอาชีพ มีรายได้ คุ้มค่ากับสิ่งที่ได้ การศึกษาที่ดี

“ความรู้มาจากการประสบการณ์ การถ่ายทอด การสะสม บอกเล่า อีกอย่างความรู้จากการวิจัย เป็นความรู้แบบที่ไม่ลืมเลยคือการวิจัย ทำให้เกิดปัญญาก้าวต่อไปเกิดเทคโนโลยี ความรู้ ปัญญา และนวัตกรรม การศึกษาจึงต้องปรับบทบาทเรียนการสอนให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 เต็มเต็มเต็มศึกษา ความรับผิดชอบ และจิตตปัญญาเข้าไป นำไปสู่วิชาชีพ แผนการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการต้องผลักดันโครงการ นั้นเป็นหนึ่งในโครงการที่ขับเคลื่อนคน ขับเคลื่อน การศึกษาให้เกิดความเข้มแข็ง ให้เกิดการสื่อสาร สองแนวทาง เกิดเครือข่าย ทั้งขนาดไปพร้อมกัน COORDINATE COOPERATION ที่สำคัญ CREATIVE ขอให้เป็น Positive อย่า เป็น Negative”

“สิ่งที่กระทรวงศึกษาธิการพยายามผลักดัน ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงปฏิรูป ก็คือ ครู ผู้บริหาร ซึ่งอยู่บนยอดของพีระมิด มีพลังอย่างมากทำให้ทุกส่วนเกิดความเสถียร ทำอย่างไรให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในยุค 4.0 การสื่อสารไร้พรมแดน จะปรับวิธีการสอนอย่างไร ให้โรงเรียนในชนบท เมืองหลวง มีคุณภาพ โอกาสเท่าเทียมกัน เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน”

“ประชากรต่อมา พลิกสูตร พลิตให้สอดคล้องกับความต้องการ เป้าหมายที่จะเดินไปถึงทั้งเชิงวิชาการ เชิงวิชาชีพ พลิกสูตรต้องเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับยุคสมัย ไม่ได้รู้ทันฝ่ายการเมืองเท่านั้น ขึ้นอยู่กับเราจะมีด้วยกันอย่างไร ปรับไปพร้อม

กัน ครู ผู้บริหาร พลิกสูตร เทคนิคการนำเสนอ ทำให้เกิดความร่วมมือ การประเมินตนเองต้องมีการพัฒนาปรับเปลี่ยน”

บรรลุตามเป้าหมายนโยบายใหญ่ให้ทุกคณะคิด ทำอย่างนี้จะขยายการดำเนินโครงการ อย่างนี้ออกไปสู่โรงเรียนอีก 32,000 แห่ง จาก 8 มหาวิทยาลัยเป็น 155 มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ ผมพร้อมมาช่วย ผักเป็น การบ้าน ท่านพร้อมหรือยัง จะปรับตัวเอง กระบวนทัศน์ เพาะพันธุ์ปัญญาให้เด็กของเราไปสู่ไทยแลนด์ 4.0 ท่านอยากเป็นส่วนหนึ่งไหม อยากเปลี่ยนไหม จากเป็นเด็กยุคก่อน ครูสอนอะไรมา บอกมาก็เป็นไปตามนั้น แสงสว่างความรู้ด้วยตัวเองได้ไหม เกิดปัญญาจากการศึกษาเรียนรู้ด้วยตัวเอง”

พี จบผมเกิดคำถามในใจ ท่ามกลางเสียงปรบมือดังทั่วห้อง โจทย์นี้ใครควรหาคำถามนี้ใครควรตอบ

ก่อนพบคุณอดีตรอง กก.ผจก.ใหญ่ธนาคารกสิกร บอกให้ฟังว่า กลีรตงกลางจะสนับสนุนโครงการนี้ต่อไปอีกอย่างน้อย 2 ปี ส่วนจะเป็นเงินจำนวนเท่าไร ค่อยปรึกษาหารือกัน

ครับ เป็นข่าวดี ไม่เฉพาะแต่ชาวพหุพันธุ์ปัญญาเท่านั้น แต่หมายถึงครู นักเรียน ผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ปกครอง จะมีครูแกนนำ ครูพันธุ์ใหม่ นักเรียนพันธุ์ใหม่ เพาะพันธุ์ปัญญาเพิ่มขึ้นไปเรื่อยๆ ระหว่างรอคอยความหวังความเปลี่ยนแปลงที่วังจันทน์ราษฎร์ ผลักดันแนวทางปฏิรูปการศึกษา ยุค 4.0 เข้าสู่ระบบการศึกษาไทยให้เป็นจริง

วันไหน คำตอบยังอยู่ในสายลม ●

ไทยโพสต์ Thai Post Circulation: 950,000 Ad Rate: 850	Section: X-CITE/- วันที่: เสาร์ 29 เมษายน 2560 ปีที่: 21 ฉบับที่: 7477 หน้า: 15(กลาง) Col.Inch: 83.84 Ad Value: 71,264 PRValue (x3): 213,792 Clip: Black/White หัวข้อข่าว: เพาะพันธุ์ปัญญากับเด็กไทยยุค4.0
--	--

“ซึ่งการเป็นไทยแลนด์ 4.0 จะต้องตอบโจทย์ใหญ่ให้ได้ คือ การกินดีอยู่ดี มีเกียรติ มีศักดิ์ศรีของประชาชน และการศึกษา ความรู้ ปัญญา นวัตกรรมต่างๆ จะเป็นปัจจัยขับเคลื่อนสังคม และทุนสำคัญก็คือ Creative thinking จะนำไปสู่ความเป็นไทยแลนด์ 4.0 ได้” รองนายกรัฐมนตรีกล่าว

ด้าน ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช กล่าวปาฐกถาในหัวข้อ “เรียนรู้จากโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาเพื่อนโยบายการศึกษาสำหรับคนไทย 4.0” ว่า หลักสำคัญการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ ต้องเรียนรู้ หาความรู้ใส่ตัว และไม่ได้เกิดจากการถ่ายทอดจากใคร ไม่ว่าครูหรือใครทั้งสิ้น แต่เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการทำงานเกิดจากตัวเอง ที่ผ่านมาคนในวงการศึกษาเข้าใจผิดเรื่องการศึกษา คิดว่าการเรียนรู้คือการถ่ายทอดจากครู ไม่ได้เรียนรู้ด้วยตัวเอง และคิดว่าการเรียนต้องฟังครูสอน นับเป็นความเข้าใจผิดจริงๆ ครูต้องมีมากกว่านี้ ซึ่งนี่คือคุณค่าของการศึกษาคืออะไร ถ้าเราไม่เปลี่ยนความคิดก็จะเป็นไทยแลนด์ 4.0 ไม่ได้ อย่างไรก็ตามสำหรับบทบาทครูศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญมากกว่าสมัยก่อน เพราะการเรียนรู้สมัยใหม่มีความซับซ้อนมากกว่าเดิม

“ผมเห็นว่าการเรียนรู้ถ้าไม่ผ่านความยากลำบาก ไม่ผ่านช่วงวิกฤติ ไม่เป็นการเรียนรู้ที่ประทับใจหรือไม่เป็นการเรียนรู้ที่จะทำให้คุณสมบัติน้อยลงอย่างเกิดแก่ผู้ศึกษา ทั้งในแง่พื้นฐาน ภาระ พยายาม ไม่ท้อถอย หรือการที่นักตั้งใจให้ได้ ฯลฯ การเรียนเรียน

รู้ที่แท้จริงคือ ทำให้นักเรียนสามารถอธิบายได้ว่า คิดอย่างไร ไม่ใช่การหาคำตอบที่ถูกต้อง แต่เป็นความสามารถบอกได้ว่าเส้นทางของคำตอบนั้นมีที่มาอย่างไร ผลลัพธ์ของการเพาะพันธุ์ปัญญาที่เห็นได้ชัดคือ จัดตั้งปัญญาซึ่งเป็นทั้งเครื่องมือและผลลัพธ์ที่ดี การเรียนต้องมีความก่อน ซึ่งผลจากโครงการเห็นหลังส่วนนี้ เพราะมนุษย์เรากำไม่ได้เรียนจากสิ่งที่ยากหรือล้มเหลว ไม่ใช้การเรียนที่แท้จริง แต่เมื่อผ่านประสบการณ์เหล่านั้นถึงจะเรียนรู้แท้จริง จัดตั้งปัญญาที่ได้เกิดควบคู่กับความรู้วิชาการ นับเป็นความรู้ที่ได้ทั้งจากภายนอกและภายในตัวผู้เรียน” ศ.นพ.วิจารณ์กล่าว

ด้านชาญวิทย์ ศุภกุล กรรมการกำกับดูแลกิจการ ธนาคารกสิกรไทย กล่าวว่า นี่นับเป็นปีที่ 4 ของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ด้วยความร่วมมือของสาว ซึ่งธนาคารกสิกรไทยมีความยินดีที่จะต่อยอดสนับสนุน ช่วยขยายผล “กระบวนการเรียนรู้ใหม่” ให้เป็นที่รับรู้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น เพราะโครงการเพาะพันธุ์ปัญญามีแนวทางที่สอดคล้องกับนโยบายพัฒนาอย่างยั่งยืนของธนาคาร ที่คำนึงถึงความสมดุลของเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ด้วยเหตุนี้ในปีนี้โครงการจะครบกำหนดที่วางไว้ครั้งแรกจะดำเนินการ 5 ปี แต่ด้วยคุณค่าของโครงการที่มีต่อการศึกษาค้นคว้า เรียน ต่อครูอาจารย์ และสอดคล้องกับนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ธนาคารจึงเห็นควรว่าจะสนับสนุนขยายโครงการต่อไปอีก 2 ปี.

มติชน สุดสัปดาห์ Matchon Weekend Circulation: 500,000 Ad Rate: 480	Section: First Section/- วันที่: ศุกร์ 21 - พุธสัปดาห์ 27 เมษายน 2560 ปีที่: 37 ฉบับที่: 1914 หน้า: 34(ซ้าย) Col.Inch: 80.50 Ad Value: 38,640 PRValue (x3): 115,920 ศิลปิน: สีสี่ คอลัมน์: ไทยมอไทย: ข้อเสนอต่อการศึกษาไทย จากครูพันธุ์ใหม่ (3)
--	---

ไทยมอไทย
สมหมาย ปาริชาติ

ข้อเสนอต่อการศึกษาไทย จากครูพันธุ์ใหม่ (3)

การรายงานผลการดำเนินโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาปีที่ 4 ด้วยรูปแบบการแสดงผลการพูดเล่าเรื่องราวความจริง ความเป็นไปและความเป็นจริงที่เกิดขึ้นโดยนักแสดงตัวจริง เริ่มจากผู้ไม่โครงการ ครูพันธุ์ใหม่ 8 มหาวิทยาลัย ครูแกนนำ นักเรียน ผู้บริหาร พ่อแม่ผู้ปกครอง และนักวิจัยผู้ติดตามประเมินผลโครงการ

บทสนทนาต่อเนื่อง รับกันเป็นทอดๆ สะท้อนบทบาท ความคิด ในการจัดการศึกษาตามแนวทางเพาะพันธุ์ปัญญาที่พัฒนามาตามลำดับ ใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือให้นักเรียนสร้างและสะสมความรู้ด้วยตัวเอง เริ่มจากโครงการยุววิจัยยาวาว ตั้งแต่ปี 2546 เป็นต้นมา

คำพูดที่กลั่นออกมาจากใจของพวกเขาแต่ละคน ไม่ใช่บทละครที่แต่งขึ้นเพื่อความสนุกสนาน แต่เป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ที่บ้าน ที่วัด ที่ท้องทุ่ง ฯลฯ ทุกๆ ที่ที่พวกเขาเข้าไปแสวงหาความรู้ใหม่ เรียนรู้จากของจริง จากการลงมือทำ จากผู้รู้ จากชาวบ้าน สะกดผู้ชม ผู้ฟังเต็มห้องประชุมให้นั่งอยู่กับที่ สะทอนใจไปกับพวกเขาและชวนให้อยากติดตามฉากต่อไปจะเป็น

อย่างไร

“วิจัยคือการบูรณาการสร้างปัญญาด้วยตัวเอง” ที่ผ่านมการศึกษาไทยติดกับดักสถิติ ครูลัวกันมาก เลยสร้างตลาดใหม่ให้กับครูสถิติ จึงต้องสร้างกระบวนการให้ครูเข้าใจวิธีคิด โดยไม่เอาสถิติ เราต้องการระบบอำนาจที่ครอบคลุมทำให้เกิดพัฒนาการทั้งทางสมองและทางปัญญา จนมาถึงปี 2556 เกิดโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาบนพื้นฐานความเชื่อ 6 ประการ ย้ายวิจัยจากครูมาสู่นักเรียน ผลปฏิบัติเกิดขึ้นเฉพาะตน การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อปลดปล่อยหาสทางความคิด เปลี่ยนพื้นที่อำนาจสั่งการเป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ร่วมกัน อธิสภพทางความคิดเป็นจุดเริ่มต้น

“ครูต้องปรับ พูดให้น้อยลง ฟังเด็กให้มากขึ้น ฟังด้วยใจ ต้องคอยประคับประคองเวลาเขาเกิดปัญหา ครูต้องอดทน จากที่เคยชินกับการสั่ง บอกให้เด็กต้องทำตาม มาเป็นถามให้เด็กคิดเอง”

ภาพหลังเหตุการณ์ที่นักเรียนช่วยกันเขียนขึ้นมีครูเป็นที่ปรึกษา ใช้เป็นเครื่องมือในการระดม

ความคิด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตั้งประเด็นจากหัวข้อวิจัย ภาพข่าวกำลังแตกออก ออกทรง ฉายขึ้นจอพร้อมกับการพูดที่พรูพรูของครู

“เสียงตะโกนจากใจ ไม่ๆ เรายังหาวิธีไม่เจอ ครูเพาะพันธุ์ทุกคน บางครั้งคิดเป็น บางครั้งท้อแท้กับระบบที่อยู่รอบตัวเรา”

“แนวทางเพาะพันธุ์ปัญญาทำให้เรากล้าเปลี่ยนแปลงตัวเอง ออกแบบการเรียนรู้ใหม่ๆ ด้วยกระบวนการจัดปัญญาทำให้เข้าใจตัวเองมากขึ้น เข้าใจเด็กมากขึ้น ลูกขึ้นมดลูกแล้วใจตัวเอง”

บทสนทนาดำเนินต่อไป จนมาถึงนักวิจัยผู้ติดตามประเมินผลโครงการ ผศ.ดร. เลขา นิยะธัชกรชัย ผู้ทรงคุณวุฒิ สภาการศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาคือการผูกพัน ก้าวข้ามแนว

ภาพประกอบบทสนทนาเริ่มปรากฏบนจอตามลำดับ จากความเชื่อของเพาะพันธุ์ปัญญาสู่ความสำเร็จเชิงประจักษ์ จบด้วยข้อเสนอต่อ

รหัสข่าว: C-170421031119 (21 เม.ย. 60/04:10)

หน้า: 1/2

มติชน สุดสัปดาห์ Matchon Weekend Circulation: 500,000 Ad Rate: 480	Section: First Section/- วันที่: ศุกร์ 21 - พุธสัปดาห์ 27 เมษายน 2560 ปีที่: 37 ฉบับที่: 1914 หน้า: 34(ซ้าย) Col.Inch: 80.50 Ad Value: 38,640 PRValue (x3): 115,920 คลิป: ลีลี คอลัมน์: ไทยมองไทย: ข้อเสนอต่อการศึกษาไทย จากครูพันธุ์ใหม่ (3)
---	--

การศึกษาไทย

“ผลจากการวิจัยพบว่า รากของปัญหาคือ การบริหารจัดการการศึกษาที่กำกับแนวตั้ง สิ่ง การจากระดับบนลงมาเป็นทอดๆ” เขาย้ำ

ก่อนเสนอแนวทางออกอันเป็นข้อเสนอ เริ่ม ตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

1. ให้เป็นนโยบายและกำหนดกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด RBL (Research Based Learning) แบบเฉพาะพันธุ์ปัญญาแก่ โรงเรียน

2. สนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาให้เพียงพอต่อการขับเคลื่อนกระบวนการเพาะพันธุ์ปัญญา

3. พัฒนาศักยภาพของเขตในการสนับสนุน วิชาการ การให้บริการปรึกษา การฝึกอบรม การ นิเทศ

ต่อด้วยข้อเสนอระดับกระทรวงศึกษาธิการ

1. ทบทวนประสิทธิผลของทุกกิจกรรม ที่โรงเรียนทำ เพื่อหาทางเลิกกิจกรรมที่ไม่มี ประสิทธิภาพ และจัดสรรเวลาสำหรับการเรียนรู้ ตามแนวคิด RBL แบบเพาะพันธุ์ปัญญา เพื่อ สร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ให้แก่นักเรียน

2. ให้การเรียนรู้ตามแนวคิด RBL เป็น นโยบายประจำภูมิภาคการศึกษา

ข้อเสนอที่เกิดจากผลการวิจัยติดตามโครงการ ด้านการศึกษาเยาวชนตลอดชีวิตในวิชาการ ของเธอ เพื่อตอบโจทยคำถามถึงการขยายผล ของโครงการเข้าสู่ระบบการศึกษา สู่โรงเรียน อื่นๆ อีกมาก

“ตลอดข้างทางเรากันพบสิ่งต่างๆ มากมาย ปัญหาการศึกษาไทยแก้ไขได้ด้วยวิธีการของเรา ต้องช่วยกัน เป็นปัญหาของทุกคน”

เธอทิ้งท้าย ก่อนยกมือไหว้และก้าวลงจาก เวที

พ

ง ผศ.ดร.เลขา จบ ผมคิดช่วยหาตอบ ต่อคำถามที่ว่า จะทำอย่างไรให้แนวทางการ จัดการศึกษาแบบเพาะพันธุ์ปัญญาเข้าสู่ระบบ คิดแบบง่ายๆ ไม่ซับซ้อน

ถ้าเป็นครู เป็นผู้บริหารโรงเรียนก็เพียงศึกษา หาความรู้ ทำความเข้าใจกับวิธีคิด วิธีดำเนินการ เรียนรู้รูปแบบนี้ เปิดยูทูบ เปิดเว็บไซต์ เพาะพันธุ์ ปัญญาที่มีอยู่มากมาย จะเลือกดูภาพรวม หรือ รายละเอียด 8 มหาวิทยาลัยตามใจสะดวก ให้ครู นักเรียน นั่งดูชม แล้วพูดคุยกัน

นำไปปรับกับวิชาโครงการที่สอนกันอยู่ใน ห้องเรียน นอกห้องเรียน ปฏิรูปกันอย่างจริงจัง

ต่อเนื่อง ทดลอง ลองผิด ลอง ถูกกันสักระยะ ก็หอม ก็ปี การศึกษาที่ตาม จนเกิดความ รู้สึกรู้ว่าความเปลี่ยนแปลงใน ทางที่ดีเกิดขึ้นแล้ว จากนั้น ค่อยๆ ขยายผลต่อไป

ประสบปัญหาอะไร สอบถามปรึกษาหารือกับ ผู้คนในกระบวนการเพาะ พันธุ์ปัญญาเพื่อหาคำตอบ ข้อข้องใจแล้วไปต่อ ขอ เพียงกล้าคิด กล้าตัดสินใจ ออกแบบการเรียนการสอน ใหม่ มีกำลังใจอดทน ต่อสู้ เพื่อเด็ก

ถ้าเป็นคนดี อาจารย์ คณะครูคณาจารย์ ศึกษาศาสตร์ เปิดยูทูบรายการ สรุปผลการ ดำเนินงานปีก่อนๆ หรือปี

ล่าสุดนี้ ให้นักศึกษาชมแล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ชวนครูแกนนำเพาะพันธุ์ปัญญาในโรงเรียน ครู พ่เลี้ยงจากมหาวิทยาลัยไปพูดคุยให้ฟัง พวกเขา ทำอย่างไรถึงเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอน แบบเดิมที่เรียกว่า Passive Learning เป็น Active Learning จัดตั้งปัญหาศึกษาทำอะไร อย่งไร RBL ส่งผลต่อการเรียนรู้ ความคิด และพฤติกรรมของผู้เรียนแต่ไหน เกิดความ เปลี่ยนแปลงทั้งครูและนักเรียนอย่างไร

ถ้าเริ่มต้นลงมือทำได้ก่อน แค่นี้ก็ถือ คำตอบในตัวเองว่า แนวทางเพาะพันธุ์ ปัญญาเข้าสู่ระบบการศึกษาแล้วด้วยการ ปฏิบัติ ไม่ต้องรอคอยคำสั่งหรือนโยบาย ใดๆ ให้เสียเวลาต่อไป โดยไม่มีความหวัง เมื่อไหร่ฝันจะเป็นจริง ●

มติชนสุดสัปดาห์ <http://www.matichonweekly.com>

Rating: ★★☆☆

บันทึกไฟล์เมื่อ: พุธ 3 พฤษภาคม 2560 เวลา 11:00

Site Value: 10,000

PRValue (x1): 10,000

หัวข้อข่าว: ไทยมอไทย : 2 ทู 1 ปาก เรื่องเล่านักเรียนพันธุ์ใหม่ (4)

ที่มา	มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับวันที่ 28 เมษายน - 4 พฤษภาคม 2560
ผู้เขียน	สมหมาย ปาริจฉัตต์
เผยแพร่	วันอังคารที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ.2560

รายงานจากเวทีประชุมประจำปีของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาปีที่ 4 ตอนที่แล้วผมปิดท้ายที่ข้อเสนอต่อระบบการศึกษาไทย ตั้งแต่ระดับกระทรวงศึกษาธิการลงไปจนถึงระดับเขตพื้นที่การศึกษา ของทีมวิจัยติดตามประเมินผลโครงการ นำโดย ผศ. ดร.เลขา ปิยะอัจฉริยะ ผู้ทรงคุณวุฒิสภาการศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ว่าไปแล้ว หากพิจารณาเนื้อหาของข้อเสนอดังกล่าว ยังรวมเลยไปถึงผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ภูมิปัญญาในพื้นที่ทุกระดับทีเดียว

ที่สำคัญ พลิกข้อความอันเป็นสาระที่น่าเนิ่นช้า เลยขอย้อนกลับ เอาประโยคที่ผู้วิจัยกล่าวบนเวทีต่อผู้ฟังเกือบพันคนมาฉายอีกครั้ง

“รากของปัญหาคือการบริหารจัดการสถานศึกษาที่กำกับแนวดิ่ง สั่งการจากระดับบนเป็นทอดๆ ได้บันทึกกำลังความคิดของผู้บริหารสถานศึกษาจนขาดศักยภาพคิดทำสิ่งใหม่ด้วยตนเอง”

ใครมีพฤติกรรมความคิดเข้าข่ายตามความในประโยคนี้น่าจะปรับความคิด ปรับตัว ปรับใจ ปรับการปฏิบัติโดยยินยอมพร้อมใจ ไม่ต้องใช้อำนาจและคำสั่งอย่างไร ก็แล้วแต่ดุลยพินิจจะครับ

ก่อนเริ่มต้นรายงานผลสรุปการวิจัยและข้อเสนอ หัวหน้าทีมพูดถึงความเชื่อของเพาะพันธุ์ปัญญาให้รับรู้ ซึ่งเป็นธงนำความคิดและแนวทางปฏิบัติ การทำโครงการฐานวิจัยที่เกิดปัญญาโดยผู้เรียนเอง ดังนี้

1. วิจัยสร้างปัญญาให้ผู้ทำ วิจัยจึงเป็นกระบวนการของการศึกษา
2. ปัญญาเกิดได้จากการคิดบูรณาการความรู้เข้าสู่ข้อสรุปอย่างมีเหตุผล มีตรรกะ
3. การทำวิจัยด้วยความคิดแบบผลเกิดจากเหตุ คือกระบวนการสร้างปัญญาของมนุษย์

มติชนสุดสัปดาห์ <http://www.matichonweekly.com>

Rating: ★★☆☆

บันทึกไฟล์เมื่อ: พุธ 3 พฤษภาคม 2560 เวลา 11:00

Site Value: 10,000

PRValue (x1): 10,000

หัวข้อข่าว: ไทยมอไทย : 2 หู 1 ปาก เรื่องเล่านักเรียนพันธุ์ใหม่ (4)

4. การได้ปัญญาจากวิจัยเป็นปัจจัยตั้ง วิจัยต้องเป็นงานของผู้เรียน

5. การศึกษาต้องเรียนรู้ผ่านความเข้าใจจากประสบการณ์ปฏิบัติ คิดด้วยเหตุด้วยผล จินตนาการ (กาลามสูตร)

6. ครูต้องเข้าใจวิจัยในส่วนของกระบวนการ แล้วจัดให้นักเรียนทำ

ปรากฏการณ์จากการติดตามผล จากการพูดคุยกับนักเรียน ครูแกนนำ ผู้บริหาร ครูศูนย์พี่เลี้ยง พ่อแม่ผู้ปกครอง และร่วมสังเกตการจัดการเรียนตามแนวทาง RBL ทั้งในโรงเรียนที่ปฏิบัติได้ดีมากกับยังอยู่ในระดับที่ท้าทาย พบความเปลี่ยนแปลงของนักเรียนและครูมากมาย ดร.เลขา สะท้อนให้ฟังเป็นตัวอย่างสองเรื่อง

นักเรียนตั้งชื่อเรื่องของเธอมาด้วย

คนแรก นักเรียนหญิงชั้นมัธยมปีที่ 6 ชื่อเรื่องว่า 2 หู 1 ปาก

“หนูเป็นคนที่ได้รับผิดชอบสูง มีความเป็นผู้ใหญ่ หนูเป็นหัวหน้าห้องมาตลอด แต่พอมาเรียน ม.4 มีเพื่อนที่มาจากโรงเรียนใหม่เข้ามา แต่ละคนมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน แต่หนูก็ยังคิดว่าหนูเก่ง คิดว่าหนูอยู่โรงเรียนเดิม สภาพแวดล้อมเหมือนเดิม หนูก็ยังเป็นหัวหน้าห้อง

ต่อมาครูให้จัดงานนำเสนอโครงร่าง RBL ซึ่งมีโรงเรียนหนูเป็นเจ้าภาพและเชิญโรงเรียนอื่นมาร่วม ครูมอบให้นักเรียนที่มาจากโรงเรียนอื่นเป็นคนรับผิดชอบหลัก

หนูโกรธ น้อยใจ ทำไมครูไม่เลือกเรา เราเก่ง เราเป็นหัวหน้า ครูก็สอนเรามาเนิ่นนาน เราก็เข้าร่วมโครงการนี้มาตั้งแต่ต้น ทำไมครูจึงมองข้ามเรา หนูยอมรับว่าหนูไม่พูด ไม่ฟัง ไม่ยอมรับว่าเราจะทำอะไร ทำอย่างไร หนูปิดกั้นตัวเอง

มติชนสุดสัปดาห์ <http://www.matichonweekly.com>

Rating: ★★☆☆☆

บันทึกไฟล์เมื่อ: พุธ 3 พฤษภาคม 2560 เวลา 11:00

Site Value: 10,000

PRValue (x1): 10,000

หัวข้อข่าว: ไทยมอไทย : 2 ทู 1 ปาก เรื่องเล่านักเรียนพันธุ์ใหม่ (4)

หนูเป็นอย่างน้อยช่วงหนึ่ง งานก็คงก้าวหน้าไปเรื่อยๆ หนูคิดว่าแทนที่จะไม่สนใจ ลองมาค้นหาดูว่า เขาทำงานอย่างไร แล้วมาค้นหาตัวเอง ถ้าเป็นเราจะทำได้อย่างเขาไหม

วิธีการของเขาต่างไปจากหนูจริงๆ เขาจะฟังเพื่อนๆ ก่อน แล้วจึงลงมือทำ งานของเขาก้าวหน้าไปเป็นขั้นตอน เขาทำได้ดีกว่าหนูจริงๆ ถ้าเป็นหนูปานนี้คงยุ่งและเหนื่อยมาก

จุดนี้เองทำให้ความเชื่อที่ว่าหนูเก่งกว่าใคร จบลง หนูคิดว่า แทนที่เราจะปิดตัวเองแบบนี้ ทำไมเราไม่ช่วยให้เขาทำงานสะดวกขึ้น ในเมื่อเราเองเป็นนักเรียนเก่าที่นี่ คำนึงกับสิ่งต่างๆ มากกว่าเขา

มาถึงตอนนี้หนูเริ่มคุยกับเขา และถามว่าจะให้หนูช่วยอะไรบ้าง เขาดีใจมากและบอกว่าอยากให้หนูช่วยแต่เกรงใจ

เขาพูดหนูก็ฟัง พอหนูพูดเขาก็ฟัง พอเราช่วยกันทำงาน งานก็เสร็จเร็ว ถึงเวลาการนำเสนอานทุกอย่าง เป็นไปอย่างเรียบร้อย ทั้งระหว่างงานและหลังงาน พอเสร็จงานทุกอย่างก็ถูกเก็บเสร็จเรียบร้อย

หนูเรียนรู้ว่า คนเรานั้นไม่มีใครเก่งจนพัฒนาต่อไปไม่ได้ เราควรพัฒนาตนด้วยการฟังคนอื่นให้มากขึ้น เรียนรู้ในสิ่งที่เขาทำ ขอข้อเสนอแนะจากเขา เอามาคิด แทนที่จะฝังตัวเองกับเรื่องเก่า และที่สะดุดใจหนูมากที่สุดคือ หนูรู้แล้วทำไมธรรมชาติจึงให้คนมีหู 2 ข้าง แต่มีเพียง 1 ปาก”

เรื่องต่อมา ชื่อว่า ปฏิวัติ เรื่องราวของนักเรียนชาย ชั้นมัธยมปีที่ 3

“ผมเป็นคนพูดน้อย ขี้อาย ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น เวลาทำงานโครงการกลุ่ม ผมจะนั่งฟังเพื่อนๆ พูด แล้วทำงานตามที่เพื่อนบอก เวลานำเสนออะไรผมจะแคไปยืนในกลุ่มแต่ไม่เคยเสนอและไม่เคยตอบคำถาม ผมรู้สึกสบายใจที่เป็นคนอย่างนี้

วันหนึ่งถึงเวลาที่ต้องนำเสนอโครงการในห้องเรียน ครูบอกว่าครูจะให้คนที่ไม่เคยนำเสนออะไรในกลุ่มไปนำเสนอหน้าห้อง ซึ่งในกลุ่มก็มีผมคนเดียว 2 คนแรกเสนอหัวเรื่องและร่างเค้าโครงไปแล้ว ผมตกใจมาก ผมคิดมาก ผมจะทำอย่างไรดี ผมไม่เคยพูดอะไรหน้าห้องเลย พอถึงคิดผมก็ยิ่งกลัว

มติชนสุดสัปดาห์ <http://www.matichonweekly.com>

Rating: ★★☆☆

บันทึกไฟล์เมื่อ: พุธ 3 พฤษภาคม 2560 เวลา 11:00

Site Value: 10,000

PRValue (x1): 10,000

หัวข้อข่าว: ไทยมอไทย : 2 ทู 1 ปาก เรื่องเล่านักเรียนพันธุ์ใหม่ (4)

เพื่อนๆ ในกลุ่มบอกให้ผมลองพูดในกลุ่มดู ผมพูดตะกุกตะกัก มองหน้าเพื่อนๆ ก็รู้แล้วว่าผมพูดไม่ได้ เพื่อนๆ ทำท่าหนักใจแต่ไม่ว่าอะไร บอกแต่ว่าไม่เป็นไร ยังมีเวลาซ้อม

พอกลับไปถึงบ้านผมเริ่มซ้อมพูดกับกระจก พูดดังๆ แต่ก็ยังพูดติดๆ ขัดๆ แล้วก็เริ่มใหม่ ทุกคนในบ้านได้ยินผมพูดเพิ่มพูนหน้ากระจกคนเดียว ที่แรกเขาแปลกใจ แต่ก็ไม่ว่าอะไร ผมซ้อมอย่างนี้ทุกวัน วันละหลายครั้ง จะไปขอลืมพูดกับครูก็ดูว่าไม่เหมาะสม ทุกคนในกลุ่มเขาทำมาแล้วและครูอยากให้เราฝึกพูดเราก็น่าจะทำต่อ

มาถึงวันนำเสนอ ผมตกใจมาก กลัวจะพูดไม่ออก แต่พอถึงกลุ่มผม ทุกคนออกไปยืน ผมยืนตรงกลางแล้ว สมมติว่าข้างหน้าผมคือกระจก ผมก็พูดตามที่ซ้อมมา พอพูดจบก็มีคำถาม ผมกับเพื่อนๆ ก็ช่วยกันตอบคำถาม ครูชมผมว่าพูดได้ดี เพื่อนๆ ในห้องบอกว่า ไม่นึกเลยว่าผมจะพูดได้ดีมาก

ผมรู้สึกว่ ความกลัวและความอายมันหลุดหายไปจากตัวผมจริงๆ แล้วผมก็พูดหน้าห้องได้ ที่นี้พอมีการพูดคุยกันในกลุ่มผมก็เริ่มเสนอความเห็น เวลามีคนถามผมก็จะตอบ ที่กลัวกว่านั้นคือผมกล้าถามคำถาม

ตอนนำเสนอโครงการผมรับหน้าที่เป็นคนนำเสนอด้วย ถ้าเป็นเมื่อก่อนผมคงขอออกไปยืนเฉยๆ ผมพูดได้คล่อง ไม่ตะกุกตะกัก ไม่อาย และแทนที่จะคุยเฉพาะเพื่อนในโครงการ ผมกล้าออกไปคุยกับเพื่อนๆ ในห้อง เพื่อนๆ ที่มาด้วยบอกว่าเปลี่ยนจากคนขี้อายมาเป็นคนพูดเก่ง”

เรื่องเล่าความเป็นจริงทำนองนี้ เกิดขึ้นหลายเรื่อง หลาการส ทุกโรงเรียน ทุกศูนย์ที่เลี้ยง ถูกชักชวน เรียกร้องให้เล่าด้วยการบันทึกความคิด ความเปลี่ยนแปลงอันเป็นผลจากการเรียนรู้ตามกระบวนการเพาะพันธุ์ปัญญา ภายใต้หลักการ สะท้อนคิดคือเรียน ถามคือสอน เขียนคือคิด

ผลงานเล่มล่าสุด “รอยจารึก บันเส้นทางครูเพาะพันธุ์ปัญญา” ครูปัญญาที่ปรกร 24 คน น่าอ่านมาก

พวกเขาสะท้อนคิดจากการเขียน อ่านแล้วสะท้อน อีก ยืมหรือร้องให้ ต้องติดตาม

มติชน สุดสัปดาห์ Matchon Weekend Circulation: 500,000 Ad Rate: 480	Section: First Section/- วันที่: ศุกร์ 5 - พุธสัปดาห์ 11 พฤษภาคม 2560 ปีที่: 37 ฉบับที่: 1916 หน้า: 34(บน) Col.Inch: 83.44 Ad Value: 40,051.20 PRValue (x3): 120,153.60 คลิป: สีสี่ คอลัมน์: ไทยมอไทย: ครูวิจารณ์ให้การบ้าน (5)
--	---

ครูวิจารณ์ให้การบ้าน (5)

ไทยมอไทย

สมหมาย ปาริจฉัตต์

!! แสดงผลการดำเนินงานโครงการพิเศษพิเศษ
ปัญหาปีที่ 4 ดำเนินมาถึงช่วงเวลาสำคัญ
หลังการแสดงผลงานของนักเรียนโรงเรียน
ไพโรจน์วิทยาคม จ.ศรีสะเกษ สะท้อนความเป็น
จริงทางการศึกษาไทยได้อย่างลึกซึ้ง กินใจและ
พิถีพิถันเรื่ององค์ประกอบ ครูใหญ่แห่งวงการ
การศึกษาไทยอีกท่านหนึ่งก้าวขึ้นสู่เวที

ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช อดีตคณบดีสถาบัน
มหาวิทยาลัยมหิดล ประธานมูลนิธิสยามกัมมา
จล มูลนิธิสตรีศึกษาจังหวัดฯ ผู้ติดตามการขับเคลื่อน
โครงการพิเศษพิเศษที่โรงเรียนไพโรจน์วิทยาคม
ศึกษาไทยมาอย่างต่อเนื่อง เดินทางลงพื้นที่ไปดู
ความเปลี่ยนแปลงที่โรงเรียน ครู ฟ้าเขียน และ
ชุมชนต่างๆ เมื่อเร็วๆ

ก่อนเปิดประเด็นภายใต้หัวข้อ ข้อเรียนรู้จาก
โครงการพิเศษพิเศษที่โรงเรียนไพโรจน์วิทยาคม
สำหรับคนไทย 4.0 ครูวิจารณ์ได้คมตัวตั้งแต่นั้น
ว่า ที่จริงแล้ว เรื่องเล่าต่างๆ และละครเวทีที่ทุก
คนสะท้อนออกมาได้ดีกว่า ครอบแก้วสาวที่ผละ
หลุดเสียอีก ที่สำคัญน่าจะสนุกกว่า

ด้วยข้อจำกัด 2 ประการคือ “ผมไม่มีพื้น
ฐานทฤษฎีทางการศึกษา กับเวลาที่สั้นในการพูด
เพียง 30 นาทีสำหรับสิ่งที่อยากร่วมแสดงความ
คิดความเห็นกับโครงการนี้”

ครูพูดถึงประสบการณ์ แนวคิดของครู
ปัญญาภิปร 24 ท่านในหนังสือรอยจารึก
บนเส้นทางครูพิเศษพิเศษที่โรงเรียน ไพโรจน์วิทยาคม
เกิดขึ้นจากการปฏิบัติ สร้างความรู้เสถียร ตาม
แนวทาง ทำแล้ว สะท้อนคิดคือเรียน เขียนคือ
คิด ทاملิสสน

ครูไม่เพียงชวนให้ถวิลหาความคิด ความใน
ใจของครูปัญญาที่ปรารถนาทุกคนเท่านั้น แทบ

ทุกครั้งครูจะแนะนำให้อ่านหนังสือดีๆ หรือ
ไม่นำมาเล่าเรื่องราว สารคดีๆ ที่ครูอ่านพบใน
หนังสือเล่มแล้วเล่มเล่ามาเล่าให้ฟัง

ก ราวนี้ ครูบอก 2 เล่มที่ไม่ควรพลาด หนึ่งใน
นั้นคือ Finnish Lessons 2.0 เขียน
โดย Pasi Sahlberg ชื่อภาษาไทยคือ ปฏิรูปการ
ศึกษาให้สำเร็จ บทเรียนแนวใหม่จากฟินแลนด์
แปลเป็นไทยโดย วิชัย ปิตชาภัก

ปาสี ซอห์ลเบิร์ก เป็นนักการศึกษาชั้นนำ
ของฟินแลนด์ ผู้สะท้อนคิด เหตุใดเยาวชน
ฟินแลนด์ที่ใช้เวลาในห้องเรียนน้อยและแทบไม่
ต้องแข่งขันทำข้อสอบมาตรฐาน กลับมีผลการ
สอบเป็นเลิศติดอันดับต้นๆ ของโลก

ครูวิจารณ์บอกว่า ครูในศตวรรษที่ 21 มี
ความสำคัญยิ่งกว่าสมัยก่อนๆ เพราะการเรียนรู้
สมัยใหม่ซับซ้อน “การเรียนรู้ไม่ผ่านความยาก
ลำบาก ไม่ผ่านช่วงวิกฤต ไม่ใช้การเรียนรู้ที่แท้
จริง”

กลองดัง 6 ประเด็นทางการศึกษาที่ยาก
พูดถึงคือ 1.นิยามการศึกษา 2.ผลลัพธ์ของการ
ศึกษา 3.หน้าที่ของครู 4.หน้าที่ของโรงเรียน
5.การพัฒนาครูตามแนวทางเพชฌัญญ์ปัญญา

และ 6.หน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ

“นิยามการศึกษา คนเข้าใจคำว่าเรียน
รู้ผิด คิดว่าเรียนคือการถ่ายทอดอย่าง
สำเร็จรูปจากครู หวังครูสอน ซึ่งจริงๆ แล้วครูมี
ค่ามากกว่านั้น มากกว่าการสอนวิชา แต่เรียน
คิด ไม่ใช่เรียนจำ สะท้อนให้เห็นจากบันทึก
ความคิดของครูรุ่นในหนังสือรอยจารึก ถ้า
ยังคงทำอย่างเดิม ไทยแลนด์ 4.0 ไม่เกิด เกิด
ไม่ได้แน่” ครูเน้น

โรงเรียนควรเป็นพื้นที่ของการเรียนรู้
พื้นที่ของความเป็นกัลยาณมิตร พื้นที่ของ
ความปลอดภัย โรงเรียนที่เด็กเรียนนั้น
แหละคือโรงเรียนฝึกหัดครูที่แท้จริง

ก ุเล่าต่อถึงสิ่งที่มาพบในหนังสือเล่มหนึ่ง
เด็กประถมปีที่ 2 เรียนคณิตศาสตร์ ไม่ได้
เรียนแบ่งบวก ลบ คูณ หาร แต่หาเรียนวิธีคิด
คำตอบที่มีสมมติความหมาย คำตอบที่ถูกต้องคือ
คิดอย่างไร ไม่มีการหาคำตอบที่ถูกต้องนั้น สิ่ง
สำคัญคือเส้นทางที่นำไปสู่คำตอบเหล่านั้นต่าง
หาก คือการคิด ก็คือหัวใจ

ครูพูดถึงแนวคิด แนวทางการพัฒนา

รหัสข่าว: C-170505031049 (5 พ.ค. 60/05:23)

หน้า: 1/2

มติชน สุดสัปดาห์ Matchon Weekend Circulation: 500,000 Ad Rate: 480	Section: First Section/- วันที่: ศุกร์ 5 - พุธสัปดาห์ 11 พฤษภาคม 2560 ปีที่: 37 ฉบับที่: 1916 หน้า: 34(บน) Col.Inch: 83.44 Ad Value: 40,051.20 PRValue (x3): 120,153.60 คลิป: สีสี่ คอลัมน์: ไทยมอไทย: ครูวิจารณ์ให้ที่บ้าน (5)
--	---

7 ด้านของนักคิดนามว่า Chickening ได้แก่ 1.สมรรถนะ 2.การจัดการอารมณ์ 3.การเป็นตัวของตัวเองและร่วมกับผู้อื่น 4.ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น 5.อัตลักษณ์ 6.เป้าหมายในชีวิต 7.มั่นคงในคุณธรรม

ผู้เกี่ยวข้องในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ต้องช่วยกันหาคำตอบว่า ข้อค้นพบจากโครงการอธิบายได้ด้วยทฤษฎีอะไร ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นทางด้านจิตปัญญา ทักษะชีวิตชัดเจน แต่ผลลัพธ์

ทางด้านความรู้ ผลทางการเรียนวิชาเป็นอย่างไร ความเข้าใจในตัววิชาของนักเรียนดีขึ้นแค่ไหน นักเรียนอธิบายทฤษฎีนั้นๆ จากประสบการณ์อะไรของพวกเขา โครงการไม่ได้ย่ำถึงเรื่องนี้เป็นประเด็นที่ท้าทายต่อการทำต่อในอีก 2 ปี

“ครูเรายังตั้งคำถามน้อยไปหรือไม่ ทักษะในการตั้งคำถามจะพัฒนาอย่างไร สังเกตได้จากเวลาในการเรียนการสอน 50 นาที ใครพูดมาก ครูยังพูดมากกว่าเด็ก”

ค วิจารณ์สะท้อนต่อไปถึงโครงการพัฒนาครูที่กำลังเป็นที่สนใจติดตามของครูจากบขฯ พัฒนาครูหัวละหมื่น ว่า ยังคงเอา

เรื่องวิทยฐานะ นับเวลาการฝึกอบรม มาเป็นเกณฑ์หลัก ทำให้มีคำถามว่า ครอบบรมเยอะแล้วถูกเชิญได้อะไร ทำตามแบบที่กำลังทำอยู่ นี่ ถ้าคุณภาพการศึกษาไม่ดีขึ้น ใครรับผิดชอบ

“โรคร้ายของระบบการศึกษาไทย คือบูชาสิ่งสำเร็จรูปตายตัว ไม่มีทางสร้างมนุษย์แห่งศตวรรษที่ 21 ไทยแลนด์ 4.0 ได้ ข้อเสนอแนะคือไม่ต้องการกระทรวงศึกษาธิการแบบในปัจจุบัน ควรลดขนาดลง”

ข้อด้วยข้อคิดเห็นสำหรับครูและโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา

1. ครูฝึกตั้งคำถามให้หน้าเรียนสะท้อนคิด

เข้าหาทฤษฎี

2. ใช้หลักการปฏิบัติ สังเกต เก็บข้อมูล
3. เรียนทฤษฎีจากการปฏิบัติกำลังทฤษฎีเอง

4. ทำทั้งโรงเรียน ซึ่งยังไม่เห็น

5. บูรณาการสู่ทุกสาระการเรียนรู้ตามปกติ

6. ใช้หน่วยการเรียนรู้ครอบคลุมหลายสาระวิชา หัววิธีการขยายผลอย่างไร ปรับอย่างไร ลงสู่การเรียนรู้ปกติ ทุกชั้น ทุกวิชา

พ ังครูคุณหมอวิจารณ์สะท้อนถึงระบบการศึกษาไทยและแนวทางการเรียนรู้แบบเพาะพันธุ์ปัญญา เท่าที่ผมถ่ายทอดแบบรวบรัดภายใต้พื้นที่จำกัดแล้วยังไม่จุใจ ถ้าจะให้ได้น้อยทบทวน ได้รับความภาค มีอรรถรส ไม่จืดจาง ดัดตามจากเว็บไซต์เพาะพันธุ์ปัญญา หรือยูทูป ได้เลยโดยตรง

จากนั้นค่อยตามหาอ่าน รอยจารึกความสนใจของครูแกนนำเพาะพันธุ์ปัญญา ที่ได้รับยกย่องให้เป็นครูปัญญาที่ปรารถนาต่อ

เปิดเล่มด้วย ครูวิเชียร ไชยโชติ โรงเรียนโพธิ์บางโพธิ์ จ.ศรีสะเกษ ยามเริ่มเดินทางมาความกลัวครูคือไฟฉายส่องทางกลัว ยามที่โตเดี๋ยวครูคือมิตร ยามที่ต้องการพิชิตการเรียนรู้ครูคือแม่ทัพ

ครูวิเชียรเลยได้ชื่อว่า ครูผู้เป็นทั้งครูและมีมิตรในเวลาเดียวกัน

ครี ร์บ เริ่มค้นพบแรกของครูปัญญาที่ปรารถนาแล้ววางไม่ลง ต้องเปิดหน้าใหม่ถึงครูคนต่อไป ●

อาร์วายทีไนน์ <http://www.ryt9.com>

Rating: ★★☆☆

บันทึกไฟล์เมื่อ: เสาร์ 29 เมษายน 2560 เวลา 11:06

Site Value: 10,000

PRValue (x1): 10,000

หัวข้อข่าว: เพาะพันธุ์ปัญญากับเด็กไทยยุค4.0

ข่าวบันเทิง หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ -- เสาร์ที่ 29 เมษายน 2560
00:00:06 น.

ในการเดินเข้าสู่ปีที่ 5 ของโครงการ 'เพาะพันธุ์ปัญญา' ซึ่งเป็นโครงการที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) กับธนาคารกสิกรไทย เป้าหมายสำคัญคือ ต้องการการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ผ่านการวิจัย (research-based learning) ซึ่งเด็กๆ จะต้องลงมือทำวิจัยด้วยตนเอง ต้อง "ฟันฝ่าอุปสรรค" ต่างๆ ซึ่งจะมีผลทำให้เด็กเกิดการพัฒนาศักยภาพการคิด การใช้เหตุผล และการสังเคราะห์สร้างความรู้ได้ด้วยตัวเอง ขณะที่ "ครู" ซึ่งเป็นโค้ชการวิจัยก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวเองด้วยเช่นกัน จากครูธรรมดาที่สอนเด็กตามหลักสูตร ก็จะกลายเป็นครูที่มีพลังในการสอน และมีศักยภาพถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนมากขึ้น

"เพาะพันธุ์ปัญญาสำหรับเด็กไทย 4.0" เป็นหัวข้อหลักในการเปิดเวทีนำเสนอผลงานระดับประเทศประจำปี 2560 สะท้อนให้เห็นถึงทิศทางการดำเนินงานของโครงการระยะต่อไป จะต้องเชื่อมโยงกับนโยบายไทยแลนด์ 4.0

ในเวทีมีการรายงานผลการดำเนินงานในปีที่ 4 ว่า มีนักเรียนระดับ ม.ต้นและ ม.ปลายเข้าร่วมโครงการจำนวน 4,083 คน ส่วนครูมีจำนวน 719 คน จากทั้งหมด 88 โรงเรียน มีการทำโครงการวิจัยทั้งหมด 869 โครงการงาน แต่ละโรงเรียนได้รับการสนับสนุนทุนให้ทำห้องจำนวน 1 ห้อง และมีโรงเรียนเพิ่มห้องเรียนเพาะพันธุ์ปัญญาเอง จนขยายจาก 88 ห้องเรียน เป็น 137 ห้องเรียน นักเรียนทั้งห้องแบ่งเป็น 10 กลุ่ม ทำ 10 โครงการงาน ภายใต้ประเด็นหลักเดียวที่ได้มาจากการลงพื้นที่ชุมชนรอบโรงเรียน ครอบคลุมสาระวิชาวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ สะท้อนให้เห็นความก้าวหน้าของโครงการที่โรงเรียนต่างๆ เห็นคุณค่า ตอบรับการเข้าร่วมมากขึ้น

อาร์วายทีไนน์ <http://www.ryt9.com>

Rating: ★★☆☆☆

บันทึกไฟล์เมื่อ: เสาร์ 29 เมษายน 2560 เวลา 11:06

Site Value: 10,000

PRValue (x1): 10,000

หัวข้อข่าว: เพาะพันธุ์ปัญญากับเด็กไทยยุค4.0

นอกจากนี้ยังมีการรายงานการประเมินผลโครงการ ในรอบ 4 ปีที่ผ่านมา พบว่า แนวทางการทำวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณสอดคล้องนักเรียนให้ความสนใจก้าวหน้าสู่ทรัพยากรบุคคลในศตวรรษที่ 21 โดยนักเรียนมีทักษะด้านการเรียนรู้ ทักษะชีวิต ค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 27% ส่วนที่ก้าวหน้าที่สุดเพิ่มขึ้น 35% ก็คือในด้านการสร้างสรรค์ โดยรวมพบว่าทักษะเรียนรู้ทั้งหมดมีค่าทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ

ผลประเมินด้านครูพบว่า มีความก้าวหน้าจัดบรรยายเรียนรู้เพิ่มขึ้น 33% สมรรถนะจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน 5 ด้าน ทั้งการบริหารจัดการเชิงรุก เน้นการคิดให้ตัวนักเรียน การนำเสนอ การแสดงออก การกระตุ้นให้นักเรียนรู้ในเชิงลึกขึ้น และทักษะสะท้อนคิด การคิดวิเคราะห์ วิพากษ์ การสังเคราะห์ ทั้งหมดก้าวหน้าโดยรวมเพิ่มขึ้น 49% คุณลักษณะสำคัญของคุณครู เพิ่ม 41.32% แต่ที่น่าสนใจ ทักษะการทำงานสอนเป็นทีมมีความก้าวหน้าที่สุด

ในการปาฐกถา พล.อ.ประจัน จันตอง รองนายกรัฐมนตรี ได้กล่าวปาฐกถาพิเศษหัวข้อ "การศึกษาที่สร้างคนสำหรับประเทศไทย 4.0" กล่าวว่า เห็นด้วยกับการเริ่มการเรียนการสอนที่ไม่ใช่การท่องจำ ซึ่งรัฐบาลชุดนี้ยกให้การปฏิรูปการศึกษาเป็นประเด็นที่สำคัญที่สุด ถึงกับระบุไว้ในรัฐธรรมนูญ สาเหตุที่ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปนั้นก็เพราะการปฏิรูปประเทศจะสำเร็จได้หรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับคน จึงมีความพยายามบูรณาการหน่วยงานต่างๆ ในการร่วมกันปฏิรูปการศึกษา มีการกำหนดกรอบและทิศทาง ยุทธศาสตร์การปฏิรูป เพื่อนำไปสู่ความมั่นคงทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ก็เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ลดความเหลื่อมล้ำรายได้ของคนระดับต่างๆ

"ซึ่งการเป็นไทยแลนด์ 4.0 จะต้องตอบโจทย์ใหญ่ให้ได้ คือ การกินดีอยู่ดี มีเกียรติ มีศักดิ์ศรีของประชาชน และการศึกษา ความรู้ ปัญญา นวัตกรรมต่างๆ จะเป็นปัจจัยขับเคลื่อนสังคม และทุนสำคัญก็คือ Creative thinking จะนำเราไปสู่ความเป็นไทยแลนด์ 4.0 ได้" รองนายกรัฐมนตรีกล่าว

ด้าน ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช กล่าวปาฐกถาในหัวข้อ "เรียนรู้จากโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาเพื่อนโยบายการศึกษาสำหรับคนไทย 4.0" ว่า หลักสำคัญการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ ต้องเรียนรู้ หาความรู้ใส่ตัว และไม่ได้เกิดจากการถ่ายทอดจากใคร ไม่ว่าครูหรือใครทั้งสิ้น แต่เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการทำงาน เกิดจากตัวเอง ที่ผ่านมามคนในวงการศึกษามุ่งแต่เรื่องของการศึกษาคิดว่าการเรียนรู้คือการถ่ายทอดจากครู ไม่ได้เรียนด้วยตัวเอง และคิดว่าการเรียนต้องฟังครูสอน นับเป็นความเข้าใจผิดจริงๆ ครูต้องมีค่ามากกว่านี้ ซึ่งก็คือคุณค่าทางการศึกษาคืออะไร ถ้าเราไม่เปลี่ยนความคิดก็จะเป็นไทยแลนด์ 4.0 ไม่ได้ อย่างไรก็ตามสำหรับบทบาทครูศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญมากกว่าสมัยก่อน เพราะการเรียนรู้สมัยใหม่มีความซับซ้อนมากกว่าเดิม

อาร์วายทีไนน์ <http://www.ryt9.com>

Rating: ★★☆☆☆

บันทึกไฟล์เมื่อ: เสาร์ 29 เมษายน 2560 เวลา 11:06

Site Value: 10,000

PRValue (x1): 10,000

หัวข้อข่าว: เพาะพันธุ์ปัญญากับเด็กไทยยุค4.0

"ผมเห็นว่าการเรียนรู้ถ้าไม่ผ่านความยากลำบาก ไม่ผ่านช่วงวิกฤติ ไม่เป็นการเรียนรู้ที่ประทับใจ หรือไม่เป็นการเรียนรู้ที่จะทำได้คุณสมบัติหลายอย่างเกิดแก่ผู้ศึกษา ทั้งในแง่ฟันฝ่า มานะ พยายาม ไม่ท้อถอย หรือการฟันฝ่าสิ่งให้ได้ ฯลฯ การเรียนเรียนรู้ที่แท้จริงคือ ทำให้เด็กเรียนสามารถอธิบายได้ว่า คิดอย่างไร ไม่ใช่การหาคำตอบที่ถูก แต่เป็นความสามารถบอกได้ว่าเส้นทางของคำตอบนั้นมีที่มาอย่างไร ผลลัพธ์ของการเพาะพันธุ์ปัญญาที่เห็นได้ชัดคือ จิตตปัญญา ซึ่งเป็นทั้งเครื่องมือและผลลัพธ์ที่ดี การเรียนต้องมีใจก่อน ซึ่งผลจากโครงการเห็นพลังส่วนนี้ เพราะมนุษย์เราถ้าไม่ได้เรียนจากสิ่งที่ยากหรือล้มเหลว ไม่ใช่การเรียนที่แท้จริง แต่เมื่อผ่านประสบการณ์เหล่านั้นถึงจะเรียนรู้แท้จริง จิตตปัญญาที่ได้เกิดควบคู่กับความรู้วิชาการ นับเป็นความรู้ที่ได้ทั้งจากภายนอกและภายในตัวผู้เรียน"

ศ.นพ.วิจารณ์โกสว

ด้านชาวยุโรป คุสกูล กรรมการกำกับดูแลกิจการ ธนาคารกสิกรไทย กล่าวว่า ปีนี้เป็นปีที่ 4 ของโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ด้วยความร่วมมือของ สกว. ซึ่งธนาคารกสิกรไทยมีความยินดีที่จะต่อยอด สนับสนุน ช่วยขยายผล "กระบวนการเรียนรู้ใหม่" ให้เป็นที่รับรู้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น เพราะโครงการเพาะพันธุ์ปัญญามีแนวทางที่สอดคล้องกับนโยบายพัฒนาอย่างยั่งยืนของธนาคาร ที่คำนึงถึงความสมดุลของเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ด้วยเหตุนี้แม้ในปีที่โครงการจะครบกำหนดที่วางไว้ครั้งแรกว่าจะดำเนินงาน 5 ปี แต่ด้วยคุณค่าของโครงการที่มีต่อการศึกษา ต่อนักเรียน ต่อครูอาจารย์ และสอดคล้องกับนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ธนาคารจึงเห็นควรว่าจะสนับสนุนขยายโครงการต่อไปอีก 2 ปี.

มติชน สุดสัปดาห์ Matchon Weekend Circulation: 500,000 Ad Rate: 480	Section: First Section/- วันที่: ศุกร์ 12 - พุธสัปดาห์ 18 พฤษภาคม 2560 ปีที่: 37 ฉบับที่: 1917 หน้า: 34(บน) Col.Inch: 84.53 Ad Value: 40,574.40 PRValue (x3): 121,723.20 ศิลปิน: สีสี่ คอลัมน์: ไทยมอไทย: ครูปัญญาที่ปกร (6)
--	--

ไทยมอไทย
สมหมาย ปาริจฉัตร

ครูปัญญาที่ปกร (6)

รายการ ชั่วโมงครูวิจารณ์ให้การสัมภาษณ์
พื้นที่ปัญญาจากลง เลียงปรามือแสดง
ความขอบคุณดังที่ห้อง พิธีกรขอให้ครูยืนรอ
อยู่ชั่วคราวเพื่อมอบโล่ประกาศเกียรติคุณ ให้ครู
หญิงชายที่ก้าวขึ้นสู่เวทีตามลำดับ

ครู 21 ท่านผู้ได้รับยกย่องให้เป็นครูปัญญา
ที่ปกร จากผลการทำงานตลอด 4 ปีที่ผ่านมา
และก่อนหน้านั้น

เทอคคือความหวัง ความภูมิใจ
เธอคือแรงบันดาลใจ

ทุกความท้าทายต่อการพัฒนานั้นที่ความคิด
ไว้ในเรื่องจาเรียนบนเส้นทางครูพาพันปัญญา
ใครมีโอกาสนพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ต้องการ
ขวัญกำลังใจทำงานเพื่อเด็ก เพื่อการศึกษาไทย
พบกับครูเหล่านี้ได้

พื้นที่คณะทางการศึกษา วิจัยคิด กระบวนการ
ทำงานเพื่อพัฒนาคนไทย เด็กไทย โรงเรียนปัส
ไทยแลนด์ 4.0 การศึกษาในศตวรรษที่ 21

ทุกคนพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า ไม่มีรางวัล
แห่งความภาคภูมิใจยิ่งใหญ่ไปกว่าทำให้
เด็กเปลี่ยน ครูเปลี่ยน โรงเรียนเปลี่ยน การ
ศึกษาไทยเปลี่ยน

ก รุวิเชียร ไชยสิทธิ์ โรงเรียนไพร่บัววิทยา
จ.ศรีสะเกษ ครูผู้เป็นทั้งครูและมิตรใน
เวลาเดียวกัน

ครูไธว อุณแก้ว โรงเรียนอนุบาลวิทยาสรรค์
จ.ศรีสะเกษ ครูผู้เป็นต้นแบบของการใส่ใจและ
พัฒนา

ครูวรวิมล ศรีโพธิ์ โรงเรียนสละสลวยวิทยา
จ.ศรีสะเกษ ครูผู้ถ่ายทอดด้วยใจและจิตวิญญาณ
ครูอรุณวรรณ แก้วมาลี โรงเรียนกัญญา
จ.สมุทรสงคราม ครูผู้เปลี่ยนปณิธานพาพัน
ปัญญา

ครูทองพูน เลิไทย โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระศรีนครินทร์ จ.สมุทรสาคร ครูผู้
มีความเพียรเพื่อยุติเรียน

ครูประทีป เทียนไชย โรงเรียนบ้านคลอง
สมบูรณ์ จ.สมุทรสงคราม ครูผู้มุ่งมั่นเพื่อเด็ก
ทุกคน

ครูอรุณี สุมารินทร์ โรงเรียนนารีวิทยา จ.ราชบุรี
ครูผู้มุ่งมั่นการพาพันปัญญาเป็นชีวิต

ครูสรวิชัย โกฎแก้ว โรงเรียนกบิลใหญ่
โรงเรียนกบิลวิทยาคม จ.ราชบุรี ครูผู้ปลุกพลัง
ภาคีพาพันปัญญา

ครูเกษณี ไทยจรรยา โรงเรียนบางแห้ว
วิทยา จ.ราชบุรี ครูผู้ตื่นใหม่ตลอดเวลา ในการ
สร้างพื้นที่การเรียนรู้ควบคู่ทักษะชีวิต

ครูเรวดี นิธิภักษ์ โรงเรียนสมุทรสาครวิทยา
จ.สมุทรสาคร ครูผู้ใส่ใจเพื่อห้องเรียนพา
พันปัญญา

ครูจิตติมา วัฒนา โรงเรียนโคกสว่างคุ้ม
วิทยานุสรณ์ จ.อุบลราชธานี ครูผู้คว้าโอกาสมา
มอบให้ด้วยจิตเมตตา

ครูเดทมนต์ เมาโรจน์ โรงเรียนสมเด็จพระ
ญาณสังวร ในพระสังฆราชูปถัมภ์ จ.อุบลราชธานี
ครูผู้ผลักดันเพื่อการเปลี่ยนแปลงทั้งมอง

ครูเกียรติศักดิ์ อ้นราชบุรุษ โรงเรียนดำรงราษฎร์
สงเคราะห์ จ.เชียงราย ครูผู้สร้างบรรยากาศส่งเสริม
การเรียนรู้

ครูฉวีวรรณ ศิริวงศ์ โรงเรียนแม่ตำตาควัน
วิทยาคม จ.เชียงราย ครูผู้ไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรค
ครูภาณุตา ช่วงชัย โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
จ.เชียงราย ครูผู้ออกแบบกระบวนการเรียนรู้
RBL

ครูรัชชภา สุวรรณจักร โรงเรียนบุญวาทย์
วิทยาลัย จ.ลำปาง ครูผู้เปี่ยมพลังประสานความ
เข้าใจและความศรัทธา

ครูมนสิรา เจตย์ปัน โรงเรียนแรมรามา
วิทยาคม จ.ลำปาง ครูผู้ร่วมพลังกับคณะมิตร
เพื่อสร้างพลังปัญญาให้พื้นที่

ครูวิสารดา ฉิมน้อย โรงเรียนจักรคำคณาธร
จ.ลำพูน ครูผู้มุ่งมั่นสร้างคุณค่าทางจิตวิญญาณ
ให้ลูกศิษย์

ครูนิคม แก้วเรือง โรงเรียนสมิตจวนวิทยาคม
จ.นครราชสีมา ครูผู้ทุ่มเทในการเรียนรู้จาก
ปฏิบัติก้าวสู่ชุมชน

ครูประทีป เจริญวาทน์ โรงเรียนพระพรหม
พิทยานุสรณ์ จ.นครราชสีมา ครูผู้เปิดประตู
ก้าวสู่การเรียนรู้ใหม่

ครูอาภากร วัชรไชย โรงเรียนจุฬาราชมนตรี
วิทยาลัย จ.นครราชสีมา ครูผู้เปลี่ยนใจ
ตนเองเพื่อนักเรียน

ครูวิภา วรรณโร โรงเรียนธรรมโธสถ
จ.สงขลา ครูผู้มอบปัญญาภายใต้หัวใจ
ครูพิทยา ณ พัทลุง โรงเรียนพระนครศรีอยุธยา
จ.สงขลา ครูผู้เปลี่ยนวัฒนธรรมการสอนโครง
งาน

ครูไชยา รัตนีย์ โรงเรียนสทิงพระวิทยา
จ.สงขลา ครูผู้บูรณาการวิทยาศาสตร์กับชีวิต

รางวัลอันเป็นบำเหน็จแห่งความเสียสละ
มาฆะ อดทน ขากัน ตั้งใจ ครูได้รับการ
บัพเพศิกไว้ เป็นสัญลักษณ์แห่งความเป็นครู
ผู้จิจิวิญญาณ เป็นความหวังแห่งศรัทธา
ที่ 21 ยึดนักเรียนเป็นที่ตั้ง การเปลี่ยนแปลง
ของโรงเรียนคือความสุข ความสำเร็จของพวกเขา
เขา ก็มุ่งเอาความรัก ความเข้าใจ ให้โอกาสเด็ก
โดยพาพาพาพาพา

เรียนจากการปฏิบัติ ลงมือทำจากของจริงใน
สนาม การศึกษาไม่ได้ดูแต่ในห้องเรียน เขาและ
เธอปรับกระบวนการเรียนการสอนให้เป็นการเรียน
รู้ร่วมกัน จัดกิจกรรม ใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือ
ให้จิตวิญญาณเป็นตัวกำกับ ล้อมมือลงถูก ผิด
เป็นครู ถูกเป็นครู สลับทเรียนความรู้อยู่ด้วยตัว
เอง

เปลี่ยนการใช้งานเป็นความรัก ความอบอุ่น
ความเข้าใจในตัวเอง ตั้งใจกายภาพเด็กทุกคนออก

รหัสข่าว: C-170512031005 (12 พ.ค. 60/05:18)

หน้า: 1/2

iqNewsClip
www.iqnewsclip.com

บริษัท สนิทนิวส์ จำกัด 888/178 อาคารทาคูณพลาซ่า ชั้น 17 ถนนพหลโยธิน แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10330
โทร 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์ 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล: help@iqnewsclip.com

มติชน สุดสัปดาห์ Matichon Weekend Circulation: 500,000 Ad Rate: 480	Section: First Section/- วันที่: ศุกร์ 12 - พุธสัปดาห์ 18 พฤษภาคม 2560 ปีที่: 37 ฉบับที่: 1917 หน้า: 34(บน) Col.Inch: 84.53 Ad Value: 40,574.40 PRValue (x3): 121,723.20 คลิป: สีสี่ คอลัมน์: ไทยมองไทย: ครูปัญญาที่ปกร (6)
--	--

มา

ความเห็นของพวกเขาต่อการนำแนวคิด วิธีการปฏิบัติ แบบเพาเพอร์ปัญญาเข้าสู่ระบบการศึกษา การเรียนการสอน สะท้อนคิดจากคำพูดของครูปัญญาที่ปกรแต่ละคน จะคงได้ยินไปถึงวังจันทร์เกษมหรือไม่ วันเวลาเป็นคำตอบ เมื่อไหร่ไม่รู้

แต่พวกเขาและเธอเชื่อว่าเพราะพื้นที่ปัญญาคือทางออกของการศึกษาไทย

ความหวังหนึ่งที่ ครูวิเชียร ไชยโชติ พูดไว้ว่า “บางทีเราอาจจะเห็นรูปแบบการสอนแบบเพาเพอร์ปัญญาอยู่ในแผนการเรียนรู้อะไรสักอย่าง การเรียนรู้อะไรสักอย่างก็ได้ มีการใช้จิตปัญญาอันเรียน สุดท้ายหลังจากเรียนเสร็จก็จบด้วยกิจกรรม PLC มองดูแล้วน่าจะเป็นแนวทางที่ดี ที่เราสามารถสร้างนักเรียนได้จนอนาคตต่อไป”

รวมทั้งที่ ครูเสว อุ้มแก้ว สะท้อนคิด จ้องเริ่มที่ตัวตนของครูก่อน

“เพราะความเชื่อว่าเด็กทุกคนมีศักยภาพการเรียนรู้ และการศึกษาคควรสร้างนักเรียนให้เป็นมนุษย์ผู้สมบูรณ์ด้วยความดีและความงามในจิตใจ ความใฝ่รู้กลายมาเป็นมันได้ก็ทอดข้ามขอบเขตของอุปสรรค พวกครูผู้อดทนแห่งการพัฒนาการศึกษา”

ครูต้องพัฒนาตัวเองก่อนโดยการออกไปเรียนเพิ่มเติมทั้งกับครูด้วยกันและเรียนรู้จากกลุ่มบุคคลหลากหลายอาชีพ เรียนรู้หลากหลายศาสตร์ ทั้งจิตปัญญาศึกษา การคิดเชิงระบบ STEM เศรษฐกิจพอเพียง ภูมิปัญญาพื้นถิ่น การออกแบบการเรียนรู้ที่มีหัวใจ

ทั้งครูและเด็กนอกจากจะได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมโครงการแล้ว ยังได้เรียนรู้ผ่านคน เพราะเราทำโครงการนอกห้องเรียน ที่มีคนต่างๆ มากมาย ทั้งชาวบ้าน ช่างท้องถิ่น เกษตรกร เล่นให้การเรียนรู้ถูกต้อง

“การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านโครงการแบบนี้ให้เด็กได้มาพบปะกับคนจริงๆ และขณะ

เดียวกันก็เลยได้เห็นตัวตนและนิสัยที่แท้จริงที่จะปรากฏเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ต้องเผชิญปัญหา ในขณะที่เรียนในห้องเรียนปกติ เราอาจไม่เคยเห็นอารมณ์โกรธ ความเห็นแก่ตัว สัมพันธภาพกับเพื่อน ความกลัว และการจัดการเวลาของตัวเอง บางคนเลย แต่การที่ได้เจอ เติบโตปัญหาในขณะทำโครงการทำให้ได้เจอ ได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง เห็นตัวเอง เห็นเพื่อนผ่านการสะท้อนคิดด้วยสุนทรียสนทนาเป็นกระเจงกาทที่สะท้อนให้เห็น บางคนบอกว่านิสัยที่อยู่กับตัวเองมานาน แต่ทำไม่มองไม่เห็น เมื่อเห็นแล้วก็เริ่มแก้ไขและแสดงตัวเอง ออกสลับเอานิสัยที่แย่ๆ ออกจากตัวเองและท้าทายว่าต้องทำให้ได้”

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรทำอะไรบ้างกับครูเหล่านี้

ถอดบทเรียน ประสบการณ์ ความคิด กระบวนการ ทำให้เด็กเปลี่ยน ครูเปลี่ยน ผู้บริหาร ห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน พ่อแม่ ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาเปลี่ยน เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางอย่างไร

คำตอบอยู่ที่ใจของผู้เกี่ยวข้องทุกคน และครับ ●

มติชนสุดสัปดาห์ <http://www.matichonweekly.com>

Rating: ★★☆☆☆

บันทึกไฟล์เมื่อ: อังคาร 23 พฤษภาคม 2560 เวลา 12:02

Site Value: 10,000

PRValue (x1): 10,000

หัวข้อข่าว: สมหมาย ปาริจฉัตต์ : ห้องเรียน ปาฏิหาริย์ ถามคือสอน (7)

คอลัมน์นิสต์ คอลัมน์ประจำ ▾ บทวิเคราะห์ ประวัติศาสตร์-วัฒนธรรม ศาสนา-ปรัชญา อินเทอร์เน็ต

สมหมาย ปาริจฉัตต์ : ห้องเรียน ปาฏิหาริย์ ถามคือสอน (7)

ที่มาภาพ: เฟซบุ๊ก เพราะปัญหา มหิดล

ที่มา	มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับวันที่ 19 - 25 พฤษภาคม 2560
คอลัมน์	ไทยมองไทย
ผู้เขียน	สมหมาย ปาริจฉัตต์
เผยแพร่	วันจันทร์ที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ.2560

รหัสข่าว: I-170523000794

หน้า: 1/5

บริษัท อินโฟนิวส์ จำกัด | 888/178 อาคารมหาพารามิเตอร์ ชั้น 17 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
☎ 02-253-5000, 02-651-4700 ☎ 02-253-5001, 02-651-4701 ✉ help@iqnewsclip.com

มติชนสุดสัปดาห์ <http://www.matichonweekly.com>

Rating: ★★☆☆☆

บันทึกไฟล์เมื่อ: อังคาร 23 พฤษภาคม 2560 เวลา 12:02

Site Value: 10,000

PRValue (x1): 10,000

หัวข้อข่าว: สมหมาย ปาริจฉัตต์ : ห้องเรียน ปฏิกิริยา ถามคือสอน (7)

เวทีนำเสนอผลงานระดับประเทศ เพาะพันธุ์ปัญญาประจำปี 2560 สำหรับเด็กไทย 4.0 ภายใต้ออกแบบให้เป็นความรับผิดชอบของศูนย์พี่เลี้ยง 8 มหาวิทยาลัย เปิดห้องให้ผู้เข้าร่วมเลือกตามความชอบ ความถนัด ความต้องการเติมเต็มความรู้เรื่องใด

นำโดยศูนย์มหาวิทยาลัยศิลปากร ห้อง “ถามคือสอน” ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ห้องการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากการทำโครงการงาน

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ห้องการสร้าง PLC Network บนฐาน ICT มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ห้องจิตตปัญญาศึกษา

มหาวิทยาลัยมหิดล ห้องการออกแบบแรงบันดาลใจด้วย Active Learning มหาวิทยาลัยพะเยา ห้องการสร้างโจทย์โครงงานฐานวิจัย (RBL)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ห้องการสอนคิดความเป็นเหตุเป็นผล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ห้องการฝึกทักษะชีวิต บนการสอนโครงงานฐานวิจัย

หน่วยจัดการกลางโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ห้องเสริมศึกษาแบบเพาะพันธุ์ปัญญา

อ่านหัวข้อแล้ว ตื่นทึ่งอยากเข้าไปร่วมรับรู้ ชิมสัมผัสประสบการณ์หลากหลายทั้งหมด เพราะน่าสนใจทุกห้อง

ผมตัดสินใจเลือกห้องแรก เพราะอยากรู้ว่าการฝึกให้ครูคิด ปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอนด้วยการ “ถามคือสอน” กระบวนการเพาะพันธุ์ปัญญาเขาทำกันอย่างไร

มติชนสุดสัปดาห์ <http://www.matichonweekly.com>

Rating: ★★☆☆

บันทึกไฟล์เมื่อ: อังคาร 23 พฤษภาคม 2560 เวลา 12:02

Site Value: 10,000

PRValue (x1): 10,000

หัวข้อข่าว: สมหมาย ปาริจฉัตต์ : ห้องเรียน ปาฏิหาริย์ ตามคือสอน (7)

ยิ่งอ่านรายละเอียด ความคิดรวบยอดของเนื้อหาที่ผู้เข้าร่วมห้องจะได้รับแล้ว ทำทนายมาก “ปาฏิหาริย์” ของการเรียนรู้สู่ปัญญาที่แท้จริงนั้นไม่ได้เกิดจากการท่องจำ ไม่ได้เกิดจากการพูดให้ฟัง ไม่ได้เกิดจากการใช้สิ่งของเครื่องมืออันวิเศษมหัศจรรย์อันใด แต่เกิดจากการ “สงสัย” ผ่านสิ่งที่เข้ามากระทบทางประสาทสัมผัสต่างๆ ของผู้เรียน ซึ่งเป็นความสงสัยที่เกิดขึ้นอย่างแยบคายและมีกลยุทธ์ มีการวางแผนที่ลึกซึ้งผ่านศิลปะของทักษะแห่งการออกแบบการสื่อสารที่เรียบง่ายและโดน “ต่อมเอ๊ะ” หรือต่อมชี้สงสัยของผู้เรียน ซึ่งนำไปสู่การขยี้ภายในจิตใจของผู้เรียนจนเกิดการ “อ้อ” ด้วยตนเองในที่สุด

แน่นอนว่าหนึ่งในเครื่องมือที่ทรงพลังและเรียบง่ายที่สุดในการสร้างปาฏิหาริย์นี้คงหนีไม่พ้น “คำถาม” ที่มีประสิทธิภาพ

เพราะเมื่อใดที่ “คำถามบอกทิศ” เมื่อนั้น “คำตอบจะบอกทาง” แล้วแสงสว่างของการเรียนรู้จะผุดขึ้นภายในใจของผู้เรียนได้โดยพลัน...นี่คือหนึ่งในทักษะสำคัญของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้แห่งชีวิต นั่นเพราะว่า “ถามคือสอน” ที่ท่านจะได้เรียนรู้และฝึกทักษะกับแพะพันธุ์ปัญญา

สำนวนภาษาสวัสดีสวยทำทนาย ขวนให้คิดถึงนักเขียนรุ่นใหญ่ลายคราม “รงค์ วงศ์สวรรค์ (หนูม)” ผู้จากไป การสื่อสารของนักการศึกษาไทยรุ่นใหม่ทำได้ไม่เบาเบาเช่นกัน

และไม่ผิดหวังจริงๆ ครับ เข้าไปร่วมสังเกตการณ์อยู่แถวหลัง เห็นครูอุรณวรรณ กลั่นกลิ้ง จับจองเก้าอี้อยู่ก่อนแล้ว สักครู ครูศิลาภรณ์ บัวสาย รอง ผอ.สกว. เข้ามาร่วมติดตามรับชมกิจกรรมเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ สอนโดยไม่สอนแต่ให้ครูทุกคนในห้องร่วมกิจกรรมไปด้วยกันกับวิทยากร ครูคงวุฒิ นิรันดสุข นักเทคนิคอุตสาหกรรมอาหาร ศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้ออกแบบห้องนี้

จากประสบการณ์เป็นพี่เลี้ยงครูแกนนำแพะพันธุ์ปัญญามากว่า 5 ปี ผมชอบเรียกชื่อเล่นเขามากกว่า หนู ฉายแวบความเป็นครูของครูออกมาให้เห็นอย่างน่าทึ่งและประทับใจ ทำให้ไม่รู้สึกว่าการนั่งฟังถูกเขาสอน แต่เป็นการเรียนรู้ร่วมกันไปกับสิ่งที่เขาเตรียมการมาอย่างดี และสนุก

มติชนสุดสัปดาห์ <http://www.matichonweekly.com>

Rating: ★★☆☆

บันทึกไฟล์เมื่อ: อังคาร 23 พฤษภาคม 2560 เวลา 12:02

Site Value: 10,000

PRValue (x1): 10,000

หัวข้อข่าว: สมหมาย ปาริจฉัตต์ : ห้องเรียน ปาฏิหาริย์ ถามคือสอน (7)

สะท้อนให้คิดว่า ครูดีจะออกแบบ เตรียมการสอนดีเสมอ

ตั้งแต่การเล่นเกมบรีอ ถามชื่อน้ำตกที่มีในประเทศไทย ต่อด้วยให้ช่วยกันคิดคำอธิบายคำที่ยกมาโดยไม่เอ่ยถึงคำนั้น ยกตัวอย่าง ไข่ดาว ไม่ให้พูดคำว่า ไข่ คำว่า ดาว

การคิดเชิงเหตุผล เขียนคำตอบลงในกระดาษเท่าที่คิดว่ามันถูก ให้เขียนคำว่า ถูกแล้ว ตัวอย่างคำถาม จังหวัดไหนอยู่ติดชายแดน ทำไมตากฝนแล้วเป็นหวัด

เล่นกิจกรรม ถามไป ตอบไปวนไปรอบห้อง วิทยากรหมึกสรุปประเด็นคิด สอดแทรกเป็นระยะๆ “ครูที่ถาม ต้องมีความรู้สึกในสิ่งที่ถาม”

ในจังหวะที่เด็กไม่มั่นใจที่จะตอบ ครูต้องอดทน รอคอยให้เขาตอบก่อน แม้ว่าจะตอบผิด ผิดเป็นครู เมื่อใดที่เด็กตอบผิด ให้เขาอธิบาย ผิดก็ผิดไม่เป็นไร ครูใช้จังหวะนั้นหยุดแล้วอธิบายทันที จะทำให้เด็กมีความรู้ เข้าใจและจำสิ่งนั้นได้

ทักษะการสอนให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์มากกว่าจดจำ เน้นสอนให้เด็กคิด

จังหวะการเรียนรู้เกิดตอนนั้น เจอผิดก่อนเจอถูก การตอบจึงขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละคน จังหวะที่เจอถูกด้วยตัวเอง ความรู้เกิดตอนนั้น จังหวะที่เด็กกำลังงงนั้นแหละ ครูใส่ข้อมูลเข้าไป

ครูไม่ใช่การตั้งคำถามฝ่ายเดียวแล้วเด็กกดดัน หากครูสร้างบรรยากาศเอ็นเตอร์เทนก่อนเด็กจะไปกับเรา เพราะเหมือนพาเด็กเข้าสู่ทุ่งหญ้าลาเวนเดอร์ ครูหลายคนเปิดเพลงให้เด็กฟังก่อน เปิดพื้นที่ปลอดภัยก่อน เด็กเริ่มรู้สึกปลอดภัยมากขึ้น

ถามๆ ไปความรู้ใหม่เกิดขึ้น เด็กเคยชินกับการหาคำตอบโดยเปิดกูเกิ้ลมีคำตอบให้หมด แต่กูเกิ้ลถามไม่เป็น วันใดที่กูเกิ้ลถามเป็น ครูเราจะแย

มติชนสุดสัปดาห์ <http://www.matichonweekly.com>

Rating: ★★☆☆☆

บันทึกไฟล์เมื่อ: อังคาร 23 พฤษภาคม 2560 เวลา 12:02

Site Value: 10,000

PRValue (x1): 10,000

หัวข้อข่าว: สมหมาย ปาริจฉัตต์ : ห้องเรียน ปาฏิหาริย์ ตามคือสอน (7)

ควรสร้างบรรยากาศให้เกิดความคุ้นเคยกับการถามก่อน เริ่มจากจิตตปัญญาศึกษา ทำให้จิตนิ่ง ค่อยๆ รู้สึกสนุก แล้วค่อยๆ กระตุ้นด้วยคำถาม เรียงตามลำดับจากเรื่องเบาๆ ง่ายๆ ไปก่อน แทนที่จะเริ่มด้วยเรื่องหนักๆ ยากๆ เลย ควรปรับพื้นที่การเรียนรู้ให้อบอุ่นก่อน ซึ่งทักษะนี้ใช้ได้กับทุกกลุ่มสาระ

เทคนิคการสอนที่ไม่ใช่การยัดเยียดความรู้ ใช้กิจกรรมทำให้เกิดการมีส่วนร่วม เกิดสมาธิ เกิดความสนุก

“ถ้าไม่ทำให้เวอร์เข้าไป ก็ต้องอลังการ จะทำให้เด็กเกิดความสนใจ อยากเรียนรู้ อยากมีส่วนร่วม” นักวิชาการด้านการศึกษามาจากวิทยาลัยที่ร่วมอยู่ในวงสนทนาอีกคน พูดถึงเทคนิค ทักษะการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

ผมนั่งร่วมห้องอยู่จนจบ ก่อนมาฟังบทสรุปของเขาบนเวทีรวม “การถามไม่ใช่แค่เพื่อต้องการคำตอบจากผู้เรียน แต่ถามเพื่อต่อยอด ต้องคิดถึงประสบการณ์ร่วมของผู้เรียน ไม่ใช่เอาประสบการณ์ของผู้สอนเป็นหลักฝ่ายเดียว

ครูค่อยๆ แทรกเข้าไป ค่อยๆ ต้อน เราต้องทบทวนตัวเองว่า ถามเพื่อสอบ หรือเพื่อทดสอบความรู้

ครับ เนื้อหา บรรยากาศในห้องอื่นอีก 8 ห้อง บทสรุปเป็นอย่างไร เพาะพันธุ์ปัญญา 3 วิชาหลัก เพื่อพัฒนาครูและผู้เรียน จะเดินต่ออย่างไร ตอนหน้าค่อยว่ากัน

มติชน กรอมบาย Matichon (Mid-Day) Circulation: 950,000 Ad Rate: 1,550	Section: ประชาชน/การศึกษา-ศาสนา-วัฒนธรรม วันที่: พุธที่ 1 มิถุนายน 2560 ปีที่: 40 ฉบับที่: 14326 หน้า: 17(บนขวา) Col.Inch: 15.75 Ad Value: 24,412.50 PRValue (x3): 73,237.50 Clip: Full Color ภาพขาว: เพาะพันธุ์ปัญญา
--	---

เพาะพันธุ์ปัญญา - ดร.เจษฎา ชาดรี รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ รศ.ดร.ปัทมวดี ไชยบุญ รองผู้อำนวยการด้านการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ สกว. และนายอภิศักดิ์ แซ่จิ่ง รองนายก อบจ. ศรีสะเกษ ร่วมลงนามในหนังสือแสดงเจตจำนงเพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ภายใต้การสนับสนุนของ สกว. และ บมจ.ธนาคารกสิกรไทย เข้าสู่โรงเรียนในสังกัด อบจ.ศรีสะเกษ 39 โรงเรียน เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2560